

William Peter Blatty

Exorcistul

(The Exorcist, 1971)

Și ieșind el [Isus] la uscat, l-a întâmpinat un om din cetate, care avea de mulți ani demoni... Că de multe ori 7 apucase; și deși... se lega cu lanțuri și cu câtuși, el sfărâma legăturile... Și l-a întrebat Isus, zicând: Cum te cheamă? Zis-a el: Legion...

LUCA 8: 27-30

JAMES RORELLO: *Jackson era atârnat de cârligul ăla de carne. Era atât de greu că l-a îndoit. Trei zile a stat în chestia aia până s-o mierlească.*

FRANK BUCCIERI (chicotind): *Lackie, trebuia să-l fi văzut pe tip. Arăta ca un elefant, și când Jimmy i-a aplicat șocul ăla electric...*

TORRELO (surescitat): *Se tot zvârcolea în cârligul ăla lackie. Am turnat apă pe el pentru ca sarcina șocului să fie mai mare, iar el țipa...*

FRAGMENT DINTR-O CONVORBIRE TELEFONICĂ A COSEI NOSTRA INTERCEPTATA DE FBI, REFERITOARE LA OMORÂREA LUI WILLIAM JACKSON

... Nu există altă explicație pentru unele din faptele săvârșite de comuniști. Cum ar fi preotul care avea opt cuie bătute în craniu... Și cei șapte băieți cu învățătorul lor. Tocmai spuneau Tatăl Nostru când niște soldați au dat peste ei. Un soldat și-a scos brusc baioneta și i-a tăiat învățătorului limba. Altul a luat bețișoare de mâncat orezul și le-a îndesat în urechile celor șapte băieți. Cum să tratezi cazuri ca acesta?

DR. TOM DOOLEY

*Dachau
Auschwitz
Buchenwald*

PROLOG

Irakul de Nord

Vâlvătaia soarelui storcea broboane de sudoare de pe fruntea bătrânului, însă el își ținea palmele căuș în jurul paharului cu ceai fierbinte și dulce, ca pentru a și le încălzi. Nu reușea să se dezbrace de presimțire. I se lipise de spate asemeni unor frunze reci și ude.

Săpăturile erau gata. Materia telurică fusese cernută strat după strat, măruntaiele ei fuseseră examinate, etichetate și expediate:

mărgele și pandantive; gliptice ¹; falusuri²; bucăți de tencuială făcută din piatră pisată, pătate cu ocră; vase smălțuite. Nimic excepțional. O casetă asiriană din fildeș, pentru obiecte de toaletă. Și un om. Oasele unui om. Fragilele rămășițe de chin cosmic, care pe vremuri îl făceau să se întrebe dacă materia nu este Lucifer întorcându-se pe bâjbâite sus, la Dumnezeu său. Însă acum știa prea mult ca să-și mai închipuie așa ceva. Mireasma tufelor de glicină și de cătină îi atrase privirea spre dealurile cu maci; spre câmpiile cu trestii; spre fâșia de drum colțuros, acoperit cu pietre, care își năpustea nehibzuit capătul către acea spaimă. La nord-vest era Mosul; la est, Erbil; la sud erau Baghdad și Kirkuk și încinsele furnale ale lui Nabucodonosor. Își schimbă un picior peste celălalt, sub masa din fața singuraticii ceainării de la marginea drumului și se uită lung la urmele de iarbă de pe bocanci și de pe pantalonii kaki. Sorbi din ceai. Săpăturile erau gata. Ce-avea să înceapă? Șterse de praf acest gând, ca pe un lucru abia găsit în țărână, dar nu putu să-l eticheteze.

Cineva găfâia dinspre ceainărie: proprietarul veștejit târându-și picioarele într-acolo, ridicând praf cu pantofii rusești pe care îi purta ca pe papuci, cu ștaifurile gemând presate sub călcâie. Conturul întunecat al umbrei sale alunecă deasupra mesei.

— *Kaman chay, chawaga* ³ ?

Bărbatul în kaki clătină din cap, privind fix în jos la pantofii fără șireturi, scorțoși, îngroșați cu resturile întărite ale suferinței de a trăi. Mate-rialul din care este făcut cosmosul, reflectă el cu blândețe: materia; însă într-un anumit fel, până la urmă tot spirit. Spiritul și pantofii nu erau pentru el decât aspecte ale unui material fundamental, un material primar care era cu totul altfel.

Umbra își schimbă poziția. Kurdul stătea în picioare, așteptând ca un rob din antichitate. Bătrânul în kaki privi în sus în ochii albiți și apoși, de parcă membrana unei coji de ou ar fi fost lipită peste iriși. Glaucom. Pe vremuri nu ar fi fost în stare să-l iubească pe acest om.

Își scoase portofelul și scotoci după o monedă printre lucrurile zdrențuite și mototolite conținute în el: câțiva dinari; un carnet de conducere irakian; un calendar decolorat de plastic din urmă cu doisprezece ani. Pe spate avea înscris: CEEA CE DĂM SĂRACILOR ESTE CEEA CE LUĂM CU NOI DUPĂ MOARTE. Calendarul fusese tipărit de Misiunile Iezuite. Plăti pentru ceai și lăsă cincizeci de filși bacșiș pe o masă de culoarea tristeții, despicată în așchii.

Merse către jeep-ul său. Clic-ul delicat și tremurat al cheii pătrunzând în contact învioră liniștea. Așteptă o clipă, luând seama la încremenirea din jur. Strânse ciorchine pe culmea unei coline ce domina împrejurimile, acoperișurile fracturate ale Erbilului planau în depărtare, plutind prin nori ca o simbolică binecuvântare năruită, stropită cu noroi. Frunzele i se prinseră și mai strâns cu ghearele de carne de pe spate.

Ceva stătea în așteptare.

— *Allah ma 'ak, chawaga* ⁴.

Dinți stricați. Kurdul rânjea, făcând cu mâna în semn de drum bun. Bărbatul în kaki căută pe dibuite în adâncul ființei sale vreun gest călduros și scoase la iveală un semn cu mâna și un zâmbet forțat. Acesta din urmă se estompă de cum își întoarse privirea. Porni motorul, întoarse mașina într-un U strâns, descentrat și se îndreptă spre Mosul, kurdul

¹Pietre prețioase sau semiprețioase gravate cu figuri sau motive decorative (n.t.).

²Modele ale organului sexual masculin, folosite în ritualurile fertilității în Grecia, Asia Mică, India și în multe alte țări (n.t.).

³Mai doriți ceai, domnule? (n.t.).

⁴Allah fie cu dumneavoastră, domnule (n.t.).

rămase privind, nedumerit de sentimentul dezarmant de pierdere, în timp ce jeep-ul căpăta viteză. Ce era oare ceea ce dispăruse? Ce era oare ceea ce simțise în prezența străinului? Ceva în genul siguranței, își aducea el aminte; un sentiment de protecție și de profundă bunăstare. Acum acesta scădea în depărtare, odată cu jeep-ul care se deplasa rapid. Se simțea ciudat de singur.

La zece și zece munca de inventariere era terminată. Custodele antichităților din Mosul, un arab cu obraji scofâlciți, trecea cu grijă în registrul de pe biroul său, un ultim articol. Se întrerupse pentru o clipă și ridică ochii spre prietenul său, în timp ce își înmuia tocul într-o călmară. Bărbatul în kaki părea pierdut în gânduri. Stătea în picioare în apropierea unei mese, cu mâinile în buzunare, privind țintă în jos la una din șoaptele uscate, etichetate ale trecutului. Custodele observă cu curiozitate, nemișcat, apoi se întoarse la înregistrare, scriind cu o grafie fermă, foarte mică și elegantă. Într-un târziu oftă, punând tocul jos în timp ce se uita la ceas. Trenul spre Bagdad urma să plece la opt. Tamponă pagina cu sugativă și îi oferi celuiilalt un ceai.

Bărbatul în kaki clătină din cap cu ochii fixați pe ceva de pe masă. Arabul îl privea cu o vagă tulburare. Ce era în aer? În aer era ceva. Se ridică în picioare și se duse mai aproape. Simți o furnicătură nelămurită la baza gâtului atunci când în sfârșit prietenul său se mișcă, luând o amuletă de pe masă și legănând-o gânditor în palmă. Era o piatră verde reprezentând capul demonului Pazuzu, personificare a vântului de sud-vest. El stăpânea peste boli și rele. Capul era găurit. Posesorul amuletei o purtase ca pavăză.

— Rău contra rău, îi suflă custodele, făcându-și toropit vânt cu un periodic franțuzesc de știință, pe a cărui copertă era mânjită cu ulei de măsline amprenta de la degetul mare.

Prietenul său nu se mișcă. Nu făcu nici un comentariu.

— S-a întâmplat ceva?

Nici un răspuns.

— Părinte?

Bărbatul în kaki părea mai departe că nu aude, absorbit de amuletă, ultima dintre descoperirile sale. După un moment o lăsă jos, apoi ridică o privire întrebătoare spre arab. Spusese ceva?

— Nimic.

Își murmură unul altuia rămas bun.

La ușă, custodele apucă mâna bărbatului cu ceva mai multă fermitate.

— Inima mea are o dorință, Părinte: să nu plecați.

Prietenul său răspunse cu moliciune în glas ceva referitor la ceai, la oră, la un lucru de făcut.

— Nu, nu, nu, am vrut să zic acasă.

Bărbatul în kaki își aținti ochii asupra unei fărâme de mazăre fiartă cuibărită într-un colț al gurii arabului; totuși privirea îi era detașată.

— Acasă, repetă el. Cuvântul avea sonoritatea unei încheieri.

— În State, adăugă custodele, mirându-se imediat pentru ce o făcuse.

Bărbatul în kaki privi în întunecimea îngrijorării celuiilalt. Niciodată nu-i fusese greu să-l iubească pe acest om.

— La revedere, șopti el; apoi se întoarse iute și pași în posomoreala acaparatoare a străzilor, într-o călătorie spre casă a cărei lungime părea oarecum nedefinită.

— Vă aștept peste un an! strigă după el custodele din pragul ușii. Dar bărbatul în kaki nu se mai uită înapoi. Arabul privi silueta acestuia micșorându-se, în timp ce traversa de-a curmezișul o stradă, aproape ciocnindu-se de o droșcă ce se mișca rapid. În cabina ei stătea o

bătrână arăboaică corpolentă, fața ei o umbră în spatele vălului de dantelă neagră drapat larg, asemeni unui lînțoliu. Presupuse că aceasta se grăbește la vreo întîlnire. Curînd îl pierdu din vedere pe grăbitul său prieten.

Bărbatul în kaki călca cu pas întins. Lăsînd în urmă orașul, pătrunse în suburbii, traversînd Tigrul. Apropiindu-se de ruine, își încetini mersul, căci cu fiecare pas nedeslușitul presentiment căpătă formă tot mai precisă, mai oribilă. Și totuși trebuia să afle. Trebuia să fie pregătit.

O scîndură groasă în chip de podeț peste Khosr, un fir de apă noroios, scîrțâi sub greutatea lui. Apoi ajunse acolo; stătea pe colina pe care cîndva sclipise Ninive cea cu cincisprezece porți, temutul cuib al hoardelor asiriene. Cetatea stătea acum tolănită în pulberea sîngerie a predestinării ei. Însă el era acolo, aerul era îmbibat cu el, acest Altceva care îi răvășea visele.

Un paznic kurd care dădea colțul, își coborî pușca de pe umăr și începu să alerge spre el, apoi se opri brusc, zâmbi, făcu cu mâna în semn de recunoaștere și își continuă rondul.

Bărbatul în kaki pîndea ruinele, templul lui Nabu. Templul lui Ishtar. Cerceta cu atenție vibrațiile. La palatul lui Asurbanipal făcu o pauză; apoi aruncă o privire piezișă unei statui de calcar, o namilă *in situ*⁵: aripi zdrențuite; picioare cu gheare; penis îngroșat, proeminent, ca un ciot și o gură lățită exagerat într-un rînjet de fiară. Demonul Pazuzu.

Deodată simți că se prăbușește în gol.

Știa.

Se apropia.

Privea lung în țărână. Umbre grăbite. Auzea în surdina lătrăturile haitelor de câini sălbatici care pîndeau pe la marginea orașului. Orbita soarelui începea să coboare sub marginea lumii. Își dădu mânecile în jos și le încheie. O adiere înfiorată venea dinspre sud-vest.

Se grăbi spre Mosul și spre trenul său, cu inima stăpînită de convingerea glacială că în curînd va avea de înfruntat un vechi dușman.

Începutul

unu

Asemenea scînteierilor scurte, ca de explozii solare, pe care sunt osîndiți să le înregistreze vag ochii celor orbi, începutul ororii trecu aproape neobservat; în tumultul care a urmat, el a fost de fapt uitat și considerat probabil fără nici o legătură cu grozăvia. Era greu să mai judeci atunci.

Casa era cu chirie. Pipernicită. Neîncăpătoare. O casă de cărămidă în stil colonial acaparată de iederă, în cartierul Georgetown din Washington, D.C. Peste drum era un capăt al campusului aparținînd de Georgetown University; în spate, un simplu taluz care cobora brusc în forfota de pe M Street, iar mai încolo mîlosul Potomac. Pe data de 1 aprilie, imediat după miezul nopții, casa era tăcută. Chris MacNeil stătea tolănită în pat, uitându-se pe replicile pentru noua zi de filmare; fiica ei, Regan, dormea în camera de la capătul holului; iar la parter, dormind într-o cameră de lângă cămară, erau Willie și Karl, îngrijitorii între două vârste. Pe la 12:25 a.m. Chris își ridică privirea de pe scenariu cu o încruntare de nedumerire. Auzea niște bătăi ușoare. Erau ciudate. Sunau înfundat. Cu profunzime. În serii ritmice. Ai fi zis că e un cod dintr-o altă lume, transmis de un mort.

⁵Stînd în așteptare

Ciudat.

Stătu o clipă să asculte; apoi alungă gândul; dar cum bățiile persistau, nu se putea concentra. Trânti scenariul pe pat.

Isuse, mă. scot din sărite!

Se ridică să cerceteze.

Ieși în hol și se uită în jur. Păreau că vin din dormitorul lui Regan.

Ce tot face?

Păși ușor de-a lungul holului și bățiile deveniră deodată mai tari și mai rapide, iar când împinse ușa și puse piciorul în cameră, ele încetară brusc.

Ce naiba se petrece?

Drăgălașa ei fiică în vârstă de unsprezece ani dormea, ținând strâns în brațe un panda mare de pluș cu ochi rotunzi. Pookey. Decolorat după ani întregi de îmbrățișări sufocante, de pupături zgomotoase, calde și umede.

Chris se apropie ușor de marginea patului și se aplecă deasupra șoptind:

— Rags? Te-ai trezit?

Respirație regulată. Apăsată. Adâncă.

Chris își plimbă privirea prin cameră. Lumina slabă de pe hol cădea palidă și despicată pe tablourile lui Regan; pe sculpturile ei; pe alte animale de pluș.

Okay, Rags. Bătrânei tale mame îi țâțâie fundu'. Poți să spui „Păcăleală de întâi aprilie!”

Și totuși Chris știa că nu-i stă în caracter așa ceva. Copilul avea o fire rușinoasă și foarte bănuitoare. Atunci cine se ținea de farse?

O minte somnoroasă care își impune voința asupra zgomotelor produse de țevile de încălzire și conductele de apă? Odată, în munții Buthan, se holbase ore în șir la un călugăr budist care stătea pe vine și medita. Credea ca până la urmă îl văzuse levitând. Poate. Dacă povestea cuiva întâmplarea, adăuga invariabil „poate”. Și poate că mintea sa, acest neabătut racontor ⁶ de iluzii, înflorise acele sunete.

Rahat! Le-am auzit!

Brusc, aruncă o privire scurtă în tavan. Acolo! Râcâieli slabe.

Șobolani la mansardă, pentru numele Celui de Sus! Șobolani! Oftă. Asta era. Cozi lungi. Trop, trop. Se simțea deosebit de ușurată. Și atunci băgă de seamă frigul. Camera era înghețată.

Păși ușor până la fereastră. O controlă. Închisă. Atinse caloriferul! Fierbinte.

Cum așa?

Încurcată, se duse la marginea patului și atinse cu mâna obrazul lui Regan. Era neted ca un gând și ușor transpirat.

Trebuie că sunt bolnavă!

Se uită la fiica ei cu nasul în vânt, la chipul pistruiat, și într-o pornire de căldură sufletească se aplecă deasupra patului și o sărută pe obraz.

— Tare te mai iubesc, șopti ea, apoi se întoarse în camera ei, în patul ei, la scenariul ei.

O vreme, Chris învăță. Filmul era un remake după comedia muzicală *Mr. Smith Goes to Washington*. Era adăugată o subintrigă legată de confruntările violente din campus. Chris era vedeta. Ea interpreta rolul unei profesoare de psihologie care era de partea rebelilor. Și ura acest lucru. *E tâmpită! Scena asta este absolut tâmpită!* Mintea ei, deși fără o pregătire specială, nu lua niciodată sloganurile drept adevăr și asemenea unei gaițe curioase, scormonea neîndurătoare printre vorbării pentru a descoperi realitatea

⁶Povestitor, tălmăcitor

strălucitoare, ascunsă. Așa încât pentru ea cauza rebelilor era „tâmpită”. Nu avea sens. *Cum vine asta? se miră ea acum. Prăpastia dintre generații? Nu ține; eu am treizeci și doi de ani. Este pur și simplu tâmpită, asta-i, este...!*

Liniștește-te. Încă o săptămână.

Filmările de interior la Hollywood erau terminate. Tot ce mai rămăsese erau câteva scene de exterior în campusul din Georgetown University, cu începere de a doua zi. Era vacanța de Paști și studenții erau plecați.

O apuca toropeala. Pleoape greoaie. Ajunse la o pagină care în mod curios era zdrențuită. Zâmbi amuzată. Regizorul ei englez. Când e deosebit de încordat obișnuiește să rupă cu mâini tremurânde, fluturânde, o fâșie îngustă de pe marginea celei mai la îndemână pagini, pe care apoi o mestecă, centimetru cu centimetru, până când toată devine o minge în gura lui.

Scumpul de Burke.

Căscă, apoi se uită cu drag la marginile scenariului. Paginile păreau roase. Își aminti de șobolani. *Nenorociții ăia mici sunt chiar ritmați.* Să țină minte să-l roage pe Karl să pună mâine dimineață niște capcane.

Degete relaxându-se. Scenariu alunecând din mână. Îl lăsa să cadă. *Tâmpită. E tâmpită.* O mână pipăind stângaci după întrerupător. *Așa. Oftă. O vreme rămase nemișcată, aproape adormită; apoi dădu pătura deoparte cu o mișcare leneșă de picior. Chiar prea cald.*

Chris adormi. Visă despre moarte în detalii nesigure, despre moarte de parcă nici nu se aflase vreodată de ea. Se auzea un târâit și ea își pierdea răsuflarea, se destrăma, aluneca în vid, gândindu-se iar și iar, *nu voi exista, voi muri, nu voi fi, în vecii vecilor, ah, tati, nu-i lăsa, ah, nu-i lăsa să facă asta, nu mă lăsa să fiu în vecii vecilor nimic.* Și ea se topea, se dizolva, se tot auzea un târâit, soneria...

Telefonul!

Sări în picioare cu inima cât un purice, cu mâna pe telefon și cu un gol în stomac; un gol în adâncul ființei ei. Telefonul continua să sune.

Ridică receptorul. Regizorul secund.

— În cabina de machiaj la ora șase, iubito.

— Bine.

— Cum te simți?

— Dacă mă duc la baie și nu ia foc, atunci bănuiesc că mai departe merge.

El chicoti.

— Te aștept.

— Bine. Și mersi.

Puse receptorul în furcă. O vreme rămase nemișcată, gândindu-se la vis. Vis? Mai degrabă niște trăiri între vis și realitate. Acea claritate înspăimântătoare. Licăr al craniului. Neființă. Ireversibil. Nu putea concepe așa ceva. *Dumnezeule, nu se poate!*

Chibzui. Și în final își plecă capul. *Ba da!*

Se duse la baie, își puse o rochie și coborî încet la bucătărie, înapoi la viață, la șunca sfârâindă.

— A, bună dimineața doamnă MacNeil.

Grizonată, ofilită, cu pungi albastre sub ochi, Willie storcea niște portocale. Un ușor accent. Elvețian, ca și cel al lui Karl. Își șterse mâinile pe un șervețel și se duse spre mașina de gătit.

— Las' c-o iau eu, Willie. Chris, ușor impresionabilă, îi văzuse privirea istovită, și în timp ce Willie se întorcea acum la chiuvetă mormăind ceva, actrița își turnă cafea și se duse la micul dejun pregătit într-un colț al bucătăriei. Se așeză pe scaun. Și zâmbi cu căldură atunci când se uită la platou. Un trandafir roșu-roșu. Regan. *Îngerul ăsta.* În multe

dimineți când Chris lucra, Regan obișnuia să se dea încetisor jos din pat, să co-boare în bucătărie și să pună o floare, apoi să bâjbâie înapoi cu ochii cârpiți de somn și să se culce la loc. Chris scutură din cap, cuprinsă de regret; amintindu-și: era cât pe-acți să-i pună numele Goneril. *Sigur. Dă-i înainte. Ia-le tot în tragic.* Chris chicoti la gândul acelei amintiri. Sorbi din cafea. Când privirea îi căzu din nou asupra trandafirului, expresia feței îi deveni pentru scurt timp tristă, cu ochi mari stând să plângă, cu figura asemenea unui copil de pripas. Își aminti de o altă floare. Fiul ei. Jamie. Mort cu mult timp în urmă, la vârsta de trei ani, pe vremea când Chris era foarte tânără, o subretă oarecare de pe Broadway. Jurase să nu se mai dedice vreodată cuiva așa cum i se dedicase lui Jamie; așa cum i se devotase tatălui ei, Howard MacNeil. Își întoarse rapid privirea de la trandafir, și când visul ei despre moarte se mistui în sus cu aburii de cafea, își aprinse iute o țigară. Willie îi aduse sucul, iar Chris își aduse aminte de șobolani.

— Unde-i Karl? o întrebă pe servitoare.

— Sunt aici, doamnă!

leșind cu suplețe de după ușa camării. Impunător. Deferent.

Energic. Adus de spate. Cu o bucățică de Kleenex aplicată pe bărbie acolo unde s-a tăiat când s-a ras.

— Da? Stând în apropierea mesei. Răsuflând din greu.

Mușchi puternici. Ochi strălucitori. Nas acvilin. Cap pleșuv.

— Auzi, Karl, avem șobolani la mansardă. Ar cam fi bine să faci rost de niște capcane.

— Șobolani?

— Cum ai auzit.

— Dar mansarda este curată.

— Bine, atunci avem șobolani *ordonați*.

— Șobolani nu.

— Karl, i-am auzit azi-noapte, spuse Chris cu răbdare, controlându-se.

— Poate instalații, avansă Karl ideea. Poate scânduri.

— Poate *șobolani*! Vrei să lași discuția și să cumperi afurisitele alea de capcane?

— Da, doamnă! Dând să plece. Mă duc acum!

— Nu *acum*, Karl! Magazinele sunt toate închise!

— Sunt închise! îl repezi și Willie.

— Să văd.

Dispăru.

Chris și Willie schimbă între ele priviri, după care Willie, dând din cap, se întoarse la șunca ei. Chris sorbi din cafea. *Ciudat. Ciudat om.* Ca și Willie, deosebit de muncitor; foarte loial; discret. Însă ceva din făptura lui o făcea să nu se simtă în largul ei. Ce să fi fost? Subtilul său aer arrogant? Sfidător? Nu. Altceva. Ceva greu de pus în evidență. Cuplul era cu ea de aproape șase ani și totuși Karl rămânea o mască — o hieroglifă vorbitoare, vie, intraductibilă, care îi îndeplinea afectată cerințele. În spatele măștii însă, ceva se afla în mișcare; aproape că putea să-i audă mecanismul ticăind, asemenea unei conștiințe. Își stinse țigara; auzi ușa de la intrare deschizându-se cu un scârțait, apoi închizându-se.

— Sunt închise, bombăni Willie.

Chris mai mult se jucă cu furculița în șuncă decât mănă, apoi se întoarse în camera ei și își puse costumul cu jerseu și fustă. Se uită în oglindă și își privi cu un aer solemn părul scurt și roșcat, care părea veșnic încâlcit; izbucnirea de pistrui de pe fața-i mică, minionă; apoi își miji ochii și rânji prosteste. *Salut fetiță minunată din vecini! Aș putea vorbi cu soțul tău? Cu amantul tău? Cu peștele tău? Oh, peștele tău e la*

*azilul de săraci? Avon l-a căutat*⁷! Scoase limba la cea din oglindă. Apoi verva o părăsi brusc. *Ah, Hristoase? ce viață!* Își luă cutia pentru peruci, coborî scările bălăbănindu-se și ieși în strada simpatică, străjuită de copaci.

Pentru câteva clipe se opri în fața casei și adulmecă cu nesaț aerul dimineții. Privi spre dreapta. Dincolo de casă, vechi trepte abrupte de piatră plonjau departe jos în M Street. Puțin mai încolo era intrarea din deal a Car Barn-ului, folosit inițial pentru a adăposti tramvaiele: acoperiș în stil mediteranean, din țiglă; turete rococo; cărămidă veche. Privea visătoare. *Nostim. Nostimă stradă. La naiba, de ce n-aș rămâne să locuiesc aici? Dar casa? Să încep iar să trăiesc?* Undeva începu să bată un clopot. Ea își îndreptă privirea către locul de unde venea sunetul. Turnul cu ceas al campusului. Ecoul său melancolic răsună pe deasupra râului; transmitea fiori; se prelingea prin inima ei obosită. O porni spre muncă; spre o șaradă oribilă; spre o imitație ca de paie, grotescă, a lutului din care suntem făcuți.

Intră pe poarta principală a campusului și starea ei depresivă se mai micșoră; apoi deveni tot mai scăzută pe măsură ce privea șirul de rulote-cabine aliniate de-a lungul căii de acces din apropierea părții de nord a zidului înconjurător; iar pe la 8 a.m., odată cu primul tur de manivelă, era aproape ea însăși: începuse să se certe în legătură cu scenariul.

— Hei, Burke? Vrei să te uiți un pic la drăcia asta?

— Oh, înțeleg că ai un scenariu! Ce drăguț!

Regizorul Burke Dennings, încordat și fără astâmpăr, având un tic nervos la ochiul stâng dar un licăr jucăuș în priviri, rupse cu degete tremurânde, cu o singură mișcare, o fâșie îngustă dintr-o pagină a scenariului ei.

— Cred că am s-o molfăi, cârâi el.

Se aflau pe esplanada din fața clădirii administrației și erau practic imobilizați în mijlocul actorilor; reflectoarelor; tehnicienilor; figuranților; mașiniștilor. Ici și colo câțiva spectatori punctau gazonul, majoritatea fiind de la facultatea iezuită. Un număr oarecare de copii. Cameramanul, plictisit, deschise *Daily Variety* în timp ce Dennings băgă hârtia în gură și chicoti. Respirația sa duhnea ușor de pe urma primului gin de dimineață.

— Da, sunt *teribil* de încântat că ți s-a dat un scenariu.

Un bărbat la cincizeci și ceva de ani, firav, cu o figură vicleană, vorbind cu un încântător și puternic accent britanic, atât de tăios și de precis încât ridica până și cele mai vulgare obscenități la rang de eleganță; iar când bea, părea veșnic pe punctul de a izbucni în hohote de râs, într-o neîncetată luptă pentru a-și păstra stăpânirea de sine.

— Eh, ia spune scumpo. Ce e? Ce s-a-ntâmplat?

Scena în chestiune cerea decanului presupusului colegiu din scenariu să se adreseze unui grup de studenți într-un efort de a le smulge prin amenințări un „armistițiu”. Apoi Chris urma să urce în fugă scările către esplanadă, să smulgă portavocea din mâinile decanului și arătând spre clădirea principală a administrației, să strige „Hai s-o distrugem!”

— N-are nici o noimă, spuse Chris.

— Păi, e cât se poate de clar, minți Dennings.

— De ce naiba ar vrea să distrugă clădirea, Burke? În ce scop?

— Ai de gând să mă trimiți să întreb mai sus?

— Nu, te întreb „În ce scop?”

— Pentru că-i *acolo*, dragoste!

— În scenariu?

⁷Turnuri mici plasate de obicei pe colțurile clădirilor.

- Nu, pe *acel teren!*
- Păi, n-are nici o noimă, Burke. Pur și simplu ea n-ar face asta.
- Ba da.
- Ba nu.
- Vrei să-l consultăm pe scenarist? Cred că-i la Paris!
- Se ascunde?
- Se fute!

Pronunțase cu o dicție impecabilă, cu ochi ca de vulpe scânteind pe un chip făcut parcă din aluat, încât cuvintele se înălțaseră viguroase, aidoma turlor unei biserici gotice. Chris se lasă moale pe umerii lui, râzând.

- Of, Burke, ești imposibil, fir-ar al dracului să fie!
- Da. O spuse pe același ton cu care Cezar confirmase cu modestie știrile referitoare la triplul său refuz al coroanei. Eh, putem continua?

Chris nu-l auzi. Aruncase pe furiș o privire jenată unui iezuit din apropiere, să vadă dacă nu cumva auzise obscenitatea. Figură întunecată, aspră. Ca a unui boxer. Ciupită de vărsat. Trecut de patruzeci. Ceva trist în privirea lui; ceva dureros; și totuși ceva cald și liniștitor atunci când ea își încrucișă privirea cu a lui. Auzise. Zâmbea. Se uită la ceas și se îndepărtă.

- Am zis, putem *continua!*
- Ea se întoarse, cu gândul aiurea.
- Mda, sigur, Burke; hai să-i dăm bătaie.
- Slavă cerului.
- Nu, așteaptă!
- Oh, Hristoase mare!

Se plânse de desfășurarea scenei. Avea sentimentul că punctul culminant care era atins odată cu replica ei, se afla în opoziție cu faptul că imediat după aceea trebuia să pătrundă în clădire alergând.

- Nu aduce nimic în plus, spuse Chris. E o tâmpenie.
- Da, este, dragoste, este, fu sincer de acord Burke. Totuși, continuă el, montorul insistă s-o turnăm, așa că asta este. Înțelegeți?
- Nu, nu înțeleg.
- Nu, sigur că nu. E stupid. Vezi tu, chicoti acesta, din moment ce scena următoare începe cu Jed venind printr-o ușă *către* noi, montorul simte că va primi cu siguranță o nominalizare dacă scena *precedentă* se încheie cu tine dispărând din cadru printr-o ușă.
- E o tâmpenie.

— Păi, bineînțeles că e! E o vomă! E pur și simplu o borătură pizdoasă de cretină ce e! Eh, de ce n-am trage-o și după aia să ai încredere în mine că o s-o decupez eu din montajul final. În principiu ar trebui să fie gustoasă la molfăit.

Chris râse. Și fu de acord. Burke aruncă o privire spre montor, care era cunoscut drept un egocentric temperamental datat la discuții fără rost. Era ocupat cu cameramanul. Regizorul râsufla ușurat.

Așteptând pe gazon la baza scărilor să se încălzească reflectoarele, Chris se uită spre Dennings cum îi aruncă o obscenitate unui mașinist neajutorat după care figura îi deveni deosebit de radioasă. Părea că-și savurează propria-i excentricitate. Și totuși Chris știa că mergând cu băutura până la un anumit punct, el exploda invariabil în accese de furie, iar dacă acestea se întâmplau să fie la trei sau patru dimineața, mai mult ca sigur că ar fi dat telefoane celor din conducere, bătându-și răutăcios joc de ei cu tot felul de provocări mărunte. Chris își amintea de un șef de studiouri care comisese greșeala să constate la o vizionare că manșetele cămășii lui Dennings sunt ușor roase, fapt care îl făcuse pe Dennings să reacționeze prompt, trezindu-l cam pe la 3 a.m. și

taxându-l drept „țopârlan pizdos” al cărui tată fusese „mai mult ca sigur *nebun!*”. În zilele următoare pretindea că nu-și aduce aminte de nimic și exulta pe ascuns de satisfacție atunci când cei pe care îi ofensa descriau în amănunt ceea ce făcuse. Dacă îi convenea, își aducea aminte. Chris se gândi cu un zâmbet la noaptea în care, într-o turbare dementă cauzată de prea mult gin, își distrusese șirul de birouri de la studio, iar mai târziu, confruntat cu opisul notei de plată și cu fotografiile Polaroid care prezentau în detaliu stricăciunile, le înlătură remarcând în treacăt că sunt „Evident trucate, pagubele erau mult, *cu mult* mai mari decât astea!”. Chris credea că Dennings nu era nici un alcoolic, nici un bețiv fără speranță de îndreptare, ci mai degrabă că bea pentru că asta se aștepta de la el: trăia după cum i-o cerea legenda țesută în jurul lui.

Ei bine, se gândi ea; bănuiesc că asta e tot un fel de nemurire.

Se întoarse, privind peste umăr după iezuitul care zâmbise. Mergea în depărtare, covârșit, cu capul plecat, un nor negru singuratic în căutarea ploii.

Nu-i plăcuseră niciodată preoții. Atât de siguri de ei. Atât de liniștiți. Și totuși acesta...

— Ești pregătită, Chris? Dennings.

— Mda, sunt gata.

— În regulă, liniște absolută! Regizorul secund.

— Motor, dădu ordin Burke,

— Merge.

— Acum, *și!*

Chris urcă în fugă treptele în uralele figuranților și sub privirea lui Dennings, care se mira la ce îi stătea capul. Cedase mult prea repede argumentelor lui. Îndreptă o căutătură semnificativă spre corepetitor, care i se alătură fără zgomot și îi întinse scenariul gata deschis, de parcă ar fi fost un ministrant ⁸ care îi oferă cartea de rugăciuni preotului său în timpul Mesei ⁹ solemne.

Lucrură cu intermitențe datorate soarelui. Pe la patru pătura de nori învolburați de pe cer deveni groasă, și regizorul secund dădu liber trupei pentru tot restul zilei.

Chris o luă spre casă. Era obosită. La întretăierea străzilor Treizeci și șase și O, un băcan italian în vârstă o aborda din ușa prăvăliei sale, cerându-i un autograf. Semnă pe o pungă de hârtie maro și scrise alături „Cu cele mai calde urări de bine”. Așteptând să traverseze, aruncă o privire peste drum în diagonală, către o biserică catolică. Sfântul Nu-știu-cum. Administrată de către iezuiți: Auzise vorbindu-se că John F. Kennedy s-ar fi cununat acolo; ar fi practicat acolo cultul religios. Încercă să-și imagineze: John F. Kennedy printre candelă și femei credincioase, zbârcite; John F. Kennedy făcând plecăciuni și rugându-se; *cred...* o destindere în relațiile cu rușii; *cred, cred...* Apollo IV printre zornăitul mățăniilor; *cred...învierea și viața veșnică.*

Asta. Asta e. Asta-i ceea ce atrage.

Privi cum un camion de bere greoi cu acel clinchet tremurat și familiar care anticipează băutura.

Traversă. În timp ce mergea pe O și trecea prin dreptul sălii de spectacole a școlii generale, o depăși grăbit un preot cu mâinile în buzunarele unui vândac de nylon. Tânăr. Foarte încordat. Neras. Ceva

⁸Copil care îl asistă pe preot la ceremonii

⁹Liturghie = ceremonia principală a cultului catolic: sacrificiul corpului (pâinii) și sângelui (vinului) lui Hristos, care se ține la altar de către preoți

mai în față el o luă la dreapta, intrând pe o alee ce dădea într-o curte din spatele bisericii.

Chris se opri în dreptul aleii, privindu-l curioasă. Părea să se îndrepte spre o baracă vopsită în alb. O ușă culisantă veche se deschise scârțâind și mai apăru încă un preot. Arăta posomorât; foarte nervos. Dădu la repezeală din cap în semn de salut către cel tânăr. Apoi ținându-și ochii în pământ, se duse repede la o ușă care ducea în biserică. Ușa barăcii se mai deschise încă o dată împinsă din interior. Alt preot. Semăna cu — *Hei, chiar el este! Cel care a zâmbit când Burke a spus acea obscenitate!* Numai că acum când îl saluta în tăcere pe noul venit, părea un om grav, cu brațul petrecut pe după umărul celui alt într-un gest delicat și oarecum părintesc. Îl conduse înăuntru și paravanul se închise încet cu un scârțâit stins.

Chris se uită fix la pantofii ei. Era nedumerită. *Care-i chestia?* Se întrebă dacă iezuiții mergeau și ei să se spovedească.

Un bubuit îndepărtat de tunet. Privi în sus spre cer. E de ploaie?...
Înviere a...

Mda. Mda, sigur. Marțea viitoare. În depărtare izbucniră descărcări de fulgere. *Nu ne suna tu, puștiule, o să te sunăm noi.*

Își ridică gulerul de la haină și porni încet mai departe. Dorea să-i toarne cu găleata.

În scurtă vreme ajunse acasă. Alergă repede la baie. Apoi merse în bucătărie.

— Bună, Chris. Cum a fost?

O blondă drăguță, în jur de douăzeci și cinci de ani, așezată la masă. Sharon Spencer. Expeditivă. Din Oregon. De trei ani era tutorele lui Regan și secretara cu probleme sociale a lui Chris.

— Oh, rutina de zi cu zi. Se îndreptă agale spre masă și începu să trieze corespondența. Ceva interesant?

— Vrei să mergi la un dineu săptămâna viitoare la White House?

— Ăă, știu și eu, Marty ¹⁰? *Ție* cam ce ți-ar plăcea să faci?

— Să mănânc dulciuri și să mi se facă rău.

Chris chicoti.

— Apropo, unde-i Rags?

— Jos în camera de joacă.

— Ce face?

— Sculptează. Face o pasăre, presupun. E pentru tine.

— Mda, mi-ar trebui una, murmură Chris. Se duse la mașina de gătit și își turnă o ceașcă de cafea fierbinte. Ai glumit cu dineul ăla? Întrebă ea.

— Nu, deloc, răspunse Sharon. Este joi.

— Petrecere mare?

— Nu, aș înclina să cred că numai cinci sau șase persoane.

— Ce vorbești!

Era încântată, dar nu cu adevărat surprinsă. Toți îi cultivau compania: șoferi de taxi; poeți; profesori; regi. Oare ce le plăcea la ea? Că era de viață? Chris se așeză la masă.

— Cum a mers lecția?

Sharon își aprinse o țigară, încruntându-se.

— Iar a avut necazuri la mate.

— Oh? Ia te uită, asta-i ciudat.

— Știu; este obiectul ei favorit, spuse Sharon.

— Ce să-i faci, „matematica asta modernă”. Hristoase, n-aș putea

¹⁰Prescurtare a numelui generic american Smarty/Smart = care se dă isteț (n.t.).

să-mi câștig nici mărunțișul pentru autobuz dacă...

— Bună, mami!

Intră ȝopăind, cu braȝele-i întinse în lateral. Cozi despletite roșcate. O faȝă dulce, strălucitoare, plină de pistrui.

— Salut, oliȝă de noapte!

Radiind de fericire, Chris o prinse pe fetiȝă în braȝe, strângând-o cu putere la piept, apoi o pupă zgomotos și cu foc pe obraji. Nu-și putea domoli întreaga revărsare de dragoste. *Mmum-mmum-mmum!* Alte sărutări. Apoi o dădu pe Regan ceva mai departe, ȝinând-o cu braȝele întinse și scrutându-i cu ochi avizi chipul. Ce-ai mai făcut azi? Ceva interesant?

— Ăă, chestii.

— Ce *fel de* chestii?

— Ăă, ia să văd. Își ȝinea genunchii lipiȝi de cei ai mamei sale, legându-se înainte și înapoi. Păi, am învăȝat, desigur.

— Îh-hâm.

— S-am pictat.

— Ce-ai pictat?

— Ăă, păi, flori, știi, alea, margarete? Care sunt doar roz. Și pe urmă — Ăă, mda! *Calul* acela! Se însufleȝi brusc, cu ochi larg deschiși. Bărbatul ăsta avea un *cal*, știi, acolo, jos lângă râu? Ne plimbam, înȝelegi, mami, și pe urmă s-a apropiat acest *cal*, era *minunat!* Oh, mami, ar fi trebuit să-l vezi, și pe urmă bărbatul m-a lăsat să *stau* pe el! *Zău!* Adică efectiv câteva clipe!

Chris îi făcu cu ochiul lui Sharon, zâmbind cu subînȝeles.

— Persoana? întrebă ea ridicând dintr-o sprânceană.

Mutându-se în Washington pentru turnarea filmului, blonda secretară care făcea acum practic parte din familie, stătuse în casă cu ele, ocupând un dormitor suplimentar de la etaj. Până în clipa când întâlnește acel „călăreȝ” la un grajd din apropiere. Atunci Chris hotărâse că Sharon are nevoie de o locuinȝă numai a ei, și o aranjase într-un apartament dintr-un hotel luxos, insistând să îi achite ea nota de plată.

— Persoana. Sharon zâmbi răspunzându-i lui Chris.

— Era un cal *sur!* adăugă Regan. Mămico, nu ne cumpărăm și noi un cal? Vreau să spun, *avem cum* să ne cumpărăm?

— Om vedea, scumpo.

— Când îmi iei și mie unul?

— Mai vedem noi. Unde-i pasărea pe care ai făcut-o?

Regan rămase un moment blocată, apoi se întoarse cu gura căscată spre Sharon și făcu bot într-o încercare de reproș.

— I-ai spus. Apoi hlizindu-se către mama ei: Era o surpriză.

— Adică...?

— Cu nasul lung și caraghios, cum îți dorești tu!

— Oh, Rags, e drăguȝ din partea ta. Pot s-o văd?

— Nu, mai am s-o vopsesc. Când mâncăm, mami?

— Ti-e foame?

— *Mor de* foame.

— Vai, dar nu e nici cinci. Când aȝi mâncat de prânz? o întrebă Chris pe Sharon.

— Ăă, pe la doișpe, răspunse Sharon.

— Când se întorc Willie și Karl?

Le dăduse liber toată după-amiaza.

— Cred că la șapte, spuse Sharon.

— Mami, am putea merge la Hot Shoppe? se rugă Regan. Da?

Chris luă mâna fiicei sale; zâmbi afectuos; și i-o sărută.

— Fugi sus și îmbracă-te să mergem.

— Oh, te *iubesc!*

Regan o zbughi în cameră.
— Iubito, să-ți pui rochia cea nouă! strigă Chris în urma ei.
— Cum ți-ar place să mai ai unsprezece ani? gândi Sharon cu voce tare.
— E o propunere?
Chris luă corespondenta și începu să caute la întâmplare printre adulații mâzgălite pe hârtie.
— Ai să te duci? întrebă Sharon.
— Cu ce am eu acum pe cap? Cu toate amintirile?
— Sigur.
— Nici prin minte nu-mi trece.
— Mai gândește-te.
— Mă mai gândesc. Chris luă un scenariu cu o scrisoare de introducere atașată elegant pe copertă. Jarris. Impresarul ei. Parcă le spusese să nu-mi mai trimită scenarii pentru un timp.
— Ai face bine să-l citești, spuse Sharon.
— Zău?
— Da, l-am citit azi dimineață.
— E ceva de capul lui?
— E nemaipomenit.
— Iar eu trebuie să joc rolul unei călugărițe care descoperă că e lesbiană, este?
— Nu, tu nu trebuie să joci nici un rol.
— Ei poftim, filmele chiar *sunt* mai bune ca oricând. Ce naiba vrei să spui, Sharon? De ce zâmbești?
— Vor să regizezi. Răspunsul lui Sharon ieși simplu, odată cu fumul de la țigară.
— Ce!
— Citește scrisoarea.
— Dumnezeuule, Shar, tu glumești!
Chris se năpusti cu ochii avizi asupra scrisorii, prinzând din zbor cu nesaț frânturi de fraze: „... scenariu nou... un triptic... studioul vrea ca Sir Stephen Moore... acceptând cu condiția...”
— Regizez secțiunea lui!
Chris zvâcni în sus din mâini și dădu un chiot de bucurie răgușit și pătrunzător. Apoi cu ambele mâini strânse scrisoarea la piept.
— Oh, Steve, îngerule, ai ținut minte!
Filmând în Africa. Beți. Stând în scaune de campanie. Privind sânge-riul tăcutului amurg. „Ah, e o prostie să-ți faci din așa ceva o ocupație. Pentru actor este un jeg, Steve!” „Oh, mie îmi place.” „Este un jeg! Știi care e singurul lucru ce contează în toată afacerea asta? Să regizezi!” „Ah, da.” „Atunci înseamnă că ai realizat ceva, ceva care îți aparține; vreau să spun, ceva care trăiește!” „Păi, atunci fă-o.” „Am încercat; nu ține.” „De ce?” „Ei hai, că doar știi de ce: ei nu își închipuie că aș putea să mă las de actorie.” Rememorare cu căldură. Zâmbet cald. Dragul de Steve...
— Mami, nu îmi găsesc rochia! strigă Regan de pe coridor.
— În dulap! răspunse Chris.
— M-am uitat!
— Urc eu într-o secundă! strigă Chris. Examină scenariul preț de o clipă. Va să zică e probabil un jeg.
— Ei, haide, și tu acum. Serios cred că e bun.
— Păi, tu și la *Psycho* ai crezut că trebuie suprapusă peste coloana sonoră o bandă înregistrată cu râsete.
Sharon izbucni în râs.
— Mămico?
— Vin!

Chris se ridică încet.

— Ai întâlnire, Shar?

— Da.

Chris arată spre corespondentă.

— Atunci du-te. Putem rezolva toate chestiile astea mâine dimineață.

Sharon se ridică.

— Ăă, nu, așteaptă, se corectă Chris, amintindu-și ceva. E vorba de o scrisoare care trebuie pusă neapărat în seara asta.

— Oh, okay.

Secretara își luă bloc-notes-ul.

— Ma-amăă! o intonație plângăcioasă de nerăbdare.

— Așteaptă-mă până cobor, îi spuse Chris lui Sharon. Dădu să plece din bucătărie, dar se opri atunci când Sharon își privi ceasul.

— Vai, Chris, e timpul să-mi fac meditația, spuse ea.

Chris se uită pieziș la ea, cu o exasperare mută. În ultimele șase luni, o văzuse pe secretara ei cum se transformă brusc într-o „căutătoare a seninătății”. La început, la Los Angeles, a fost auto-hipnoza; aceasta a degenerat mai târziu în cântări budiste. În ultimele săptămâni cât a stat Sharon în camera de sus, casa se umpluse cu un zumzet neîntrerupt, fără vlagă și monoton de „Nam myoho rengo kyo” (Vezi; nu trebuie decât să tot îngâni asta, Chris, și ți se împlinesc dorințele, obții tot ce vrei...). Acesta se putea auzi la cele mai neașteptate și nepotrivite, ore, de obicei atunci când Chris își învăța replicile. „Poți să dai drumul la televizor”, îi spusese Sharon cu generozitate șefei sale, într-una din aceste ocazii. „N-are nimic, pot îngâna când sunt tot *felul* de zgomote. Nu mă deranjează deloc.” Acum era meditația transcendentală.

— Chiar crezi că îți ajută la ceva chestia asta, Shar? întrebă pe un ton neutru.

— Îmi creează o stare de împăcare, răspunse Sharon.

— Bine, spuse Chris sec. Se îndepărtă cu un „Noapte bună”. Nu mai aduse vorba de scrisoare, și ieși din bucătărie murmurând „Nam myoho rengo kyo”.

— Ține-o așa cam cincisprezece-douăzeci de minute, spuse Sharon. Poate la tine o să dea rezultate.

Chris stătu pe loc, cântărind un răspuns pe măsură. Apoi renunță. Urcă în dormitorul lui Regan, și se duse drept la dulap. Regan stătea în mijlocul camerei privind țintă către tavan.

— Ce este, o întrebă Chris, cotrobăind după rochie.

Era din bumbac, de culoare albastru-pal. O cumpărase săptămâna trecută și ținea minte că o agățase în dulap.

— Niște zgomote ciudate, spuse Regan.

— Știu. Avem musafiri.

Regan se uită la ea.

— Huh?

— Veverițe, iubito; veverițe la mansardă. Fiicei sale îi era silă și groază de șobolani. Chiar și șoarecii o speriau.

Răscolitul după rochie se dovedi fără rezultat.

— Vezi, mami, nu e.

— Da, văd. Poate a luat-o Willie împreună cu rufele murdare.

— A dispărut.

— Mda, bine, pune-o pe aia marinărească. E drăguță.

S-au dus la Hot Shoppe. Chris a luat o salată, în timp ce Regan a mâncat patru chifle, supă, pui fript, o cremă de ciocolată și o porție și

jumătate de plăcintă cu afine garnisită cu înghețată de cafea, *unde le-o pune*, se miră Chris cu dragoste, *le ascunde în mânecă?* Copilul era la fel de slab ca o speranță deșartă.

Chris își aprinse o țigară la cafea și se uită prin fereastra din dreapta. Râul era întunecat și molcom, apatic.

— Mi-a plăcut, mami.

Chris se întoarse spre ea, studiindu-i aerul și așa cum se întâmpla adesea, simți o strângere de inimă întrezărind pe chipul lui Regan figura lui Howard. Modul în care cădea lumina. Își coborî privirea în farfuria lui Regan.

— Nu-ți termini plăcinta? o întrebă Chris.

Regan își coborî ochii în pământ.

— Am mâncat niște dulciuri înainte.

Chris își stinse țigara râzând pe înfundate.

— Hai să mergem.

Ajunseră acasă înainte de șapte. Willie și Karl se întorseseră deja. Regan se duse direct în camera de joacă de la subsol, nerăbdătoare să termine sculptura pentru mama ei. Chris se îndreptă spre bucătărie să-și ia scenariul. O găsi pe Willie fierbând cafea; aromă puternică; ibricul fără capac. Părea iritată și țâfnoasă.

— Bună, Willie, cum a fost? te-ai distrat bine?

— Mai bine nu mă întrebați. Adăugă o coajă de ou și un praf de sare în fiertura ce bolborosea în ibric. Se duseseră la film, o lămură Willie. Ea a vrut să vadă unul cu Beatles-ii; dar Karl a insistat să meargă la un film artistic de casă despre Mozart. Groaznic, spuse ea mocnind și micșoră flacăra mașinii de gătit. *Ce cap pătrat!*

— Îmi pare rău. Chris luă scenariul la subraț. A, Willie, n-ai văzut rochia aia pe care i-am cumpărat-o lui Rags săptămâna trecută? Cea albăstră de bumbac?

— Ba da, am văzut-o în dulap. Azi dimineață.

— Și unde ai pus-o?

— E acolo.

— Nu cumva ai luat-o din greșeală cu rufele murdare?

— E acolo.

— La rufe?

— În dulap.

— Nu e. M-am uitat.

Willie vru să răspundă, dar strânse din buze și mestecă în cafea. Intrase Karl.

— Bună seara, doamnă. Se duse la chiuvetă să-și ia un pahar cu apă.

— Ai pus capcanele alea? întrebă Chris.

— Nu sunt șobolani.

— Le-ai *pus*?

— Le-am pus, bineînțeles, dar mansarda este curată.

— Spune-mi, Karl, cum a fost la film?

— Interesant. Spatele-i, ca și fața, era absolut de nepătruns. Chris dădu să iasă, fredonând un șlagăr al Beatles-ilor, dar apoi se opri. *Mai încerc numai o dată!*

— Ai găsit greu capcanele, Karl?

— Nu, nici o problemă.

— La șase dimineața?

— Magazin non-stop.

lisuse!

Chris se lăfăi făcând o baie lungă. Ducându-se la dulapul din dor-

mitorul ei să-și ia rochia de casă, descoperi rochia dispărută a lui Regan. Stătea mototolită pe jos, făcută ghem.

Chris o ridică. *Ce caută aici?*

Încă mai avea eticheta pe ea. Stătu o clipă pe gânduri. Își aduse aminte că în ziua în care luase rochia, cumpăraseră și pentru ea câteva lucruri. *Trebuie că le-am pus pe toate la un loc.*

Chris duse rochia în dormitorul lui Regan, o puse pe un umerăș și o agăță în dulap. Aruncă o privire garderobei lui Regan! *Drăguțe. Drăguțe haine. Mda, uită-te aici, Rags, lasă-l pe tăticu' care nu-ți scrie niciodată.*

Întorcându-se de la dulap, se lovi cu degetele de la picioare de marginea unui birou. *Au, lisuse, ce mă doare?* Își ridică piciorul și în timp ce și-l freca, observă că biroul era deplasat cu aproape un metru. *Nu e de mirare că am dat peste el. Trebuie că a aspirat Willie.*

Coborî în camera de lucru cu scenariul de la impresarul ei. Spre deosebire de masiva sufragerie dublă, cu prveliștea oferită de ferestrele mari făcute din multe segmente, studioul dădea o senzație de atmosferă încărcată cu șoapte; de secrete între unchi bogați. Cămin de cărămidă ieșit din perete; lambriuri de stejar; bârne de lemn dispuse în zig-zag care se vedeau că aparținuseră cândva unui pod basculant. Puținele indicii care sugerau că încăperea aparține prezentului erau un bar adăugat mai târziu, câteva perne lucioase și o carpetă din piele de leopard, care aparținea lui Chris și care era întinsă pe dușumeaua din lemn de pin exact lângă șemineu. Chris stătea acum întinsă pe carpetă, cu capul și umerii sprijiniți de marginea unei canapele joase.

Se mai uită o dată pe scrisoarea de la impresarul ei. *Faith, Hope and Charity*: trei segmente distincte, fiecare cu o altă distribuție și un alt regizor. Segmentul ei urma să fie *Speranța*. Îi plăcea ideea. Și îi plăcea titlul. Poate șablonard, se gândi ea; dar elegant. *Probabil că îl vor schimba cu ceva în genul „Rock Around the Virtues”.*

Se auzi clopoțelul soneriei de la intrare, Burke Dennings. Om singur, obișnuia să treacă adesea pe la ea. Chris zâmbi cu multă compătimire, scuturând din cap, atunci când îl auzi aruncându-i o obscenitate lui Karl, pe care regizorul părea că îl detestă, zgândărindu-l în continuu.

— Da, salve! Unde-i ceva de băut? întrebă iritat, intrând în cameră și ducându-se la bar cu privirea pierdută, cu mâinile în buzunarele fulgarinului său șifonat.

Se așază pe un scaun de la bar. Irascibil. Privind de colo-colo. Ușor dezamăgit.

— Iar pândești după vreo pradă? întrebă Chris.

— Ce dracu' vrei să spui? pufni el.

— Ai privirea aia ciudată. O mai văzuse și altădată, când lucraseră împreună la un film în Laussane. În prima lor noapte acolo, la un hotel liniștit ce străjuia lacul Geneva, Chris nu putuse să adoarmă. La 5 a.m. sărise jos din pat și se hotărâse să se îmbrace și să coboare în hol să caute fie o cafea, fie tovărășia cuiva. Așteptând liftul pe coridor, se uitase pe fereastră și îl văzuse pe regizor pășind bătos pe malul lacului, cu mâinile înfundate adânc în buzunarele hainei din cauza frigului glacial al iernii. Pe când ajunsese în hol, el tocmai intra în hotel. „Nu se zărește nici o târfă!” Îi aruncase el cu amărăciune, trecând pe lângă ea cu privirea în pământ; apoi intrase în lift și se dusese să se culce. Când mai târziu ea menționase răzând incidentul, regizorul devenise furios și o acuzase că proferează „halucinații grosolane” pe care lumea va fi fost „înclinată să le creadă numai din cauză că tu ești un star”. De asemenea o caracterizase drept „pur și simplu pizdos de *nebună*”, dar apoi subliniasse împăciuitor, în strădania de a o îmbuna, că „poate” la urma urmelor chiar văzuse pe cineva și pur și simplu îl luase drept

Dennings. „În fond”, accentuase el la vremea respectivă, „întâmplarea face ca stră-străbunica mea să fie elvețiancă”.

Chris se duse în spatele barului și îi aminti de această pățanie.

— Ei hai, nu vorbi prostii! reacționează Dennings. S-a întâmplat că mi-am petrecut întreaga seară la un nenorocit de *ceai*, un *ceai* al facultății!

Chris se sprijini de bar.

— Tu ai fost numai la un ceai?

— Păi, sigur, haide; fă pe deșteapta!

— Tu te-ai făcut pulbere la un ceai, spuse ea sec, cu niște ieziți.

— Nu, ieziții erau treji.

— Ei nu beau?

— Ți-ai ieșit din pizdoasa ta de *mințe*? strigă el. Au *turnat în ei!* În *viața* mea n-am văzut așa o capacitate!

— Hei, te rog, mai ușor, Burke! Regan!

— Da, Regan, șopti Dennings. Unde dracu' este *băutura* mea?

— Vrei să-mi spui și mie ce căutai tu la un ceai al facultății?

— Nenorocitele de relații cu publicul; ceva de care tu ar trebui să te ocupi.

Chris îi întinse un gin cu gheață.

— Dumnezeu, cum i-am mai periat, mormăi regizorul, pios; cu paharul la gură. Păi da, dă-i înainte, râzi! Numai de asta ești bună, să râzi și să-ți arăți un pic curu'.

— Zâmbeam numai.

— Bine, *cineva* trebuia să facă o impresie frumoasă.

— Și de câte ori ai pronunțat „fut”, Burke?

— Asta-i o cruzime din partea ta, scumpo, îi reproșă el cu blândețe.

Mai bine spune-mi, tu cum te mai simți?

Chris îi răspunse printr-o ridicare dezolată din umeri.

— Ești posomorâtă? Haide, spune-mi.

— Știu și eu?

— Spune-i unchiului tău.

— Rahat, cred că am să beau și eu ceva, spuse ea întinzând mâna după un pahar.

— Da, face bine la stomac. Eh, ia zi.

Își turnă încet vodcă.

— Te-ai gândit vreodată cum e să mori?

— Poft...

— Cum e să mori, îl întrerupse ea. Te-ai gândit vreodată la asta, Burke? Ce reprezintă? Vreau să spun, ce reprezintă asta *cu adevărat*?

El răspunse, puțin întretăiat:

— Nu știu. Nu, categoric nu. Eu nu mă gândesc deloc la asta. Eu doar o *fac*. De ce dracu' ai adus vorba?

Ea dădu din umeri.

— Nu știu, răspunse încet. Lăsa gheața să-i cadă în pahar și o fixă gânditoare cu privirea. Mda... ba da, știu, se corectă ea. Eu într-un fel... În fine, eu m-am gândit la ea azi dimineață... ca un vis... pe când stăteam să mă trezesc. Nu știu. Vreau să spun, a fost pentru mine ca un fel de șoc... ceea ce reprezintă. Vreau să spun, sfârșitul — *sfârșitul!* — ca și când nici măcar nu mai auzisem vreodată cuvântul. Scutură din cap. Oh, lisuse, cum m-a mai îngrozit! Mă simțeam de parcă aș fi căzut de pe afurisita asta de planetă cu o sută de milioane de kilometri pe oră.

— Aiurea. Moartea e o alinare, tatonă Dennings.

— Pentru *mine* nu prea e, Charlie.

— Păi, dăinui prin copilul tău.

— Of, las-o baltă! Copilul meu nu este totuna cu mine.

— Da, slavă cerului. Una este mai mult decât suficient.

— Serios, Burke, gândește-te și tu! Să nu exiști... În veci! Este...

— *Oh*, pentru numele Celui de sus! Du-te la viitorul ceai al facultății să-ți arăți curu', poate or să te consoleze preoții ăia!

Puse paharul jos cu zgomot.

— Hai să ne mai punem unul.

— Știi că n-aveam idee că ei beau?

— Păi, tu ești o proastă.

Ochii îi deveniseră răutăcioși. Ajunsese la punctul critic? se întrebă Chris. Avea sentimentul că îi pusese degetul pe o rană. Așa să fi fost?

— Să se confeseze se duc? îl întrebă ea.

— De unde să știu *eu!* urlă el deodată.

— Păi, nu învățai tu să te faci...

— *Unde e nenorocita aia de băutură!*

— Vrei niște cafea?

— Nu fi stupidă. Vreau să mai beau ceva.

— Bea niște cafea.

— Haida-de! Unul de plecare. Să-mi țină pe drum.

— Pe care? Lincoln Highway?

— Asta-i urât din partea ta, și mi-ar *displace* să fiu un bețiv urât.

Haide odată, fir-ar al dracului să fie, umple-l!

Îi împinse insistent paharul pe deasupra barului și ea îi mai turnă gin.

— Poate ar trebui să invit unul-doi din ei pe aici, murmură Chris.

— Din *cine?*

— Păi, din cine? Ridică din umeri. Ăștia cu roata lumii, zi-le pe nume, preoți.

— N-or să mai plece niciodată; futu-le neamul lor de lipitori, se enervă el și dădu ginul pe gât.

Mda, începe s-o ia razna, se gândi Chris și schimbă repede subiectul: îi spuse despre scenariu și despre șansa ei de a regiza.

— Ah, bine, murmură Dennings.

— Mă înspăimântă.

— Aiureli. Singurul lucru dificil la regie, scumpo, este s-o faci să *arate* ca și când afurisita asta de treabă ar fi dificilă. La prima mea încercare n-aveam nici *cea mai vagă idee* și uite-mă, vezi?

E floare la ureche.

— Ca să fiu sinceră cu tine, Burke, acum că mi-au oferit această șansă, nu sunt prea sigură nici dac-aș putea s-o regizez pe bunică-mea cum traversează strada. Mă refer la toate chestiile alea tehnice.

— Nu contează; toate astea, scumpo, le lași în seama montorului, cameramanului și fetei care urmărește scenariul. Alege-ți unii pricepuți și ai să vezi că parcă îți citesc gândurile. Important este cum mânuiești actorii, și tu te pricepi de minune, absolut de *minune* la asta. Nu numai că poți să le *spui* cum să se miște și să rostească o replică, dar poți să le și *arăți*, puștoaico. Gândește-te mereu la Paul Newman și *Rachel*, *Rachel* și nu mai fi așa isterică.

Chris tot mai părea neîncrezătoare.

— Bine, și în ceea ce privește chestiile tehnice?

Beat sau treaz, Dennings rămânea cel mai bun regizor în activitate.

Dorea să se sfătuiască cu el.

— De pildă? o întrebă el.

Timp de aproape o oră, ea cercetă toate amănuntele care iar fi putut ridica probleme. În text se găseau anumite indicații, dar citindu-le avea tendința să-și piardă răbdarea. În schimb, se pricepea foarte bine să citească oamenii. Fire dornică de cunoaștere, știa cum să stoarcă de la ei tot ceea ce voia să afle; cum să-i facă să se deschidă în fața ei.

Spre deosebire de cărți, care erau de nepătruns. Cărțile erau abile. Ele spuneau „prin urmare” și „evident” acolo unde nu era evident deloc, iar cu circumlocuțiunile lor nu te puteai măsura. Nu aveai cum să le oprești și să le dezarmezi cu un viclean „la stai, că nu m-am prins. Vrei să repeți?”. Cărțile nu puteau fi ținute pe loc; întoarse pe toate părțile; disecționate. Erau ca și Karl.

— Tot ce-ți trebuie cu adevărat, scumpo, este un montor strălucit, cârâi regizorul, concluzionând. Vreau să spun, unul care le are pe bune.

Devenise din nou fermecător și spumos și se pare să depășise punctul periculos ce constituia o amenințare.

— Mă iertați, doamnă. Mai doriți ceva?

Karl aștepta politicoasă în pragul camerei de lucru.

— Oh, salve Thorndike, chicoti Dennings. Sau Heinrich? Nu reușesc să rețin corect.

— Karl.

— Da, desigur. La dracu'. Am uitat. Spune-mi Karl, unde ziceai că ai lucrat în cadrul Gestapo-ului, la relațiile cu publicul sau la relațiile cu co-munitățile? Bănuiesc că este o diferență.

Karl vorbi politicoasă.

— La niciuna, domnule. Sunt elvețian.

— A, da desigur, hohoti regizorul. Și presupun că nu ai fost niciodată la bowling cu Goebbels.

Karl se întoarse imperturbabil spre Chris.

— Și nu te-ai dus niciodată să zbori cu Rudolph Hess!

— Doamna dorește?

— Ăă, nu știu. Burke, vrei cafea?

— *Futu-o-aș!*

Regizorul se ridică brusc și ieși cu pași mari, într-o atitudine răz-boinică, din cameră și din casă.

Chris scutură din cap, iar apoi se întoarse spre Karl.

— Scoate telefoanele din priză, ceru ea fără intonație.

— Da, doamnă. Altceva?

— Ăă, poate niște Sanka. Unde-i Rags?

— Jos în camera de joacă. Să o chem?

— Mda, e ora de culcare. Ah, nu, așteaptă puțin, Karl. Adică lasă. Mai bine mă duc eu să văd pasărea. Adu-mi doar Sanka, te rog.

— Da, doamnă.

— Și pentru a enșpe-mia oară, îmi cer scuze pentru Burke.

— Nu face nimic.

— Știu. Asta îl oftică și pe el.

Chris se duse în holul de la intrare, deschise ușa scării care ducea la subsol și începu să coboare.

— Salut, oliță, ce faci aici? Ai terminat pasărea?

— Oh, da, vino să vezi! Hai jos, e gata!

Camera de joacă era lambrisată și decorată vesel. Șevalet. Tablouri. Pick-up. Table de jocuri și o masă pentru sculptat. Ghirlande de stegulețe roșii și albe, rămase de la o petrecere a fiului fostului chiriaș, un băiat de vârsta adolescenței.

— Hei, e nemaipomenită! exclamă Chris atunci când fiica sa îi înmână figurina. Nu era uscată de tot și arăta ceva în genul unei „pieze rele”. Era vopsită toată în portocaliu, cu excepția ciocului, care avea dungi verzi și albe dispuse pe lat. Pe cap era lipit un moț din pene.

— Îți place? întrebă Regan.

— Oh, da, iubito, zău că îmi place. I-ai dat un nume?

— Îh-îh.

— Care i s-ar potrivi?

— Știu și eu, ridică Regan din umeri.

— Ia să văd, ia să văd. Chris își ciocăni dinții cu vârful unghiei. Nu știi. Ce părere ai? Ce părere ai despre „Dumbbird”? Hâh? „Dumbbird” și atât.

Chris chicoti cu mâna la gură, stăpânindu-și un hohot de râs. Aprobând din cap.

— Alunecare de pământ cu „Dumbbird”!. O las aici să se usuce și pe urmă o pun în camera mea.

Chris așază pasărea, când observă tabla de Ouija. La îndemână. Pe masă. Uitase să o are. Aproape la fel de curioasă în privința ei ca și în privința celorlalți, o cumpărase la început în ideea unui mijloc de exprimare a soluțiilor pentru problemele subconștientului. Nu dăduse rezultate. (O folosisese o dată sau de două ori cu Sharon, și o dată cu Dennings, care călăuzise cu atâta îndemânare planșeta de plastic („Tu ești acela care o miști, cioculețule?”) încât toate „mesajele” fuseseră obscene, după care dăduse vina pe „futu-le de spirite”).

— Te joci cu tabla de Ouija?

— Da, spuse ea foarte mândră.

— Știi cum se face?

— Oh, sigur. Uite, să-ți arăt. Se duse să se așeze lângă tablă.

— Păi, cred că e nevoie de *doi* oameni, iubito.

— Nu, nu, mami; eu mă joc mereu.

Chris își trase un scaun mai aproape.

— Bine, hai să ne jucăm amândouă, okay?

O ezitare.

— Fie, okay. Își potrivi vârfurile degetelor pe planșeta albă și atunci când Chris întinse mâna să și le așeze și ea, planșeta făcu o mișcare promptă, subită, la locul în care scria pe tablă NU.

Chris zâmbi cu viclenie.

— Mamă, aș prefera s-o fac singură! Asta e? Nu vrei să mă joc și eu?

— Ba da, eu *vreau*? Căpitanul *Howdy* a spus „nu”.

— Care Căpitan?

— Căpitanul *Howdy*.

— Iubito, cine-i Căpitanul *Howdy*?

— Păi, știi tu. Eu pun întrebări și el răspunde.

— Așa?

— Oh, e drăguț.

Chris caută să nu se încrunte, simțind o ușoară și bruscă îngrijorare. Copilul își iubea profund tatăl, și totuși nu reacționase în mod vizibil la divorțul părinților săi. Și lui Chris nu-i plăcea acest lucru. Poate plângea în camera ei; nu știa să spună. Dar actriței îi era teamă că ea își reprima emoțiile și că acestea puteau să erupă într-o zi sub un aspect vătămător. Un tovarăș de joacă imaginar. Nu suna a bine. De ce „Howdy”? De la „Howard”? Tatăl ei? *Destul de apropiate*.

— Atunci cum se face că nu poți alege un nume nici măcar pentru o parodie de pasăre și pe urmă îmi vii cu ceva cum e „Căpitanul Howdy”? De ce-i spui „Căpitanul Howdy”?

— Pentru că asta e *numele* lui, bineînțeles, chicoti Regan.

— Cine ți-a spus?

— Păi, *el*.

— Da, sigur.

— Da, *sigur*.

— Și ce-ți mai spune?

— Chestii.

— Ce fel de chestii?

Regan dădu din umeri.

— Chestii.

- De pildă.
- O să-ți arăt. O să-i pun câteva întrebări.
- Chiar te rog.

Cu vârful degetelor pe planșetă, Regan se uită fix la tablă, ochii mijiți de concentrare.

- Căpitane Howdy, nu găsești că mama mea e drăguță?
O secundă... cinci... zece... douăzeci...

Căpitane Howdy?

Alte secunde. Chris era surprinsă. Se așteptase ca fiica ei să alunece planșeta la locul pe care scria DA. *Oh, pe toți sfinții, asta ce mai e? O ostili-tate de care nu e conștientă? Asta e o nebunie.*

- Căpitane Howdy, asta *chiar* că e cam *nepoliticos*, chicoti Regan.

- Iubito, poate doarme.
- Crezi?
- Cred că *tu* ar trebui să te culci.
- Deja?

- Hai, scumpo! Sus în pat! Chris se ridică în picioare.

— E un prost crescut, murmură Regan și o urmă pe mama ei sus pe scări.

Chris o înveli bine și apoi se așează pe marginea patului.

- Iubito, duminică nu mă duc la lucru. Ai vrea să facem ceva?

- Ce?

Când sosiseră în Washington, Chris se străduise să-i găsească lui Regan tovarăși de joacă. Descoperise numai unul, o fetiță de doisprezece ani pe nume Judy. Dar acum Judy era plecata de Paști cu familia și Chris era îngrijorată că Regan s-ar putea simți singură.

— Păi, de unde să știu *eu*, răspunse Chris. Ceva. Ai vrea să admirăm priveliștile? Hei, poate cireșii înfloriți! Exact, anul acesta au înflorit de timpuriu! Vrei să mergem să-i vedem?

- O, *da*. mami!
- Și mâine seară un film! Ce zici?
- O, te iubesc!

Regan o strânse puternic în brațe iar Chris îi răspunse cu încă și mai multă putere, șoptind:

- Iar eu, Rags, te iubesc *pe tine*, dragostea mea.
 - Poți să-l aduci și pe domnul Dennings dacă dorești.
- Actrița se trase îndărăt pentru a o privi mai bine.
- Domnul Dennings?
 - Da, adică este okay.

Chris chicoti.

— Nu, nu este okay. Iubito, de ce aș dori eu să-l aduc și pe domnul Dennings?

- Păi, îți place de el.
- Bine, sigur că îmi place de el; ție nu, iubito?

Regan nu răspunse.

- Ce se petrece, scumpo? o zgândări Chris pe fiica ei.

— O să te măriți cu el, mămico, nu-i așa? De fapt nu era o întrebare, ci o afirmație înciudată.

Chris izbucni în râs.

— Of, scumpa mea, *bineînțele*s că nu! Ce tot *spui*? Domnul Den-nings? De unde ți-a venit ideea asta?

- Dar îți place de el.

— Îmi place și pizza, dar în veci nu m-aș mărita cu vreuna! Iubito, el este un prieten, pur și simplu un vechi și nebun prieten!

- Nu îți place de el ca de tăticu'?

— Pe tăticul tău îl *iubesc*, dragostea mea; totdeauna îl voi iubi pe tăticul tău. Domnul Dennings trece des pe aici pentru că este singur,

asta-i tot; el e un prieten.

— Păi, am auzit...

— Ce ai auzit? De la cine?

Fragmente de îndoială învălmășindu-se în privire; o ezitare; apoi izgonirea, cu o ridicare din umeri.

— Nu știu. Așa m-am gândit eu.

— Ei bine, e o prostie, așa că uit-o.

— Okay.

— Acum culcă-te.

— Pot să citesc? Nu mi-e somn.

— Sigur, iubito. Citește cartea cea nouă până îți vine somnul.

— Mulțumesc, mămico.

— Noapte bună, iubito.

— Noapte bună.

Chris îi trimise un sărut din prag, apoi închise ușa. Coborî scările.

Puști! Cum le-or veni ideile astea! Se întrebă dacă Regan lega cumva cererea ei de divorț de Dennings. *Ei, hai, asta-i o tâmpenie.* Regan știa doar ca ea înaintase cererea. Totuși, Howard era cel care dorise acest lucru. Despărțiri de lungă durată. Erodarea eului resimțită ca soț al unei vedete. Găsise pe altcineva. Regan nu știa asta. Of, lasă toată psihanaliza asta de amator și încearcă să-ți petreci mai mult timp cu ea!

Înapoi în camera de lucru. Scenariul. Se apucă să-l citească. Ajunsă pe la jumătate, o văzu pe Regan venind spre ea.

— Ce e, iubito? Ce s-a întâmplat?

— Zgomotele alea ciudate, mami.

— În camera ta?

— Parcă ar ciocăni cineva. Nu pot să adorm.

Unde dracu' sunt capcanele alea!

— Culcă-te în dormitorul meu, iubito, și o să văd eu ce e.

Chris o conduse în dormitor și o înveli bine.

— Pot să mă uit puțin la televizor până adorm?

— Unde ți-e cartea?

— N-o găsesc. Pot să mă uit?

— Sigur; okay. Chris căută un post la televizorul portabil din dormitor. E destul de tare?

— Da, mami.

— Încearcă să te culci.

Stinse lumina și merse până la capătul holului. Urcă scara îngustă cu un preș pe trepte, care ducea la mansardă. Deschise ușa și pipăi după comutator; îl găsi; îl apăsă și se aplecă puțin să poată intra.

Privi de jur împrejur. Pe podeaua din lemn de pin, cutii de carton cu tăieturi din ziare și cu corespondentă. Nimic altceva în afară de curse. Șase. Cu momeala pusă. Camera era fără pată. Chiar și aerul mirosea a curat și a răcoare. Mansarda era neîncălzită. Fără conducte. Fără calorifer. Fără găuri în acoperiș.

— Nu e nimic.

Lui Chris îi sări inima din piept.

— *Oh, Dumnezeule mare!* icni ea, întorcându-se scurt cu mâna la inima care i se zbătea cu putere. Iisuse Hristoase, să nu mai faci asta, Karl!

El se afla pe trepte.

— Îmi pare rău. Dar vedeți? E curată.

— Mda, e curată. Mulțumesc mult.

— Poate pisică e mai bună.

— Ce?

— Să prindă șobolani.

Fără să aștepte un răspuns, salută dând din cap și plecă.

O clipă, Chris privi țintă către chenarul ușii. Sau Karl nu avea nici o fărâmbă de simț al umorului, sau avea unul atât de ascuns încât ei îi scăpa. Una din două.

Chibzui din nou în privința bătailor ușoare și privi spre acoperișul înclinat. Strada era umbrită de numeroși copaci, majoritatea dintre ei noduroși și cu viță de vie crescută printre ramuri; iar crengile ca o ciupercă ale unui tei sălbatic masiv umbreau întreaga treime din fața casei. Să fie la urma urmelor veverițe? *Trebuie să fie. Sau ramuri. Corect. Ar putea fi ramuri.* Noaptea au fost cam cu vânt.

— *Poate pisică e mai bună.*

Chris mai privi o dată spre cadrul ușii. *Se crede mare deștept?* Zâmbi brusc, ca un poznaș care a făcut o obrăznicie.

Coborî în dormitorul lui Regan. Adună câteva lucruri și le duse la mansardă, apoi după puțin timp se întoarse în dormitorul ei. Stinse televizorul și se culcă.

Până dimineața casa rămase liniștită.

Mâncând micul dejun, Chris îi spuse cam peste mână lui Karl că i se păruse că a auzit în timpul nopții o capcană închizându-se.

— Vrei să te duci să arunci o privire? sugeră Chris, sorbind din cafea și prefăcându-se că e absorbită de ziarul de dimineață. Fără un comentariu, el se duse sus să cerceteze.

Chris trecu pe lângă el pe holul de la etaj, zgâindu-se fără nici o expresie pe față la șoarecele mare de pluș cu care Karl se întorcea în brațe. Îl găsisese prins cu botul într-o capcană.

Îndreptându-se spre dormitor, actrița ridică din sprâncene spre șoa-rece.

— Cineva face glume, murmură Karl trecând pe lângă ea.

Duse jucăria înapoi în dormitorul lui Regan.

— Aici se petrec o grămadă de lucruri, murmură Chris scuturând din cap în timp ce intra în dormitorul ei. Își dădu jos rochia de casă și se pregăti să plece la lucru. *Mda, poate pisică e mai bună, bătrâne amice. Mult mai bună.* De fiecare dată când încerca să zâmbească, întreaga-i față părea că se încrețește.

În acea zi filmările au decurs liniștit. Către prânz Sharon apăru pe platou. Între scene, printre picături, ea și Chris se ocupară în rulota-ca-bină de unele chestiuni: o scrisoare către impresarul ei (o să se gândească în privința scenariului); „okay” către White House; o telegramă lui Howard, amintindu-i să sune de ziua lui Regan; un telefon managerului ei pentru a-l întreba dacă își putea permite să facă un an pauză; pregătiri pentru o masă festivă pe data de douăzeci și trei aprilie.

Seara devreme, Chris o duse pe Regan la un film, iar ziua următoare se plimbară cu Jaguar-ul XKE al actriței, vizitând diferite locuri interese-sante. Lincoln Memorial. Capitoliul. Livezile cu cireși înfloriți. O oprire pentru o gustare. Apoi traversarea râului spre Arlington Cemetery și The Tomb of the Unknown Soldier Regan deveni serioasă, iar mai târziu, la mormântul lui John F. Kennedy, păru dusă pe gânduri, puțin tristă. Privi un timp țintă la „flacăra eternă”; apoi o apucă fără un cuvânt pe Chris de mână.

— Mami, de ce trebuie să moară oamenii?

Întrebarea străpuse sufletul mamei sale. *Oh, Rags, și tu? Și tu? Oh, nu!* Și totuși ce i-ar fi putut răspunde? Minciuni? N-ar fi fost în stare. Privi fața fiicei ei, întoarsă către ea cu ochii încrețoși de lacrimi. Oare îi

citise propriile-i gânduri? O făcuse atât de des... de atâtea ori până acum.

— Iubito, oamenii devin cu timpul istoviți, îi răspunse ea tandru lui Regan.

— De ce Dumnezeu îi lasă?

O clipă, Chris rămase blocată. Era nedumerită. Tulburată. Atee con-vinsă, nu-i vorbise niciodată lui Regan despre religie. Considera că nu ar fi fost cinstit.

— Cine ți-a spus de Dumnezeu? întrebă ea.

— Sharon.

— Aha. Va trebui să discute cu ea despre asta.

— Mami, de ce ne *lasă* Dumnezeu pe noi să devenim cu timpul istoviți?

Privind în jos la ochii aceia delicați și îndurerați, Chris se predă; nu putea să-i spună ceea ce credea.

— Păi, după un timp lui Dumnezeu i se face dor de noi, Rags. Vrea să ne întoarcem la el.

Regan se înfășură într-un înveliș de tăcere. Rămase tăcută tot drumul către casă, și starea ei de spirit persistă toată ziua și luna care urmă.

Marti, fiind ziua de naștere a lui Regan, păru să cedeze. Chris o luă cu ea la filmări și cu asta turnarea fu lăsată la o parte. Actorii îi cântară „Happy Birthday” și scoaseră la iveală un tort. Totdeauna amabil și drăguț când era treaz, Dennings puse să se reîncălzească reflectoarele și o filmă tăindu-l. Spuse să e o „probă” și promise că mai târziu o va face vedetă. Regan păru destul de veselă.

Dar după masa de prânz și deschisul cadourilor, starea aceasta păru să i se estompeze. Nici un cuvânt de la Howard. Chris ceru o convorbire cu Roma, și i se spuse de către un funcționar al hotelului la care stătea acesta, că nu dăduse pe acolo de câteva zile și că nu putea fi contactat. Era undeva pe un iaht.

Chris își ceru scuze.

Regan acceptă în tăcere, înțelegătoare, dar clătină din cap atunci când mama ei îi propuse să meargă la Hot Shoppe la o cremă. Fără un cuvânt, coborî în camera de joacă de la subsol, unde rămase până se făcu ora de culcare.

A doua zi dimineața când deschise ochii, Chris o găsi pe Regan în pat cu ea, pe jumătate trează.

— Ei poftim, pentru num... Ce cauți *aici*? chicoti Chris.

— Patul meu se scutură.

— Ești o trăsniță. Chris o sărută și trase mai bine pătura pe ea.

Culcă-te. Este încă devreme.

Ceea ce părea a fi dimineața, era începutul nopții fără de sfârșit.

doi

Stătea pe marginea peronului pustiu de metrou, cu urechea la pândă după vreun huruit de tren care să-i potolească chinul ce-l însoțea mereu. Ca și pulsu-i. Sensibil numai dacă era liniște. Își mută geanta în mâna cealaltă și privi pierdut de-a lungul tunelului. Puncte de lumină. Se pierdeau în întineric asemenea unor marcaje pe drumul spre deznădejde.

O tuse. Se uită în stânga. Epava cu fire albe în barba-i țepoasă, amorțită pe jos în băltoaca proprie-i urine, căuta să se ridice în picioare. Cu ochi îngălbeniți, aceasta privi lung la fața tristă, ciupită de vărsat a preotului.

Preotul își întoarse privirea în altă parte. O să vină încoace. O să înceapă să scâncească. *Fie-vă milă de un vechi ministrant, Părinte! Milostiți-vă!* Mână cu cojițe de vomă apăsându-l pe umăr. Tentativa de a face norocul să suradă. Damful respirației a o mie de confesiuni cu vinul și usturoiul și stătutele păcate lumești date afară toate de-a valma și înăbușindu-l... Înăbușindu-l...

Preotul îl auzi pe prăpădit ridicându-se.

Nu te apropia!

Auzi un pas.

Ah, Doamne Dumnezeule, lasă-mă-n pace!

— Bună, Părințele.

Se cutremură. Simți că se prăbușește. Nu avu puterea să se întoarcă. Nu putea să-l mai vadă pe Hristos în duhori și în ochi găunoși; pe Hristosul excrementelor cu puroi și sânge. Hristosul cel de neconceput. Cu un gest involuntar, își pipăi mâneca, căutând parcă un șirag nevăzut de mătăanii. Își reaminti vag un alt fel de Hristos.

— Hei, Părințele!

Zumzetul unui tren care se apropie. Zgomot de împleticeală. Îl privi pe vagabond. Se bălăbănea pe picioare. Pe punctul să leșine. Cu o grabă oarbă, subită, preotul fu lângă el; îl prinse; îl târî până la banca de lângă perete.

— Sunt cat'lic, bolborosi ruina. Sunt cat'lic.

Preotul îl ajută să se așeze; îl întinse; își zări trenul. Scoase la repezeală un dolar din portmoneu și îl puse în buzunarul jachetei nenorocitului. Apoi își zise că de acolo o să-l piardă. Trase afară dolarul și îl îndesă într-un buzunar umed de urină al pantalonilor; apoi își luă geanta și urcă în tren.

Stătu într-un colț prefăcându-se că doarme. Ajuns la capătul liniei, merse pe jos până la Fordham University. Dolarul fusese pentru taxi.

Ajunse la arhondărie și își trecu numele în registru. Semnă: *Damien Karras*. Apoi examinează scrisul. Ceva nu era în ordine. Cu un efort, își aduse aminte și adăugă S.J. (Society of Jesus = Ordinul iezuiților)

Primi o cameră în Weigel Hall și după o oră era gata de culcare.

A doua zi participă la o întâlnire a lui American Psychiatric Association". În calitate de principal vorbitor, prezentă o lucrare intitulată „Psychological Aspects of Spiritual Development". La sfârșitul zilei stătu la un pahar și la o gustare cu alți câțiva psihiatri. Plăteau ei. Îi părăsi destul de repede. Urma să meargă să-și viziteze mama.

Se îndreptă spre locuința situată pe strada douăzeci și unu în zona de est a Manhattan-ului, într-o clădire de piatră roșcată ce stătea să se prăbușească. Oprindu-se lângă treptele ce duceau către intrare, arunca o privire copiilor din fața ușii. Neîngrijiiți. Prost îmbrăcați. Fără posibilități de distracție. Își aduse aminte de evacuări; umilințe: să te întorci acasă cu o iubită în clasa a șaptea și să-ți zărești mama cum scotocește plină de speranță într-o ladă de gunoi din colțul străzii.

Urcă treptele și deschise ușa ca și cum aceasta ar fi fost o rană sensibilă. Un miros ca de la gătit. Ca de dulceată putrezită. Își aduse aminte de vizitele la doamna Choirelli și de micuțul ei apartament cu optsprezece pisici. Apucă balustrada copleșit încă de o bruscă sfârșeală despre care știa că este cauzată de sentimentul de vinovăție. N-ar fi trebuit s-o părăsească niciodată. Nu s-o lase singură.

Ea îl întâmpină plină de bucurie. Un strigăt. Un sărut. Dădu fuga să facă o cafea. Picioare groase, noduroase. Negricioase. El stătea în bucătărie și o asculta cum vorbește, pereții mânjiți și podeaua soioasă prelingându-i-se în oase. Locuința era o dărăpănătură. Social Security. În fiecare lună câțiva dolari de la un frate.

Ea se așază la masă. Doamna Cutare. Unchiul Cutare. Tot cu accen-

tul de imigrant. El evită acei ochi care erau fântâni cu necazuri, ochi care petrecuseră zile la rând privind în gol pe o fereastră.

N-ar fi trebuit s-o părăsească niciodată.

Mai târziu redactă pentru ea câteva scrisori. Ea nu știa nici să citească, nici să scrie în engleză. Apoi își petrecu ceva vreme reparând receptorul unui radio crăpat, de plastic. Lumea ei. Știrile. Primarul Lindsay.

Se duse la baie. Ziare gălbejite împrăștiate pe gresie. Pete de rugină pe cadă și pe chiuvetă. Pe jos, un corset vechi. Rădăcini ale vocației sale. De la acestea se ridicase până la iubire. Acum iubirea se înstrăinase. Când se făcea noapte, o auzea șuierând prin încăperile inimii sale asemenea unui vânt rătăcitor, tânguitor.

La unsprezece fără un sfert, o sărută de rămas bun și îi promise că va reveni cât de repede va putea. Plecă, radioul lăsat pe postul de știri.

Odată întors în camera sa din Weigel Hall, cumpăni dacă să trimită o scrisoare șefului iezuit al provinciei Maryland. Mai abordaseră o dată împreună această chestiune: cererea de transfer în provincia New York în ideea de a fi mai aproape de mama sa; cererea pentru un post de profesor și eliberarea din funcții. Pentru această ultimă cerință motivase „nepotrivirea” cu activitățile cerute.

Provincialul de Maryland luase cererea cu el în inspecția anuală de la Georgetown University; o îndatorire foarte apropiată de cea a unui inspector general în armată, în ceea ce privește acordarea de audiențe confidentiale celor care au cereri sau plângeri. În privința mamei lui Damien Karras, Provincialul fusese de acord și își exprimase simpatia sa; însă chestiunea „nepotrivirii” preotului o găsisese, după toate aparențele, contradictorie. Dar Karras insistase.

— *Știi, Tom, dilema depășește aspectul psihiatric. Îți dai seama doar. Unele din problemele lor privesc însăși vocația, rostul vieții lor. La naiba, nu totdeauna sexualitatea este cea implicată în ele, ci credința; și pur și simplu nu pot să mă fac că nu văd asta, Tom, e prea mult. Simt nevoia să ies din această situație. Am și eu problemele mele. Adică îndoielile mele.*

— *Care om cu scaun la cap nu le are, Damien?*

Om tracasat, cu multe îndatoriri, Provincialul nu stătuse să-l descoasă în privința motivelor de îndoială. Fapt pentru care Karras îi era recunoscător. Știa că răspunsurile lui ar fi sunat a nebunie. *Nevoia de a rupe hrana cu dinții și apoi de a defeca. Cele nouă Prime Vineri ale mamei mele. Ciorapi care put. Copiii cu talidomidă. Un articol din ziar despre un tânăr ministrant așteptând într-o stație de autobuz; atacat de necunoscuți; improșcat cu petrol lampant; aprins. Nu. Prea patetic. Vag. Existențial.*

Ceva mai ancorată în logică ar fi fost tăcerea lui Dumnezeu. În lume există răul. Și mult din acest rău provenea din îndoială; dintr-o dezorientare neprefăcută a oamenilor de bună credință. Ar refuza oare un Dumnezeu rezonabil să curme răul? Să Se dezvăluie? Să vorbească?

— *Doamne, dă-ne un semn...*

Ridicarea lui Lazăr dintre cei morți se pierdea undeva în trecutul îndepărtat. Nimeni din cei care trăiau azi nu îi auzise râsul.

De ce nici un semn?

În numeroase rânduri preotul tânjise să fi putut trăi alături de Hristos: să fi putut vedea; să fi putut atinge; să fi putut căuta în ochii Lui. Ah, Doamne Dumnezeule, lasă-mă să Te văd! Lasă-mă să cunosc! Vino în vis!

Arzătoarea dorință îl mistuia.

Stătea acum la masa de scris cu stiloul deasupra foii de hârtie. Poate că nu lipsa de timp fusese aceea care îl făcuse pe Provincial să nu

dea vreun răspuns. Poate să el înțelese că în fond credința este o chestiune de iubire.

Provincialul făgăduise să chibzuiască asupra cererilor, dar până aici nimic nu fusese întreprins. Karras redactă scrisoarea și se duse să se culce.

Se trezi cu greu la 5 a.m. și se duse la capela din Weigel Hali, își luă o Ostie, apoi se întoarse în camera sa și spuse Mesa:

— „*Et clamor meus ad te veniat*”, se rugă el murmurând chinuit.
„*Înalță-se plânsul meu către Tine...*”

Ridică Ostia întru sfințire cu o rememorare dureroasă a bucuriei pe care i-o dădea cândva gestul; simți încă o dată, așa cum făcea în fiecare dimineață, junghiul cauzat de privirea pe care o aruncă undeva în depărtare; nimic care să anunțe o iubire demult pierdută.

Rupse Ostia deasupra caliciului.

— „Pace Ție. Înaintea Ta pun toată pacea mea...”

Împături Ostia și o băgă în gură, înghițind gustul ca de hârtie al disperării.

Când Mesa luă sfârșit, lustrui caliciul și îl așează cu grijă în geantă. Se grăbi spre trenul de șapte și zece care se întorcea la Washington, ducând cu el durere într-o valiză neagră.

trei

Pe 11 aprilie, dimineața devreme, Chris dădu un telefon doctorului ei din Los Angeles și îi ceru să o îndrume spre un psihiatru din localitate, pentru Regan.

— Oh? Ce s-a-ntâmplat?

Chris îi explică. Începând cu ziua următoare aniversării lui Regan — și ca urmare a faptului că Howard omisese să sune — ea înregistrase o schimbare dramatică în comportamentul și starea de spirit a fiicei sale. Insomnie. Irascibilitate. Accese de furie. Șuturi trase lucrurilor. Obiecte aruncate. Țipete. Refuz de a mânca. În plus, energia ei părea anormală. În continuu se mișca, punea mâna pe câte ceva, se răsucea; bocănea; fugea și sărea de colo-colo. Stătea prost cu lecțiile. Tovarăși de joacă imaginari. Moduri excentrice de a atrage atenția.

— Cum ar fi? Întrebă medicul.

Actrița începu prin a-i spune despre bătaile ușoare. Din noaptea în care cercetase mansarda, le mai auzise încă în două rânduri. În ambele cazuri, observase ea, Regan era în cameră; și sunetele încetaseră în momentul în care intrase Chris. În al doilea rând, îi spuse ea, Regan își tot „pierduse” lucruri prin cameră: o rochie; periuța de dinți; cărțile; pantofii. Se plânsese de „ceva care mișcă” mobila. În fine, în dimineața următoare dejunului de la White House, Chris îl văzuse pe Karl în dormitorul lui Regan trăgând un birou de undeva de prin mijlocul camerei, înapoi la locul lui. Când Chris îl întrebase ce face, el repetase acel „Cineva face glume” de mai înainte, refuzând să explice mai pe larg. Însă la foarte scurt timp Chris o găsisese pe Regan în bucătărie plângându-se că cineva mutase toată mobila ei în timpul nopții, când ea dormea.

Acesta fusese incidentul, explică Chris, care-i cristalizase până la urmă suspiciunile. Era evident să fiica sa era cea care făcea totul.

— Adică somnambulism? Le face în somn?

— Nu, Marc, le face când este trează. Ca să atragă atenția. Chris menționează subiectul patului care se scutură. Acesta se mai produsese încă de două ori și de fiecare dată fusese urmat de insistentele lui

Regan de a dormi cu mama ei.

— Păi, asta ar putea fi ceva de natură fizică, riscă internistul o explicație.

— Nu, Marc, n-am spus că patul *se scutură*. Am spus că ea *spune* că se scutură.

— Știi tu că *nu* se scutură?

— Nu.

— Ei bine, ar putea fi spasme clonice, murmură el.

— Ce anume?

— Are temperatură?

— Nu. Ascultă, ce părere ai? Întrebă ea. Să o duc la un shrink? sau ce să fac?

— Chris, ai menționat lecțiile. La mate cum se descurcă?

— De ce întrebî?

— Cum se descurcă, insistă el.

— Pur și simplu dezastru. Vreau să spun, subit un dezastru.

El mormăi.

— De ce întrebî? repetă ea.

— Păi, este parte a sindromului.

— Sindrom de ce?

— Nimic serios. Aș prefera să nu fac presupuneri prin telefon. Ai un creion?

Vroia să-i dea numele unui internist din Washington.

— Marc, *nu* poți veni aici s-o consulți tu? Jamie. O infecție persistentă. Doctorul lui Chris din acea vreme îi prescrisese un antibiotic nou, cu spectru larg. Comandând rețeta la o farmacie din împrejurimi, farmacistul fusese circumspect. „Nu vreau să vă alarmez, domniță, dar acest... Ei bine, este cam nou pe piață și s-a găsit că în Georgia a cauzat anemie aplastică în...” Jamie. Jamie. Mort. De atunci Chris nu mai avusese încredere în doctori. Doar în Marc. Și asta după ani de zile. Marc, nu poți? se rugă Chris.

— Nu, nu pot, dar nu-ți face griji. Omul ăsta e nemaipomenit. Cel mai bun. Acum ia un creion.

Ezitare. Apoi:

— Okay.

Își notă numele.

— Spune-i să-i facă un consult general și pe urmă să mă sune, o sfătui internistul. Și până una-alta uită de psihiatru.

— Ești sigur?

El rosti o frază usturătoare privitor la înclinația pe care o are lumea să accepte bolile psihosomatice, în loc să accepte contrariul: faptul că bolile trupului sunt adesea cauza aparentelor boli ale minții.

— Ce-ai spune tu acum, sugeră el drept exemplu, dacă ai fi, Doamne ferește, internistul meu și ți-aș zice că am dureri de cap, coșmaruri repetate, greață, insomnie și tulburări de vedere; și că simt de asemenea o nesiguranță și sunt teribil de îngrijorat în legătură cu slujba mea? Ai spune ca sunt nevrotic?

— Nu pe mine ar trebui să mă-ntrebi, Marc; eu *știu* că ești nebun.

— Aceste simptome pe care ți le-am expus sunt aceleași cu cele de la tumora cerebrală, Cliris. Controlează corpul. Țasta-i primul pas. Pe urmă om mai vedea.

Chris îl sună pe internist și fixă o vizită pentru după-amiaza aceleiași zile. De acum nu mai avea nici o treabă. Filmările, cel puțin pentru ea, erau gata. Burke Dennings continua, supraveghind din umbră munca celei de-„a doua unități”, o echipă în general mai puțin costisitoare, care filma scene de o mai mică importanță, mai ales imagini din elicopter ale diferitelor exterioare din jurul orașului; de

asemenea, scene de cascadorie și scene în care nu apăreau actorii principali. Regizorul dorea ca fiecare metru de peliculă să fie perfect.

Doctorul locuia în Arlington. Samuel Klein. În timp ce Regan aștepta țâfnoasă într-un cabinet de consultații, Klein o invită pe mama ei să ia loc în biroul său și se informa pe scurt în privința aspectelor referitoare la acest caz. Chris își spuse păsul. El ascultă; dădu aprobator din cap; își notă o mulțime de lucruri. Când ea aduse vorba despre patul care se scutură, păru să încrunte din sprâncene. Dar Chris continuă:

— Se pare că Marc consideră oarecum semnificativ faptul că Regan stă rău cu matele. Oare de ce?

— Vreți să spuneți cu școala?

— Da, cu școala, dar în special cu mate-le. Ce poate să însemne a-ceasta?

— Păi, să așteptăm până o consult, doamnă MacNeil.

Se scuză și se duse să-i facă lui Regan un consult amănunțit, în care intrau și probe de urină și sânge. Urina era pentru verificarea funcțiilor ficatului și rinichilor; sângele servea mai multor analize: diabet; glandă tiroidă; hemogramă în căutarea unei posibile anemii; leucogramă în căutarea unor boli de sânge exotice.

După ce sfârși, mai rămase o vreme ca să-i vorbească și să-i observe reacțiile. Apoi se întoarse la Chris și începu să scrie o rețetă.

— Pare a avea o tulburare comportamentală hipermotorie.

— O ce?

— O tulburare a nervilor. Cel puțin așa cred. Nu se știe încă exact care este mecanismul ei, dar se întâlnește adesea la adolescenți. Fata prezintă toate simptomele: hiperactivitatea; furiile; rezultatele la mate.

— Mda, la mate. De ce la mate?

— Este afectată puterea de concentrare. Rupse rețeta din carnețelul albastru și i-o înmână. Asta este pentru Ritalin.

— Pentru ce anume?

— Metilfenidat.

— Oh.

— Zece miligrame de două ori pe zi. Aș recomanda una la opt dimineața și cealaltă la două după-amiaza.

Chris privi lung către rețetă.

— Ce este? Un tranchilizant?

— Un stimulent.

— *Stimulent? Și-așa și nu-i ajunge casa.*

— Starea ei nu e chiar ceea ce pare, explică Klein. E o formă de supracompensare. O reacție disproporționată la depresiunea ei.

— Depresiune?

Klein aprobă din cap.

— Depresiune... murmură Chris. Era dusă pe gânduri.

— Păi, ați pomenit despre tatăl ei, spuse Klein.

Chris își ridică privirea.

— Credeți că ar trebui s-o duc să o vadă un psihiatru?

— O, nu. Aș aștepta să vadă cum reacționează la Ritalin. Cred că asta ar fi răspunsul. Așteptați vreo două-trei săptămâni.

— Deci credeți că este numai pe fond nervos.

— Așa bănuiesc.

— Și minciunile alea pe care le spune? O să-i treacă de la asta?

Răspunsul lui o lăsă cu gura căscată. O întrebă dacă avea idee ca Regan să fi înjurat sau să fi folosit vreodată obscenități în vorbire.

— Niciodată, răspunse Chris.

— Eh, vedeți dumneavoastră, este absolut asemănător cu alte lu-

cruri, cum ar fi mințitul — nespecific —, din ceea ce îmi spuneți, dar în anumite tulburări nervoase poate să...

— la stați un pic, îl întrerupse Chris, perplexă. De unde v-a venit ideea că folosește obscenități? Vreau să zic, am înțeles eu greșit, sau la asta v-ați referit?

O clipă, el o privi cu o oarecare curiozitate; chibzuind; apoi avansă cu grijă un răspuns:

— Da, aș spune că folosește obscenități. Nu erați la curent?

— Nu *sunt* la curent! La ce vă referiți?

— Ei bine, cât timp am examinat-o și-a cam dat în petic doamnă MacNeil.

— Glumiți! Cum anume?

El luă o atitudine evazivă.

— Păi, aș spune că vocabularul ei e mai degrabă bogat.

— Adică ce, de pildă? Vreau să zic, dați-mi un exemplu!

El scutură din umeri.

— Adică „rahat”? Sau „fut”?

Klein se relaxa.

— Da, a folosit aceste cuvinte, spuse el.

— Și ce altceva a mai spus? Cu exactitate.

— Ei bine, cu exactitate, doamnă MacNeil, m-a sfătuit să-mi țin afurisitele mele de degete departe de pizda ei.

Chris își pierdu răsuflarea din cauza șocului.

— A folosit ea *aceste* cuvinte?

— Cum să vă spun, nu este ceva neobișnuit, doamnă MacNeil, și nu mi-aș face griji din asta. Face parte din sindrom.

Chris scutură din cap, privind în pământ.

— Este pur și simplu greu de crezut.

— Uitați ce este, eu mă îndoiesc ca ea să fi înțeles măcar ceea ce a spus, o liniști el.

— Mda, probabil, murmură Chris. Poate nu a înțeles.

— Încercați cu Ritalin, o sfătui el, și vom vedea ce reacție dă. Și aș dori s-o controlez din nou peste două săptămâni.

Se uită într-o agendă de pe birou.

— Să vedem; să zicem miercuri, douăzeci și șapte. V-ar conveni? Întrebă el ridicând privirea.

— Mda, sigur, murmură ea, ridicându-se de pe scaun. Îndesă rețeta într-un buzunar al hainei. Pe douăzeci și șapte e foarte bine.

— Sunt un mare admirator al dumneavoastră, spuse Klein zâmbind, în timp ce deschidea ușa care dădea în hol.

Chris se opri în prag, preocupată, apăsându-și buza cu vârful unui deget. Îi aruncă o privire doctorului.

— Ziceți că un psihiatru, hm?

— Nu știu. Dar cea mai bună explicație este totdeauna cea mai simplă. Om trăi și om vedea, zâmbi el încurajator. Între timp, încercați să nu va faceți griji.

— Cum?

leși.

În mașină în drum spre casă, Regan întrebă ce a zis doctorul.

— Că ești nervoasă.

Chris se hotărâse să nu vorbească despre limbajul ei. *Burke. De la Burke le-a prins.*

Mai târziu vorbi cu Sharon despre aceasta, întrebând-o dacă o auzise pe Regan folosind vreodată o obscenitate de genul acesta.

— O, nu, răspunse Sharon. Vreau să zic, nici măcar acum de cu-

rând. Dar știi, cred că profesorul ei de activități artistice a făcut o observație. Un cadru de specialitate care venea la domiciliu.

— Adică de curând? Întrebă Chris.

— Da, nu mai departe de săptămâna trecută. Dar tu știi cum *ea*. Pur și simplu mi-am închipuit că poate Regan a spus „la dracu” sau „un jeg”. Pricepi, ceva de genul ăsta.

— Că tot veni vorba, Shar, ai discutat cu ea mult despre religie?

Sharon roși.

— Eh, puțin; atâta tot. Vreau să zic, e greu să eviți. Vezi tu, ea pune atâtea întrebări, și-ăă... Ridică ușor din umeri, neajutorată. E greu de-a dreptul. Adică, cum aș putea răspunde fără a arăta ceea ce cred eu că este o minciună generală?

— Dându-i posibilitatea să aleagă.

În zilele care precedară plănuita masă festivă, Chris avu extrem de multă grijă ca Regan să-și ia dozele de Ritalin. Cu toate acestea, până în seara petrecerii, ea nu reuși să observe vreo îmbunătățire notabilă. De fapt, existau semne subtile ale unei treptate deteriorări: neglijență crescută; dezordine; și într-un rând greață. Cât despre tacticile de a atrage atenția, deși cele obișnuite nu mai apăărură, părea să existe una nouă: aducerea la cunoștință a unui „miros” urât, neplăcut, în dormitorul lui Regan. Într-o zi, la insistențele lui Regan, Chris trase aer în piept și nu mirosi nimic.

— Nu?

— Adică, ție îți miroase chiar acum? o întrebă Chris.

— Păi, sigur!

— A ce îți miroase?

Regan strâmbă din nas.

— Aă, a ceva ars.

— Chiar? adulmecă Chris.

— Ție nu-ți miroase?

— Aă, da, iubito, minți ea. Foarte puțin. Hai să deschidem fereastra să intre aer curat.

De fapt, nu-i mirosea a nimic, dar era hotărâtă să temporizeze lucrurile, cel puțin până la următoarea oră la doctor. Era de asemenea preocupată de o sumedenie de alte griji. Una erau pregătirile pentru masa festivă. O alta avea de-a face cu scenariul. Deși era foarte entuziasmată de perspectiva de a regiza, o prevedere înnăscută o împiedicase să ia o hotărâre promptă. Între timp, impresarul ei o sunase zilnic. Ea îi spusese că i-a dat scenariul lui Dennings ca să-și spună părerea și că speră să-l citească, nu să-l consume.

A treia, și cea mai importantă dintre grijile lui Chris, era eșuarea a două tentative de lansare financiară: achiziționarea de polițe transformabile prin folosirea plății în avans a dobânzii, și o investiție într-un proiect de forare după țiței în partea de sud a Libiei. Amândouă erau făcute pentru a-și proteja veniturile de impozitele enorme, însă se contura ceva și mai rău: puțurile se dovedeau secate, iar creșterea fulgerătoare a ratei dobânzilor atrăsese imediat după sine lichidarea titlurilor de proprietate.

Abătutul ei manager hotărî să ia avionul pentru a sosi în oraș. Avea de gând să discute aceste probleme. Ajunse joi. Toată ziua de vineri, Chris îl puse să-i explice și să-i evalueze situația. În final, se hotărî asupra unei serii de acțiuni pe care managerul o găsi înțeleaptă. El dădu afirmativ din cap, dar se încruntă atunci când Chris atacă subiectul cumpărării unui Ferrari.

— Adică unul nou?

— De ce nu? Știi, am condus cândva unul, într-un film. Poate dacă scriem la fabrică și le aducem aminte, ni-l lasă mai ieftin. Nu crezi?

Nu crezu. Și o atenționează că o mașină nouă ar fi reprezentat o risipă.

— Ben, am câștigat opt sute de mii de *bătrâne* anul trecut, și tu îmi spui că nu pot să-mi iau o scârbă de *mașină*! Nu găsești că e ridicol? Unde s-au dus?

El îi aminti că cea mai mare parte a banilor ei erau ținuteți la păstrare. Apoi îi enumeră diferitele canale pe care se scurgea venitul ei brut: impozitul federal pe venituri; impozitul statului respectiv; impozitul pe terenurile aflate în proprietate; comisionul de zece la sută pentru impresarul ei; cinci la sută pentru el; cinci pentru publicistul ei; unu douăzeci și cinci ca donație pentru Motion Picture Welfare Fund; cheltuieli periodice pentru o garderobă în pas cu moda; salariile lui Willie, Karl și Sharon și al îngrijitorului casei din Los Angeles; costul diferitelor călătorii; și, în fine, cheltuielile ei lunare.

— O să mai faci vreun film anul acesta? o întrebă el.

Ea ridică din umeri.

— Nu știu. Trebuie?

— Da, cred că ai face bine.

Chris își sprijini bărbia în palme și îl întrebă candid:

— Da' o Honda?

Nu primi nici un răspuns.

Mai târziu în seara aceea, Chris încercă să lase toate grijile de o parte; încercă să rămână ocupată cu pregătirile pentru petrecerea din seara următoare.

— Hai să servim bufetul condimentat în picioare, în loc să stăm la masă, le spuse ea lui Willie și Karl. Putem să așezăm o masă în fundul sufrageriei. Da?

— Foarte bine, doamnă, răspunse rapid Karl.

— Deci ce crezi, Willie? O salată de fructe proaspete ca desert?

— Da, excelent! spuse aceasta.

— Mulțumesc, Willie.

Invitase un amalgam interesant. În afară de Burke („Vino treaz, fir-ar al dracului să fie!”) și de tinerelul regizor al celei de-a doua unități, Chris mai aștepta un senator (cu soția); un cosmonaut din programul Apollo (cu soția); doi iezuiți de la Georgetown; vecinii din casa de alături; Mary Jo Perrin și Ellen Cleary.

Mary Jo Perrin era o clarvăzătoare din Washington, durdulie și că-runtă, pe care Chris o întâlnise la dineul de la White House și o plăcuse imens. Se așteptase să o găsească austeră și inabordabilă, dar „Nu ești *deloc* așa!”, reușise Chris să-i mărturisească. Exuberantă și fără pretenții.

Ellen Cleary era o secretară între două vârste la State Department, care lucrase la ambasada Statelor Unite din Moscova pe vremea când Chris făcuse un turneu în Rusia. Aceasta făcuse mari eforturi și înfrun-tase o mulțime de neazuri pentru a o salva pe Chris de nenumăratele dificultăți și piedici din timpul călătoriilor, dintre care nu puține fuseseră cauzate de gura prea slobodă a roșcatei actrițe. Chris îi păstrase o deo-sebită afecțiune de-a lungul anilor și o căutase atunci când aceasta venise în Washington.

— Hei, Shar, întrebă Chris, ce preoți or să vină?

— Nu sunt încă sigură. Am invitat președintele și decanul colegiului, dar cred că președintele va trimite pe altcineva în locul său. M-a sunat azi-dimineață târziu secretara lui și mi-a spus că s-ar putea să plece din oraș.

— Pe cine trimite? întrebă Chris cu un interes reținut.

— Să văd. Sharon răscoli prin biletele cu notițe. Da, uite Chris. Pe

asistentul său — Părintele Joseph Dyer.

— Adică din campus?

— Păi, nu sunt sigură.

— Oh, okay.

Părea dezamăgită.

— Măine seară să fii cu ochii pe Burke, o instrui Chris.

— O să fiu.

— Unde-i Rags?

— Jos.

— Știi, poate ar trebui să începi să-ți ții mașina de scris acolo; nu crezi? Vreau să zic, în felul ăsta poți s-o supraveghezi în timp ce bați la mașină. Okay? Nu-mi place să fie atâta vreme singură.

— Bună idee.

— Okay, mai târziu. Du-te acasă. Meditează. Joacă-te cu caii. Planurile și pregătirile odată terminate, Chris se trezi din nou îndreptându-și gândurile îngrijorate spre Regan. Încercă să se uite la televizor. Nu se putu concentra. Simțea o apăsare. Există în casă un fel de straniețe. Ca o instaurare a nemișcării. Praf greoi.

Miezul nopții îi găsi pe toți ai casei dormind.

Nu au fost tulburări. În acea noapte.

patru

Își întâmpină oaspeții într-un costum cu cămașă largă verde-gălbui cu mâneci lungi, evazate și pantaloni. Pantofii ei erau comozi. Reflectau speranța pentru o seară reușită.

Prima sosi Mary Jo Perrin, care veni cu Robert, fiul ei, aflat la vârsta adolescenței. Ultimul fu Părintele Dyer, cu fața lui rozulie. Era tânăr și mic de statură, cu ochi neastâmpărați în spatele ochelarilor cu ramă de oțel. Se scuză la ușă pentru întârziere.

— N-am putut găsi o cravată potrivită, îi spuse el lui Chris pe un ton neutru. O clipă, ea îl privi derutată, apoi izbucni în râs. Apăsarea pe care o simțise toată ziua începu să se ridice.

Băuturile își făcură datoria. Zece fără un sfert îi găsi împrăștiați prin toată sufrageria, în grupuri conversând aprins, printre îmbucături.

Chris își umplu farfuria de la bufetul aburind și își roti privirea prin cameră după Mary Jo Perrin. Aha. Pe o canapea lângă Părintele Wagner, decanul iezuit. Chris vorbise puțin cu el ceva mai devreme. Pielea capului îi era lustruită și plină de pistrui; manierele îi erau sobre și blânde.

Chris trecu de la unii la alții îndreptându-se către sofa. Se așeză turcește lângă măsuța de cafea în timp ce Mary Jo chicotea amuzată.

— Ei, și tu acum, Mary Jo! spuse decanul zâmbind, în timp ce ducea furculița cu curry la gură.

— Chiar așa, și tu acum, Mary Jo, îngână Chris.

— Oh, ce mai faci? Nemaipomenit curry! spuse decanul.

— Nu-i prea iute?

— Cătuși de puțin; este exact cât trebuie. Mary Jo tocmai îmi spunea că a existat demult un iezuit care era și medium.

— Și el nu mă crede, chicoti aceasta.

— A, *distinguo*, corectă decanul. Am spus doar că este greu de crezut.

— Vrei să zici medium *medium*, întrebă Chris.

— Bineînțeles, ce crezi? spuse Mary Jo. Obişnuia chiar să și leviteze.

— O, eu o fac în fiecare dimineață, spuse liniștit iezuitul.

— Adică ținea *séances*? o întrebă Chris pe doamna Perrin.

— Păi, cum să nu, răspunse aceasta. A fost foarte, foarte faimos în secolul al nouăsprezecelea. În fond, probabil că a fost singurul spiritist din vremea lui care nu a fost condamnat pentru înșelăciune.

— După cum ți-am spus, nu a fost un iezuit, comentă decanul.

— Ei, asta-i, ba încă *ce-a mai fost!* râse ea. Când a împlinit douăzeci și doi de ani s-a alăturat iezuiților și a promis să nu mai lucreze ca medium, dar ei l-au alungat din Franța — râse ea și mai tare — imediat după o *séance* pe care a ținut-o la Tuileries. Știi ce-a *făcut*? În mijlocul ședinței i-a spus împărătesei că era pe cale să fie atinsă de mâinile unui copil spirit care tocmai urma să se materializeze pe de-a-ntregul, și când s-au aprins pe neașteptate toate luminile — izbucni ea — l-au prins ținând *piciorul* gol pe *brațul* împărătesei! Auzi, dac-ai putut să pomenesci!

Iezuitul zâmbea în timp ce își puse jos farfuria.

— Să nu mai vii să ceri decont pentru indulgente, Mary Jo.

— Ei haide, fiecare familie are o oaie neagră.

— Ne-am depășit cota cu papii de Medici.

— Știi, am trăit odată o experiență, începu Chris.

Dar decanul o întrerupse.

— Intenționezi să te confesezi pe tema asta?

Chris zâmbi și spuse:

— Nu, nu sunt o catolică.

— Ah, bine, nici iezuiții nu sunt. Doamna Perrin chicoti.

— Defăimare dominicană, i-o întoarse decanul. Apoi îi spuse lui Chris:

— Îmi pare rău, draga mea. Ce spuneai?

— Păi, doar că am văzut odată pe cineva levitând. În Buthan.

Puse din nou povestea pe tapet.

— Crezi că este posibil? sfârși ea. Adică, serios chiar.

— Cine știe? El ridică din umeri. Cine știe ce este gravitația. Sau materia, dacă e s-o luăm așa.

— Vrei părerea mea? sări doamna Perrin.

Decanul spuse:

— Nu, Mary Jo; am făcut legământ de sărăcie.

— Și eu, murmură Chris.

— Cum, cum? întrebă decanul, aplecându-se înainte.

— Nu, nimic. A, vroiam să te întreb ceva. Știi baraca cea mică din spatele bisericii de-acolo? Arată cu mâna în direcția aproximativă.

— Holy Trinity? (= Sfânta Treime) întrebă el.

— Da, exact. Ei bine, ce se petrece acolo?

— Păi, să vezi, acolo este locul unde se spune Mesa Neagră, zise doamna Perrin.

— Mesa *cum*?

— Mesa Neagră.

— Ce-i aia?

— Glumește, spuse decanul.

— Da, știu, spuse Chris, dar ca să nu rămân proastă. Vreau să zic, ce este o Mesă Neagră?

— Ăă, în principiu este o imitare a Mesei catolice, explică decanul. Este legată de vrăjitorie. Venerarea Diavolului.

— Chiar? Adică chiar *există* așa ceva?

— N-aș putea să spun precis. Deși am auzit odată o statistică despre ceva de ordinul a cincizeci de mii de posibile Mese Negre spuse în centrul Parisului în fiecare an.

— Vrei să zici, la ora actuală? se minună Chris.

— Este doar ceva ce am auzit.

— Da, sigur, de la serviciul secret iezuit, îi dădu doamna Perrin cu tifla.

— Cătuși de puțin. Eu aud glasuri, răspunse decanul.

— Știi, adăugă Chris, acolo în L.A. circulă o grămadă de istorii despre culturi vrăjitoarești practicate în zonă. M-am întrebat adesea dacă sunt adevărate.

— Ei bine, așa cum am spus, n-am de unde să știu, zise decanul.

Dar îți spun eu cine s-ar putea să știe — Joe Dyer. Unde-i Joe?

Decanul privi în jur.

— A, acolo, spuse arătând cu capul înspre celălalt preot, care stătea lângă bufet, cu spatele la ei. Își umplea farfuria cu o a doua porție. Hei, Joe?

Tânărul preot se întoarse, cu fața impasibilă.

— Ați chemat, mare decan?

Celălalt iezuit îi făcu semn cu degetul să se apropie.

— Da, imediat, răspunse Dyer și își reluă atacul asupra curry-ului și salatei.

— Acesta este singurul spiriduș din toată preoțimea, spuse decanul cu o undă de atașament. Sorbi din vin. Au fost două cazuri de desacralizare săptămâna trecută la Holy Trinity și Joe a spus ceva despre unul din ele, cum că i-ar aminti de anumite lucruri pe care obișnuiau să le facă la Mesa Neagră. Deci mă aștept ca el să știe ceva despre acest subiect.

— Ce s-a întâmplat la biserică? întrebă Mary Jo Perrin.

— O, este zău prea dezgustător, spuse decanul.

— Haide, am terminat toți de mâncat.

— Nu, te rog. E prea mult, se prefăcu el rezervat.

— Ei, hai, lasă!

— Adică nu-mi poți citi gândurile, Mary Jo? o întrebă el.

— Ah, aș putea, răspunse ea, dar efectiv nu cred că sunt vrednică să *pătrund* în Sfinția Sfinților. Chicoti.

— Ei bine, chiar că e scârbos, începu decanul.

Describe desacralizările. În primul din acele incidente, bătrâiorul sacristan al bisericii dăduse peste o moviliță de excremente omenești pe pânza altarului, drept în fața tabernacolului.

— Oh, asta chiar e *scârbos*. Doamna Perrin făcu o grimasă.

— Stați, că celălalt e și mai rău, sublinie decanul; apoi explică pe ocolite, folosind unul sau două eufemisme, cum fusese găsit un falus masiv modelat în lut și lipit trainic unei statui a lui Hristos pe altarul din stânga.

— De ajuns de scârbos? încheie el.

Chris observă că Mary Jo păru cu adevărat tulburată atunci când rosti:

— Oh, de-acum ajunge. Îmi pare rău că am întrebat. Hai să schimbăm subiectul, vă rog.

— Nu, sunt fascinată, spuse Chris.

— Da, bineînțeles. Sunt un om fascinant.

Era Părintele Dyer. Ținând farfuria în mână, stătea în cumpănă dacă să vină către ei.

— Auziți, iertați-mă numai o clipă, și pe urmă vin înapoi. Cred că am aranjat ceva cu cosmonautul de colo.

— Cam ce? întrebă decanul.

Părintele Dyer ridică din sprâncene cu o surprindere neprefăcută.

— Vă vine să credeți? întrebă el. Primul misionar pe lună!

Izbucniră în hohote.

— Ai exact dimensiunea potrivită, spuse doamna Perrin. Ar putea

să te aranjeze în conul din vârf.

— Nu, nu *pe mine*, o corectă el grav și se întoarse către decan, explicând:

— Am încercat să aranjez pentru Emory.

— Ăsta-i disciplinaristul nostru din campus, explică Dyer în particular femeilor. Vedeți, acolo sus nu e nimeni și asta este ceea ce îi place lui; e genul căruia îi plac lucrurile liniștite.

— Și pe cine o să convertească? întrebă doamna Perrin.

— Ce vrei să spui? se încruntă el sincer. O să-i convertească pe cosmonauți. Asta e. Vreau să zic că așa îi place: unul sau doi oameni, mă-nțelegi. Fără grupuri. Doar doi.

Dyer privi cu subînțeles spre cosmonaut.

— Scuzați-mă, spuse el și plecă.

— Îmi place, spuse doamna Perrin.

— Și mie, fu Chris de acord. Apoi se întoarse spre decan. Nu mi-ați spus ce se întâmplă în baraca aia. Secret mare? Cine-i preotul pe care-l tot văd acolo? Un tip mai brunet, ai idee? Știi la cine mă refer?

— Părintele Karras, spuse decanul cu voce scăzută; cu o urmă de regret.

— Cu ce se ocupă?

— Este consilier. Puse jos paharul de vin și îl roti de picior. A suferit o lovitură tare grea noaptea trecută, săracul de el.

— Oh, ce? întrebă Chris cu o subită îngrijorare.

— Eh, s-a stins mama lui.

Chris simți cum o durere sufletească pe care nu și-o putea explica îi înmuia inima.

— Vai, îmi pare rău, spuse ea.

— Se pare că l-a afectat destul de tare, continuă iezuitul. Locuia singură și am înțeles că atunci când au găsit-o era moartă de două zile.

— O, ce îngrozitor, murmură doamna Perrin.

— Cine a găsit-o? întrebă solemn Chris.

— Administratorul clădirii. Bănuiesc că nu ar fi găsit-o nici până în ziua de azi dacă... În fine, vecinii de apartament sau plâns că radioul ei merge tot timpul.

— Este trist, murmură Chris.

— Iertați-mă, vă rog, doamnă.

Ea își ridică privirea spre Karl. Ducea o tavă plină cu pahare și băuturi alcoolice.

— Sigur, așeaz-o aici, Karl, e foarte bine.

Lui Chris îi plăcea să-i servească chiar ea pe oaspeți cu băuturi. Simțea că astfel se adăuga o anumită intimitate care altfel ar fi lipsit.

— Ei, ia să vedem acum, o să încep cu voi, le spuse ea decanului și doamnei Perrin, servindu-i. Apoi umblă prin cameră, întrebându-i pe invitați ce doresc și pregătind băutura fiecăruia. Când termină de făcut rondul, diferitele biserițe alcătuiau noi combinații, cu excepția lui Dyer și a cosmonautului, care păreau din ce în ce mai absorbiți.

— Nu, chiar că nu sunt un preot, îl auzi Chris pe Dyer spunând cu seriozitate, cu mâna pe umerii zgâlțâiți de râs ai cosmonautului. Sunt de fapt un rabin nemaipomenit de avangardist.

Nu mult după aceea, îl auzi pe Dyer chestionându-l pe cosmonaut:

— Ce este spațiul? iar când acesta ridică din umeri zicând că efectiv nu știe, Părintele Dyer îl fixă cu o căutătură sincer încruntată și spuse: Ar trebui să știi.

Ceva mai târziu, Chris stătea cu Ellen Cleary amintindu-și de Moscova, când auzi o voce familiară, stridentă, răsunând furioasă din bucătărie.

O, lisuse! Burke!

Îi striga cuiva obscenități.

Chris se scuză și dădu fuga în bucătărie, unde Dennings îl ocăra din greu pe Karl în timp ce Sharon făcea încercări zadarnice să-l domolească.

— Burke! exclamă Chris. Încetează!

Regizorul o ignoră, continuă să se înfurie, colțurile gurii căpătară pete mici de spumă de la salivă, în timp ce Karl se sprijinea mut de marginea chiuvetei, cu brațele încrucișate și o expresie impasibilă, cu privirea fixată fără să clipească asupra lui Dennings.

— Karl! izbucni Chris. N-ai de gând să te duci de-aici? Ieși *afară!* Nu-l vezi cum e?

Dar elvețianul nu se clinti până când Chris nu începu efectiv să-l împingă spre ușă.

— *Porc* nazist! urlă Dennings în urma lui. Apoi se întoarse cu un gest genial către Chris și își frecă mâinile:

— Ce e la desert? Întrebă el cu blândețe.

— Desert! Chris se plesni cu palma peste frunte.

— Păi, mi-e foame, scânci el.

Actrița se întoarse spre Sharon.

— Hrănește-l! Eu trebuie s-o duc pe Regan la culcare. Și Burke, pentru *numele lui Hristos*, vrei să te porți frumos! Îi ceru ea regizorului, ară-tând cu degetul spre sufragerie. Sunt niște preoți acolo!

Își încreți fruntea, în timp ce privirea îi deveni intensă, cu un interes subit și aparent sincer.

— A, ai observat și tu asta? Întrebă el fără prefăcătorie.

Chris plecă din bucătărie și se duse s-o caute pe Regan în camera de joacă de la subsol, unde fiica ei își petrecuse toată ziua. O găsi jucându-se cu tabla de Ouija. Părea mohorâtă; neatentă; dusă pe gânduri. *Bine că cel puțin nu e neastâmpărată*, reflectă Chris, și sperând să îi abată a-tenția, o conduse în sufragerie și începu să o prezinte oaspeților.

— O, cât e de scumpă! spuse soția senatorului.

Regan se purtă ciudat de frumos, cu excepția unui moment cu doamna Perrin, când nici nu vorbi, nici nu dădu mâna. Dar clarvăzătoarea o dădu pe glumă.

— Știe că sunt un fals. Îi făcu lui Chris cu ochiul. Dar apoi, scrutându-o cu un aer de curiozitate, ea întinse mâna și o apucă pe Regan de braț cu o apăsare delicată, ca pentru a-i lua pulsul. Regan se smuci imediat și îi aruncă săgeți răuvoitoare din priviri.

— Ah, sărăcuța de ea, trebuie că e obosită, spuse doamna Perrin degajat; însă continuă s-o cerceteze pe Regan cu o căutătură fixă și o angoasă inexplicabilă.

— S-a simțit cam rău, murmură Chris scuzându-se. Își coborî privirea spre Regan. Nu-i așa iubit-o?

Regan nu răspunse. Își menținea privirea în pământ.

Nu mai rămăsese pentru Regan de făcut cunoștință cu nimeni, în afară de senator și Robert, fiul doamnei Perrin. Chris se gândi că e mai bine să treacă peste asta. O duse pe Regan sus în pat și o înveli bine.

— Crezi că poți să dormi? Întrebă Chris.

— Nu știu, răspunse aceasta ca prin vis. Se întorsese pe o parte și fixa absentă cu privirea peretele.

— Ai vrea să-ți citesc puțin?

Scutură din cap.

— Okay, atunci încearcă să dormi.

Se aplecă deasupra ei și o sărută, apoi se duse la ușă și basculă întrerupătorul.

— Somn ușor, scumpa mea.

Chris trecuse aproape de pragul ușii când Regan o chemă foarte încet:

— Mămico, ce nu e în regulă cu mine?

Atât de tulburată. Tonul atât de disperat. Atât de disproporționat față de condiția ei. O clipă, mama ei se simți cutremurată, pusă în încurcătură. Dar se regăsi imediat.

— Ei, este doar ce ți-am spus, iubito: nervii. Tot ce ai nevoie sunt pastilele alea vreo două săptămâni și știu că te vei simți cât se poate de bine. Acum hai, încearcă să dormi, iubito, okay?

Nici un răspuns. Chris așteaptă.

— Okay? repetă ea.

— Okay, șopti Regan.

Chris observă brusc că i se face pe antebrațe pielea ca de găină. Și le frecă. *Hristoase mare, e un frig în camera asta. Pe unde-o intra curentul ăsta?*

Se duse la fereastră și controla de-a lungul marginilor. Nu găsi nimic. Se întoarse spre Regan.

— Ți-e destul de cald, scumpo?

Nici un răspuns.

Chris veni la marginea patului.

— Regan? Dormi? Șopti ea.

Ochi închiși. Respirație adâncă.

Chris ieși din cameră în vârful picioarelor.

Pe hol, ea auzi un cântec, și coborând scările, văzu cu plăcere că tânărul Părinte Dyer cânta la pianul de lângă vitraliul sufrageriei și dirija un grup care se adunase în jurul lui cântând din tot sufletul. Când intră în sufragerie, ei tocmai terminau „Till We Meet Again”.

Chris dădu să se îndrepte spre grup, pentru a i se alătura, dar imediat îi ieșiră înaintea senatorului și soția lui, cu hainele pe braț. Păreau a nu fi în apele lor.

— Plecați atât de repede?

— Sunt dezolat, draga mea; am petrecut o seară *minunată*, se lansă senatorul în aprecieri. Însă pe biata Martha a apucat-o o durere de cap.

— Oh, mie îmi pare și mai rău, dar mă simt groaznic, se plânse soția senatorului. Nu te superi, Chris? A fost o petrecere atât de drăguță.

— Regret că trebuie să plecați, spuse Chris.

Îi acompanie până la ușă, auzindu-l undeva în spate pe Părintele Dyer întrebând:

— Mai știe cineva cuvintele de la „I'll Bet You're Sorry Now, Tokyo Rose?”.

Le ură noapte bună. Pe când se întorcea în sufragerie, Sharon ieși pășind încet din camera de lucru.

— Unde-i Burke? o întrebă Chris.

— Acolo, răspunse Sharon făcând un semn cu capul spre camera de lucru. Doarme dus. Ia zi, ce ți-a spus senatorul? Ceva anume?

— La ce te referi? întrebă Chris. Tocmai au plecat.

— Păi cred că e cam același lucru.

— Sharon, ce vrei să spui?

— Eh, Burke, oftă Sharon. Îi descrie pe un ton prudent o ciocnire între senator și regizor. Dennings remarcase în trecere, după cum spunea Sharon, cum că părea să existe „un fir străin de păr pubian plutind de colo-colo în ginul meu”. Apoi se întorsese către senator și adăugase pe un ton vag acuzator, „Nu l-am mai văzut niciodată în viața mea! Dar *tu?*”

Chris chicoti în timp ce Sharon continuă relatând cum reacția

jenată a senatorului declanșase una din furiile fără motiv ale lui Dennings, în care își exprimase „nemărginita recunoștință” pentru existența politicianilor, fără de care „vezi tu, nu s-ar putea distinge care sunt *oamenii de stat*”.

Când senatorul se îndepărtase ofensat, regizorul se întorsese către Sharon spunând cu mândrie: „Uite, vezi? N-am înjurat. Ei, ce zici, nu crezi că m-am descurcat cât de cât serios?”

Chris nu se putu abține să nu râdă.

— Bine, lasă-l să doarmă. Dar mai bine ai sta acolo în caz că se trezește. Te-ar deranja?

— Deloc. Sharon intră în camera de lucru.

În sufragerie, Mary Jo Perrin stătea singură și gânditoare pe un scaun dintr-un colț. Arăta ca și când un gând nu i-ar fi dat pace; tulburată. Chris dădu să i se alăture dar se răzgândi atunci când unul din vecini se abătu înspre acel colț.

Actrița se îndreptă în schimb către pian. Dyer își întrerupse acorurile și își ridică privirea spre a o saluta.

— Da, domnișoară, cu ce vă putem fi astăzi de folos? Desfacem un sortiment special de novene.

Chris chicoti împreună cu ceilalți.

— Credeam că mi se vor dezvălui senzaționalele întâmplări de la Mesa Neagră, spuse ea. Părintele Wagner a spus că tu ești expertul.

Grupul de la pian tăcu deodată, interesat.

— Nu, nu chiar, spuse Dyer, atingând ușor câteva clape. De ce ai adus vorba de Mesa Neagră? Întrebă el sobru.

— Păi, unii dintre noi am vorbit mai înainte despre... ăă... despre acele lucruri pe care le-au găsit la Holy Trinity, și...

— A, adică desacralizările? o întrerupse Dyer.

— Hei, poate totuși ne lămurește și pe noi cineva care-i treaba, ceru cosmonautul.

— Și pe mine, spuse Ellen Cleary. Sunt în ceață.

— Ei bine, au găsit niște desacralizări la biserica din apropiere, explică Dyer.

— Așa, adică ce? Întrebă cosmonautul.

— Las-o baltă, îl sfătui Părintele Dyer. Să spunem pur și simplu obscenități, okay?

— Părintele Wagner zice că tu i-ai spus că era ca la Mesa Neagră, interveni Chris, și eu mă întrebam ce se întâmplă la chestiile alea.

— Păi, nu știu, zău, chiar atât de multe, protestă el. De fapt, mare parte din ce știu este ceea ce am auzit de la un alt ieb.

— Ce-i un ieb? Întrebă Chris.

— Prescurtarea de la iezuit. Părintele Karras este expertul în chestiile astea.

Chris se animă brusc.

— A, preotul brunet de la Holy Trinity?

— Îl cunoști? Întrebă Dyer.

— Nu, doar am auzit pomenindu-se de el, asta-i tot.

— Ei bine, cred că a scris odată o lucrare pe tema asta. Mă-nțelegi, numai din perspectiva psihiatrică.

— Cum adică? Întrebă Chris.

— Cum *adică*, cum *adică*?

— Vrei să spui că e psihiatru?

— Păi, cum să nu, sigur. Vai, îmi pare rău. Pur și simplu am presupus că știai.

— Auziți, cineva să-mi *spună* clar! ceru nerăbdător cosmonautul. Ce se petrece *în fond* la Mesa Neagră?

— Hai să spunem pur și simplu perversiuni. Dyer dădu din umeri.

Obscenități. Blasfemii. Este o parodiare demonică a Mesei, unde în loc de Dumnezeu se practică cultul Satanei și uneori se oferă sacrificii umane.

Ellen Cleary scutură din cap și se îndepărtă.

— Chestia asta devine prea scabroasă pentru mine. Schiță o încercare de zâmbet.

Chris n-o luă în seamă. Decanul se alătură în mod firesc grupului.

— Dar cum poți să *știi asta?* îl întrebă Chris pe tânărul iezuit. Chiar dacă ar exista o chestie în genul Mesei Negre, care ar fi ăla să spună ce se întâmplă acolo?

— Păi, cred că în principal s-a aflat de la cei care au fost prinși și apoi au mărturisit, răspunse Dyer.

— Ei, haide, spuse decanul. Mărturisirile alea nu valorează „nimic, Joe. Doar au fost torturați.

— Nu, numai cei recalcitranți, spuse Dyer amabil.

Se iscă un mic val de râsete ușor nervoase. Decanul își privi ceasul.

— Eh, chiar că ar cam trebui să plec, îi spuse el lui Chris. Trebuie să fiu la Dahlgren Chapel la Mesa de ora șase.

— Eu trebuie să fiu la Mesa de banjo, radie Dyer. Apoi privirea i se mută undeva în cameră în spatele lui Chris și brusc deveni sobru. Ia te uită, cred că avem un vizitator, doamnă MacNeil, îi atrase el atenția, arătând cu un gest al capului.

Chris se întoarce. Și își pierde răsuflarea văzând-o pe Regan în cămașa ei de noapte, urinând cu presiune pe covor. Privind fix la cosmonaut, acesta îngăimă cu o voce lipsită de viață:

— O să mori acolo sus.

— *O, Doamne Dumnezeule!* strigă Chris cu durere în glas, repezindu-se către fiica ei. O, doamne, o, scumpa mea, o, vino, hai cu mine!

O luă pe Regan de mâini și o îndepărtă repede de acolo, îngăimând pe deasupra umărului o scuză cosmonautului care se schimbase la față.

— Oh, îmi pare rău! A fost bolnavă și probabil că merge în somn! Nu știe ce vorbește!

— Poate că ar trebui să mergem, îl auzi ea pe Dyer spunând cuiva.

— Nu, nu, stați, protestă Chris, întorcându-se pentru o clipă. Vă rog, stați! E-n regulă! Mă-ntorc imediat!

Chris se opri în dreptul bucătăriei, și o trimise pe Willie să vadă de covor până ce pata nu devine de neșters; apoi merse cu Regan sus în baie, o spălă și îi schimbă cămașa de noapte.

— Iubito, de ce ai *spus* asta? o tot întrebă Chris, dar Regan părea să nu înțeleagă și bolborosea cuvinte fără șir. Privirea îi era pierdută și cețoasă.

Chris o așează în pat și aproape instantaneu Regan păru să adoarmă. O vreme Chris așteptă, ascultându-i respirația. Apoi ieși din cameră.

La piciorul scării dădu nas în nas cu tânărul regizor al celei de-a doua unități, sprijinindu-l pe Dennings care ieșea din camera de lucru. Chemaseră un taxi și aveau de gând să-l însoțească până acasă la el, în apartamentul de la Sheraton-Park.

— Aveți grijă, îi sfătui Chris în timp ce ieșeau din casă cu Dennings între ei.

Abia conștient, regizorul spuse „Fut”, apoi se strecură în taxiul ce aștepta în ceață.

Chris se întoarce în sufragerie, unde oaspeții care mai rămăseseră își exprimă compătimirea atunci când ea îi puse pe scurt la curent cu boala lui Regan. Când pomeni de bățile scurte și de procedeele de a „atrage atenția”, doamna Perrin o privi concentrată. Chris se uită într-un rând la ea, așteptând-o să comenteze ceva, dar aceasta nu spuse nimic

și Chris continuă.

— Umblă destul de mult în somn? întrebă Dyer.

— Nu, noaptea asta a fost prima dată. Sau cel puțin prima dată din câte știu eu, așa încât bănuiesc că e chestia asta cu hiperactivitatea. Nu crezi?

— Oh, chiar că n-aș ști, spuse preotul. Am auzit că somnambulismul este frecvent la pubertate, numai că... Aici el ridică din umeri și se întrerupse. Nu știu. Cred că mai bine l-ai întreba pe doctorul tău.

În tot restul discuției, doamna Perrin rămase tăcută, urmărind dansul flăcărilor în șemineul sufrageriei. Aproape tot atât de copleșit, observă Chris, era și cosmonautul, care urma să zboare pe lună în cursul aceluși an. Își privea fix paharul, mormăind când și când ca să arate că îl interesează discuția și este atent.

— Eh, eu am acea Mesă, spuse în final decanul, ridicându-se să plece.

Aceasta declanșă o plecare generală. Se ridicară cu toții, exprimându-și mulțumirile pentru tratație și pentru acea seară.

La ușă, Părintele Dyer o luă pe Chris de mână și o privi deschis în ochi.

— Crezi că e vreun rol în unul din filmele tale pentru un preot scund care să cânte la pian? întrebă el.

— Păi, dacă nu e, râse Chris, am să pun să se scrie unul pentru tine, Părinte.

— Eu mă gândesc la frate-meu, îi spuse el serios.

— Ești o figură, râse ea din nou, și îi ură un tandru și cald noapte bună.

Ultimii care plecară fură Mary Jo Perrin și fiul ei. Chris îi mai reținu la ușă, sporovăind fleacuri. Avea sentimentul că pe Mary io o frământă ceva, dar că aceasta se stăpânea. Pentru a-i mai amâna plecarea, Chris îi ceru părerea în legătură cu faptul că Regan folosea în continuu tabla de Ouija și cu fixația ei în ceea ce privește Căpitanul Howdy.

— Crezi că îi poate face ceva rău asta? întrebă ea.

Așteptându-se la o înlăturare banală și evazivă a temerilor, Chris fu surprinsă atunci când doamna Perrin se încruntă și privi în jos către pragul ușii. Părea să cumpănească lucrurile și rămase în această postură chiar și atunci când păși afară și se alătură fiului ei care aștepta în fața ușii.

Când în fine își ridică privirea, ochii îi erau umbriți.

— Eu i-aș lua-o, spuse ea calm.

Îi dădu fiului ei cheile de la mașină.

— Bobby, pornește motorul, îi ceru ea. E frig.

Acesta luă cheile, îi spuse lui Chris că o admirase în toate filmele ei, și se îndreptă sfios către un Mustang vechi, îndoit, parcat în apropiere.

Ochii doamnei Perrin erau încă adumbriți.

— Nu știu ce crezi despre mine, spuse ea vorbind încet. Multă lume mă asociază cu spiritismul. Dar aceasta este o greșeală. Da, cred că am un dar, continuă ea liniștit. Dar nu este ocult. De fapt, mie mi se pare natural; perfect natural. Fiind o catolică, eu cred că noi toți stăm cu câte un picior pe fiecare mal. Timpul este cel de care suntem conștienți. Dar când și când o greșeală a naturii, cum sunt eu, recepționează o străfulgerare de la *celălalt* picior; iar acesta, cred... este în eternitate. Ei bine, eternitatea nu are noțiunea de timp. Acolo viitorul este prezentul. Așa încât, atunci când îmi simt acest celălalt picior, cred că reușesc să văd viitorul. Cine știe? poate că nu. Poate că totul e o coincidență. Ea ridică din umeri. Dar eu cred că reușesc. Și dacă-i așa, atunci, vezi tu, eu

afirm totuși că e natural. Pe când ceea ce e ocult... Făcu o pauză, căutându-și cuvintele. Ocultul este ceva diferit. M-am ferit de așa ceva. Cred că e periculos să te bagi în așa ceva. Și asta include și să-ți faci de treabă cu tabla de Ouija.

Până acum, Chris o considerase o femeie de un deosebit bun simț. Acum însă, ceva în comportamentul ei era profund tulburător.

— Ei, și tu acum, Mary Jo. Chris zâmbi. Doar știi cum e cu tablele astea de Ouija. Nu este nimic altceva decât subconștientul persoanei respective, asta-i tot.

— Da, poate, răspunse ea liniștit. Posibil. Ar putea fi totul o sugestie. Dar am auzit povești și povești despre Seances, table de Ouija și *tot felul* de treburi de-astea și de fiecare dată ele par să ducă spre deschiderea câte vreunui anumit fel de ușă. Ah, poate nu către lumea spiritului; tu nu crezi în asta. Atunci poate o ușă către ceea ce tu numești subconștient. Nu știu. Tot ce știu e ca lucrurile par a se întâmpla. Și, draga mea, sunt aziluri de lunateci peste tot în lume, pline cu lume care și-a făcut de lucru cu ocultul.

— Glumești?

Se făcu un moment de liniște. Apoi din nou vocea cea moale începu să toarcă din caierul întunecimii.

— Era o familie din Bavaria, Chris, în o mie nouă sute douăzeci și unu. Nu îmi amintesc numele, dar țin minte că erau unsprezece în familie. Ai putea să verifici în ziare, presupun. La foarte scurt timp după participarea la o seance, și-au ieșit din minți. Cu toții. Toți unsprezece. S-au apucat să-și treacă vremea dând foc prin casa. Când au terminat cu mobila au trecut la bebelușul de trei luni al uneia dintre fiicele mai mici. Acela a fost momentul când au pătruns vecinii, spărgând ușa, și i-au oprit.

— Întreaga familie, încheie clarvăzătoarea, a fost închisă într-un azil.

— Maică Precistă! șuieră Chris, cu gândul la Căpitanul Howdy. Acesta căpătă acum o tentă amenințătoare. Boală mentală. Asta să fie? Ceva e.

— *Am știut eu* că ar fi trebuit s-o duc la un psihiatru!

— Oh, pentru numele Celui de sus, spuse doamna Perrin pășind în lumină, nu-ți bate capul cu mine; doar ascultă ce îți spune doctorul tău. Era în vocea ei o încercare neconvingătoare de liniștire. Sunt nemaipomenită în privința viitorului — doamna Perrin zâmbi — dar din punctul de vedere al prezentului sunt absolut neajutorată. Scotoci în poșetă. Ei poftim, unde-mi sunt ochelarii? Uite, vezi? I-am rătăcit. Aha, uite-l aici. Îi găsi într-un buzunar al hainei. Încântătoare casă, remarcă ea atunci când își puse ochelarii și aruncă o privire părții de sus a fațadei. Îți dă o senzație de căldură.

— Doamne mare, mi s-a luat o piatră de pe inimă! Pentru o clipă am crezut că ai de gând să spui că este bântuită!

Doamna Perrin își coborî privirea către ea.

— De ce să-ți fi spus așa ceva?

Chris se gândea la o prietenă, o actriță cunoscută în Beverly Hills, care își vânduse casa deoarece susținea cu insistență că era locuită de un poltergeist. Nu știu. Schiță un zâmbet. Am pus-o pe seama a ceea ce ești, bănuiesc. Glumeam și eu.

— Este o casă foarte drăguță, o liniști doamna Perrin pe un ton neutru. Știi, am mai fost aici; de multe ori.

— Chiar?

— Da, era a unui amiral; un prieten de-al meu. Mai primesc când și când câte o scrisoare de la el. Săracul de el, l-au trimis din nou pe mare. Nu știu dacă într-adevăr mi-e dor de el sau de casă. Zâmbi. Dar poate

mă mai inviți tu.

— Mary Jo, aș fi *încântată* să mai treci pe-aici. Serios. Ești o persoană fascinantă.

— Eh, măcar sunt cea mai *tupeistă* persoană pe care o cunoști.

— Ei, și tu acum. Ascultă, dă-mi un telefon. Te rog. Mă suni săptămâna viitoare?

— Da, aș vrea să aud cum îi mai merge fiicei tale.

— Ai numărul?

— Da, acasă în geantă.

Oare ce era în neregulă? se întrebă Chris. Era ceva ușor deranjant în vocea clarvăzătoarei.

— Eh, noapte bună, spuse doamna Perrin, și încă o dată mulțumesc pentru seara minunată. Și înainte ca actrița să-i poată răspunde, aceasta ieși rapid în stradă.

O clipă, Chris o urmări cu privirea; apoi închise ușa. O invadă o puternică sfârșeală. *O noapte de pomină*, se gândi ea; *ce noapte... ce noapte...*

Se duse în sufragerie și rămase în picioare pe deasupra capului lui Willie, care era îngenunchată lângă pata de urină. Peria covorul.

— Am dat cu oțet alb, mormăi ea. De două ori.

— Și iese?

— Poate acum, răspunse Willie. Nu știu. Vom vedea.

— Nu, nu poți să-ți dai seama până ce afurisitul ăsta de lucru nu se usucă.

Ce să-ți spun, ai fost strălucitoare aici, m-ai dat gata. Ai făcut o observație strălucitoare. Aoleu, puștoaico, du-te la culcare!

— Hai, las-o de-acum, Willie. Apucă să dormi.

— Nu, să termin.

— Okay, atunci. Noapte bună. Și mersi.

— Noapte bună, doamnă.

Chris începu să urce treptele cu pași istoviți.

— Nemaipomenit curry, Willie. Tuturor le-a plăcut.

— Da, mulțumesc, doamnă.

Chris intră să vadă ce face Regan și o găsi dormind în continuare. Apoi își aduse aminte de tabla de Ouija. Să o ascundă? Să o arunce? *Maică Precistă, Perrin e așa de puțin subtilă când e vorba de treburile de-astea.* Totuși Chris era conștientă că imaginarul tovarăș de joacă era ceva morbid și nesănătos. *Mda, poate ar trebui s-o fac pierdută.*

Cu toate acestea, Chris ezita. Stând la marginea patului lui Regan, își aminti un incident de pe vremea când fiica ei avea numai trei ani: noaptea în care Howard hotărâse că e mult prea mare ca să continue să doarmă cu suzeta, de care devenise dependentă. I-o luase în acea noapte și Regan țipase până la patru dimineața, apoi se purtase isteric zile la rând. Iar acum Chris se temea de o reacție similară. *Mai bine aștept până discut toate acestea cu un intrat la apă.* Mai mult încă, Ritalin-ul, reflectă ea, nu avusese vreo șansă să-și facă efectul.

Până la urmă, se hotărî să aștepte să vadă ce se mai întâmplă.

Chris se retrase din cameră, se așeză istovită în pat și adormi aproape instantaneu. Apoi se trezi la țipetele îngrozite, isterice, înregistrate la periferia conștientului.

— Mamă, vino *aici*, vino *aici*, mi-e *frică*!

— Da, vin, e-n ordine, iubită, vin!

Chris alergă pe hol până la dormitorul lui Regan. Scâncete. Plânsete. Sunete ca de arcuri de pat.

— Oh, scumpa mea, ce este? exclamă Chris întinzând mâna spre

întrerupător și aprinzând lumina.

Hristoase mare și atotputernic!

Regan stătea întinsă pe spate, încordată, cu fața scăldată în lacrimi și contorsionându-se cu groază în timp ce cu mâinile se ținea strâns de marginile patului ei îngust.

— Mamă, de ce se *scutură*? tipa ea. Fă-l să se *oprească*! Ah, mi-e *frică*! Fă-l să se *oprească*! Mamă, te rog, fă-l să se *oprească*!

Salteaua patului se zgâlțâia violent înainte și-napoi.

II Buza

...în somnul nostru, durerea, ce nu se poate uita,
se scurge picătură cu picătură în inimă până când,
în propria-ne disperare, împotriva voinței noastre,
sosește înțelepciunea sub chipul teribilului har al
lui Zeus...

Eschil

unu

Au dus-o într-o fundătură a unui cimitir aglomerat, unde pietrele de mormânt plângeau după o gură de aer.

Mesa a fost singuratică, cum i-a fost și viața. Frații ei din Brooklyn. Băcanul din colț care îi prelungise creditul. Privindu-i cum o coborau în întunericul unei lumi fără ferestre, Damien Karras suspină cu o jale mult timp rătăcită.

— Ah, Dimmy, Dimmy...

Un unchi cu brațul pe după umerii săi.

— Nu-i nimic, Dimmy, acum ea e în ceruri, e fericită.

O, Doamne, fie așa! Ah, Doamne! Ah, te rog! Oh, Doamne, te rog, fie așa!

Ei așteptară în mașină în timp ce el mai zăbovi pe lângă mormânt. Nu putea îndura gândul ca ea să fie singură.

Conducând către Pennsylvania Station, îi ascultă pe unchii săi povestindu-și unul altuia despre bolile lor, cu accente stricate, de imigranți.

— ...emfizem.... trebuie să mă las de fumat... era cât pe-acți să mor anul trecut, știi asta?

Spasme de furie se luptau să irumpă de pe buzele lui, dar și le strânse la loc și se simți rușinat. Privi pe fereastră: treceau pe lângă Home Relief Station unde în diminețile de sâmbătă în toiul iernii, ea stătea să-și ridice laptele și sacii de cartofi, în timp ce el încă mai stătea în pat; pe lângă Central Park Zoo, unde îl lăsa vara cât timp ea cerșea lângă fântâna din față de la Piaza. Trecând pe lângă hotel, Karras izbucni în suspine, apoi își reprimă amintirile și își șterse umezeala înțepătoarelor regrete. Se întrebă de ce așteptase dragostea așa o distanțare, de ce așteptase momentul în care el nu a mai avut cum să pună mâna, momentul în care limita dintre atingere și capitulare umană s-a redus la dimensiunile unei invitații la Mesă, împăturită în portofelul

său: *In Memoriam...*

Știa. Această durere sufletească era veche.

Ajunse în Georgetown la timp pentru a lua masa, dar nu îi era foame. Păși în baraca sa. Prieteni iezuiți trecură cu condoleanțe. Stătură puțin. Promiseră să se roage.

La zece și un pic, Joe Dyer apăru cu o sticlă de whisky. O etală cu mândrie:

— Chivas Regal!

— De unde ai făcut rost de bani pentru ea... din cutia milei?

— Nu fi fraier, asta ar însemna să-mi încalc legământul de sărăcie.

— Atunci de unde i-ai luat?

— I-am furat.

Karras zâmbi și scutură din cap, în timp ce aducea un pahar și o cană de tablă pentru cafea. Le clăti în chiuveta micuței sale băi și spuse:

— Te cred.

— Nu mi-a fost dat să văd credință mai nestrămutată.

Karras simți un junghi familiar. Îl alungă și se întoarse către Dyer, care desfăcea capacul sigilat, stând pe patul de fier.

— Ai dori să mă absolvi acum sau mai târziu?

— Tu toarnă, spuse Karras, și o să ne absolvim unul pe altul.

Dyer turnă sănătos în pahar și în ceașcă.

— Președinții de colegiu n-ar trebui să bea, murmură el. Constituie un exemplu rău. Îmi închipui că l-am scutit de o tentație teribilă.

Karras înghiți whisky-ul, dar nu și povestea. Cunoștea prea bine felul de a fi al președintelui. Om cu tact și sensibilitate, dăruia totdeauna pe ocolite. Dyer venise, știa asta, ca prieten, dar și ca emisar personal al președintelui. Așa încât când Dyer remarcă în treacăt că poate lui Karras i-ar trebui „ceva odihnă”, psihiatrul iezuit o luă ca pe un semn de bine în ceea ce privește viitorul și simți o revărsare momentană de ușurare.

Dyer îi făcu bine: îl făcu să râdă; îi vorbi despre petrecere și despre Chris MacNeil; îi furniză noi bancuri pe seama Prefectului cu Disciplina. Bău foarte puțin, dar umplu în continuu paharul lui Karras. Când îl consideră suficient de anesteziat ca să adoarmă, se ridică de pe pat și îl puse pe Karras să se întindă, iar el se așeză la masa de lucru și continuă să vorbească până ce ochii lui Karras se închiseră și comentariile lui deveniră mormăieli înfundate.

Dyer se ridică în picioare și desfăcu șireturile pantofilor lui Karras. I-i scoase.

— Acum ai de gând să furi și pantofii mei? murmură Karras cu greutate.

— Nu, citesc în tălpi. Acum taci din gură și culcă-te.

— Ești un spărgător iezuit.

Dyer râse ușor și îl acoperi cu o haină luată din dulap.

— Ascultă, cineva trebuie să se îngrijească aici și de notele de plată. Voi aștia nu faceți altceva decât să zdrăngăniți mătăniile și să vă rugați pentru hippie-i de pe M Street.

Karras nu răspunse. Respirația îi era regulată și adâncă. Dyer se duse încet la ușă și stinse lumina.

— A fura este un păcat, murmură Karras în întuneric.

— *Mea culpa*, spuse încet Dyer.

O vreme așteptă, apoi hotărî că psihiatrul a adormit. Părăsi baraca.

În toiul nopții, Karras se trezi în lacrimi. O visase pe mama sa. Stând la o fereastră în înălțimile Manhattan-ului, o văzuse apărând dintr-o gură de metrou de peste drum. Rămăsese în colțul străzii, cu o pungă maro de hârtie cu cumpărături, uitându-se după el. Îi făcuse cu

mâna. Ea nu-l văzuse. Se învârtea de colo-colo pe stradă. Autobuze. Camioane. Începea să i se facă frică. Se întorsese la metrou și începuse să coboare. Karras simțise cum îl cuprinde disperarea, fugise în stradă și începuse să verse lacrimi, strigându-i numele; neputând-o găsi; închipuindu-și-o neajutorată și derutată în păienjenișul de tunele de sub pământ.

Așteptă să i se potolească sughiturile, apoi pipăi pe dibuite după whisky. Rămase pe patul de fier și bău pe întuneric. Lacrimile i se tot prelingeau. Nu mai conteneau. Această supărare era ca cele de pe vremea copilăriei.

Își aminti de un telefon de la unchiul său.

— *Dimmy, edemul i-a atins creierul. Nu lasă pe nici un doctor să se apropie de ea. To' ți-pă mereu. Până cân' și vorbește cu afurisitul ei de radio. m-am gândi' să mergă la Bellevue, Dimmy. Un spital obișnuit n-ar accepta asta. M-am gândi' numai două luni și e ca nouă; pe urmă o luăm înapoi. Okay? Ascultă, Dimmy, ce-ți spun: am făcut-o deja. De dimineață i-au făcut o injecție și au urcat-o în ambulanță. N-am vru' să te deranjăm, numai că e o audiere și trebuie să semnezi niște hârtii. Așa că... Poftim?... Spital particular? Cine are bani, Dimmy? Tu?*

Nu-și aminti când adormise.

Se trezi toropit, cu sentimentul unei pierderi care făcea să i se scurgă parcă tot sângele din vine. Se împletici până în baie; făcu un duș; se bărbieri; își puse sutana. Era cinci treizeci și cinci. Descuie ușa de la Holy Trinity, își îmbracă veșmintele preoțești și oficie Mesa la altarul din stânga.

— *Memento atiam...* se rugă el bătuit de disperare. Pomeneste-o pre roaba Ta, Mary Karras...

În ușa tabernacolului văzu chipul infirmierei de la Bellevue Receiving; auzi din nou ți-petele din camera de izolare.

— *Sunteți fiul ei?*

— *Da, sunt Damien Karras.*

— Ei bine, eu n-aș intra acolo. Tocmai are un acces puternic.

Privise prin gemulețul camerei aceleia fără ferestre, cu un bec fără abajur atârând de tavan; pereți capitonați; goi; nici o mobilă în afară de patul de fier pe care aiura ea.

— ...încă ne rugăm Ție, dăruiește-i loc de întremare, lumină și pace...

Când îi întâlnise privirea, devenise brusc tăcută și se îndreptase către gemuleț cu o privire uluită.

— *De ce faci asta, Dimmy? De ce?*

Ochii îi erau mai blânzi decât ai unui miel.

— *Agnus Dei...* murmură el făcând o plecăciune cu mâinile la piept. Mielul Domnului, carele ai luat asupra Ta păcatele lumii, odihnește-o...

Închizând ochii și ținând Ostia, o revăzu pe mama lui în camera de audiențe, cu palmele împreunate delicat în poală, cu expresia docilă și nedumerită de pe chip, în timp ce judecătorul îi explica raportul psihiatrului de la Bellevue.

— *Înțelegi acest lucru, Mary?*

Aprobase din cap; nu vroia să deschidă gura; îi luaseră proteza.

— *Ei bine, ce ai de spus despre asta, Mary?*

Îi răspunsese cu mândrie:

— *Băiatul meu, el vorbește pentru mine.*

Aplecându-și capul deasupra Ostiei, lui Karras îi scăpă un geamăt chinuit. Își duse mâinile la piept, deși rânduiala nu cerea asta în acel moment și murmură:

— *Domine, no sum dignus...* Nu sunt vrednic...împărtășește-mi Taina Ta spre tămăduirea sufletului.

Împotriva oricărei logici, împotriva oricăror precepte, se rugă să existe Cineva care să-i audă ruga.

Nu credea acest lucru.

După Mesă, se întoarce în baracă și încercă să doarmă. Fără succes.

Mai târziu în acea dimineață, veni la el pe neașteptate, un preot tine-rel pe care nu-l mai văzuse niciodată. Bătu și băgă capul pe ușă.

— Ești ocupat? Pot să intru puțin?

În ochi, povara care nu-i dădea pace; în glas, insistență amestecată cu supunere.

O clipă, Karras îl urî.

— Intră, spuse el blând, și se înfurie în sinea lui pe acea porțiune a ființei sale care îl făcea neajutorat; pe care n-o putea controla; care stătea încolăcită în el ca o frânghie, totdeauna gata să tresară și să se ofere dezinteresată la strigătul cuiva aflat la ananghie. Nu-i dădea pace. Nici măcar în somn. La marginea visurilor sale, era adesea câte un sunet asemenea scâncetului stins al cuiva lovit de o nenorocire. Atât de îndepărtat, încât era aproape de neauzit. Mereu același. Și minute în șir după ce se trezea, simțea angoasa cine știe cărei datorii neîmplinite.

Tânărul preot era nesigur. Îngăima ceva. Părea rușinos. Karras se purta răbdător cu el. Îi oferă o țigară. Un *ness*. Apoi forță o privire interesată, în timp ce tânărul vizitator capricios desfășura treptat o problemă familiară: teribila singurătate a preoților.

Dintre toate angoasele pe care Karras le întâlnise în sânul comunității, aceasta devenise în ultima vreme cea mai răspândită. Rupți de familiile lor cât și de femei, multora dintre ieșiiți le era de asemenea frică să-și exprime afecțiunea față de colegii lor preoți; să lege prietenii adânci și trainice.

— Cum ar fi de exemplu dacă mi-ar face plăcere să-l iau pe vreun alt tip pe după umeri, dar imediat m-aș speria la gândul că o să mă creadă poponar. Vreau să zic, auzi teoriile astea despre fel și fel de latențe legate de preoțime. Așa că n-o fac. Nici măcar nu mă duc la cineva în cameră să ascult discuri; sau să stau de vorbă; sau să fumez. Nu că mi-e frică de el; sunt doar îngrijorat ca *e/* să nu devină îngrijorat de *mine*.

Karras simți apăsarea ridicându-se încet de pe umerii celui alt și coborându-se asupra sa. O lăsă să vină; îl lăsă pe tânărul preot să vorbească. Știa că acesta se va întoarce iar și iar; va găsi ușurarea singurătății; îl va considera pe Karras prietenul său; și când va realiza că a făcut aceasta fără teamă și suspiciune, poate că va continua să-și facă prieteni printre ceilalți.

Psihiatrul deveni istovit; se surprinse alunecând încet pe panta propriei sale tristeți. Aruncă o privire unei plăci comemorative pe care i-o dăruise cineva anul trecut de Crăciun. FRATELE MEU SUFERĂ. ÎMPART CU EL DUREREA. PRIN EL ÎL ÎNTÂLNESC DE DUMNEZEU, citi Karras. O întâlnire ratată. Dădu vina pe el însuși. Cartografiase stările tulburării fraților săi, însă nu circulase niciodată pe ele; sau cel puțin așa credea. Credea că durerea pe care o simțea era a lui proprie.

În final, vizitatorul își privi ceasul. Era ora de masă la refectoriul campusului. Se ridică și dădu să plece. Apoi se opri să arunce o privire unui roman la modă de pe masa lui Karras.

— L-ai citit? întrebă Karras.

Celălalt scutură din cap.

— Nu, nu l-am citit. Trebuia?

— Nu știu. Abia l-am terminat și nu sunt chiar sigur că l-am înțeles pe deplin, minți Karras. Luă cartea și i-o întinse pe deasupra mesei. Vrei s-o iei cu tine? Știi, mi-ar place într-adevăr să aud opinia altcuiva.

— Ăă, sigur, spuse iezuitul examinând prezentarea de pe marginea supracopertei. Voi încerca să ți-o aduc înapoi în două zile.

Starea lui de spirit părea mai luminoasă.

Când ușa culisantă scârțâi odată cu plecarea lui, Karras simți o liniște de moment. Își luă breviarul și ieși afară în curte, unde spuse Oficiul pășind încet.

După amiază, mai avu un vizitator, pastorul bătrâior de la Holy Trinity, care luă un scaun și se așeză lângă masa de lucru, exprimându-și condoleanțele pentru încetarea din viață a mamei lui Karras.

— Am spus două Mese pentru ea, Damien. Și una pentru tine, șuieră el cu cea mai clară urmă de accent provincial.

— Ești foarte amabil, Părinte. Mulțumesc foarte mult.

— Câți ani avea?

— Șaptezeci.

— O vârstă frumoasă.

Karras își aținti privirea asupra unei tăblițe de altar pe care pastorul o luase cu el. Una din cele trei folosite la Mesă, acoperită cu plastic și inscripționată cu o parte din rugăciunile pe care le spune preotul. Psihiatrul se miră ce face cu ea.

— Știi, Damien, am găsit azi încă o treabă din aia. În biserică, mă-nțelegi. Încă o desacralizare.

Pastorul îi spuse că o statuie a Fecioarei din fundul bisericii fusese vopsită ca o stricată. Apoi îi înmâna lui Karras tăblița de altar.

— Și asta în dimineața următoare plecării tale, mă-nțelegi, la New York. Să fi fost sâmbătă? Sâmbătă. Da. Ei bine, uită-te un pic la asta. Tocmai am avut o discuție cu un sergent de poliție și... ăă... ăă, vrei să te uiți la tăblița asta, Damien?

În timp ce Karras o examină, pastorul explică cum cineva strecurase o foaie de hârtie bătută la mașină între tăblița propriu-zisă și înveliș. Surogatul de text, deși prezenta anumite inadvertențe și diferite greșeli de ortografie, era într-o latină practic fluentă și inteligibilă și descria în detalii vii, erotice, o presupusă întâlnire homosexuală în care erau implicate Binecuvântata Fecioară Maria și Maria Magdalena.

— E de-ajuns acum, nu-i nevoie s-o citești pe toată, spuse pastorul, smulgându-i înapoi tăblița de parcă s-ar fi temut că aceasta ar fi putut constitui o ocazie de a păcătui. Fie vorba, aceasta e o latină excelentă; vreau să zic, are stil, un stil de latină *bisericească*. Ei bine, sergentul zice că a vorbit cu un coleg, un psiholog, și acela spune că persoana care a făcut toate astea... ăă, ar fi un preot, mă-nțelegi, un preot foarte bolnav. Crezi?

Psihiatrul cumpăni un timp. Apoi aprobă dând din cap.

— Da. Da, s-ar putea. O derulare, poate, într-o stare de somnambulism total. Nu știu. S-ar putea. Probabil.

— Îți trece prin minte vreun candidat, Damien?

— Nu te-nțeleg.

— Păi, fie vorba, mai devreme sau mai târziu ei vin la tine, nu ești de acord? Vreau să zic, cei bolnavi *in capipus*, dacă există careva. Cunoști vreunul în *genul* ăsta? Adică cu felul ăsta de boală, mă-nțelegi.

— Nu, nu cunosc.

— Nu, nici nu cred că mi-ai spune dacă ai ști.

— Păi, nici n-aș avea cum să știu, Părinte. Somnambulismul este un fel de a-ți rezolva oricâte posibile situații conflictuale, și forma obișnuită de soluționare a lor este simbolică. Așa încât chiar că n-aș avea cum să știu. Și dacă e un somnambul probabil că are amnezie posterioară totală în legătură cu ceea ce a făcut, astfel încât chiar și *e/* n-ar avea nici cea mai vagă idee.

— Dar dacă *tu* ar trebui să-i spui? puse pastorul o întrebare încuie-

toare. Se trase de lobul urechii, un gest obișnuit, observase Karras, ori de câte ori își închipuia că era viclean.

— Chiar că nu știu, repetă psihiatrul.

— Nu. Nu, într-adevăr nici nu cred că mi-ai spune. Se ridică și se duse la ușa. Știți cu cine semănați, voiăștia? Cu preoții! se plânse el.

Pastorul dădu ușa la o parte.

— Au verificat amprente? întrebă Karras.

Pastorul se opri și se întoarse puțin.

— Ăă, mă-ndoiesc. La urma urmelor, nu urmărim un criminal, fie vorba, nu-i așa? Mai degrabă ar putea fi un enoriaș dement. Ce părere ai de asta, Damien? Crezi că ar putea fi cineva din parohie? Știi, eu așa cred. Nu e câtuși de puțin un preot, este careva dintre enoriași. Se trase din nou de lobul urechii. Nu crezi?

— Chiar că n-aș avea cum să știu, repetă acesta.

— Nu, nici nu cred că mi-ai spune.

În aceeași zi, ceva mai târziu, Părintele Karras era eliberat din funcția de consilier și repartizat la Georgetown University Medical School ca lector în psihiatrie. Ordinul era „să se odihnească”.

doi

Regan stătea întinsă pe spate pe masa de consultații a doctorului Klein, cu mâinile și picioarele flexate. Apucându-i piciorul cu ambele mâini, doctorul îi flexă glezna. O ținu tensionată câteva clipe, apoi îi dădu brusc drumul. Piciorul se relaxă în poziție normală.

Repetă procedeul de câteva ori dar fără o modificare a rezultatului. Părea nemulțumit. Când Regan se ridică brusc în capul oaselor și îl scui-pă în față, spuse unei infirmiere să rămână în cameră și se întoarse în cabinetul său să vorbească cu Chris.

Era 26 aprilie. Lipsise din oraș și duminică și luni, așa încât Chris nu dăduse de el decât în această dimineață, relatându-i întâmplarea de la petrecere și scuturatul ulterior al patului.

— *Se mișca efectiv?*

— *Se mișca.*

— *Cât timp?*

— *Nu știu. Poate zece, poate cinsprezece secunde. Adică, asta-i tot ce am văzut. Apoi ea a devenit oarecum țeapănă și a udat patul. Sau poate l-a udat înainte. Nu știu. Dar apoi dintr-o dată a adormit buștean și nu s-a mai trezit până după amiază.*

Doctorul Klein intră gânditor.

— Ei, ce e? întrebă Chris pe un ton neliniștit.

Când veniseră prima dată, el își exprimase bănuiala că scuturăturile patului fuseseră cauzate de un acces de spasme clonice, o contractare și relaxare alternantă a mușchilor. Forma cronică a unei asemenea stări, îi spusese el, era clonusul, și de obicei indica o leziune pe creier.

— Ei bine, testul a fost negativ, îi spuse el și îi descrise procedeul, explicându-i că în cazul clonusului, flexarea și eliberarea alternantă a piciorului ar fi declanșat o serie de contracții clonice. Cu toate acestea, stând la biroul său, părea încă îngrijorat.

— A căzut vreodată?

— Cum ar veni, în cap? întrebă Chris.

— Ăă, da.

— Nu, sau cel puțin eu nu știu.

— Boli când era mică?

— Doar cele obișnuite. Pojar și oreion și vărsat de vânt.
— Probleme de mers în somn?
— Nu până acum.
— Cum adică? A mers în somn când cu petrecerea?
— Păi, da. Ea însă nu știe ce a făcut în noaptea aia. Și mai sunt și alte lucruri de care nu-și amintește.

— În ultima vreme?

Duminică. Regan încă dormind. Un telefon transoceanic de la Howard.

— *Ce mai face Ragsn ?*

— *Mulțumesc foarte mult pentru telefonul de ziua ei.*

— *Am fost blocat pe un iaht. Și pentru numele lui Hristos, mai slăbește-mă. Am sunat-o în clipa în care am intrat în hotel.*

— *A, sigur.*

— *Nu ți-a spus?*

— *Ai vorbit cu ea?*

— *Da. De-aia m-am gândit c-ar fi bine să-ți dau telefon. Ce dracu' se întâmplă cu ea?*

— *Ce vrei să insinuezi?*

— *Mi-a spus doar că sunt un „labagiu” și a închis telefonul.*

Povestind doctorului Klein incidentul, Chris îi spuse că atunci când în final Regan se trezise, ea nu-și mai aducea absolut deloc aminte nici de telefon, nici de ceea ce se întâmplase în noaptea cu pricina.

— Atunci poate că nu a mințit în legătură cu mobila care se mișcă, emise Klein o ipoteză.

— Nu mă prind.

— Păi, a mutat-o ea însăși, fără îndoială, dar probabil că într-una din stările astea în care efectiv nu știe ce face.

— Dar știți ce, doctore? Tocmai mi-a trecut ceva prin cap. În camera ei e un birou mare și greu, făcut din lemn de tei. Trebuie că are vreo jumătate de tonă. Vreau să zic, cum să fi putut ea să mute așa ceva?

— Puterea extraordinară este ceva destul de banal în patologie.

— Chiar? Cum așa?

Doctorul ridică din umeri.

— Nu știe nimeni. Acum, în afară de ce mi-ați spus, continuă el, ați mai observat și alte comportamente bizare?

— Ăă, a devenit foarte neîngrijită.

— Bizar, repetă el.

— Pentru ea, este bizar. A, stați un pic! Mai e ceva! Vă amintiți tabla aceea de Ouija cu care se juca? Căpitanul Howdy?

— Imaginarul tovarăș de joacă. Internistul aprobă dând din cap.

— Ei bine, acum poate să-l audă, îi dezvălui Chris.

Doctorul se aplecă în față, întinzându-și coatele pe birou. Când Chris își continua ideea, privirea lui deveni neastâmpărată, cu ochii mijiți până la dimensiunile unor vârfuri de săgeți pline de speculații.

— Ieri dimineață, spuse Chris, am auzit-o vorbind cu Howdy în dormitorul ei. Adică, ea vorbea și apoi părea să aștepte, ca și cum s-ar fi jucat cu tabla de Ouija. Totuși, când am tras cu coada ochiului prin camera ei, nu era acolo nici o tablă de Ouija; numai Rags; și dădea din cap, doctore, exact ca și când ar fi fost de acord cu ce spunea el.

— L-a văzut?

— Nu cred. Își ținea capul înclinat într-o parte, așa cum face când ascultă discuri.

Doctorul dădu din cap gânditor.

— Da. Da, înțeleg. Și alte fenomene ca ăsta? Vede lucruri? Miroase ceva?

— Miroase, își aminti Chris. Îi tot miroase a ceva urât în dormitor.
— A ceva ars?
— Hei, exact! exclamă Chris. De unde ați știut?
— Este uneori simptomul unui tip de tulburare în activitatea chimi-coelectrică a creierului. În cazul fiicei dumneavoastră, în lobul temporal, mă-nțelegeți. Își duse mâna la frunte. Aici, în partea din față a creierului. Este adevărat că așa ceva e rar, dar cauzează halucinații bizare și de obicei exact înainte de convulsii. Presupun că de-asta este luată atât de des drept schizofrenie; dar nu e schizofrenie. Este produsă de o leziune în lobul temporal. Acuma; testul pentru clonus nu e edificator, doamnă Mac-Neil, așa încât aș dori să-i fac o EEG.

— Ce este aceea?
— Electroencefalogramă. Ne va arăta forma undelor cerebrale. Acestea sunt de obicei o indicație destul de bună a funcționării anormale a creierului.

— Dar credeți că asta este, huh? Lobul temporal?
— Păi, sindromul îl are, doamnă MacNeil. De exemplu, neglijența, combativitatea, comportamentul jenant în societate, ca și automatismul. Și bineînțeles, accesul care a făcut să i se scuture patul. De obicei, acesta e urmat fie de udatul patului, fie de vomitat, fie de amândouă, și apoi de un somn foarte adânc.

— Vreți s-o testați chiar acum? întrebă Chris.
— Da, cred că ar trebui s-o facem imediat, dar va fi nevoie de sedative. Dacă se mișcă sau se sucește rezultatele nu au nici o valoare, așa că aș putea să-i dau, să zicem, douăzeci și cinci de miligrame de Librium?

— Iisuse, faceți ce știți că trebuie, îi spuse ea cutremurată.
Îl acompanie în camera de consultații. Când Regan îl văzu pregătind seringă hipodermică, țipă și umplu aerul cu un torent de obscenități.

— Oh, iubito, asta e ca să te *ajute!* se rugă deznădăjduită Chris de fiica ei

O țină pe Regan nemișcată, în timp ce doctorul Klein îi făcu injecția.

— Vin înapoi, spuse acesta, dând din cap, și plecă să se ocupe de alt pacient. În acest timp o infirmieră aduse aparatul EEG pe roți în cameră. Când Klein se întoarse puțin mai târziu, Libriumul tot nu-și făcuse efectul.

Acesta păru surprins.

— A fost o doză destul de puternică, remarcă el către Chris.
Injectă alte douăzeci și cinci de miligrame; plecă; se întoarse; o găsi pe Regan maleabilă și docilă.

— Ce faceți? îl întrebă Chris în timp ce Klein aplica electrozii umeziți cu o soluție de sare, pe pielea capului lui Regan.

— Punem câte patru pe fiecare parte, explică el. Aceasta ne permite să facem două citiri a undelor cerebrale și să le comparăm între ele.

— De ce să le comparați?

— Știți, diferențele ar putea fi semnificative. De exemplu, am avut un pacient care tot avea halucinații, spuse Klein. Vedea lucruri, auzea lucruri, lucruri care de fapt nu existau, bineînțeles. Ei bine, comparând citirile stângă și dreaptă ale undelor sale cerebrale, am constatat o discrepanță și am descoperit că de fapt omul avea halucinații numai pe o parte a capului.

— Mă depășește.

— Ochiul și urechea din partea stângă funcționau normal; numai partea dreaptă avea vedenii și auzea lucruri. Ei, acum gata, ia să

vedem. Dădu drumul mașinăriei. Arătă cu degetul către curbele de pe ecranul fluorescent. Acestea sunt cele două părți împreună, explică el. Ceea ce caut acum sunt unde cu formă ascuțită — desenă cu arătătorul prin aer — în special unde cu amplitudine foarte mare, apărând de patru până la opt ori pe secundă. Acelea reprezintă lobul temporal, îi spuse el.

Studie forma undelor cerebrale cu multă grijă, dar nu descoperi anomalii. Nici vârfuri. Nici porțiuni turtite. Iar când comută pe compararea citirilor, rezultatele fură de asemenea negative.

Klein se încruntă. Nu putea să înțeleagă. Repetă procedeul. Și nu găsi nici o schimbare.

Chemă o infirmieră să aibă grijă de Regan și se întoarce cu mama acesteia în cabinet.

— Deci care-i treaba? îl chestionă Chris.

Doctorul se așază gânditor pe marginea biroului său.

— Ei bine, EEG-ul ar fi trebuit să dovedească existența afecțiunii, dar lipsa disritmiei nu-mi demonstrează neapărat că nu există. Ar putea fi isterie, dar tiparul de dinainte și de după convulsie a fost mult prea izbitor.

Chris își încrețește fruntea.

— Știți, doctore, tot spuneți asta... „convulsii”. Care este exact numele bolii?

— Păi, nu e o boală, spuse el încet.

— Bine, cum îi spuneți? Vreau să zic, explicit.

— O cunoașteți sub numele de epilepsie, doamnă MacNeil.

— O, Doamne!

Chris se prăbuși pe un scaun.

— Acum, să nu ne pierdem cu firea, o domoli Klein. Văd că, la fel ca la cea mai multă lume, impresia dumneavoastră despre epilepsie este exagerată și probabil în mare măsură închipuită.

— Nu este ereditară? spuse Chris tresărind.

— Asta e unul din mituri, îi vorbi Klein cu calm. Cel puțin, majoritatea doctorilor par să creadă asta. Uitați ce este, practic oricine poate fi făcut să aibă convulsii. Vedeți dumneavoastră, o mare parte dintre noi suntem născuți cu o barieră extrem de înaltă la convulsii; alții cu o barieră coborâtă; deci diferența dintre dumneavoastră și un epileptic este o chestiune de măsură. Asta-i tot. Doar gradul de rezistență. Nu este o boală.

— Atunci ce este? O năzărire?

— O tulburare: o tulburare controlabilă. Și există multe, multe tipuri, doamnă MacNeil. De exemplu, acum stați aici jos și pentru o fracțiune de moment, să zicem, vă pierdeți și scăpați o frântură din ceea ce am spus. Ei bine, să știți că asta e un fel de epilepsie, doamnă MacNeil. Exact. Este cu adevărat un atac epileptic.

— Mda, bine, nu e ca la Regan, respinse Chris explicația. Și cum de se întâmplă pur și simplu din senin?

— Știți ce, nu suntem încă siguri că asta are, și recunosc că poate ați avut de la început dreptate; e foarte posibil să fie ceva psihosomatic. Cu toate acestea, mă îndoiesc. Și ca să vă răspund la întrebare, cine știe câte schimbări în funcționarea creierului pot declanșa o convulsie în epilepsie: grijă; o oboseală; stres emoțional; un anumit sunet al unui instrument muzical. Am avut odată un pacient, de exemplu, care nu avea niciodată accese, cu excepția cazului când ajungea cu autobuzul la un bloc de casa lui. Ei bine, am descoperit în final ce cauza acest lucru: lumina care venea de la un gard alb lustruit, atunci când se reflecta pe geamul autobuzului. Acuma, la o altă oră din zi, sau la o altă viteză a autobuzului, nu ar fi pățit nimic, mă-nțelegeți. Avea o leziune, o

cicatrice pe creier, care era cauzată de o boală din copilărie. În cazul fiicei dumneavoastră, cicatricea ar fi aici în frunte — în lobul temporal — și când este atinsă de un anumit impuls electric cu o anumită lungime de undă și o anumită perioadă, declanșează o erupție bruscă de reacții anormale din străfundul ființei, foca-lizate în lob. Înțelegeți?

— Cred că da, oftă Chris deprimată. Dar ca să fiu cinstită, doctore, nu înțeleg cum de s-ar putea schimba întreaga ei personalitate.

— În lobul temporal, aceasta este deosebit de obișnuit, și poate dura zile sau chiar săptămâni întregi. Nu arareori se descoperă comportări distructive și chiar criminale. De fapt, probabilitatea cea mare este ca acum două-trei sute de ani, oamenii cu tulburări ale lobului temporal să fi fost adesea considerați ca fiind posedați de diavol.

— Să fi fost *ce*?

— Luați în stăpânire de mintea unui diavol. Mă-nțelegeți, ceva în genul unei versiuni superstițioase la dedublarea personalității.

Chris închise ochii și își coborî fruntea sprijinindu-și-o în podul palmei.

— Auziți, spuneți-mi ceva de bine, murmură ea.

— Ei, acum; nu fiți alarmată. Dacă *este* o leziune, într-un fel ea e norocoasă. Atunci tot ce avem de făcut este să înlăturăm cicatricea.

— Mda, grozav.

— Sau ar putea fi doar o presiune asupra creierului. Uitați, aș dori să-i fac câteva radiografii ale craniului. Este un radiolog aici în clădire și poate îl prind să vă cheme chiar acum. Să-l sun?

— Dumnezeuule, da; dați-i drumul; s-o facem.

Klein dădu telefon și făcu aranjamentele necesare. Urmau s-o primească pe Regan imediat.

Puse receptorul în furcă și începu să scrie o rețetă.

— Camera douăzeci și unu, etajul doi. Probabil o să vă sun eu mâine sau joi. Aș vrea să discut cu un neurolog. Între timp, o scot de pe Ritalin. Să încercăm o vreme cu Librium.

Rupse rețeta din carnețel și i-o înmână.

— Eu aș încerca să rămân aproape de ea, doamnă MacNeil. În aceste stări de umblat în transă, dacă asta este, e totdeauna posibil să se rănească. Dormitorul dumneavoastră e aproape de al ei?

— Mda, este.

— Asta-i bine. La parter?

— Nu, la etaj.

— În dormitorul ei sunt ferestre mari?

— Una. De ce?

— Ăă, eu aș căuta s-o țin închisă, poate chiar cu un lacăt. Într-o stare de transă, ar putea să cadă pe fereastră. Am avut odată un...

— ...pacient, continuă Chris cu o urmă de zâmbet strâmb, resemnat.

Doctorul zâmbi puțin încurcat.

— Îmi face impresia că am o grămadă, nu-i așa?

— Până acum, doi.

Își sprijini bărbia în mână și se întinse gânditoare în față.

— Știți, tocmai mi-a trecut ceva prin minte.

— Ce anume?

— Ăă, cum spuneți dumneavoastră, că după un acces adoarme dusă imediat. Ca sămbătă noaptea. Parcă așa ziceați.

— Ăă, da. Klein dădu din cap. E corect.

— Păi atunci, cum se face că în celelalte dați când a spus că patul se scutură, a fost mereu trează de-a binelea?

— Nu mi-ați spus asta.

— Eh, arăta cât se poate de normal. Pur și simplu venea în camera mea și mă ruga să stea cu mine în pat.

— Pat udat? Vomă?

Chris scutură din cap.

— Se simțea perfect.

Klein se încruntă și preț de o clipă își mușcă ușor buza.

— Mai bine să așteptăm radiografiile, îi spuse el în final.

Vlăguită și amortită, Chris o însoți pe Regan la radiolog; stătu lângă ea cât timp durară radiografiile; o duse acasă. Fata, din momentul celei de-a doua injecții, fusese ciudat de tăcută și Chris făcea acum efortul să o antreneze.

— Vrei să jucăm Monopoly, ceva?

Regan scutură din cap și se uită fix către mama ei, cu ochi goi a căror privire părea retrasă undeva într-o adâncime infinită.

— Mi-e somn, spuse ea cu o voce asemănătoare privirii. Apoi întorcându-se, urcă în dormitorul ei.

Trebuie că e de la Librium, reflectă Chris urmărind-o. Apoi, într-un târziu, oftă și se duse la bucătărie. Își turnă niște cafea și se așează la măsuta din colț, alături de Sharon.

— Cum a mers?

— Oh, Hristoase!

Chris flutură rețeta și o făcu să alunece pe masă.

— Ar fi bine să suni să pregătească asta, spuse ea și apoi explică ce-i zisese doctorul. Dacă sunt ocupată sau plecată, n-o scăpa din ochi, da, Shar? El a... Copleșită. Brusc. Să nu uit.

Se ridică de la masă și se duse în dormitorul lui Regan; o găsi dormind învelită.

Chris se duse la fereastră și strânse zăvorul până la refuz. Se uită lung în jos. Fereastra, dispusă pe una din părțile laterale ale casei, dădea exact deasupra treptelor abrupte care plonjau mult în jos, până la M Street.

— *Maică Precistă, mai bine aș chema chiar acum un lăcătuș.*

Chris se întoarse în bucătărie și adăugă acest lucru la lista după care lucra Sharon, îi dictă lui Willie meniul de prânz și îl sună pe impresarul ei, care o căutase la telefon.

— Ce se aude cu scenariul? vru el să știe.

— Mda, e nemaipomenit, Ed; hai s-o facem, îi spuse ea. Pe când începutul?

— Păi, segmentul tău e în iulie, așa că va trebui să începi pregătirile imediat.

— Adică acum?

— Adică acum. Asta nu e actorie, Chris. Ești implicată într-o sumedenie de treburi de producție. Trebuie să discuți cu cel care face decorurile, cu cel care face costumele, cu cel care se ocupă de machiaj, cu producătorul. Și va trebui să-ți alegi un cameraman și un montor și să-ți suspenzi filmările. Haide, Chris, doar știi care-i mersul.

— Oh, rahat.

— Ai o problemă?

— Da, am; am o problemă.

— Care-i problema?

— Păi, Regan e cam bolnavă.

— Oh, îmi pare rău. Ce are?

— Nu se știe încă. Aștept niște analize. Ascultă, Ed, nu pot s-o părăsesc.

— Da' cine spune s-o părăsești?

— Nu, nu m-ai înțeles. Ed. trebuie să stau acasă cu ea. Are nevoie de îngrijirea mea. Știi, Ed, efectiv n-am cum să-ți explic, e prea

complicat; așa că de ce n-am mai amâna-o un pic?

— Nu putem. Se dorește vizionarea de Crăciun, la Music Hall, Chris, și cred că ei vor să-i dea drumul *acum*.

— Oh, pentru numele lui Hristos, Ed, pot și ei să aștepte două săptămâni. Nu mă lua chiar așa!

— Auzi, m-ai bătut la cap că vrei să regizezi și acum din se...

— Da, Ed, știu, îl întrerupse ea. Uite ce e, vreau să regizez; doresc din tot sufletul, dar efectiv o să trebuiască să le spui că îmi mai trebuie ceva timp.

— O fac, o dăm în bară! Să știi că asta e părerea mea. Auzi, ei oricum nu te vor, asta e știut. Doar că o fac de dragul lui Moore; și bănuiesc că dacă se duc acum din nou la el și-i spun că tu nu ești încă decisă s-o faci, o să-și iasă din pepeni. Chris, fii rezonabilă. Știi ce, fă ce vrei. Mie nu-mi pasă. Nu e vorba de bani în treaba asta, decât în cazul în care dă lovitura. Dar dacă vrei, eu îți spun: am cerut un răgaz, am dat-o în bară. Eh, ce să le spun?

— Of, Maică Precistă, oftă Chris.

— Nu e ușor. Știu.

— Nu, nu este. Ăă, ascultă...

Se gândi. Apoi scutură din cap.

— Ed, pur și simplu vor trebui să aștepte, spuse ea resemnată.

— Tu ai hotărât.

— Okay, Ed. Ține-mă la curent.

— Te voi ține. O să te sun. Stai liniștită.

— Și tu, Ed. Pa.

Puse deprimată receptorul în furcă și își aprinse o țigară.

— Apropo, am vorbit cu Howard, ți-am zis? îi spuse lui Sharon.

— Ah, când? I-ai spus ce se întâmplă cu Rags?

— I-am spus. I-am spus că ar trebui să vină s-o vadă.

— Și vine?

— Nu știu. Nu cred, răspunse Chris.

— Ar trebui să-ți dai seama că el ar face acest efort dacă ar putea.

— Mda, știu. Oftă Chris. Dar trebuie să-i înțelegi reticența, Shar.

Asta e. Eu știu că asta e.

— Asta e ce?

— Eh, toată chestia asta cu „domnul Chris MacNeil”. Rags făcea parte din ea. Totdeauna eu împreună cu Rags pe copertile revistelor; eu cu Rags în pozele care însoțesc articolele; mama și fiica, zânele gemene. Își scutură prost dispusă țigara. Ah, aiureli, cine știe? E tare încurcat. Dar e greu să te înhami împreună cu el, Shar; eu pur și simplu nu pot.

Întinse mâna după o carte care era lângă cotul lui Sharon.

— Ce mai citești?

— Poftim? A, asta. E pentru tine. Am uitat. Doamna Perrin a trecut pe aici.

— A fost aici?

— Da, azi dimineață. A spus că-i pare rău că nu te-a găsit și că pleacă din oraș, dar că te sună de cum se întoarce.

Chris dădu din cap și aruncă o privire titlului cărții: *A Study of Devil Worship and Related Occult Phenomena*. O deschise și găsi o notiță scrisă de mână de la Mary Jo Perrin:

Dragă Chris: m-am nimerit pe lângă Georgetown University Library și am ales asta pentru tine. Are câteva capitole despre Mesa Neagră. Cu toate acestea, ar trebui s-o citești *toată*; cred că vei găsi celelalte secțiuni deosebit de interesante. Pe curând.

Mary Jo

— E o dulce, spuse Chris.

— Da, este, fu Sharon de acord.
Chris răsfoi paginile cărții.
— Cum sunt dezvoltările despre Mesa Neagră? Ți se cam face părul măciucă?
— Nu știu, răspunse Sharon. Nu le-am citit.
— Nu-ți fac bine la seninătate?
— A, chestia asta mă lasă rece.
— Ce s-a întâmplat cu complexul tău în legătură cu Iisus?
— Ei, și tu acum!
Chris împinse cartea pe masă spre Sharon.
— Uite, citește-o și spune-mi ce se întâmplă?
— Și să am coșmaruri?
— Da' pentru ce îți închipui că ești plătită?
— Să vărs.
— Asta pot să fac și eu, mormăi Chris luându-și ziarul de seară. Tot ce ai de făcut este să-ți îndeși pe gât sfatul managerului propriu și vomیți sânge o săptămână. Puse iritată ziarul de o parte. Ai vrea să dai drumul la radio, Shar? Să prindem știrile.
Sharon mănca de prânz în casă împreună cu Chris, iar apoi plecă la o întâlnire. Uită cartea. Chris o văzu pe masă și se gândi s-o citească, dar în final se simți prea istovită. O lăsă pe masă și se duse sus.
Intră să se uite la Regan, care în continuare părea să doarmă liniștită sub pătură. Controla din nou fereastra. Părăsind camera, Chris avu grijă să lase ușa larg deschisă și înainte de a urca în pat făcu același lucru cu ușa ei. Urmări câțva timp un film la televizor. Apoi adormi.
În dimineața următoare, cartea despre venerarea Diavolului dispăruse de pe masă.
Nimeni nu dădu importanță.

trei

Neurologul consultat agăță din nou radiografiile și caută elemente care să arate ca și cum craniul ar fi fost lovit cu un ciocănel, așa cum se face la modelarea cuprului. Doctorul Klein stătea în spatele lui cu brațele încrucișate. Căutaseră amândoi leziuni și acumulări de lichid; o posibilă modificare a glandei pineale. Acum căutau semnele craniului de tip Luckenshadl, adâncituri care să trădeze existența unor presiuni intracraniene cronice.

Nu le găsiră. Era joi, 28 aprilie.

Neurologul își scoase ochelarii și îi băgă cu grijă în buzunarul stâng de la piept al jachetei sale.

— Nu există absolut nimic, Sam. Nimic de văzut.

Klein se încruntă cu privirea în pământ, scuturând din cap.

— Nu se leagă.

— Vrei să mai facem o serie?

— Nu cred. O să încerc o puncție lombară.

— Bună idee.

— Între timp aș dori s-o consulți.

— Azi e bine?

— Ăă, eu... Sonerie de interfon. Scuză-mă. Ridică receptorul. Da?

— Doamna MacNeil vă caută la telefon. Spune că e urgent.

— Pe ce linie?

— Pe doisprezece.

Apăsă pe butonul de oraș.

— Doctorul Klein, doamnă MacNeil. Care-i necazul?

Vocea ei era îngrozită, la marginea isteriei.

— O Dumnezeule, doctore, Regan e necazul! Puteți veni imediat?

— Păi, ce s-a-ntâmplat?

— Nu știu, doctore, pur și simplu nu pot să descriu! Oh, pentru numele lui Dumnezeu, veniți aici! Veniți acum!

— Imediat!

Întrerupse legătura și o sună pe secretara lui.

— Susan, spune-i lui Dresner să se ocupe el de programările mele. Puse receptorul în furcă și începu să-și descheie jacheta. Ea e. Vrei să vii? Este exact dincolo de pod.

— Am o oră la dispoziție.

— Să mergem.

În câteva minute fură acolo. La ușă, unde îi întâmpină Sharon, auziră gemete și țipete de groază venind din dormitorul lui Regan.

Secretara arata înfricoșată.

— Sunt Sharon Spencer, spuse ea. Veniți. E sus.

Îi conduse la ușa dormitorului lui Regan, o întredeschise și strigă:

— Chris, doctorii!

Chris apăru imediat în ușă, cu fața contorsionată de teamă, ca într-o menghină.

— Oh, Doamne Dumnezeule, intrați! rosti ea tremurat. Intrați și aruncați o privire la ce face.

— Dumnealui este doctorul...

În mijlocul prezentărilor, Klein se blocă, zgâindu-se la Regan. Cu țipete isterice stridente, aceasta împlătea din brațe în timp ce corpul ei părea să se avânte în aer, în poziție orizontală deasupra patului, ca apoi să se trântescă cu sălbăticie pe saltea. Mișcarea se repeta cu rapiditate.

— Ah, mămico, fă-l *să se oprească!* urla ea, *Oprește-l!* Încearcă să mă ucidă! *Oprește-l!* Opppreeeeeeeeeeeeeeeee-l, mămicoooooooooooo!

— Ah, scumpa mea! scânci Chris ducându-și cu o smucitură pumnul la gură și mușcându-l. Întoarse o privire imploratoare către Klein. Doctore, ce este? Ce se întâmplă?

El scutură din cap cu privirea fixată asupra lui Regan, în timp ce ciudatul fenomen continua. Regan se ridica de fiecare dată cam la vreo treizeci de centimetri, după care cădea cu un icnet, de parcă nevăzute mâini ar fi luat-o de jos și ar fi trântit-o înapoi.

Chris își acoperi ochii cu o mână tremurătoare.

— Oh, lisuse, lisuse! spuse ea cu voce răgușită. Doctore, ce este?

Mișcările sus-jos încetară ca din senin și fata începu să se răsucească într-o parte și-n alta dându-și ochii peste cap, încât se mai vedea doar albul lor.

— Ah, mă arde... el mă *arde!* Regan gemea. Ah, ard! Ard!...

Picioarele începură să i se încrucișeze și să i se desfacă cu repeziune.

Doctorii se apropiară mai mult, câte unul de fiecare parte a patului. Zvârcolindu-se și smucindu-se în continuare, Regan își arcui capul pe spate, lăsând să se vadă un gât umflat, noduros. Începu să mormăie ceva incomprehensibil pe un ton gutural:

— ...inemintnusue... inemintnusue...

Klein întinse mâna în jos să-i ia pulsul.

— Acuma, hai să vedem care-i necazul, scumpo, spuse el cu blândețe.

Și deodată se rostogoli prin cameră, uimit și șocat de forța violentei lovituri dată cu dosul mâinii de către Regan, care se ridică în capul oaselor cu fața contorsionată de o furie hidoasă.

— Scroafa este *a mea!* mugi ea cu o voce răgușită, puternică. Este

a mea! Nu te apropia de ea! Este a mea!

Un râs lătrător îi țâșni din gât, iar apoi căzu pe spate de parcă ar fi împins-o cineva. Își trase în sus cămașa de noapte, expunându-și organul genital.

— *Futeți-mă! Futeți-mă!* le strigă ea doctorilor și începu să se masturbeze frenetic cu ambele mâini.

Câteva clipe mai târziu, Chris fugi din cameră cu un suspin înăbușit, atunci când Regan își duse degetele la gură și le linse.

Când Klein se apropie de marginea patului, Regan păru să se îmbrățișeze singură, mângâindu-și brațele.

— O, da, perla mea... Îngăimă ea cu acea voce ciudat de aspră. Ochii îi erau închiși ca în extaz. Copila mea... floarea mea... perla mea...

Apoi din nou se răsuci dintr-o parte în alta, îngânând iar și iar silabe fără înțeles. Și brusc se ridică în capul oaselor cu ochii holbați într-o neputincioasă teroare.

Miorlăi ca o pisică.

Apoi lătră.

Apoi necheză.

Iar apoi, aplecându-se de mijloc începu să-și rotească rapid trunchiul, în cercuri imposibile. Își pierdea răsuflarea.

— Ah, *opriți-! plângea Regan. Vă rog, opriți-! Mă doare! Faceți-l să se oprească! Nu pot să respir!*

Klein nu mai răbdă. Își aduse trusa medicală la fereastră și începu să pregătească o injecție.

Neurologul rămase lângă marginea patului și o văzu pe Regan căzând pe spate ca de la un brânci. Ochii i se rotiră din nou în orbite și începu să mormăie precipitat, cu un timbru gutural. Neurologul se aplecă mai aproape și încercă să deslușească ce spune. Apoi, îl văzu pe Klein chemându-l cu un semn discret. Se duse la el.

— Am să-i fac Librium, îi spuse Klein reținut, ridicând seringă în lumină. Dar va trebui ca tu s-o ții.

Neurologul dădu din cap. Părea preocupat. Își înclină capul într-o parte ca și cum ar fi tras cu urechea la mormăiala care venea dinspre pat.

— Ce spune? șopti Klein.

— Nu știu. Doar o babilonie. Silabe fără sens. Totuși propria-i explicație îl lăsă nemulțumit. Cu toate acestea, ea *pronunță* de parcă ar avea sens. Cu o anumită cadență.

Klein făcu semn cu capul înspre pat și se apropiară încet pe fiecare latură. Când ajunseră, ea deveni rigidă, cuprinsă parcă în strânsoarea țepănă a tetanosului, iar doctorii schimbă între ei priviri pline de înțeles. Apoi se uitară din nou la Regan cum începe să se arcuiască în sus, într-o poziție imposibilă, îndoindu-se pe spate până când fruntea îi atinse picioarele. Țipa de durere.

Doctorii își aruncară unul altuia priviri întrebătoare, pline de nesiguranță. Apoi Klein îi făcu semn neurologului. Dar mai înainte ca acesta s-o poată apuca, Regan se prăbuși într-o stare de leșin și udă patul. Klein se aplecă deasupra și îi ridică pleoapa. Îi verifică pulsul.

— Va rămâne câtva timp în stare de inconștientă, murmură el. Cred că a avut o convulsie. Tu nu crezi?

— Ba da, și eu cred.

— Eh, hai să ne luăm niște măsuri de prevedere, spuse Klein.

Îi făcu cu îndemânare injecția.

— Ei, ce crezi? îl întrebă Klein pe neurolog, în timp ce apăsa locul înțepăturii cu un tampon steril.

— Lobul temporal. Sigur, ar mai putea fi posibilitatea schizofreniei, Sam, dar instalarea bolii e mult prea subită. N-a avut nimic în trecut,

nu?

— Nu, n-a avut.

— Neurastenie?

Klein scutură din cap.

— Atunci, poate isterie, propuse neurologul.

— M-am gândit și eu la asta.

— Sigur. Dar ar însemna că este o curiozitate a naturii, dacă poate să-și răsucească voit corpul în halul ăla. Scutură din cap. Nu, cred că e ceva patologic. Sam... puterea ei; paranoia; halucinațiile. Schizofrenie, okay; ar explica aceste simptome. Dar lobul temporal ar explica în plus convulsiile. Totuși, este un lucru care mă deranjează... Tărăgănă vorbele, încruntându-se.

— Care anume?

— Ăă, nu sunt sigur dar mi s-a părut că am auzit cuvinte care ar indica o disociere: „perla mea”... „copila mea”... „floarea mea”... „scroafa”. Am avut sentimentul că se referea chiar la ea. A fost și impresia ta, sau caut eu nod în papură?

Klein rumegă întrebarea, bățând darabana cu degetele pe buză.

— Ei bine, ca să fiu cinstit, pe moment nu mi-a trecut prin cap, dar acum că ai adus vorba... Bombăni dus pe gânduri. S-ar putea. Da, da, s-ar putea.

Apoi alungă gândul.

— Eh, o să-i fac un LP chiar acum până nu-și revine și așa poate o să aflăm ceva.

Neurologul dădu din cap.

Klein răscoli prin trusa medicală, găsi o pastilă și o băgă în buzunar.

— Poți să rămâi?

Neurologul își privi ceasul.

— Cel mult o jumătate de oră.

— Hai să vorbim cu mama ei.

Părăsiră camera și ieșiră în hol.

Chris și Sharon stăteau cu capetele plecate, sprijinindu-se cu spatele de balustrada scării. În timp ce se apropiară, Chris își șterse nasul cu o batistă umedă, făcută ghem. Ochii îi erau roșii de plâns.

— Doarme, îi spuse Klein.

— Slavă Domnului, suspină Chris.

— Și este puternic sedată. Va dormi probabil neîntrerupt până mâine dimineață.

— Bine, spuse Chris slăbită. Doctore, îmi pare rău că am fost așa de copilăroasă.

— Ați făcut foarte bine, o asigură el. E un calvar îngrozitor. Apropo, dumnealui este doctorul David.

— Îmi pare bine, spuse Chris cu un zâmbet abătut.

— Doctorul David este neurolog.

— Ce părere aveți? îi întrebă ea pe amândoi.

— Păi, bănuim în continuare că este lobul temporal, răspunse Klein, și...

— Iisuse, despre ce naiba *vorbiți*? erupse Chris. S-a comportat ca o psihopată, ca o personalitate dedublă! Ce...

Își reveni brusc și își înclină capul, ducându-și mâna la frunte.

— Bănuiesc că sunt la capătul puterilor. Expiră istovită. Îmi pare rău. Ridică înspre Klein o privire secătuită. Ce spuneți?

Îi răspunse David.

— N-au existat de-a lungul timpului mai mult de o sută de cazuri de dedublare a personalității, doamnă MacNeil. Sunt cazuri rare. Eu știu că tentația este să se apeleze imediat la psihiatrie, dar orice psihiatru res-

ponsabil va epuiza mai întâi posibilitățile somatice. Așa e cel mai sigur de procedat.

- Okay, deci ce urmează? oftă Chris.
- O puncție lombară, răspunse David.
- În șira spinării?

El dădu din cap.

— Ceea ce ne-a scăpat la radiografii și la EEG ar putea să apară aici. Cel puțin, ar elimina câteva alte posibilități. Aș dori s-o fac chiar acum cât doarme. Îi voi face o anestezie locală, bineînțeles, dar ceea ce încerc să elimin este mișcarea.

— Cum ar putea să sară din pat așa din te miri ce? întrebă Chris, plimbându-și neliniștită privirea.

— Păi, cred că am mai discutat asta, spuse Klein. Stările patologice pot induce o putere anormală și capacitățile motorii accelerate.

— Dar nu știți de ce, spuse Chris.

— Ăă, se pare că au de-a face într-o anumită măsură cu motivația, comentă David. Dar asta e tot ce știm.

— Eh, acum, cum rămâne cu coloana vertebrală? o întrebă Klein pe Chris. Ne dați voie?

Răsuflă din greu și scutură din umeri, privind în podea.

— Dați-i drumul, murmură ea. Faceți orice aveți de făcut. Numa' faceți-o bine.

— O să încercăm, spuse Klein. Pot să dau un telefon?

— Sigur, pe aici. În birou.

— A, în altă ordine de idei, spuse Klein în timp ce Chris se întorcea ca s-o ia înainte, are nevoie să-i schimbați lenjeria de pat.

— O schimb eu, spuse Sharon. Se îndreaptă către dormitorul lui Regan.

— Pot să vă fac o cafea? întrebă Chris în timp ce doctorii o urmau coborând scara. I-am dat îngrijitoarei după-amiază liberă, așa că va trebui să vă ofer ness.

Cei doi o rugară să nu se deranjeze.

— Am văzut că nu ați aranjat încă fereastra, remarcă Klein.

— Nu, am chemat pe cineva, îi răspunse Chris. O să aducă mâine obloane care se pot zăvorî.

El aprobă cu un gest al capului.

Intrară în camera de lucru, unde Klein sună la cabinet și îi dădu instrucțiuni unei asistente să trimită la domiciliu echipamentul și medicația necesare.

— Și să se pregătească laboratorul pentru o analiză de lichid cefalo-rahidian, anunță Klein. O s-o fac chiar eu, imediat după puncție.

Când termină de vorbit, se întoarse spre Chris și o întrebă ce se mai întâmplase de când o consultase rândul trecut pe Regan.

— Păi, marți — chibzui ea — nu s-a întâmplat absolut nimic. S-a dus direct în pat și a dormit până a doua zi dimineața târziu, apoi...

— A, nu, nu, stați, se răzgândi ea. Nu, n-a dormit. Exact. Willie mi-a menționat că a auzit-o îngrozitor de devreme în bucătărie. Mi-aduc aminte că m-am bucurat că i-a revenit pofta de mâncare. Dar s-a întors în pat, bănuiesc, pentru că a rămas acolo tot restul zilei.

— A dormit? o întrebă Klein.

— Nu, cred că a citit, răspunse Chris. Ei bine, începusem să mă mai liniștesc în legătură cu toate astea; se părea că Librium-ul era exact ce trebuia. Era oarecum dusă cu gândul, după câte observasem, iar asta mă deranjase puțin. Dar oricum era o îmbunătățire cât se poate de mare. Eh, azi-noapte iarăși nimic, continuă Chris, și azi-dimineață a început.

Trase adânc aer în piept.

— Maică, da' cum a mai început! Scutură din cap.

Stătea în bucătărie, le spuse Chris doctorilor, când Regan coborâse în fugă scările țipând, ascunzându-se lipsită de apărare în spatele scaunului mamei sale. Se agățase de brațele lui Chris și îi explicase cu voce înspăimântată că o urmărea Căpitanul Howdy; o ciupea; o înghiontea; rostea obscenități; o amenința că o ucide. „Uite-!”, dăduse ea în final țipăt, arătând cu degetul spre ușă. Apoi se trântise pe podea cu corpul smucindu-i-se în spasme, sufocându-se și plângându-se că Howdy o lovea cu picioarele. Apoi dintr-o dată, povesti Chris, Regan se ridicase în picioare în mijlocul bucătăriei și începuse să se rotească cu repeziciune, „ca un titirez”, continuându-și mișcările câteva minute, până când se prăbuși extenuată.

— Iar apoi din senin, încheie Chris deznădăjduită, am văzut că era... *ură* în ochii ei, *ură*, și mi-a spus...

Nu putea să articuleze;

— Mi-a zis că sunt o... Oh, lisuse!

Izbucni în suspine și își acoperi ochii cu palmele, plângând cu hohote.

Klein se duse în tăcere la bar; turnă apă într-un pahar. Se apropie de Chris.

— Of, rahat, unde-or fi țigările? Chris oftă cu un tremur în glas și se șterse la ochi cu dosul degetului.

Klein îi dădu paharul și o pastilă mică și verde.

— Încercați mai bine cu asta, o sfătuie el.

— E un tranchilizant?

— Da.

— O să iau două.

— Unul e de ajuns.

— Sunt o cheltuitoare, murmură Chris cu o urmă de zâmbet

Înghiți pastila, apoi îi întinse doctorului paharul gol.

— Mersi, spuse ea încet și își sprijini fruntea pe degetele-i tremurânde. Mda, atunci a început, reluă ea prost dispusă. Toată chestia asta cu celălalt. Era de parcă devenise altcineva.

— Cum ar fi, poate, Căpitanul Howdy? Întrebă David.

Chris își ridică ochii spre el, nedumerită. El o privi concentrat.

— Cum adică? Întrebă ea.

— Nu știu. Ridică din umeri. Am întrebat și eu așa.

Se întoarse spre șemineu cu o privire absentă, goală.

— Nu știu, spuse ea fără intonație. Pur și simplu altcineva.

Urmă un moment de liniște. Apoi David se ridică în picioare și își ceru scuze că trebuie să plece pentru o altă vizită, iar după câteva cuvinte de îmbărbătare își luă rămas bun.

Klein îl conduse până la ușă.

— Îți verifici glicemia? Îl întrebă David.

— Nu, eu acolo la Rosslyn sunt prostul satului.

David zâmbi ușor.

— Cred că și eu sunt puțin încordat, spuse acesta. Își întoarse privirea gânditor. Ciudat caz.

Câteva clipe își mângâie bărbia și păru să clocească un răspuns. Apoi se uită la Klein.

— Să mă anunți când afli ceva.

— Vei fi acasă?

— Da, o să fiu. Să mă suni. Făcu un gest cu mâna în semn de rămas bun și plecă.

Putin mai târziu, după sosirea echipamentului, Klein o anestezie pe

Regan cu Novocain în regiunea dorsală. Fără să scape manometrul din ochi, el extrase lichidul cefalo-rahidian, în timp ce Chris și Sharon se uitau.

— Tensiunea e normală, murmură el.

Când termină, merse la fereastră să vadă dacă lichidul era clar sau tulbure.

Era clar.

Așeză cu grijă tuburile cu lichid în geantă.

— Mă îndoiesc că o va face, le spuse Klein celor două femei, dar în caz că se trezește în mijlocul nopții și creează necazuri, ar fi nevoie aici de o infirmieră care să-i facă un sedativ.

— Nu pot să i-l fac chiar eu? întrebă Chris îngrijorată.

— De ce nu o infirmieră?

Se feri să pomenească de profunda ei neîncredere în medici și infirmiere.

— Aș prefera să-l fac eu, spuse ea simplu. Nu s-ar putea?

— Ăă, injectiile sunt cu cântec, răspunse acesta. O bulă de aer este foarte periculoasă.

— A, știu eu să fac, interveni Sharon. Acasă în Oregon, mama conducea o maternitate.

— Vai, ai vrea tu să faci asta, Shar? Ai vrea să stai aici noaptea? o întrebă Chris.

— Știți, interveni Klein, în afară de stat noaptea, s-ar putea să mai aibă nevoie și de hrănire intravenoasă, asta în funcție de cum îi merge mai departe.

— Ați putea să mă învățați cum se face? îl întrebă Chris neliniștită.

El dădu din cap.

— Da, cred că aș putea.

Scrise o rețetă pentru Thorazine soluție și pentru seringi de unică folosință. I-o dădu lui Chris.

— Să vi se trimită astea chiar acum.

Chris i-o înmână lui Sharon.

— Iubito, ocupă-te tu de asta pentru mine, vrei? Doar dai telefon și ei ți le livrează. Aș dori să-l însoțesc pe domnul doctor cât face acele analize... Vă deranjează? îl întrebă ea.

El observă încordarea din ochii ei; privirea încurcată și neajutorată. Dădu aprobator din cap.

— Știu ce simțiți. Îi zâmbi blând. Și eu simt același lucru când vorbesc cu mecanicii despre mașina mea.

Ieșiră din casă la exact 6:18 p.m.

Klein făcu o serie de teste în laboratorul său de la centrul medical Rosslyn. Analiză mai întâi conținutul de proteine.

Normal.

Apoi făcu o citologie.

— Prea multe globule roșii, explică el, înseamnă hemoragie cerebrală. Iar prea multe albe ar însemna infecție.

Căută în special vreo infecție cauzată de fungi, infecții care erau adesea cauza unor comportări bizare cronice. Și din nou trase liniuță.

În final, Klein verifică glicemia.

— Cum așa? îl întrebă Chris concentrată.

— Păi, acum, glucoza din lichidul cefalo-rahidian, îi spuse el, trebuie să reprezinte două treimi din glucoza de sânge. Orice variație semnificativă sub acest procent ar însemna o boală în care bacteriile consumă glucoza din lichidul cefalo-rahidian. Și în cazul acesta s-ar explica simptomele ei.

Dar nu reuși să găsească acest lucru.

Chris scutură din cap și își încrucișa brațele.

— Iată-ne, oameni buni, luând-o de la capăt, murmură ea lugubru.
O vreme, Klein întoarse lucrurile pe toate fețele. Apoi, într-un târziu, se întoarse și privi spre Chris.

— Țineți ceva droguri în casă? o întrebă el.

— Huh?

— Amfetamine? LSD?

— Vai, nu. Să știți că v-aș spune. Nu, nu se găsește nimic de genul ăsta.

El aprobă din cap, privind fix vârful pantofilor, apoi ridică privirea și spuse:

— Eh... cred că acum a sosit timpul să consultăm un psihiatru, doamnă MacNeil.

Se întoarse acasă la exact 7:21 p.m. și în pragul ușii strigă:

— Sharon?

Sharon nu era acasă.

Chris urcă în dormitorul lui Regan. Încă dormind adânc. Nici o unduire sub pătură. Chris observă că fereastra era larg deschisă. Un miros de urină. *Sharon trebuie s-o fi deschis ca să se aerisească prin cameră*, se gândi ea. Unde s-o fi dus?

Chris se întoarse jos exact când apăru Willie.

— Bună, Willie. Ceva distractiv azi?

— Cumpărături. Filme.

— Unde-i Karl?

Willie făcu un gest a lehamite.

— M-a lăsat de data asta să văd Beatles. Singură.

— Bună treabă.

Willie ridică degetele în V. Ceasul era 7:35.

La 8:01, în timp ce Chris era în birou și vorbea la telefon cu impresarul ei, Sharon intră pe ușă cu câteva pachete în mână, se trânti pe un scaun și rămase așteptând.

— Unde-ai fost? întrebă Chris când termină de vorbit.

— A, nu ți-a spus?

— *Cine* să-mi spună?

— Burke. Nu-i aici? Unde e?

— A fost aici?

— Adică nu mai era când ai venit tu?

— Auzi, ia-o de la capăt, spuse Chris.

— Oh, ăsta-i nebun, îl ocări Sharon scuturând din cap. N-am putut să dau de farmacist să-mi livreze rețeta, așa că atunci când și-a făcut apariția Burke, am zis, perfect, poate să stea el aici cu Regan cât mă duc eu să cumpăr Thorazine. Ridică din umeri. Ar fi trebuit să-mi închipui.

— Mda, ar fi trebuit. Și deci, ce-ai cumpărat?

— Păi, din moment ce m-am gândit că am timp, m-am dus și am cumpărat o cuvertură de cauciuc pentru patul lui Regan. I-o arată.

— Ai mâncat?

— Nu, mă gândeam să-mi fac un sandwich. Ai vrea și tu unul?

— Bună idee. Hai să mergem să mâncăm.

— Ce s-a întâmplat cu analizele? întrebă Sharon în timp ce mergeau încet spre bucătărie.

— Nimic. Toate fără rezultat. O să trebuiască să-i aduc un intrat la apă, răspunse Chris mohorâtă.

După sandwich-uri și cafea, Sharon îi arată lui Chris cum să facă o injecție.

— Principalele două lucruri, explică ea, sunt să te asiguri că nu

există bule de aer, iar apoi că nu ai nimerit vreo venă. Vezi, aspiți puțin, uite așa — îi demonștră — și te uiți dacă e sânge în seringă.

O vreme, Chris exersă procedeul pe un grapefruit și păru să devină expertă. Apoi, la 9:28, se auzi soneria de la intrare. Răspunse Willie. Era Karl. Trecând prin bucătărie, către camera lui, dădu după seara înclinând din cap și preciză că uitase să-și ia cheile.

— Nu pot să cred, îi spuse Chris lui Sharon. Asta-i prima dată când admite că a greșit ceva.

Își petrecură seara în camera de lucru, uitându-se la televizor.

La 11:46, Chris răspunse la telefon. Tânărul regizor al celei de-a doua unități. Vocea îi suna gravă.

— Încă n-ai auzit știrea, Chris?

— Nu, ce?

— Ăă, e o veste proastă.

— Ce veste?

— Burke e mort.

Fusese beat. Se împiedicase. Căzuse pe treptele abrupte de lângă casă, se rostogolise până la baza lor, unde un trecător care se întâmpla pe M Street îl urmărise prăbușindu-se în nesfârșita noapte. Gâtul rupt. Sângeroasă, deformată, această ultima-i scenă.

Lăsând receptorul să-i cadă din mână, Chris plânse în liniște, ținându-se nesigură pe picioare. Sharon fugi s-o prindă, o sprijini, puse receptorul în furcă și o conduse până la canapea.

— Burke e mort, suspină Chris.

— O, Doamne Dumnezeule! i se tăie lui Sharon respirația. Ce s-a întâmplat?

Dar Chris nu putea încă să vorbească. Plângea.

Apoi, mai târziu, au stat de vorbă. Ore întregi. Au discutat. Chris a băut. A depănat amintiri despre Dennings. Acum răsând. Acum plângând. Tot repetând:

— Of, Doamne Dumnezeule. Săracu' Burke... săracu' Burke...

Visul ei despre moarte îi tot revenea în minte.

Puțin după cinci dimineața, Chris stătea mohorâtă în spatele barului, cu coatele sprijinite, cu capul plecat, cu ochii triști. O aștepta pe Sharon să se întoarcă de la bucătărie cu o tăviță cu gheață.

O auzi venind.

— Tot nu pot să cred, oftă Sharon intrând în birou.

Chris ridică privirea și îngheță.

Înaintând rapid cu o lunecare ca de păianjen, imediat în urma lui Sharon, cu corpul aplecat pe spate, într-o arcuire cu capul aproape atingându-i picioarele, era Regan, plescând în timp ce-și scotea și-și băga cu repeziciune limba înapoi în gură, sâsâind sibilant ca un șarpe.

— Sharon? spuse Chris țeapănă, holbându-se în continuare la Regan.

Sharon se opri. La fel și Regan. Sharon se întoarse și nu văzu nimic. Apoi dădu un țipăt simțind limba lui Regan plimbându-i-se pe gleznă.

Chris se albi.

— Sună și scoală-l pe doctor! Să vină *acum!*

Oriunde s-ar fi mișcat Sharon, Regan o urmărea.

patru

Vineri, 29 aprilie. În timp ce Chris aștepta pe hol în fața dormitorului, doctorul Klein și un cunoscut neuropsihiatru o consultau pe Regan.

Doctorii o observaseră timp de o jumătate de oră. Zbătându-se.

Răsucindu-se. Trăgându-se de păr. Apăsându-și din când în când mâinile pe urechi, ca pentru a se proteja de un zgomot brusc, asurzitor. Urlând obscenități. Țipând de durere. În cele din urmă, se trânti pe pat cu fața în jos, cu picioarele strânse sub ea. Mormăia incoerent.

Psihiatrul îl luă pe Klein de o parte.

— Hai, să-i facem un tranchilizant, șopti el. Poate pot să stau cu ea de vorbă.

Internistul dădu din cap și pregăti o injecție cu cincizeci de miligrame de Thorazine. Când doctorii se apropiară de pat însă, Regan păru să-i simtă și se răsuci iute, iar când neuropsihiatrul încercă să pună mâna pe ea, aceasta începu să strige cu o furie răuvoitoare. Îl lovi. Se luptă cu el. Îl împinse. Doar când îl chemară și pe Karl să dea o mână de ajutor, reușiră s-o țină suficient de țeapănă ca să poată face Klein injecția.

Doza se dovedi inadecvată. Fură injectate alte cincizeci de miligrame. Așteptară.

Regan deveni maleabilă. Apoi visătoare. Apoi se uită lung la doctori, cu o uimire bruscă.

— Unde-i mămica? Vreau să vină mămica! Începu ea să plângă.

La un semn din cap al neuropsihiatrului, Klein părăsi camera și se duse s-o cheme pe Chris.

— Mama ta va fi aici într-o clipă, drăguțo, îi spuse psihiatrul lui Regan. Se așeză pe pat și o mângâie pe păr. Gata, gata, e totul în ordine, drăguțo. Eu sunt doctor.

— *O vreau pe mămica!* spuse ea plângând.

— O să vină. Te doare, drăguțo?

Ea încuviință din cap, cu lacrimile șiroindu-i.

— Unde?

— Absolut peste tot! suspină Regan.

— Oh, scumpa mea!

— *Mămico!*

Chris alergă înspre pat și o cuprinse strâns în brațe. O sărută. O alintă și o dezmiardă. Apoi începu și ea să plângă.

— Oh, Rags, te-ai întors! Ești chiar tu!

— Ah, mămico, mi-a făcut rău! se smiorcăi Regan. Oprește-l să-mi mai facă rău! Te rog! Okay?

Chris arată o clipă nedumerită, apoi le aruncă doctorilor o privire care implora un răspuns.

— Este puternic sedată, spuse blând psihiatrul.

— Adică..?

Acesta o întrerupse:

— Vom vedea. Apoi se întoarse spre Regan. Poți să-mi spui ce nu e-n regulă, drăguțo?

— Nu *știu*, răspunse ea. Nu știu de ce îmi face asta. Din ochi i se prelinseră lacrimi. Înainte a fost mereu prietenul meu!

— Cine anume?

— Căpitanul Howdy! Și apoi, parcă e altcineva în mine!

Forțându-mă să fac lucruri!

— Căpitanul Howdy?

— Nu știu!

— O persoană?

Ea dădu din cap.

— Cine?

— Nu *știu!*

— Bine, în regulă; hai să încercăm ceva, Regan. Un joc. Băgă mâna în buzunar după un stras strălucitor, agățat de un lanț lung de argint. Ai văzut vreodată un film în care cineva este hipnotizat?

Ea aprobă din cap.

— Ei bine, eu sunt un hipnotizator. O, da! Eu toată ziua hipnotizez lumea. Asta, desigur, dacă ei îmi dau voie. Acuma eu cred că dacă te-aș hipnotiza, Regan, te-ar ajuta să te faci bine. Da, persoana aia din tine ar ieși direct afară. Ai vrea să fii hipnotizată? Uite, mama ta e chiar aici, chiar lângă tine.

Regan privi întrebătoare spre Chris.

— Dă-i drumul, iubito, fă-o, o îmboldi Chris. Încearcă.

Regan se întoarse spre psihiatru și dădu din cap.

— Okay, spuse ea încet. Da' numai puțin.

Psihiatrul zâmbi și aruncă brusc o privire în spatele lui, unde se auzi zgomotul unui vas spart. O vază delicată căzuse pe podea de pe un birou pe care doctorul Klein își sprijinise brațul. Acesta își privi mâna și după aceea cioburile de pe jos, cu un aer nedumerit; apoi se aplecă să le ridice.

— Nu-i nimic, doctore, o să le strângă Willie, îi spuse Chris.

— Vrei să închizi obloanele acelea, Sam? îi ceru psihiatrul. Și să tragi draperia?

Când camera deveni întunecată, psihiatrul apucă lanțul cu vârful degetelor și începu să legene strasul înainte și înapoi, cu o mișcare ușoară. Proiectă pe el lumina unei lanterne de buzunar. Acesta străluci. El începu să întoneze ritualul hipnotic.

— Acum privește aici, Regan, continuă să privești, în curând îți vei simți pleoapele devenind din ce în ce mai grele...

În scurt timp, păru să fie în transă.

— Extrem de sugestibilă, murmură psihiatrul. Apoi îi vorbi fetei:

— Te simți confortabil, Regan?

— Da. Vocea îi era scăzută, șoptită.

— Câți ani ai, Regan?

— Doisprezece.

— Este cineva în tine?

— Uneori.

— Când?

— În diferite rânduri.

— E o persoană?

— Da.

— Cine e?

— Nu știu.

— Căpitanul Howdy?

— Nu știu.

— Un bărbat?

— Nu știu.

— Dar este acolo.

— Da, uneori.

— Acum?

— Nu știu.

— Dacă îi voi cere să-mi spună, îl vei lăsa să răspundă?

— Nu!

— De ce nu?

— Mi-e frică!

— De ce anume?

— Nu știu.

— Dacă vorbește cu mine, Regan, cred că te va părăsi. Vrei să te părăsească?

— Da.

— Atunci lasă-l să vorbească. Vrei să-l lași să vorbească?

O pauză. Apoi.

— Da.

— Mă adresez acum persoanei din Regan, rosti cu fermitate psihiatrul. Dacă ești acolo, atunci *și* tu ești hipnotizată și trebuie să-mi răspunzi la toate întrebările. O clipă, se opri pentru a permite sugestiei să pătrundă în fluxul sanguin. Apoi repetă:

— Dacă ești acolo, atunci *tu* ești hipnotizată și trebuie să-mi răspunzi la toate întrebările. Acum, vino și răspunde-mi: Ești acolo?

Linște. Apoi se întâmplă ceva curios: respirația lui Regan deveni brusc urât mirositoare. Era densă, ca un curent de aer. Psihiatrul o mirosi de la mai mult de o jumătate de metru. Îndreptă lanterna de buzunar spre chipul lui Regan.

Chris își înăbuși un icnet. Trăsăturile fiicei sale se contorsionau într-o mască răuvoitoare: buze trăgând întinse în direcții opuse, limbă tu-mefiată atârându-i din gură ca la lupi.

— Oh, Doamne Dumnezeule! gâfâi Chris.

— Tu ești persoana din Regan? Întrebă psihiatrul.

Ea dădu din cap.

— Cine ești tu?

— Inemintnuse, răspunse ea gutural.

— Acesta este numele tău?

Ea dădu din cap.

— Ești bărbat?

Ea spuse:

— Ad.

— Ai răspuns?

— Ad.

— Dacă aceasta înseamnă „da”, dă din cap.

Ea dădu din cap.

— Vorbești într-o limbă străină?

— Ad.

— De unde vii?

— Unmod.

— Spui că vii dintr-un mod?

— Unmodalednivun, răspunse Regan.

Psihiatrul reflectă o clipă, apoi încercă o altă abordare.

— Când îți pun acum întrebări, vei răspunde dând din cap: o înclinare pentru „da” și o scuturare pentru „nu”. Ai înțeles aceasta?

Regan înclină din cap.

— Răspunsurile tale au avut înțeles? o întrebă el. *Da*.

— Ești cineva pe care Regan l-a cunoscut? *Nu*.

— De care are cunoștință? *Nu*.

— Ești cineva inventat de ea? *Nu*.

— Ești real? *Da*.

— Parte din Regan? *Nu*.

— Ai fost vreodată parte din Regan? *Nu*.

— Îți place de ea? *Nu*.

— Îți displace? *Da*.

— O urăști? *Da*.

— Pentru ceva ce a făcut? *Da*.

— Dai vina pe ea pentru divorțul părinților ei? *Nu*.

— Are ceva a face cu părinții ei? *Nu*.

— Cu un prieten? *Nu*.

— Dar o urăști? *Da*.

— O pedepsești pe Regan? *Da*.

— Dorești să-i faci rău? *Da*.

— Să o ucizi? *Da*.

— Dacă ea moare, nu ai muri și tu? *Nu*.

Răspunsul păru să-l neliniștească și își coborî privirea gânditor. Arcurile patului scârțâiră atunci când el își schimbă poziția. În învăluitoarea nemișcare, răsuflarea lui Regan hârâia ca din niște foaie putrede, descompuse. Aici. Și totuși departe. Sinistru de departe.

Psihiatrul ridică din nou privirea spre acea față hidoasă, diformă. Ochii-i sclipeau ascuțit de bănuială.

— Este ceva ce poate face care să te convingă să o părăsești? *Da.*

— Poți să-mi spui ce este? *Da.*

— Vrei să-mi spui? *Nu.*

— Dar...

Deodată, psihiatrul își pierdu respirația surprins de durere, atunci când observă cu groază, nevenindu-i să creadă, că Regan îi strângea scrotul cu o mână ce-l apucase asemenea unor gheare de fier. Cu ochii ieșiți din orbite, el se luptă să se elibereze. Nu reuși.

— Sam! Sam, ajută-mă! orăcăi el.

Agonie. Ieșire din minți.

Chris ridicând privirea apoi sărind la întrerupător.

Klein alergând în față.

Regan cu capul pe spate, cloncănind demonic, apoi urlând ca un lup.

Chris lovi întrerupătorul cu palma. Se întoarse. Văzu licărind cadre de film dintr-un coșmar dat cu încetinitorul: Regan și doctorii zvârcolindu-se pe pat într-o încurcătură de brațe și picioare mișcând, într-un amestec de grimase, icnete și blesteme, urletul și chelălăitul și râsul hidos, Regan guițând, Regan nechezând, apoi filmul rulând mai repede și rama patului scuturându-se, tremurând violent în toate părțile, în timp ce Chris privea neajutorată cum fiica sa își dă ochii peste cap și lăsa să-i scape un acut țipăt de groază smuls din toți răunchii ei.

Regan se chirci și își pierdu cunoștința. Ceva de nedescris părăsi camera.

Timp de câteva clipe, nimeni nu se mișcă. Apoi încet, cu grijă, doctorii se desfăcură; se ridicară în picioare. Se uitară lung către Regan. După un timp, Klein, cu fața părăsită de orice expresie, îi luă lui Regan pulsul. Mulțumit, trase încet pătura peste ea și făcu celorlalți un semn cu capul. Părăsiră camera și coborâră în birou.

O vreme, nimeni nu vorbi. Chris stătea pe canapea. Klein și psihiatrul stăteau lângă ea, pe două scaune puse față-n față. Psihiatrul era dus pe gânduri, ciupindu-se de buză în timp ce se uita fix la măsuta de cafea; apoi oftă și ridică privirea spre Chris. Ea îi întoarse o privire stinsă.

— Ce dracu' se-ntâmplă? întrebă șoptind sumbru, vlăguit.

— Ați recunoscut limba pe care o vorbea? întrebă el.

Chris scutură din cap.

— Sunteți de vreo religie?

— Nu.

— Fiica dumneavoastră?

— Nu.

Psihiatrul îi puse o serie lungă de întrebări în legătură cu trecutul psihologic al lui Regan. Când în sfârșit încheie, părea tulburat.

— Ce este? îl întrebă Chris, cu încheieturile albe ale degetelor încleștându-se și descleștându-se pe o batistă făcută ghem. Ce are?

— Aă, este oarecum derutant, răspunse evaziv psihiatrul. Și ca să fiu cinstit, ar fi chiar iresponsabil din partea mea să încerc un diagnostic după o examinare atât de scurtă.

— Bine, dar trebuie să aveți o idee, insistă ea.

Psihiatrul oftă, plimbându-și degetele pe frunte.

— Ei bine, știu că sunteți deosebit de neliniștită, așa că voi enunța

două păreri plauzibile.

Chris se întinse în față, dând încordată din cap. În poală, degetele-i începură să se joace cu batista, parcurgând cusătura tivului ca pe niște mătânii de pânză șifonată.

— În primul rând, spuse el, este puțin probabil să se prefacă.

Klein dădea aprobator din cap.

— Considerăm aceasta din pricina a *numeroase* motive, continuă psihiatrul. De exemplu, din contorsiunile anormale și dureroase, dar cel mai evident, presupun eu, din schimbarea trăsăturilor atunci când am vorbit cu așa-zisa persoană despre care crede că e înăuntrul ei. Vedeți dumneavoastră, un asemenea efect psihic e puțin probabil, cu excepția cazului în care ea *ar crede* în aceasta persoană. Mă urmăriți?

— Cred că da, răspunse Chris, plimbându-și nedumerită privirea. Dar lucrul pe care nu-l înțeleg este de unde *vine* această persoană. Vreau să zic, tot auzi despre „dedublarea personalității”, dar eu propriu-zis n-am cunoscut niciodată vreo explicație.

— Pai, nici altcineva, doamnă MacNeil. Folosim concepte cum ar fi „conștiință” — „minte” — „personalitate”, dar nu prea știm încă ce înseamnă ele. Scutură din cap. Chiar nu știm. Deloc. Așa că atunci când mă apuc să vorbesc despre ceva de genul multiplicării sau dedublării personalității, tot ce am la dispoziție sunt câteva teorii care mai mult ridică întrebări decât dau răspunsuri. Freud a considerat că anumite idei și sentimente sunt oarecum reprimare de mintea conștientă, dar ca rămân treze în subconștientul persoanei respective; de fapt, rămân chiar puternice și continuă să-și caute exprimarea prin diferite simptome psihice. Ori, când acest material reprimat, sau hai să-i zicem disociat — cuvântul „disociere” implicând o despărțire de curentul principal al conștientului — ei bine, când acest tip de material este suficient de puternic, sau când personalitatea subiectului este slabă și dezorganizată, rezultatul poate fi psihoză schizofrenică. Acuma, atrase el atenția, asta nu e același lucru cu personalitatea *duală*. Schizofrenia înseamnă o *sfărâmare* a personalității. Dar atunci când materialul disociat este suficient de puternic pentru a deveni într-un fel sudat, organizat în subconștientul individului ...ei, atunci s-au cunoscut cazuri când a funcționat independent, ca o personalitate separată; când a preluat controlul asupra funcțiilor organismului.

Făcu o pauză pentru a-și recăpăta suflul. Chris asculta absorbită, iar el continuă:

— Asta e o teorie. Mai sunt alte câteva, unele din ele implicând noțiunea de evadare în necunoștință; eliberarea de un conflict sau de o problemă emoțională. Întorcându-mă la Regan, ea nu a avut în trecut nici o problemă legată de schizofrenie, iar EEG-ul nu a arătat tiparul de unde cerebrale care o acompaniază în mod normal. Fapt care ne conduce la domeniul general al isteriei.

— Pe mine m-a condus de săptămâna trecută, murmură Chris abătută.

Îngrijoratul psihiatru zâmbi ușor.

— Isteria, continuă el, este o formă de nevroză în care tulburările emoționale sunt transformate în tulburări fizice. Acuma, în unele forme ale ei, apare disocierea. În psihastenie, de exemplu, individul își pierde conștiința propriilor acțiuni, dar se vede pe sine acționând și atribuie acțiunile sale altcuiva. Totuși, ideea respectivului despre o a doua personalitate e vagă, pe când Regan pare că se referă la ceva concret. Așa că ajungem la ceea ce Freud obișnuia să numească forma „evoluată” a isteriei. Ea se dezvoltă din sentimente inconștiente de vinovăție și din nevoia de a fi pedepsită. Disocierea este aici trăsătura cea mai înaltă, ba chiar personalitatea multiplă. Și sindromul poate include de

asemenea convulsii ca de epilepsie; halucinații; excitări motorii anormale.

— Vai, asta sună mult a Regan, se aventură Chris necăjită. Nu credeți? Vreau să zic, cu excepția părții despre vină. Pentru ce ar trebui să se simtă ea vinovată?

— Păi, un răspuns-clîșeu, spuse psihiatrul, ar putea fi divorțul. Adesea, copiii simt că ei sunt cei respinși și își asumă întreaga responsabilitate pentru plecarea unuia din părinți. În cazul fiicei dumneavoastră, am nevoie să cred că aceasta *ar putea* fi explicația. Iau aici în discuție aspectul creșterii progeniturilor și al puternicei deznădejdi resimțite la gândul că oamenii mor: tanatofobia. La copii, aceasta se întâlnește însoțită de noțiunea dobândită de vinovăție, care este legată de stres-ul familial, adică foarte des de frica pierderii unui părinte. Vinovăția dă naștere furiei și unei frustrări intense. În plus, în acest tip de isterie, nu e neapărat nevoie ca ea să fie cunoscută de către mintea conștientă. Ar putea chiar să fie vinovăția pe care noi o numim „*liber plutitoare*”, o vinovăție fără legătură cu ceva în mod special, încheie el.

Chris scutură din cap.

— Sunt dezorientată, murmură ea. Vreau să zic, de unde se ivește această nouă personalitate?

— Păi, tot ca o presupunere, răspunse acesta, dar numai ca o presupunere — dacă plecăm de la ideea că *este* forma evoluată a isteriei provenită din sentimentul de vinovăție, atunci a doua personalitate este pur și simplu agentul care se ocupă de pedepsire. Vedeți dumneavoastră, dacă Regan însăși ar trebui s-o facă, aceasta ar însemna că și-ar *recunoaște* vinovăția. Dar ea vrea să se sustragă acestei recunoașteri. De aici, o a doua personalitate.

— Și asta credeți că are?

— Așa cum am spus, nu știu, răspunse psihiatrul, tot evaziv. Părea să-și aleagă cuvintele la fel cum și-ar fi ales pietrele acoperite de mușchi ca să treacă un râu, feste cât se poate de neobișnuit pentru un copil de vârsta lui Regan să fie capabil să pună laolaltă și să organizeze componentele unei noi personalități. Și anumite... ăă, alte lucruri sunt uluitoare. Realizările ei cu tabla de Ouija, de exemplu, ar indica o sugestibilitate extremă; și totuși s-ar părea că de fapt n-am hipnotizat-o deloc. Ridică din umeri. Mă rog, poate a rezistat.

Dar cel mai izbitor lucru, observă el, este aparenta precocitate a noii personalități. Nu are câtuși de puțin doisprezece ani. Este mult, mult mai bătrână. Și apoi limba pe care o vorbește... Privea fix la carpetă din fața șemineului, trăgându-se gânditor de buza de jos. Există o asemenea stare, bineînțeles, dar nu cunoaștem multe despre ea: o formă de somnambulism în care subiectul manifestă brusc cunoștințe sau deprinderi pe care nu le-a învățat niciodată... și în care intenția celei de-a doua personalități este să o distrugă pe prima. Cu toate acestea...

Cuvintele se târăgănară prin aer. Psihiatrul ridică brusc ochii spre Chris.

— Eh, e groaznic de complicat, îi spuse el, și eu am schematizat din cale-afară.

— Deci care-i concluzia? Întrebă Chris.

— Pentru moment, răspunse el, nici una. E nevoie să fie examinată amănunțit de către o echipă de experți; două-trei săptămâni de studiu deosebit de intens, într-un mediu clinic, să zicem Barringer Clinic din Dayton.

Chris privi în altă parte.

— E vreo problemă?

— Nu. Nici o problemă. Oftă. Doar că tocmai am pierdut *Speranța*.

- Nu-nțeleg.
- O nenorocire personală.

Psihiatrul telefonă la Barringer Clinic din biroul lui Chris. Căzură de acord s-o interneze pe Regan a doua zi.

Doctorii pleacă.

Chris resimți iar durerea amintindu-și de Dennings, amintindu-și de moarte, de viermi și de vid, de singurătatea și liniștea de nedescris, de întunecimea de sub brazde, fără nimic mișcător, da, fără nici o mișcare... Plânse pentru scurtă vreme. *Prea mult... Prea mult...* Apoi alungă gândurile și începu să împacheteze.

Tocmai stătea în dormitor alegându-și o perucă pe care s-o poarte la Dayton ca deghizare, când apărură Karl. Îi spuse că o caută cineva la ușă.

- Cine?
- Un detectiv.
- Și vrea să vorbească cu *mine*?

El dădu din cap. Apoi îi înmână o carte de vizită. Ea o privi fără nici o tragere de inimă. WILLIAM F. KINDERMAN, anunța aceasta, DETECTIV LOCOTENENT; și înghesuit în colțul din stânga-jos, asemenea unei rude sărace: *Brigada omucideri*. Era tipărit cu caractere înalte și ornamentate în stil Tudor, care ar fi putut fi alese de un negustor de antichități.

Își ridică privirea de pe cartea de vizită încercată de o bănuială.

— Are ceva cu el care ar putea fi un scenariu? Cum ar veni un plic mare pentru acte sau ceva de genul ăsta?

Chris descoperise că nu exista nimeni pe lume care să nu aibă un roman, sau un scenariu, sau un plan pentru unul din ele sau pentru amândouă, pus bine într-un sertar, sau o idee păstrată în minte. Părea să-i atragă precum preoții bețivii.

Dar Karl scutură din cap. Chris deveni spontan curioasă și coborî scările. Avea vreo legătură cu Burke?

Își făcea de lucru în holul de la intrare, degetele-i cu unghii tăiate de curând încleștate pe borul pălăriei sale strâmbe și boțite. Rotofei. În jur de cincizeci de ani. Fălcos, cu obraji ce luceau de la săpun. Însă pantalonii șifonați, largi și cu manșetă, își băteau joc de grija perseverentă pe care o arăta pentru trupul sau. O haină gri de tweed atârna descheiată și demodată, iar umezii săi ochi căprui, lăsați la colțuri, păreau câteodată să privească în gol. Aștepta gâfâind de la astm.

Chris se apropie. Detectivul întinse mâna de o manieră dezabuzată și oarecum paternă, și vorbi cu șoapte răgușite, emfizemice:

— Aș recunoaște această față în *orice* aliniere, doamnă MacNeil.

— Sunt în vreuna? Îl întrebă ea serioasă dând mâna cu el.

— Oh, Dumnezeu, oh, nu, spuse alungând ideea cu un gest din mână, de parcă ar fi dat după o muscă. Închise ochii și își înclină capul; cealaltă mână se odihnea ușor pe burtă. Chris se aștepta la un *Doamne ferește!* Nu, e doar o rutină, o asigură el. Știți ce, sunteți ocupată?

Mâine. O să trec mâine.

Se întoarse ca pentru a pleca, dar Chris spuse neliniștită:

— Ce este? Burke? Burke Dennings?

Faptul că detectivul o lăsase așa ușor moartă, fără să-i pese, într-un fel îi sporise tensiunea încordării.

— Păcat. Ce păcat, răsuflă detectivul cu privirea coborâtă și cu o scuturare din cap.

— A fost *ucis*? Întrebă Chris cu o căutătură șocată. Vreau să zic, de-asta sunteți aici? A fost ucis? Asta e?

— Nu, nu, nu, este rutina, repetă, el, rutina. Știți, un om atât de im-

portant, efectiv n-am avut cum să trecem peste asta. N-am putut, pledă el cu o privire neajutorată. Măcar o întrebare-două. A căzut? A fost împins? În timp ce întreba, mișca mâna și capul dintr-o parte în alta, ca și cum ar fi parcurs o listă. Apoi ridică din umeri și șopti hârâit. Cine știe?

— A fost *jefuit*?

— Nu, nu a fost jefuit, doamnă MacNeil; câtuși de puțin; și apoi cui îi mai trebuie motive în vremuri ca acestea? Mâinile îi erau într-o continuă mișcare, asemenea unei mânuși flasce trasă pe degetele unui păpușar care cască. Ce vorbiți, în zilele noastre, pentru un ucigaș, doamnă MacNeil, un motiv nu este decât povară; practic, o piedică. Scutură din cap. Drogurile astea, drogurile astea, bodogăni el. Drogurile astea, LSD-ul ăsta.

Privi spre Chris, bătând ușor cu vârful degetelor în coșul pieptului.

— Credeți-mă, sunt tată și când văd ce se petrece, mi se rupe inima. Aveți copii?

— Da, unu.

— Un fiu?

— O fiică.

— Ăă...

— Știți ce, haideți în birou, îl întrerupse Chris nerăbdătoare, întorcându-se ca s-o ia înainte. Își pierdea astâmpărul de tot.

— Doamnă MacNeil, aș putea să vă deranjez cu ceva?

Se întoarse cu o vagă senzație plictisită că vrea să-i ceară un autograf pentru copiii săi. Nu era niciodată pentru ei. Totdeauna era pentru copiii lor.

— Mda, sigur, spuse ea.

— Stomacul meu, făcu el un gest însoțit de o ușoară grimasă. Aveți poate niște apă Calso? Dacă vă deranjez, atunci lăsați; nu vreau să vă deranjez.

— Nu, nici un deranj, oftă ea. Luați loc în birou. Arătă cu mâna, apoi se întoarse și se îndreptă spre bucătărie. Cred că e o sticlă la rece.

— Nu, vin la bucătărie, îi spuse el, urmând-o. Urăsc să vă deranjez.

— Nici un deranj.

— Nu, serios, sunteți ocupată, mai trec eu. Aveți copii? o întrebă el în timp ce pășeau. Nu, corect; da, o fiică; mi-ați spus; corect. Numai una.

— Numai una.

— Și câți ani *are*?

— Tocmai a împlinit doisprezece.

— Atunci n-aveți de ce să vă faceți griji, răsuflă el. Nu, nu încă. Mai târziu însă, băgați de seama. Scutură din cap. Chris observă că mersul lui era ca un legănat de rată modificat. Când vezi toată această maladie, de când te trezești și până te culci, continuă el. De necrezut. Incredibil. Nebunesc. Știți, acum câteva zile — sau o săptămâna — am uitat, m-am uitat la nevastă-mea și i-am zis: Mary, lumea — *întreaga lume* — are o criză nervoasă generală. Toți. Toată lumea.

Făcu un gest cuprinzător.

Intraseră în bucătărie, unde Karl lustruia interiorul cuptorului. Nici nu se întoarse, nici nu dădu de înțeles că le-a observat prezența.

— Este efectiv atât de jenant, găfâi răgușit detectivul în timp ce Chris deschidea ușa frigiderului. Însă privirea îi era ațintită asupra lui Karl, plimbându-se ușoară și interogatorie pe deasupra brațelor acestuia, și a spatelui acestuia, și a gâtului acestuia, asemenea unei păsări mici și întunecate dând ocol pe deasupra unui lac. Am întâlnit o faimoasă stea de cinema, continuă el, și eu îi cer niște apă Calso. Maică Precistă.

Chris găsisse sticla și acum căuta un deschizător.

— Gheață? întrebă ea.

— Nu, simplă; simplă e foarte bine.

Deschise sticla.

— Știți filmul acela pe care l-ați făcut, intitulat *Angel*? spuse el. Am văzut filmul acela de șase ori.

— Dacă urmăriți să-l descoperiți pe criminal, murmură Chris turnând Calso acidulată, arestați-l pe producător și pe montor.

— O, nu, nu, a fost excelent — zău — mi-a plăcut!

— Luați loc. Făcu un semn cu capul către masă.

— Oh, mulțumesc. Se așeză. Nu, filmul a fost pur și simplu încântător, insistă el. Atât de mișcător. Dar numai un singur lucru, se aventură acesta, un punct mic, infim. Oh, mulțumesc.

Chris îi pusese paharul cu Calso dinainte și se așezase de cealaltă parte a mesei, cu mâinile împreunate în față.

— O scăpare minoră, reluă el pe un ton ca de scuză. Chiar minoră. Și vă rog credeți-mă, eu sunt doar un chibiț, mă-nțelegeți? Nu sunt decât publicul. Ce mă pricep eu? Totuși, părerea mea — a unui chibiț — este că partitura muzicală stătea în calea unora din scene. Era prea insistentă. Acum era serios, pătruns. Îmi tot reamintea că sunt la un film. Mă-nțelegeți? La fel ca multe din unghiurile de filmare năstrușnice care se practică în ultima vreme. Îți distrag atenția în asemenea hal. Că veni vorba, parti-tura, doamnă MacNeil... s-o fi furat poate din Mendelssohn?

Chris bătea încet darabana cu degetele pe masă. Ciudat detectiv. Și de ce se uita în continuu la Karl?

— N-aș avea cum să știu, spuse ea, dar sunt încântată că v-a plăcut filmul. Ar fi mai bine să vă beți apa, îi spuse ea, arătând cu capul către Calso. O să se trezească.

— Da. desigur. Sunt așa flecar. Aveți treabă. Iertați-mă. Ridică paharul ca pentru un toast și îl dădu pe gât, cu degetul mic arcuit șovăielnic departe de celelalte. Ah, bun, e bun, expiră el cu desfătare, punând de o parte paharul, privirea căzându-i încet pe pasărea sculptată de Regan. Trona în mijlocul mesei, cu ciocul plutindu-i batjocoritor cât era de lung, pe deasupra solnițelor cu sare și cu piper. Originală. Zâmbi. Drăguță. Ridică privirea. Artistul?

— Fiica mea, îi spuse Chris.

— Foarte drăguță.

— Știți, nu-mi place să fiu...

— Da, da, știu, sunt o pacoste. Bine, uitați, doar o întrebare sau două și gata. De fapt doar o întrebare și plec. Se uită la ceasul de la mână de parcă ar fi fost nerăbdător să plece la vreo întâlnire. Din moment ce sărmanul domn Dennings, își alege el cu greu cuvintele, și-a desăvârșit filmul în această zonă, ne-am întrebat dacă nu cumva a făcut cuiva o vizită în noaptea accidentului. Acuma, în afară de dumneavoastră, desigur, avea ceva prieteni pe aici?

— Oh, în noaptea aia a fost *aici*, îi spuse Chris.

— Îh? Sprâncenele i se arcuiră. Pe la vremea accidentului?

— Când s-a petrecut? îl întrebă ea.

— Șapte zero cinci.

— Da, cred că așa.

— Păi, atunci, asta așa rămâne. Aprobă dând din cap, și se mișcă pe scaun ca pregătindu-se să se ridice. Era beat, pleca de aici, a căzut pe trepte. Da, așa rămâne. Categorie. Auziți, totuși, doar de dragul dosarului, puteți să-mi spuneți aproximativ la ce oră a plecat de aici?

Căuta adevărul asemenea unui burlac ostenit pipăind legumele la piață. Cum de o fi ajuns locotenent? se miră Chris.

— Nu știu, răspunse ea. Nu l-am văzut.

— Nu înțeleg.

— Păi, a venit și a plecat cât eu nu am fost acasă. Mă dusesem la cabinetul unui doctor de la Rosslyn.

— Ah, am priceput. Dădu din cap. Desigur. Dar atunci de unde știți că a fost aici?

— Ah, păi Sharon mi-a spus că...

— Sharon? o întrerupse el.

— Sharon Spencer. Secretara mea. Ea era aici când a trecut Burke.

Și a...

— Cu ea venise să vorbească? întrebă el.

— Nu, cu mine.

— Da, desigur. Da, iertați-mă că v-am întrerupt.

— Fiica mea era bolnavă și Sharon l-a lăsat aici cât s-a dus să ridice o rețetă. Însă când am ajuns eu acasă, Burke plecase.

— Și cam cât era ceasul atunci, nu vă supărați?

— Șapte și un sfert sau pe acolo, șapte jumate.

— Și pe la cât ați plecat de-acasă?

— Să fi fost poate șase și un sfert.

— Domnișoara Spencer la ce oră a plecat?

— Nu știu.

— Și între momentul plecării domnișoarei Spencer și cel al sosirii dumneavoastră, cine era aici cu domnul Dennings în afară de fiica dumneavoastră?

— Nimeni.

— Nimeni? A lăsat-o singură?

Ea dădu aprobator din cap.

— Servitori, nimic?

— Nu, Willie și Karl erau...

— Ei cine sunt?

Chris simți brusc că îi fuge pământul de sub picioare. Realiză că întrevederea banală devenise deodată un tăios interogatoriu.

— Păi, Karl e chiar aici. Arată cu un gest al capului, privind pierdută spatele servitorului. Încă lustruind cuptorul... Iar Willie e soția lui, continuă ea. Sunt îngrijitorii. Lustruind... Își luaseră după-amiaza liberă și când am ajuns eu acasă, ei încă nu se întorseseră. Willie... Se opri.

— Ce-i cu Willie?

— Ăă, nu, nimic. Scutură din umeri, dezlipindu-și privirea de pe spatele voinic al servitorului. Observă că acum cuptorul era curat. De ce continua Karl să lustruiască?

Își luă o țigară. Kinderman i-o aprinse.

— Prin urmare doar fiica dumneavoastră ar putea ști când a plecat Dennings de aici.

— Precis a fost un accident?

— Ah, desigur. Este rutina, doamnă MacNeil, rutina. Domnul Dennings nu a fost jefuit și nu avea dușmani, cel puțin nici unul de care să fi aflat noi în District.

Chris aruncă o privire fugară spre Karl dar și-o întoarse iute înapoi la Kinderman. Oare acesta observase? Se părea că nu. Își plimba degetele pe sculptură.

— Se numește cumva, pasărea asta; nu-mi vine în minte. Îmi scapă. Observase privirea fixă a lui Chris și arată puțin încurcat. Iertați-mă, sunteți ocupată. Ăă, imediat terminăm. Acuma; fiica dumneavoastră, știe cumva când a plecat domnul Dennings?

— Nu, n-ar avea de unde. Era puternic sedată.

— Oh, regret, păcat, păcat. Pleoapele-i lăsate filtrau îngrijorarea. E grav?

- Da, mi-e teamă că este.
- Aș putea să întreb...? tatonă el cu un gest blând.
- Încă nu știm.
- Aveți grijă de curenți, o avertiză el serios.

Chris arată derutată.

— Un curent pe timp de iarnă, când camerele sunt încălzite, este pentru bacterii un adevărat covor zburător. Mama mea obișnuia să spună asta. Poate că e o credință populară. Poate. Ridică din umeri. Dar pentru mine, vă spun deschis, o credință este ca un meniu într-un restaurant franțuzesc extravagant; o disimulare pompoasă, complicată, pentru ceva ce altfel n-ai pune în gură, cum ar fi probabil bamele, spuse el cu seriozitate.

Chris se destinse. Câinele lăptos care se învârtea buimăcit în jurul cozii, se întorsese.

— Camera asta, e camera ei — arăta cu degetul spre tavan — cu fereastra aceea mare care dă spre trepte?

Chris dădu din cap.

— Țineți fereastra închisă și o să se facă bine.

— Păi, e mereu închisă și cu obloanele trase, spuse Chris în timp ce el își scufundă mâna butucănoasă în buzunarul vestei.

— O să se facă bine, repetă el sentențios. Numai țineți minte: „Prevederea este...”

Chris bătu din nou darabana cu degetele pe masă.

— Sunteți ocupată. Ei bine, am terminat. Doar o notiță pentru dosar – rutina – și am terminat.

Extrăsese din buzunarul vestei un program mototolit tras la șapirograf, de la o reprezentație de liceu cu *Cyrano de Bergerac*. Acum dibuia prin buzunarele hainei, unde rătăcise ciotul galben cu urme de dinți pe el al unui creion numărul 2, al cărui vârf arăta de parcă fusese ascuțit cu foarfecă. Întinse programul pe masă, apăsându-l pentru a-i îndrepta cutele.

— Acuma, numai un nume sau două, suflă el din greu. Spencer cu c?

— Da, cu c.

— Cu c, repetă el, trecând numele într-o margine a programului. Și îngrijitorii? John și Willie...?

— *Karl* și Willie Engstrom.

— Karl. Exact, Karl. Karl Engstrom. Mâzgăli numele cu un scris îmbăcsit, apăsător. Așa, orele mi le amintesc, spuse el răgușit, rotind programul să găsească un loc liber. Orele... Ăă. Ăă, nu, stați. Am uitat. Da, îngrijitorii. Ați spus că au ajuns acasă la ce oră?

— N-am spus. Karl, la ce oră ai ajuns acasă ieri seară? i se adresă Chris.

Elvețianul se întoarse către ei, cu chipul său imposibil de scrutat.

— Fix nouă jumătate, doamnă.

— Mda, exact, îți uitaseși cheile. Mi-amintesc că m-am uitat la ceașul din bucătărie când ai sunat la ușă.

— Ai văzut un film bun? îl întreabă detectivul pe Karl. Eu nu mă iau niciodată după cronici, îi explică scurt lui Chris de o parte. Contează ce crede *lumea, publicul*.

— Paul Scofield în *Lear*, îl informă Karl pe detectiv.

— A, l-am văzut; e excelent. Excelent. Minunat.

— Da, la Crest, continuă Karl. Spectacol de la ora șase. Apoi imediat am luat autobuz din față cinematograf și...

— Vă rog, nu e necesar, protestă detectivul cu un gest. *Vă rog*.

— Nu mă deranjează.

— Dacă insistați.

— M-am dat jos la intersecție M Street cu Wisconsin Avenue. Probabil, la nouă douăzeci. Apoi am mers pe jos până acasă.

— Să știți, nu era nevoie să-mi spuneți, îi zise detectivul, dar oricum, mulțumesc, ați fost foarte drăguți. V-a plăcut filmul?

— A fost excelent.

— Da, și mie mi s-a părut. Exceptional. Păi, acum... Se întoarse la Chris și la mâzgăleala lui. V-am irosit timpul, dar trebuie să-mi fac meseria. Scutură din umeri. Eh, numai un moment și gata. Tragic... Tragic... răsuflă el făcând notițe pe margini, un asemenea talent. Și un bărbat care se pricepea la oameni, sunt sigur: cum să-i ia. Cu atâtea elemente care puteau să-l pună în valoare sau dimpotrivă... cum ar fi cameramanul, sunetistul, compozitorul, mai știu eu ce... Vă rog să mă corectați dacă greșesc, dar mi se pare că un regizor important în zilele noastre trebuie de asemenea să fie aproape un Dale Carnegie. Greșesc?

— Ăă, Burke era temperamental, oftă Chris.

Detectivul își repotrive programul.

— A, bine, poate că era așa cu grangurii. Cu cei de talia lui. Iarăși mâzgălea. Dar cheia sunt cei mici, cei neînsemnați, cei care se ocupă de lucrurile mărunte, de care dacă nu s-ar ocupa cum trebuie ar deveni lucruri majore. Nu credeți?

Chris își studie unghiile și scutură din cap cu regret.

— Când Burke își dădea drumul, nu făcea niciodată distincție, murmură ea cu un zâmbet slab, stângaci. Așa să știți. Însă asta era numai când bea.

— Gata. Am terminat. Kinderman pune un ultim punct pe un *i*. A, nu, stați, își aduse brusc aminte. Doamna Engstrom. Au plecat și au venit împreună? Făcu un gest înspre Karl.

— Nu, ea s-a dus să vadă un film cu Beatles, spuse Chris chiar în momentul în care Karl se întorcea să răspundă. A ajuns acasă la câteva minute după mine.

— De ce-oi fi întrebat asta? Nu era important. Scutură din umeri în timp ce împăturea programul și îl băga împreună cu creionul în buzunarul vestei. Ei, asta e. Când voi ajunge înapoi la birou, fără îndoială că îmi voi aduce aminte de ceva ce *ar fi trebuit* să întreb. Totdeauna mi se întâmplă așa. Ei bine, eventual vă dau un telefon, suflă el din greu, ridicându-se în picioare.

Chris se ridică odată cu el.

— Păi, plec din oraș pentru două săptămâni, spuse ea.

— Poate să aștepte, o asigură el. Poate să aștepte. Privi lung sculptura zâmbind tandru. Nostimă. Așa de nostimă, spuse el. Se aplecase, o luase în mână și acum îi freca ciocul cu degetul mare.

Chris se aplecă să adune o ață de pe jos.

— Ați chemat un doctor bun? întrebă detectivul. Vreau să zic, pentru fiica dumneavoastră.

Puse figurina la loc și se îndreptă spre ușă. Chris îl urmă posomorâtă, răsucindu-și firul de ață pe degetul mare.

— Buni nu știu, dar mulți în mod sigur, murmură ea. Oricum, o internez într-o clinică se pare nemaipomenită, unde se face ceea ce faceți și dumneavoastră, dar cu viruși.

— Să sperăm că sunt cu mult mai pricepuți ca mine. E aici în oraș?

— Nu, nu e.

— E bună?

— Om vedea.

— Feriți-o pe fată de curenți.

Ajunseră la ușa de la intrare. Detectivul puse mâna pe clanță.

— Ei bine, ar trebui să spun că mi-a făcut plăcere, dar în actualele circumstanțe... Își plecă și își scutură capul. Îmi pare rău. Zău. Îmi pare

teribil de rău.

Kinderman deschise ușa și păși afară. În timp ce se întorcea spre Chris, își puse pălăria.

— Eh, succes cu fiica dumneavoastră.

— Mersi. Zâmbi palid. Succes cu lumea.

El dădu din cap cu o tristețe blândă, cu compasiune, apoi se depărtă legănându-se. Chris îl urmări cum se îndreaptă către o mașină a brigăzii, parcată lângă colțul străzii, în fața unui hidrant de incendiu. O pală de vânt venită dinspre sud îl făcu să-și ducă brusc mâna la pălărie. Poalele hainei îi fluturară. Chris închise ușa.

Când se așeză pe locul de lângă șofer, Kinderman se întoarse și privi înapoi către casă. I se păru că vede o mișcare la geamul lui Regan, o figură suplă, iute, trecând fulgerător prin câmpul vizual al ferestrei. Nu era sigur. O văzuse cu coada ochiului atunci când se răsucise. Dar observă că obloanele erau deschise. Ciudat. Așteptă o clipă. Nu apărui nimeni, în-cruntându-se nedumerit, detectivul se întoarse și deschise sertarul cu acte, scoțând de acolo un plic mic de hârtie maro și un briceag. Desfăcu cea mai mică dintre lamele briceagului, băgă degetul mare în plic, și râcă cu grijă vopseaua de pe sculptura lui Regan, care era prinsă sub unghie. Când termină, lipi plicul și făcu un semn cu capul sergentului-detectiv aflat la volan. Mașina se puse în mișcare.

În timp ce treceau pe Prospect Street, Kinderman băgă plicul în buzunar.

— Ai grijă, îl atenționează el pe sergent, privind la șirul de mașini din față. Circulăm în interes de serviciu, nu de plăcere. Se frecă la ochi cu de-gete obosite. Of, ce viață, oftă el. Ce viață.

Mai târziu în seara aceea, în timp ce doctorul Klein îi injecta lui Regan cincizeci de miligrame de Sparine pentru a-i asigura liniștea pe timpul călătoriei până la Dayton, locotenentul Kinderman stătea pe scaun în biroul său, cu palmele întinse pe masa de lucru, clocind asupra fragmentelor uimitoare de date. Fasciculul îngust al unei lămpi antice de birou cădea pe un vraf de rapoarte împrăștiate. Celelalte lumini erau stinse. Credea că îl ajută să-și focalizeze mai bine atenția.

Respirația lui Kinderman răsuna greoaie în întuneric, în timp ce privirea i se muta când ici, când colo. Apoi respiră adânc și închise ochii. *Soldare mentală!* își ordonă singur, așa cum făcea de fiecare dată când dorea să-și curețe creierul pentru un punct de vedere nou! *Absolut totul trebuie să dispară!*

Când deschise ochii, examinează raportul medicului legist în privința lui Dennings:

...elongația coloanei vertebrale însoțită de fracturarea craniului și a gâtului, plus numeroase contuzii, tăieturi și zgârieturi; întinderea pielii gâtului; echimoze pe pielea gâtului; dislacerarea platismei, sternocleidomastoidianului, spleniusului, trapezului și a altor mușchi mai mici ai gâtului, însoțită de fracturarea coloanei vertebrale și a vertebrelor și de ruperea atât a ligamentelor intervertebrale anterioare cât și a celor posterioare...

Privi pe fereastră către întunecimea de afară a orașului. Domul iluminat al Capitoliului strălucea. Congresul lucra până târziu. Își închise din nou ochii, amintindu-și discuția cu legistul de la divizie, avută la ora unsprezece cincizeci și cinci, în noaptea morții lui Dennings.

— *S-ar fi putut întâmpla în cădere?*
— *Nu, este foarte puțin probabil. Singuri sternocleido-mastoidianul și trapezul, și tot sunt de ajuns s-o împiedice. Apoi mai ai de depășit diferitele articulații ale regiunii cervicale a coloanei, cât și ligamentele care țin oasele.*

— *Vorbind deschis, însă, este posibil?*
— *Bine, desigur, era beat și acești mușchi erau fără îndoială, cât de cât relaxați. Poate dacă forța impactului inițial ar fi fost suficient de mare și...*

— *Căzând poate de la cinci — zece metri înainte de a atinge solul?*
— *Da, așa, și dacă imediat după impact capul i s-ar fi prins în ceva; cu alte cuvinte, dacă ar fi fost o interpunere imediată între rotirea capului și a corpului ca un întreg, ei bine, poate — spun doar poate — ai fi putut obține acest rezultat.*

— *Ar fi putut un alt om să facă asta!*

— *Da, dar ar fi trebuit să fie un om extraordinar de puternic.*

Kinderman verificase povestea lui Karl Engstrom referitoare la locurile pe unde se preumblase la vremea când Dennings murea. Orele de spectacol corespundeau, la fel și programul din acea noapte a unui autobuz D.C. Tranzit. Mai mult decât atât, șoferul autobuzului în care susținea Karl că a urcat de la cinematograful, ieșise din schimb chiar la intersecția străzilor Wisconsin și M, unde Karl afirma că a coborât în jurul orei nouă și douăzeci de minute. Acolo aștepta un alt șofer care intra în tură, iar cel ce ieșise din schimb urmărise atent ora sosirii la punctul de transfer: exact nouă și nouăsprezece.

Și totuși pe biroul lui Kinderman era dosarul de trimitere în judecată a lui Engstrom pe data de 27 august 1963, sub acuzația de a fi furat timp de câteva luni o anumită cantitate de narcotice din casa din Beverly Hills a doctorului la care el și Willie erau angajați pe atunci.

... născut pe 20 aprilie 1921 în Zurich, Elveția. Căsătorit pe 7 septembrie 1941 cu Willie, născută Braun. Fiica, Ellvira, născută pe 11 ianuarie 1943, în New York City, domiciliul actual necunoscut. Apărarea...

Ceea ce urma, detectivul găsea că este uluitor.

Doctorul, a cărui mărturie era o condiție *sine qua non* pentru intentarea procesului, din senin — și fără nici o explicație — renunțase la plângere.

De ce procedase așa?

Engstromii fuseseră angajați de Chris MacNeil doar cu două luni mai târziu, ceea ce însemna că doctorul le dăduse scrisori de recomandare favorabile.

De ce să fi făcut asta ?

Engstrom subtilizase cu siguranță drogurile, și totuși un control medical făcut la vremea respectivă eșuase în a conduce la cel mai mic indiciu că respectivul ar fi fost dependent sau măcar consumator.

De ce oare?

Cu ochii încă închiși, detectivul recită încet „Jabberwocky” a lui Lewis Carroll:

— *Twas brillig and the slithy toves... Un alt truc de-al lui pentru a-și limpezi mintea.*

Când termină de recitat, deschise ochii și își fixă privirea pe rotonda Capitolului, încercând să-și țină gândurile departe. Dar ca de obicei, găsi sarcina imposibilă. Oftând, aruncă o privire raportului făcut de psihologul poliției referitor la recente desecrații de la Holy Trinity: „... statuie... falus... excremente umane... Damien Karras”, subliniase el cu roșu. Respiră în liniște, apoi luă o lucrare de specialitate despre

vrăjitorie, deschizând la o pagină unde pusese ca semn o agrafa pentru hârtie:

Mesa Neagră... o formă de venerare a Diavolului, ritualul, constând, în principal, în (1) exordiul („predica”) pentru invocarea răului în sânul comunității, (2) coitul cu demonul (după câte se spune dureros, penisul demonului fiind descris invariabil drept „rece ca gheața”), (3) o diversitate de desacralizări, în mare parte de natură sexuală. De exemplu, se preparau Ostii de dimensiuni neobișnuite, pentru comuniune, (făcute din făină, fecale, sânge menstrual și puroi), care apoi erau despicate și folosite drept vagine artificiale de către preoți, aceștia copulând feroce și închipuindu-și că o violau pe Maica Fecioară sau că îl sodomizau pe Hristos. Într-un alt exemplu al unei astfel de practici, o statueta a lui Hristos era introdusă adânc în vaginul unei fete, iar în anus o Ostie pe care apoi preotul o zdrobea, sodomizând-o pe fată, în timp ce îi striga blasfemii. Întruchipări în mărime naturală ale lui Hristos și ale Fecioarei Maria jucau de asemenea un rol frecvent în cadrul ritualului. Imaginea Fecioarei, de exemplu — de obicei vopsită pentru a-i da o aparență de destrăbălare, depravare — era prevăzută cu sâni pe care preoții îi sugeau, și de asemenea cu un vagin în care putea fi introdus penisul. Statuile lui Hristos erau prevăzute cu un falus pentru felațiune atât cu bărbați cât și cu femei și de asemenea pentru inserția în vaginul femeilor și în anusul bărbaților. Ocazional, în locul unei imagini se lega pe cruce un om care era pus să țină locul statuii, iar în momentul descărcării, semințele lui erau strânse într-un caliciu sfințit cu blasfemii și folosite la prepararea Ostiilor de comuniune, care urmau să fie sfințite pe un altar acoperit cu excremente. Acest...

Kinderman dădu paginile până ajunse la un paragraf subliniat în care se trata despre crimele rituale. Îl citi încet, mușcându-și ușor buricul arătătorului, iar când termină se încruntă și scutură din cap. Ridică o privire muncită de gânduri către lampa de birou. O stinse. Părăsi biroul și se îndreptă cu mașina spre morgă.

Tânărul supraveghetor așezat la birou molfăia un sandwich cu șuncă și brânză și pâine de secară. Când Kinderman se apropie de el, tocmai dădea cu mâna firmiturile de pe un careu de cuvinte încrucișate.

— Dennings, șopti detectivul răgușit.

Supraveghetorul dădu din cap, completând un cuvânt cu cinci litere pe orizontală, apoi se ridică în picioare cu sandwich-ul în mână și o luă de-a lungul holului. Kinderman îl urma, cu pălăria în mână. Urmări mirosul de semințe de chimion și muștar, până la cabinetul fără vise folosit la îndosărierea ochilor părăsiți de vedere.

Se opriră la dulăpiorul 32. Inexpresivul supraveghetor îl deschise. Mușcă din sandwich, și o bucățică de coajă cu maioneză pe ea căzu ușor pe lințoliu.

O clipă, Kinderman privi lung în jos; apoi, încet și delicat, dădu la o parte cearșaful, pentru a etala ceea ce văzuse și totuși nu putea să accepte.

Capul lui Burke Dennings era complet răsucit, cu fața la spate.

cinci

În mijlocul vâlcelelor calde și verzi a campusului, Damien Karras

făcea jogging de unul singur, dând ture pe o potecă ovală, cu pământ gras. Era în pantaloni scurți kaki și într-un tricou de bumbac learcă, lipit de piele din cauza sudorii tămăduitoare. În față, pe un delușor, domul alb-gălbui al observatorului astronomic, pulsa în ritmul progresului; în spatele lui, școala medicală se pierdea în depărtare, cu fărâmele ei învârtite de lut și îngrijire.

De la eliberarea sa din funcție, el venea zilnic aici, acoperind kilometri și alungând somnul. Aproape că o stăpânea; aproape se eliberase de strânsoarea amărăciunii care i se agățase de inimă ca un tatuaj adânc. Acum se ținea de el ceva mai slab.

Douăzeci de ture...

Mult mai slab.

Încă! Încă două!

Mult mai slab...

Îmboldindu-și puternicii mușchi ai picioarelor irigați cu sânge, unduindu-se cu o grație longilină și leonină, Karras tropăia la o cotitură, când observă pe cineva stând pe o bancă lângă locul unde își lăsase prosopul, jerseul și pantalonii: un bărbat între două vârste cu un pardesiu subțire și cu o pălărie moale, turtită. Părea să-l urmărească. Oare? Da... Își întoarse capul când Karras trecu prin dreptul lui.

Preotul accelerează, parcurgând ultima tură cu un fuleu zdrobitor care arunca în urmă bucăți de pământ, apoi încetini pășind în ritmul gâfăitului, trăgând cât putea aer în piept. Trecu pe lângă bancă fără să arunce vreo privire, cu mâinile sprijinite ușor pe soldurile-i pulsânde. Pieptul și umerii cu mușchii ca de piatră i se ridicau, întinzând tricoul și deformând cuvântul PHILOSOPHERS imprimat în față cu litere cândva negre, acum reduse la o simplă impresie din cauza repetatelor spălări.

Omul în pardesiu se ridică și începu să se apropie de el.

— Părintele Karras? strigă locotenentul Kinderman răgușit.

Preotul se întoarse cu fața și dădu scurt din cap, privind strâmb în bătaia soarelui, așteptându-l pe Kinderman să-l ajungă, apoi făcându-i semn cu mâna să-l urmeze. Își reluă mersul.

— Nu te superi? Altfel mi se pun cârcei, gâfâi el.

— Da, desigur, răspunse detectivul, dând din cap cu o retractantă lipsă de entuziasm și băgându-și mâinile în buzunare. Drumul de la locul de parcare îl obosise.

— Ne-am... ne cunoaștem? întrebă iezuitul.

— Nu părinte. Nu, dar mi s-a spus că arăți ca un boxer; un preot din clădirea cu locuințe; am uitat. Își scoase portofelul. Stau așa de prost cu memorarea numelor.

— Și al dumitale?

— William Kinderman, Părinte. Îi trecu legitimația prin fața ochilor. Omucideri.

— Chiar? Karras scrută insigna și legitimația cu un interes radios, de băiețandru. Îmbujorată și transpirată, figura lui avea un aer entuziast și inocent, atunci când se întoarse către detectivul care se legăna. Despre ce e vorba?

— Hei, știi ceva Părinte? îi spuse Kinderman, inspectând trăsăturile aspre ale iezuitului. E adevărat, *chiar* arăți ca un boxer. Iartă-mă; cica-tricea aia, acolo lângă ochi, mă-nțelegi? Arată cu degetul. Ca Brando în *Waterfront*, așa arată, pur și simplu *exact* ca Marlon Brando. Îi făcuseră o cicatrice — ilustrată ducând degetul la coada ochiului — care făcea ca ochiul să arate puțin mai închis, doar un pic; îl făcea să arate în continuu puțin visător, trist. Ei bine, dumneata ești, spuse arătând cu degetul. Dumneata ești Brando. Îți spun oamenii asta, Părinte?

— Nu, nu-mi spun.

— Ai boxat vreodată?

— Oh, puțin.

— Ești de aici din District?

— Din New York.

— Gulden Gloves. Am dreptate?

— Tocmai ai avansat căpitan. Karras zâmbi. Acuma, ce pot face pentru dumneata?

— Să mergi puțin mai încet, te rog. Emfizem. Detectivul făcu un semn spre gâtul său.

— Oh, îmi pare rău. Karras își încetini pașii.

— Nu-i nimic. Fumezi?

— Da, fumez.

— N-ar trebui.

— Eh, acum spune-mi care-i problema.

— Bineînțeles; fac digresiuni. Ești ocupat, cumva? chestionă detectivul. Nu te deranjează?

— De la ce să mă deranjezi? Întrebă Karras amuzat.

— Păi, rugăciuni în minte, poate.

— *Chiar* o să ajungi căpitan. Karras zâmbi criptic.

— Iartă-mă, mi-a scăpat ceva?

Karras scutură din cap; dar zâmbetul rămase.

— Mă-ndoiesc să-ți scape vreodată ceva, remarcă el. Privirea lui piezișă către Kinderman era vicleană și sclișea cu căldură.

Kinderman se opri și depuse un efort imens, și zadarnic să arate zăpăcit, dar privind ochii mijiți ai iezuitului, își plecă capul și chicoti căindu-se.

— Ah, bine. Desigur... desigur... un psihiatru. Pe cine păcălesc eu? Scutură din umeri. Știi, la mine a devenit un obicei, Părinte. Iartă-mă. *Schmaltz* aceasta-i metoda Kinderman: efectiv *schmaltz*. Ei bine, mă voi opri și îți voi spune direct despre ce este vorba.

— Desacralizările, spuse Karras dând din cap.

— Deci mi-am irosit *schmaltz*-ul, spuse detectivul încet.

— Îmi pare rău.

— Nu-i nimic, Părinte; am meritat-o. Da, chestiile din biserică, confirmă el. Corect. Numai că poate și altceva în afară de astea, ceva serios.

— Crimă?

— Da. Mai înțepă-mă, îmi face plăcere.

— Păi, Brigada omucideri. Iezuitul ridică din umeri.

— Nu-i nimic, nu-i nimic, Marlon Brando; nu-i nimic. Îți spun oame-nii că pentru un preot, cam faci un pic pe deșteptu'?

— *Mea culpa*, murmură Karras. Deși zâmbea, simțea un regret la gândul că poate îl rănise pe om în amorul propriu. Nu avusese de gând. Și acum poate îi părea bine că avea șansa să-și exprime nedumerirea sinceră. Nu mă prind, însă, adăugă el, având grijă să-și încrețească fruntea. Care-i legătura?

— Uite ce este, Părinte, ar putea să rămână asta între noi? Confidențial? Ca un subiect de confesiune, ca să zicem așa?

— Bineînțeles. Îl urmărea cu sinceritate pe detectiv din priviri. Ce este?

— Îl știi pe regizorul acela care turna aici film, Părinte? Burke Den-nings?

— Ăă, l-am văzut.

— L-ai văzut. Detectivul aprobă din cap. Ți-e cunoscut și cum a murit?

— Păi, ziarele... Karras ridică din nou din umeri.

— Asta-i numai o parte din poveste.

— Îh?

— Numai o parte din poveste. O parte. Numai o parte. Auzi, ce cunoști pe tema vrăjitoriei?

— Ce?

— Stai, ai răbdare; vreau să ajung la ceva. Acuma; despre vrăjitorie, te rog... ești la curent?

— Puțin.

— Prin prisma vrăjitoriei, nu a vânătorii.

— Ăă, am scris odată o lucrare. Karras zâmbi. Prin prisma psihatriei.

— Ah, chiar? Minunat! Nemaipomenit! Ăsta-i un avantaj câștigat. Un punct în plus. Ai putea să mă ajuți mult mai mult decât credeam. Auzi, Părinte. Acum; vrăjitoria...

Întinse mâna și îl apucă pe iezuit de braț, dând o tură și apropiindu-se de bancă.

— Acuma, eu, eu sunt un chibiț și, ca să vorbim deschis, nu bine educat. Nu în sensul formal al cuvântului. Nu. Dar citesc. Uite, știu ce se spune despre autodidacți, că sunt exemple oribile de lucru fără pricepere. Dar mie, îți spun deschis, mie nu mi-e rușine. Cătuși de puțin. Eu sunt!.. Dintr-o dată stopă deversarea, privi în pământ și scutură din cap. *Schmaltz*. A devenit un obicei. Nu pot opri *schmaltz*-ul. Uite, iartă-mă; ești ocupat.

— Da. Mă rog.

Replica ușoară a iezuitului fusese seacă, fără intonație. Kinderman se opri o clipă și îl privi.

— Vorbești serios? Nu.

Detectivul se întoarse din nou cu fața înaintea și merse mai departe.

— Uite, am să trec la subiect: desacralizările. Îți aduc aminte de vreun lucru ce are de-a face cu vrăjitoria?

— Poate. Unele ritualuri folosite în Mesa Neagră.

— Zece cu felicitări. Și acum Dennings... ai citit cum a murit?

— Dintr-o căzătură.

— Ei bine, îți voi spune eu și — *te rog — confidențial!*

— Bineînțeles.

Detectivul arătă deodată îndurerat, realizând că preotul nu avea intenția să se oprească la bancă.

— Ești drăguț? Întrebă el cu jind.

— Ce?

— Ne-am putea opri? Eventual să luăm loc?

— A, sigur. Se întoarseră către bancă.

— N-or să ți se pună cârcei?

— Nu, acum mi-e foarte bine.

— Ești sigur?

— Mă simt foarte bine.

— Bine, bine, dacă insiști.

— Ce spuneai?

— O secundă, te rog, numa' o secundă.

Kinderman își așază trupul mătăhălos pe bancă cu un oftat de mulțumire.

— An, mai bine, așa-i mai bine, spuse el în timp ce iezuitul își luă de jos prosopul și își șterse fața transpirată. Între două vârste. Ce viață.

— Burke Dennings?

— Burke Dennings, Burke Dennings, Burke Dennings... Detectivul dădea din cap privind în jos spre vârful pantofilor. Apoi ridică privirea către Karras. Preotul își ștergea ceafa. Burke Dennings, bunule Părinte, a fost găsit la capătul aceluia lung șir de trepte la exact cinci minute după ora șapte, cu capul complet răsucit cu fața la spate.

Strigăte pițigăiate parveneau în surdină de pe careul de baseball unde echipa universității tocmai se antrena. Karras se opri din șters și susținu privirea fermă a locotenentului.

— Nu s-a petrecut în cădere? spuse el într-un târziu.

— Sigur, este posibil. Kinderman ridică din umeri. Dar...

— Puțin probabil, rumegă Karras.

— Și astfel, la ce se poate merge cu gândul, în contextul vrăjitoriei? Iezuitul se așează încet, muncit de gânduri.

— Păi, spuse el în final, se presupune că demonii rupeau gâturile vrăjitoarelor în felul acesta. Cel puțin acesta-i eresul.

— Un eres?

— Mă rog, o superstiție, spuse el, întorcându-se spre Kinderman.

Cu toate că au murit oameni așa, presupun: probabil membrii câte unei secte secrete, care fie dezertau, fie trădau secrete. Asta e doar o bănuială. Dar știu că era un semn distinctiv al asasinilor demonici.

Kinderman aprobă din cap.

— Exact. Exact. Mi-am amintit de legătură, dintr-o crimă de la Londra. Asta *acum*. Adică în ultima vreme, Părinte, cu numai patru sau cinci ani în urmă. Mi-aduc aminte că am citit în ziare.

— Da, și eu am citit, dar parcă s-a dovedit a fi un fel de renghi. Greșesc?

— Nu, e corect, Părinte, absolut corect. Dar în acest caz, cel puțin, poate poți să vezi vreo legătură între crimă și lucrurile din biserică.

Poate cineva nebun, Părinte, poate cineva cu pică pe Biserică. Vreo răzvrătire inconstientă, poate...

— Un preot bolnav, murmură Karras. Așa?

— Auzi, tu ești psihiatrul, Părinte; tu spune-mi mie.

— Bine, sigur, desacralizările sunt clar patologice, spuse Karras gânditor, trăgându-și jerseyul pe el. Și dacă Dennings a fost omorât... ăă, așa înclina să cred că și ucigașul e patologic.

— Și poate are unele cunoștințe de vrăjitorie?

— Eventual.

— Eventual, mormăi detectivul. Prin urmare, cine se potrivește cu poza de pe afiș, și locuiește în împrejurimi, și are și acces noaptea în biserică?

— Un preot bolnav, spuse Karras, întinzând mohorât mâna într-o parte, după o pereche de pantaloni kaki, decolorați de soare.

— Ascultă, Părinte, e greu pentru tine — te rog! — înțeleg. Dar pentru preoții de aici din campus, tu ești psihiatrul, Părinte, așa...

— Nu, mi s-a dat o altă sarcină.

— A, zău? În mijlocul anului?

— Acesta-i Ordinul. Karras ridică din umeri în timp ce își trăgea pantalonii.

— Totuși, tu ar trebui să știi cine era bolnav la momentul respectiv și cine nu, corect? Vreau să zic, *acest* fel de boală. Tu ar trebui să *cunoști* asta.

— Nu, nu neapărat, locotenente. Deloc. Ar fi doar o întâmplare, de fapt, dacă așa cunoaște. Vezi tu, eu nu sunt un psihanalist. Tot ce fac eu, este să sfătuiesc. Oricum, comentă el încheindu-și pantalonii, chiar nu știu pe nimeni care să se potrivească descrierii.

— A, da, etica medicală. Dacă ai ști, nu mi-ai spune.

— Nu, probabil că nu ți-aș spune.

— Întâmplător — și menționez asta numai în treacăt — această etică este mai nou considerată ilegală. Nu că așa vrea să te plictisesc cu trivialități, dar în ultima vreme, un psihiatru din însorita Californie a fost nici mai mult, nici mai puțin decât băgat la închisoare pentru faptul de a nu fi spus poliției ceea ce știa despre un pacient.

— Asta-i o amenințare?

— Nu vorbi paranoic. Am menționat-o în treacăt.

— Aș putea oricând să-i spun judecătorului că era un subiect de confesiune, spuse iezuitul rânjind, în timp ce se ridica în picioare ca să-și bage tricoul în pantaloni. Ca să vorbesc deschis, adăugă el.

Detectivul ridică privire spre el, ușor întunecată.

— Vrei să intri în pâine, Părinte? spuse el. Apoi privi descurajat în altă parte. „Părinte”... ce „Părinte”? întrebă el retoric. Ești un evreu; aș fi putut spune de cum te-am întâlnit.

Iezuitul chicoti.

— Da, râzi, spuse Kinderman. Râzi. Dar apoi zâmbi, arătând răutăcios mulțumit de sine. Se întoarse cu ochi pătrunzători. Asta îmi aminteste de examenul de admitere ca să mă fac polițist, Părinte. Când l-am susținut, o întrebare venea ceva cam în genul: „Ce sunt rabinii și ce ați face dumneavoastră pentru ei?” Știi ce a scris un cap pătrat la răspunsuri? *Ce-a putut să scoată din el?* „Rabinii”, a spus el, „sunt preoți evrei și aș face orice mi-ar sta în putință pentru ei.” Serios. Ridică mâna ca la jurământ.

Karras râse.

— Haide. Te conduc la mașină. Ai lăsat-o în parcare?

Detectivul ridică privirea spre el, reluctant la gândul de a se mișca.

— Înseamnă că am terminat?

Preotul puse un picior pe bancă, aplecându-se și sprijinindu-și bine un braț pe genunchi.

— Uite ce e, chiar că nu acopăr nimic, spuse el. Zău. Dacă aș ști de un preot ca cel pe care-l cauți, aș putea cel puțin să-ți spun că un astfel de om există, fără a-ți da numele lui. Apoi bănuiesc că aș raporta Provincialului. Dar nu cunosc pe nimeni măcar pe-aproape.

— Eh, bine, oftă detectivul. În fond nici n-am crezut să fie un preot. Nu cu adevărat. Făcu un semn cu capul spre parcare. Da, am lăsat-o acolo.

Se îndreptară într-acolo.

— Ceea ce într-adevăr suspectez, continuă detectivul, dacă ți-aș spune-o în gura mare, m-ai crede nebun. Nu știu. Nu știu. Toate aceste cluburi și culturi în care se ucide fără un motiv. Te bagă la gânduri. Ca să ții pasul cu vremurile, în zilele noastre, trebuie să fii puținel nebun.

Karras dădu din cap.

— Ce-i chestia aia de pe bluza ta? îl întrebă detectivul, arătând cu capul către pieptul iezuitului.

— Care chestie?

— De pe tricou, lămuri detectivul. Scrisul. „Filosofii”.

— A, am predat câteva cursuri într-un an, spuse Karras, la Woodstock Seminary din Maryland. Am jucat în echipa de baseball a începătorilor. Se numeau Filozofii.

— Și echipa avansaților?

— teologii.

Kinderman zâmbi și dădu din cap.

— Teologii trei, Filosofii doi, intona el.

— Filosofii trei, Teologii doi.

— Bineînțeles.

— Bineînțeles.

— Ciudate lucruri, rumegă detectivul. Ciudate. Ascultă, Părinte, începu el pe un ton reticent. Ascultă, *Doctore....* Sunt eu nebun, sau ar putea exista un cuib de vrăjitoare aici în District, chiar acum? Chiar azi?

— Ei haide, și tu acum, spuse Karras.

— Deci s-ar putea.

— Nu m-am prins.

— Acum *eu* voi fi doctorul, îl anunță detectivul, înțepând aerul cu arătătorul. Nu ai spus nu, în schimb ai făcut iar pe deșteptu'. Asta-i eschivare, Mărite Părinte, eschivare. Ți-e frică să nu arăți pueril, poate; un preot superstițios în fața lui Kinderman atotștiutorul, raționalistul, bătea cu arătătorul la tâmplă — geniul de aici de lângă tine, Era Rațiunii în carne și oase. Corect? Am dreptate?

lezuitul îl privi lung, într-o lumină și cu un respect crescânde.

— Ia te uită, ești foarte pătrunzător, remarcă el.

— Bine, atunci e-n regulă, mormăi Kinderman. Așa că te voi întreba încă o dată; ar putea exista un cuib de vrăjitoare aici în District?

— Păi, chiar că n-aș putea ști, răspunse Karras gânditor, cu mâinile încrucișate. Dar în părți ale Europei se țin Mese Negre.

— În ziua de azi?

— În ziua de azi.

— Adică exact ca pe vremuri, Părinte? Uite, am citit întâmplător despre acele lucruri, cu sexul și statuile și mai știu eu ce. N-aș vrea să te dezgust dar, pentru că tot veni vorba, chiar făceau toate chestiile alea? Pe bune?

— Nu știu.

— Părerea ta, atunci, Părinte Eschivă.

lezuitul chicoti.

— Atunci, în regulă; cred că sunt pe bune. Sau cel puțin așa bănuiesc. Dar cea mai mare parte a raționamentului meu se bazează pe patologie. Sigur, Mesa Neagră. Dar oricine face acele lucruri este un om foarte tulburat, și tulburat într-un foarte anume fel. De fapt există o denumire clinică pentru tipul acesta de tulburare; se numește satanism... Înseamnă oameni care nu pot avea nici o plăcere sexuală decât dacă este legată de o acțiune blasfematorie. Ei bine, nu e așa de neobișnuită, nici chiar în ziua de azi, iar Mesa Neagră este folosită doar ca justificare.

— Încă o dată, iartă-mă, dar chestiile cu statuile lui Iisus și ale Mariei?

— Ce-i cu ele?

— Sunt adevărate?

— Păi, cred că asta ar putea să te intereseze în calitate de polițist. Interesul său scolastic fiindu-i zgândărit și întărit, purtarea lui Karras deveni încet-încet animată. Dosarele poliției din Paris încă mai conțin cazul a doi călugări de la o mănăstire din apropiere... stai să vedem... Se scărpină în cap, încercând să-și amintească. Da, cea de la Crepy, cred. Ăă, mă rog. Scutură din umeri. Din apropiere. Cert e că cei doi călugări au intrat într-un han și au cam făcut scandal că ei vor un pat pentru trei persoane. Ei bine, al treilea pe care îl duceau cu ei: o statuie în mărime naturală a Maicii Binecuvântate.

— Ah, Maică Precistă, asta-i șocant, răsuflă detectivul. Șocant.

— Dar adevărat. Și este o indicație clară că ce-ai citit tu e bazat pe fapte.

— Bine, cu sexul, poate că așa e, poate că așa e. Îmi pot da seama. La urma urmei asta-i cu totul altă poveste. Nu face nimic. Dar acum crimele rituale, Părinte? E adevărat asta? Haida-de! Folosirea sângelui de la nou-născuți? Detectivul făcea aluzie la altceva ce citise în cartea despre vrăjitorie, descriind cum în anumite rânduri preotul răspopit de la Mesa Neagră ar fi tăiat venele unui nou-născut astfel încât sângele să se scurgă într-un caliciu, urmând ca mai târziu să fie sfințit și consumat sub formă de comuniune. Asta e exact ca poveștile care se tot spuneau despre evrei, continuă detectivul. Cum că furau copii creștini mici și le beau sângele. Uite, iartă-mă, dar oamenii *voștri* spuneau toate aceste povești.

— Dacă noi am făcut-o, *mă* iartă.

— Ești absolvit, ești absolvit.

Ceva întunecat, ceva trist, trecu prin fața ochilor preotului, ca umbra unei dureri reamintite pentru scurt timp. Își fixă repede privirea drept în față pe cărare.

— Aă, chiar nu știu despre crime rituale, spuse Karras. Nu știu. Dar o moașă din Elveția a mărturisit că a omorât treizeci sau patruzeci de copii mici pentru a-i folosi la Mesa Neagră. Bine, poate a fost torturată, completă el. Cine știe? Dar cu siguranță a spus o poveste convingătoare. A spus că ascundea un ac lung și subțire în mânecă și că atunci când ieșea copilul, își scotea acul, îl înfigea în creștetul capului și îl ascundea la loc. Fără urme, spuse el privind la Kinderman. Copilul arăta ca născut mort. Ai auzit de prejudecățile pe care catolicii europeni obișnuiau să le aibă împotriva moașelor? Ei bine, așa a început.

— Asta este înspăimântător.

— Nebunia nu este apanajul exclusiv al acestui secol. Oricum...

— Stai puțin, așteaptă un pic, iartă-mă. Aceste povești... ele au fost spuse de anumiți oameni care au fost torturați, corect? Deci în principiu nu te poți bizui pe ele. Ei au semnat mărturisirile iar mai târziu mahării, *aceștia* au completat spațiile goale. Vreau să zic, pe atunci nu exista nimic în genul habeas corpus, nici un zăpis cu „Let My People Go”, ca să zic așa. Am dreptate? Am dreptate?

— Da, ai dreptate, dar și pe atunci multe din mărturisiri erau voluntare.

— Și cine s-ar fi oferit voluntar la asemenea lucruri?

— Păi, posibil oameni care să fi fost tulburați mental.

— Aha! *Altă* sursă demnă de încredere!

— Bine, sigur, ai perfectă dreptate, locotenente. Eu nu fac decât să interpretez rolul avocatului Diavolului. Dar un lucru pe care uneori avem tendința să-l uităm este acela că oameni suficient de psihopați ca să mărturisească asemenea lucruri ar putea fi lesne suficient de psihopați ca să le facă. De exemplu credințele despre oamenii-lupi. Foarte bine, sunt ridicele, nimeni nu se poate transforma într-un lup. Dar dacă un om ar fi atât de tulburat încât nu numai să creadă că este un om-lup, dar să și acționeze ca atare?

— Groaznic. Ce este aceasta... teorie, Părinte, sau fapte?

— Pai, William Stumpf, de exemplu. Sau Peter. Nu pot să-mi aduc aminte. Oricum, un german din secolul al șaisprezecelea care își închi-puia că este om-lup. A omorât douăzeci sau treizeci de copii.

— Adică, a mărturisit?

— Ei bine, da, și cred că mărturisirea era validă.

— Cum așa?

— Când l-au prins, tocmai mânca creierii celor două tinere nurori ale sale.

De pe terenul de antrenament, înviorător în lumina rarefiată și clară a soarelui de aprilie, veneau ecouri de replici și de bâte lovind mingea.

— *'aide, Mullins, ai plecat, te-ai dus, bagă mare!*

Ajunseseră la locul de parcare, preot și detectiv. Mergeau acum în liniște.

Când fură lângă mașina brigăzii, Kinderman întinse absent mâna către mânerul acesteia. Se opri o clipă, apoi ridică spre Karras o privire prost dispusă.

— Așadar ce caut, Părinte? îl întrebă el.

— Un nebun, spuse încet Karras. Posibil cineva care se droghează. Detectivul reflectă, apoi dădu din cap. Se întoarse spre preot.

— Vrei să te iau cu mașina? întrebă el deschizând ușa acesteia.

— O, mulțumesc, dar e la doi pași.

— Nu-i nimic; simte-te bine! Kinderman gesticulă nerăbdător, îndemnându-l pe Karras să urce în mașină. O să le poți spune tuturor prietenilor tăi că ai călătorit cu o mașină de politie.

Iezuitul surâse și se lăsă pe bancheta din spate.

— Foarte bine, foarte bine, respiră răgușit detectivul, apoi se strânse lângă preot și închise ușa. Nici o plimbare nu e scurtă, comentă el. Nici una.

Cu Karras ghidându-i, o luară pe Prospect Street către moderna clădire iezuită cu locuințe, unde preotul își avea noua reședință. A fi rămas în baracă, simțise el, ar fi însemnat să-i încurajeze pe oamenii pe care-i sfătuisese, să continue să-i ceară ajutorul profesional.

— Îți plac filmele, Părinte Karras?

— Foarte mult.

— Ai văzut *Lear*?

— Nu-mi pot permite.

— Eu l-am văzut. Capăt invitații.

— Asta-i drăguț.

— Capăt invitații pentru cele mai bune spectacole, totuși doamna K. e obosită; nu-i place niciodată să meargă.

— Asta-i foarte rău.

— Este foarte rău, da, urăsc să merg singur. Știi, îmi place să vorbesc despre filme, să port discuții, să emit critici. Privea în gol pe geam, în lateral, evitându-l pe preot.

Karras dădu din cap în tăcere, privind în jos la mâinile sale mari și puternice. Erau împreunate între genunchi. Trecu un moment. Apoi Kinderman se întoarse ezitant, cu o privire visătoare. Ai vrea să vezi un film cu mine câteodată, Părinte? E gratis... Capăt invitații, adăugă el repede.

Preotul îl privi zâmbind.

— După cum obișnuia Elwood P. Dowd să spună în Harvey, locotenente: Când?

— Ah, o să te sun eu, o să te sun eu! Detectivul aruncă priviri neastâmpărate.

Ajunseră la locuințe și parcară. Karras puse mâna pe ușă și o întredeschise.

— Chiar te rog. Știi, îmi pare rău că n-am fost de mare ajutor.

— Nu-i nimic, ai fost de ajutor. Kinderman făcu stângaci cu mâna. Karras se dădea jos din mașină. De fapt, pentru un evreu care vrea să treacă neobservat, ești un om drăguț.

Preotul se întoarse, închise ușa și se aplecă în dreptul geamului cu un zâmbet blând, cald.

— Îți spun vreodată oamenii că arăți ca Paul Newman?

— Mereu. Și crede-mă, înăuntrul acestui corp, domnul Newman se luptă să iasă la suprafață. Prea aglomerat. E și Clark Gable acolo, spuse el.

Karras făcu înveselit cu mâna și dădu să plece.

— Părinte, așteaptă!

Acesta se întoarse. Detectivul se chirci ca să coboare din mașină.

— Auzi Părinte, am uitat, suflă el din greu, apropiindu-se. Mi-a scăpat din vedere. Știi tăblița aceea cu porcării scrise pe ea? Cea care a fost găsită în biserică?

— Adică tăblița de altar?

— Mă rog. Mai e prin zonă?

— Da, o am la mine în cameră. Verificam latina. O vrei?

— Da, poate indică ceva. Poate.

— Numa' o secundă, s-o aduc.

În timp ce Kinderman aștepta lângă mașina brigăzii, iezuitul merse în camera sa de la parter, ale cărei ferestre dădeau spre Prospect Street și luă tăblița. Ieși și i-o dădu lui Kinderman.

— Poate niște amprente. Detectivul se uită la ea gâfâind. Apoi: Nu, așteaptă, tu ai pus mâna pe ea, păru el să realizeze cu rapiditate. Bine gândit. Înaintea ta, evreule domn Moto. Învârtea învelișul transparent de plastic al tăbliței pe toate părțile. Ah, nu, așteaptă, se poate *scoate*, se poate *scoate*! Apoi aruncă o privire lui Karras, cu un început de descurajare. Ai umblat și înăuntru, Kirk Douglas?

Karras rânjea plin de regrete, aprobând din cap.

— Nu-i nimic, poate totuși am putea să găsim altceva. Întâmplător, ai studiat asta?

— Da, am studiat-o.

— Concluzia ta?

Karras ridică din umeri. Nu arată a fi lucrarea unui zburdalnic. La început, am crezut că poate fi un student. Dar mă îndoiesc. Cine a făcut chestia *aia* e tulburat cam tare.

— După cum spuneai.

— Iar latina.... rumegă Karras. Nu numai că este fără devieri de la sens, locotenente, dar... ăă, are un stil caracteristic foarte personal. Este ca și cum cel care a scris-o obișnuiește să *gândească* în latină.

— Preoții obișnuiesc?

— Ei, haide, și tu acum!

— Doar răspunde-mi la întrebare, te rog, Părinte Paranoia.

— Păi, da; ajunși la un anumit punct în pregătirea lor, gândesc. Cel puțin iezuiții și câte unii din celelalte ordine. La Woodstock Seminary, anumite cursuri de filosofie erau predate în latină.

— Cum așa?

— Pentru precizia gândirii. Este ca la drept.

— A, pricep.

Karras arată brusc serios, grav.

— Uite ce e, locotenente, pot să-ți spun cine cred eu *într-adevăr* că au făcut-o?

Detectivul se aplecă mai aproape.

— Da, cine?

— Dominicanii. Du-te să-i înșfaci pe ei.

Karras zâmbi, făcu cu mâna și se îndepărtă.

— Am mințit! strigă țâfnos detectivul în urma lui. Arăți ca Sal Mineo!

Kinderman urmări cum preotul mai face un semn mic cu mâna și intră în clădire, apoi se întoarse și urcă în mașină. Rămase nemișcat, gâfâind și privind țintă pedalele.

— Zbârnâie, bărbatul ăsta zbârnâie, murmură el. Exact ca un diapazon sub apă. Mai zăbovi o clipă cu privirea; apoi se întoarse îi spuse șoferului: În regulă, înapoi la cartierul general. Iute. Treci pe roșu.

Se îndepărtară.

Noua cameră a lui Karras era mobilată simplu: un pat de o persoană, un scaun confortabil, un birou și rafturi pentru cărți, făcute în perete. Pe birou era o fotografie din tinerețe a mamei sale, iar pe peretele de lângă pat, cu o admonestare tăcută, atârna un crucifix de metal.

Camera strâmtă era pentru el o lume suficientă. Bunurile care erau proprietatea lui îl interesau într-o mică măsură. Doar să fie curate.

Făcu un duș, frecându-se viguros, apoi își trase pe el o pereche de pantaloni kaki și un tricou și alergă ușor până la refectoriu, la masă. Îl

zări acolo pe îmbujoratul Dyer, stând singur la o masă din colț. Se duse să i se alăture.

— Bună, Damien, spuse Dyer. Tânărul preot purta un jersey decolorat cu Snoopy.

Karras își plecă fruntea stând lângă un scaun și murmură repede o rugăciune. Apoi se binecuvântă, luă loc și își salută prietenul.

— Ce mai face Pierde-Vară? întrebă Dyer în timp ce Karras își întindea un șervet în poală.

— Cine-i Pierde-Vară? Eu muncesc.

— Un curs pe săptămână?

— Calitatea contează, spuse Karras. Ce-avem azi?

— Nu-ți miroase?

— Ah, rahat, azi e ziua cu câine? Caltaboș cu varză murată.

— Cantitatea contează, replică senin Dyer.

Karras scutură din cap și întinse mâna după cana de aluminiu cu lapte.

— N-aș face asta, murmură Dyer fără intonație, întinzând unt pe o felie de pâine albă. Vezi bulele? Salpetru.

— Am nevoie, spuse Karras. Întorcând paharul și umplându-l cu lapte, auzi pe cineva apropiindu-se de masa lor.

— Eh, în fine am citit cartea, spuse bine dispus noul venit.

Karras ridică privirea și simți o durere descurajantă, simți acea greutate ca de plumb care parcă-i strivea oasele, atunci când îl recunosc pe preotul care fusese de curând pe la el să-i ceară sfatul; cel care nu putea să-și facă prieteni.

— Oh, și ce crezi despre ea? întrebă Karras. Puse jos cana ca și cum ar fi pus cărticica de rugăciuni întrerupându-se din novenă.

Tânărul preot începu să vorbească și o jumătate de oră mai târziu Dyer zgâlțâia masa, umplând refectoriul cu râsul lui. Karras se uită la ceas.

— Vrei să-ți iei o jachetă? îl întrebă pe tânărul preot. Putem merge peste drum să urmărim apusul soarelui.

Curând stăteau rezemați de un parapet din capul scărilor ce coborau în M Street. Sfârșitul zilei. Razele strălucitoare ale soarelui ajuns la asfințit aprindeau aure în jurul morilor de pe cerul de vest și se spargeau în pete purpurii unduitoare pe apele întunecate ale râului. Cândva Karras se întâlnise prin intermediul acestei priveliști cu Dumnezeu. De mult. Ca un îndrăgostit abandonat, el continua să se prezinte la întâlnire.

— Chiar că-i o priveliște minunată, spuse tânărul.

— Da, este, fu de acord Karras. Încerc să ajung aici în fiecare seară. Ceasul campusului bătu ora exactă. Era 7:00 p. m.

La 7:23, locotenentul Kinderman stătea și chibzuia în fața analizei spectrografice care arăta că vopseaua de pe sculptura lui Regan se potrivea cu fragmentele de vopsea de pe statuia desacralizată a Fecioarei Maria.

Iar la 8:47, într-o mahala din partea de nord-est a orașului, un Karl Engstrom impasibil dintr-o magherniță infestată de șobolani, mergea trei blocuri mai spre sud până la o stație de autobuz, stătea câteva clipe, inexpressiv, apoi se lăsa să alunece în jos ghemuit, suspinând, cu spatele sprijinit de un stâlp de lumină.

Locotenentul Kinderman, la acea oră, era la film.

Miercuri, 11 mai, erau din nou acasă. O așezară pe Regan în pat, puseră un lacăt la obloane și scoaseră toate oglinzile din dormitorul ei și din baie.

— *...din ce în ce mai puține momente de luciditate, iar acum, mi-e teamă, avem de-a face cu o dispariție totală a conștiinței în timpul acceselor. Acesta e un lucru nou și pare să elimine în acest fel ipoteza isteriei. Între timp, unul sau două simptome în domeniul pe care îl numim al fenomenelor parapsihice au...*

Doctorul Klein se apropie, iar Chris și Sharon îl urmăriră repetându-le procedeul corect de hrănire prin administrare de Sustagen în perioadele de comă ale lui Regan. Acesta introduse tubul nazogastric.

— Mai întâi...

Chris se strădui să urmărească fără a privi fața fiicei sale; să se agațe de cuvintele pe care le spunea doctorul și să alunge altele pe care le auzise la clinici. Acestea se prelingeau prin conștiința ei, asemenea ceții printre ramurile unei sălcii.

— *Acuma; ați afirmat aici „Nici o religie”, doamnă MacNeil. Este corect? Absolut nici o educație religioasă?*

— *Bine, poate doar „Dumnezeu”, mă-nțelegeți, lucrurile generale. De ce?*

— *Păi, în primul rând, conținutul multora din elucubrațiile ei — când nu e acea babilonie pe care o tot reproduce — are orientare religioasă. Acuma; de unde credeți că ar fi putut să prindă așa ceva?*

— *Ăă, dați-mi un exemplu.*

— *Oh, „Iisus și Maria, șaiszeci și nouă”, de ex...*

Klein împinse cu grijă tubul până în stomacul lui Regan.

— Mai întâi verificați să nu pătrundă lichid în plămâni, le instrui el, strângând cu două degete de tub pentru a opri scurgerea de Sustagen. Dacă se....

— *....sindrom al unui tip de tulburare care rar se mai vede în zilele noastre, abstracție făcând de popoarele primitive. Noi o numim posedare somnambuli formă. Ca să fiu cât se poate de cinstit, nu știm multe despre ea cu excepția faptului că începe de la un conflict sau o vinovăție care mai devreme sau mai târziu duc la convingerea pacientului că trupul i-a fost invadat de o inteligență străină; un spirit, dacă vreți. În vremurile trecute, când credința în Diavol era destul de puternică, entitatea care poseda era de obicei un demon. În cazurile relativ recente, totuși, este de cele mai multe ori spiritul cuiva mort, adesea cineva pe care pacientul l-a cunoscut sau l-a văzut și este capabil în mod inconștient să-i imite vocea, felul de-a fi, iar în unele rânduri chiar și trăsăturile feței. Aceștia...*

După ce mohorâtul doctor Klein plecă, Chris îl sună pe impresarul ei la Beverly Hills și îl anunță fără nici o tragere de inimă că nu va regiza segmentul respectiv. Apoi o sună pe doamna Perrin. Era în oraș. Chris puse receptorul în furcă cu un sentiment crescând de disperare. Cineva. Va trebui să ceară ajutor de la...

— *...Cazurile în care e vorba de spiritul unui mort sunt mai ușor de tratat; în majoritatea acestor cazuri nu ai de-a face cu furii sau cu hiper-activitate și surescitare motorie. Totuși, în cealaltă formă principală de posedare somnambuliformă, noua personalitate este totdeauna răuvoitoare, totdeauna ostilă față de prima. Țelul ei principal, de fapt, este să-i dăuneze, s-o tortureze și uneori chiar s-o ucidă pe cealaltă.*

Fusese adus un set de chingi și Chris rămăsese abătută și pierdută, privind cum Karl le fixa de patul lui Regan, apoi de încheieturile acesteia. Chris mișcă perna în efortul de a o potrivi sub capul lui Regan, iar elvețianul se îndreptă de șale, privind cu milă la figura răvășită a copilei.

— O să se facă bine? Întrebă el. O urmă de emoție îi nuanță cuvintele; acestea erau ușor afectate de îngrijorare.

Dar Chris nu putu răspunde. În timp ce Karl i se adresase, ridicase un obiect care fusese pus sub perna lui Regan.

— Cine a pus crucifixul ăsta aici? Întrebă ea.

— *Sindromul este doar manifestarea vreunui conflict, vreunei vinovății, așa că noi încercăm să ajungem la acest lucru, să descoperim ce este. Ei bine, cel mai bun procedeu într-un caz ca acesta este hipnoterapia; însă se pare că nu am reușit s-o aducem în această stare. Așa încât am făcut o încercare cu narcosinteza — acesta e un tratament care folosește narcotice — dar, sincer să fiu, și acesta pare tot un drum înfundat.*

— Deci ce urmează?

— *În mare măsură așteptare, mi-e teamă, în mare măsură așteptare. N-avem decât să tot încercăm și să sperăm într-o schimbare. Între timp, va trebui să fie spitalizată pentru...*

Chris o găsi pe Sharon în bucătărie, instalându-și mașina de scris pe masă. Tocmai o adusese din camera de joacă de la subsol. Willie tăia morcovi la chiuvetă pentru o friptură înăbușită.

— Tu ai fost cea care a pus crucifixul sub pernă? Chris întrebă cu un accent de încordare.

— Ce vrei să spui? Întrebă Sharon, care nu apucase să se dezmeticească.

— Nu tu l-ai pus?

— Chris, nici măcar nu știu despre ce vorbești. Ascultă, ți-am spus. Ți-am spus în avion, tot ce i-am spus vreodată lui Regan a fost „Dumnezeu a făcut lumea” și poate niște lucruri despre...

— Bine, Sharon, bine, te cred, dar...

— Eu nu am pus, mârâi Willie în defensivă.

— *Cineva l-a pus acolo, fir-ar al dracului să fie!* Chris erupse, apoi se năpusti spre Karl atunci când acesta intră în bucătărie și deschise ușa frigiderului. Uite ce e, te mai întreb o dată, scrâșni pe un ton situat pe culmea stridentei: *Tu ai pus crucifixul ăla sub pernă?*

— Nu, doamnă, răspunse el cu tărie. Împătura cuburi de gheață într-un prosop de față. Nu. Cruce nu.

— *Futangioaica aia de cruce doar n-a urcat singură acolo, lua-v-ar dracu'! Unu' din voi minte!* Țipa cu o furie care îi blocă pe cei din cameră. *Acu' să-mi spuneți cine l-a pus acolo, cine...* Dintr-o dată se prăbuși pe un scaun și începu să plângă cu suspine, cu fața în palmele-i tremurătoare. Oh, îmi pare rău, nu știu ce fac! plângea ea. Oh, Doamne Dumnezeule, nu știu ce fac!

Willie și Karl urmăreau în tăcere, în timp ce Sharon veni lângă ea și o consolă, punându-i mâna pe gât și masând-o.

— Hei, okay. E okay.

Chris șterse fața cu manșeta de la mânecă.

— Mda, cred că oricine o fi făcut-o — trase ea pe nas — n-a încercat decât să fie de folos.

— *Uitați, vă mai spun o dată ș-ați face bine s-o credeți, n-am de gând s-o bag într-un afurisit de azil!*

— *Este un...*

— *Nu mă interesează cum îi spuneți dumneavoastră! N-o las din preajma mea!*

— Bine, îmi pare rău.

— *Mda, rău! Hristoase! Optzeci și opt de doctori și tot ce-mi puteți spu-ne de dus cu vorba este...*

Chris fumă o țigară, o stinse nervoasă și urcă să se uite la Regan. Deschise ușa. În obscuritatea camerei, distinse un chip lângă patul lui

Regan, stând pe un scaun cu spătar drept. Karl. Ce-o face? se miră ea.

Când Chris se apropie, el nu ridică privirea, ci și-o păstră ațintită pe chipul copilei. Era cu mâna întinsă, atingând fața acesteia. Ce avea în mână? Ajungând lângă pat, Chris văzu că era punga improvizată cu gheață pe care o meșterise în bucătărie. Karl îi răcea lui Regan fruntea.

Chris era mișcată, rămase să privească surprinsă, și cum Karl nu se mișca și nu remarcă prezența ei, se întoarse și părăsi în liniște camera.

Se duse la bucătărie, bău cafea neagră și fumă încă o țigară. Apoi, într-un imbold, se duse în camera de lucru. Poate... poate...

— ... o șansă infimă, din moment ce posedarea este legată într-o mică măsură de istorie, prin originea aproape totdeauna autosugestivă a sindromului. Fiica dumneavoastră trebuie că a știut despre posedare, a crezut în posedare, și a avut cunoștință despre unele din simptomele ei, astfel încât acum subconștientul ei produce sindromul. Dacă acest lucru poate fi stabi-lit, ați putea face o tentativă cu o formă de tratament bazat pe autosugestie. Îl privesc ca pe un tratament de șoc în aceste cazuri, deși majoritatea celor-lalți terapeuți n-ar fi de acord, presupun. Bine, așa cum am spus, este o șansă cât se poate de infimă, și din moment ce vă opuneți internării fiicei dumneavoastră, voi...

— Numiți-o, pentru Dumnezeu! Care e?

— Ați auzit vreodată de exorcism, doamnă MacNeil?

Cărțile din camera de lucru fuseseră procurate odată cu mobilierul și Chris nu era familiarizată cu ele. Acum trecea în revistă titlurile, căutând, căutând...

— ...ritualul stilizat acum depășit, prin care rabinii și preoții căutau să alunge spiritul. Doar catolicii nu l-au abandonat încă, dar îl țin oarecum la păstrare, ca pe un fel de jenă, cred. Dar pentru cineva care chiar crede că e posedat, aș înclina să spun că ritualul este destul de impresionant. De fapt, chiar dădea rezultate, deși nu din motivele pe care și le închipuiau aceștia; era pur și simplu forța sugestiei. Așa cum credința victimei în posedare ajută la apariția acesteia, sau cel puțin a sindromului, tot la fel credința în puterea exorcismului poate s-o facă să dispară. Este... a, văd că ridicați din sprâncene. Ei bine, poate că ar trebui să vă spun despre aborigenii australieni. Sunt convinși că dacă vreun vrăjitor îndreaptă în gând către ei o „rază a morții”, atunci categoric vor muri, înțelegeți? Și realitatea este că mor! Pur și simplu se întind pe jos și se sting încet-încet! Și singurul lucru care-i salvează uneori este o formă similară de sugestie: o „rază” de la un alt vrăjitor, care s-o contracteze pe prima!

— Dumneavoastră îmi spuneți s-o duc la un vraci?

— Da, presupun că spun exact aceasta: ca o măsură în desperare de cauză, s-o duceți poate la un preot. Este un sfat mai degrabă bizar, știu, chiar periculos de fapt, în cazul când nu ne putem încredința că Regan a avut idee despre posedarea, și în particular despre exorcism, înainte de a se întâmpla toate acestea. Credeți că ar fi putut citi undeva?

— Nu, nu cred.

— Să fi văzut vreodată un film despre aceasta? Ceva la televizor?

— Nu.

— Să fi citit Evangheliile, poate? Noul Testament?

— De ce?

— Sunt destul de multe referiri la posedare în ele; referiri la exorcizările lui Hristos. Descrierile simptomelor sunt de fapt aceleași ca în posedările din zilele noastre. Dacă dumneavoastră...

— Știți ce, n-are rost. Nu contează, lăsați! Asta mi-ar mai trebui, să audă taică-su că am chemat o adunătură de...

Unghia arătătorului lui Chris scotea un zgomot ușor, trecând încet

de pe un cotor pe altul. Nimic. Biblie nu. Noul Testament nu. Nici o...

la stai!

Privirea ei se întoarse repede ca o săgeată, înapoi la un titlu de pe raftul de jos. Volumul despre vrăjitorie pe care i-l trimisese Mary Jo Perrin. Chris o luă de pe raft și deschise la cuprins, parcurgând în jos cu unghia degetului mare...

Aici!

Titlul capitolului pulsa ca bătaile inimii: „Stări de posedare”.

Chris închise cartea și ochii în același timp, întrebându-se, întrebându-se...

Poate... poate doar...

Deschise ochii și merse încet spre bucătărie. Sharon bătea la mașină. Chris ridică puțin cartea.

— Ai citit asta, Shar?

Sharon continuă să bată la mașină, fără să-și ridice privirea.

— Ce să citesc? Întrebă ea.

— Cartea asta despre vrăjitorie.

— Nu.

— Tu ai pus-o în camera de lucru?

— Nu. Nici nu m-am atins de ea.

— Unde-i Willie?

— La piață.

Chris dădu din cap, chibzuind. Apoi urcă înapoi în dormitorul lui Regan. Îi arată cartea lui Karl.

— Tu ai pus asta în birou, Karl? Pe raft?

— Nu, doamnă.

— Poate Willie, murmură Chris, privind lung cartea. Mici fiori de nesiguranță i se unduiau prin cap. Aveau dreptate doctorii de la Barringer Clinic? Asta să fie? Își extrăsese oare Regan tulburarea din paginile acestei cărți? Să fi găsit simptomele enumerate aici? Ceva specific din ceea ce făcea Regan?

Chris se așeză la masă, deschise capitolul despre posedare și începu să caute, că caute, să citească:

Derivând direct din prevalenta credință în demoni, este fenomenul cunoscut drept posedare, o stare în care mulți indivizi credeau că facultățile fizice și mentale le erau invadate și controlate fie de un demon (ca-zul cel mai obișnuit în perioada aflată în discuție), fie de spiritul cuiva mort. Nu există perioadă a istoriei sau colț al lumii, unde acest fenomen să nu fi fost relatat, și asta în termeni aproape neschimbați, însă el rămâne încă a fi explicat corespunzător. Dacă nu punem la socoteală cercetările avansate din psihiatrie, atunci de la studiul definitiv al lui Frangott Oesterreich, publicat prima dată în 1921, foarte puține lucruri s-au mai adăugat setului de cunoștințe.

Neexplicabil pe de-a-ntregul? Chris se încruntă. De la doctori rămăsese cu o altă impresie.

Ceea ce se știe este următorul lucru: că diferite persoane, în diferite vremuri, au suferit transformări puternice atât de complete, încât cei din jurul lor au simțit că au de-a face cu o altă persoană. Nu numai că sunt alterate vocea, felul de a fi, expresia facială și mișcările caracteristice, dar subiectul însuși gândește acum despre el ca despre cineva total distinct de persoana inițială, având un nume — fie el omenesc sau demonic — și o istorie proprii...

Simptomele. Unde erau simptomele? Chris se întreba ne-

răbdătoare.

...În Arhipieleagul Malay, unde posedarea este chiar și în zilele noastre o apariție cotidiană, obișnuită, spiritul celui mort îl face adesea pe cel posedat să-i imite atât de izbutit gesturile, vocea și felul de-a fi, încât ru-dele decedatului izbucnesc în lacrimi. Dar lăsând de o parte așa zisa cvasi-posedare — aceste cazuri putând fi reduse în ultimă instanță la înșelătorie, paranoia, isterie — necazul a constat întotdeauna în interpretarea fenomenului, cea mai veche interpretare fiind cea spiritistă, părere mai mult ca sigur întărită și de faptul că personalitatea intrusă putea să realizeze lucruri mult mai diferite în comparație cu prima. În forma demonică de posedare, de exemplu, „demonul” ar putea vorbi în limbi necunoscute primei personalități, sau...

Aici! Ceva! Babilonia lui Regan! O încercare de limbaj? Citi repede mai departe.

... ar putea manifesta diverse fenomene parapsihice, de pildă telekinezie: mișcarea obiectelor fără a aplica o forță materială.

Bătăile ușoare? Smuciturile sus și jos în pat?

...În cazuri de posedare de către morți, apar asemenea manifestări cum ar fi relatarea lui Oesterreich despre un călugăr care, atunci când era posedat, devenea brusc un dansator talentat și strălucit, deși înainte de posedare nu avusese niciodată ocazia să danseze nici măcar un pas. Aceste manifestări sunt uneori atât de impresionate încât Jung, psihiatrul, după ce a studiat un caz la prima mână. nu a putut oferi decât o explicație parțială pentru cea ce el era sigur că nu putea „să fi fost înșelătorie”...

Îngrijorător. Tonul era îngrijorător.

William James, cel mai mare psihiatru pe care l-a dat vreodată America, a ajuns să invoce „plauzibilitatea interpretării spiritiste a fenomenului” după ce a studiat îndeaproape așa-numita „Minune de la Watseka”: o adolescentă din Watseka Illinois, a cărei personalitate devenise identică cu a unei fete pe nume Mary Roff, moartă într-un azil de stat pentru nebuni cu doisprezece ani înainte de fenomenul posedării...

Încruntată, Chris nu auzi clinchetul soneriei de la intrare; nu o auzi pe Sharon oprindu-se din bățut și ducându-se să deschidă.

De obicei se crede că forma demonică de posedare își are originea în zorii Creștinătății; însă de fapt atât posedarea cât și exorcismul premerg perioadei lui Hristos. Egiptenii autentici și de asemenea civilizațiile timpurii ale Tigrului și Eufratului, credeau că tulburările fizice și spirituale erau cauzate de invadarea corpului de către demoni. Ceea ce urmează, este de exemplu formula exorcizării împotriva bolilor de copii, folosite în Egiptul antic: „Du-te dar, tu care venit-ai din întunecime, al cărui nas este la spate, a cărui față e cu susul în jos. Venit-ai să săruți acest copil? Nu lăsa-te voi...”

— Chris?

Citea în continuare absorbită.

— Shar, sunt ocupată.

— A venit un detectiv de la omucideri care vrea să te vadă.

— Oh, Hristoase, spune-i să...

Se opri.

— Nu, nu, stai. Chris se încruntă, privind încă țintă spre carte. Nu. Spune-i să intre. Poftește-l înăuntru.

Zgomot de pași.

Zgomot de așteptare.

La ce m-oi aștepta? se miră Chris. Avu certitudinea unei previziuni cunoscute și totuși nedefinite, asemenea cuiva care nu-și poate aminti un vis foarte realist.

Întră cu Sharon; borul pălăriei încrețit în mână; gâjâind; respectuos; deferent.

— Îmi pare rău. Sunteți ocupată, sunteți ocupată, sunt o pacoste.

— Ce mai face lumea?

— Foarte rău, foarte rău. Ce mai face fiica dumneavoastră?

— Nici o schimbare.

— Ah, îmi pare rău, îmi pare nespus de rău. Păși greoi până lângă masă, citindu-i-se în ochi îngrijorarea. Știți, nici n-ar trebui să vă deranjez; fiica dumneavoastră; e' un necaz.

Dumnezeu mi-e martor, când Ruthie a mea a făcut... nu, nu, nu, era cea mică, Sheila... cea mi...

— Vă rog, nu stați în picioare, i-o tăie Chris.

— A, da, mulțumesc, expiră el recunoscător, așezându-și trupul mătăhălos pe un scaun, față în față cu Sharon, care acum reluase bătutul scrisorilor la mașină.

— Iertați-mă; ce spuneți? îl întrebă Chris pe detectiv.

— Păi, fiica mea, când... ah, nu contează. Alungă gândul. Sunteți ocupată. Dacă m-aș apuca să vă spun povestea vieții mele, ați putea face un film după ea. Serios! E incredibilă! Dac-ați ști măcar *jumătate* din lucrurile care se tot întâmplau în zăpăcita mea de familie, înțelegeți, de pildă, ma... ah, bine, sunteți... Una! *Una* vă spun! De pildă, maică-mea, în fiecare vinere ne făcea pește umplut. Numa' că toată săptămâna, cât era săptămâna de lungă, nimeni n-apuca să facă baie, pe considerentul că mama ținea în cadă *crapul*; acesta înota înainte și-napoi, înainte și-napoi, întreaga săptămână, deoarece maică-mea zicea ca în felul acesta i se curăță *otrava* din sistemul nervos! Sunteți pregătită? Cică din cauză că ...Ah, ajunge de-acu'; destul. (Oftă istovit, dând gândul la o parte cu un gest din mână. Dar când și când prinde bine un râs, doar cât să ne ferească de plâns.

Chris îl privea facă vreo expresie pe față, așteptând...

— Ah, citeați. Aruncă o privire cărții despre vrăjitorie. Pentru un film? interogă el.

— Nu, așa.

— E bună?

— Abia m-am apucat.

— Vrăjitorie, murmură el cu capul aplecat, citind titlul din susul paginilor.

— Care-i problema? îl întrerupse Chris.

— Da, îmi pare rău. Sunteți ocupată. Sunteți ocupată. Termin! Cum v-am spus, n-ar trebui să vă bat la cap, numa' că...

— Că ce?

Arată dintr-o dată grav și își împreună mâinile pe masă.

— Ei bine, domnul Dennings, doamnă MacNeil...

— Ei bine...

— *Fir-ar* să fie! îi scăpă cu iritare lui Sharon, în timp ce smulgea o scrisoare din carul mașinii de scris. O făcu ghemotoc și o aruncă spre un coș de hârtii de lângă Kinderman. Oh, îmi pare rău, se scuza ea, când observase că ieșirea ei întrerupse pe cei doi.

Chris și Kinderman se uitau la ea.

— Dumneavoastră sunteți domnișoara. Fenster? o întrebă Kinderman.

— Spencer, spuse Sharon împingând scaunul în spate, cu intenția să se ridice și să culeagă hârtia de pe jos.

— Nu vă deranjați, nu vă deranjați, spuse Kinderman, aplecându-se și luând de jos hârtia mototolită.

— Mersi, spuse Sharon.

— Pentru puțin. Scuzați-mă... dumneavoastră sunteți secretara?

— Sharon, dansul este...

— Kinderman, îi reaminti detectivul. William Kinderman.

— Exact. Dumneaei este Sharon Spencer.

— Îmi face plăcere, îi spuse Kinderman blondei, care acum stătea cu brațele încrucișate pe mașina de scris, studiindu-l curioasă. Poate ne puteți fi de ajutor, adăugă el. În noaptea decesului domnul Dennings, v-ați dus la o farmacie și l-ați lăsat singur în casă, corect?

— Păi nu, era Regan aici.

— Adică fiica mea, specifică Chris.

Kinderman continuă s-o întrebe pe Sharon:

— Venise s-o vadă pe doamna MacNeil?

— Da, corect.

— Se aștepta ca ea să se întoarcă în scurt timp?

— Ăă, i-am spus eu că mă așteptam să se întoarcă destul de curând.

— Foarte bine. Și la ce oră ați plecat? Vă amintiți?

— Să vedem. M-am uitat la actualități, așa încât bănuiesc... oh, nu, așteptați... da, exact. Mi-aduc aminte că eram necăjită deoarece farmacistul spusese că băiatul care făcea livrările plecase acasă. Mi-amintesc că am spus ceva în genul „Ei, haideți, dați-o-ncolo” și că e abia șase jumătate. Apoi Burke a apărut la numai zece, poate douăzeci de minute după asta.

— Deci o medie, concluzionă detectivul, l-ar situa aici cam pe la șase patruzeci și cinci.

— Și ce vrea să spună toate astea? întrebă Chris, tensiunea nebuloasă crescând în ea.

— Păi, ridică o întrebare, doamnă MacNeil, gâjâi Kinderman, întorcând capul s-o privească. Să sosești în casă la să zicem șapte fără un sfert și să pleci doar douăzeci de minute mai târziu...

— A, bine, ăsta era Burke, spuse Chris. Tipic pentru el.

— Era tipic pentru domnul Dennings, întrebă Kinderman, și să frecventeze barurile de pe M Street?

— Nu.

— Nu, și eu cred că nu. Am făcut o mică verificare. Și nu era de asemenea obiceiul său să călătorească cu taxiul? N-ar fi trebuit să cheme de aici un taxi când a plecat?

— Ba da, ar fi trebuit.

— Cineva se poate mira nu-i așa? — cum de a ajuns să umble pe platoul din capul treptelor. Și cineva se poate întreba de ce companiile de taxiuri nu înregistrează alt apel din această casă în seara respectivă, adăugă Kinderman, în afară de cel care a venit s-o ia pe domnișoara Spencer a dumneavoastră la exact șapte patruzeci și șapte.

— Nu știu, răspunse Chris, din vocea căreia se scursesese toată culoarea... și care tot aștepta...

— Ați știut de la bun început! simți Sharon că-și pierde răsuflarea, perplexă.

— Da, iertați-mă, îi spuse detectivul. Însă chestiunea a devenit acum serioasă.

Chris abia mai respira, fixându-l pe detectiv cu o privire neclintită.

— În ce sens? întrebă ea. Vocea îi suna firav.

Se aplecă deasupra mâinilor încă împreunate pe masă; între ei se afla pagina bătută la mașină, făcută ghem.

— Raportul legistului, doamnă MacNeil, pare să arate că șansa ca el să fi murit întâmplător este încă foarte prezentă, totuși...

— Afirmați că a fost omorât? se încordă Chris.

— Poziția... acum; știu că e dureros...

— Continuați.

— Poziția capului lui Dennings și unele ruperi ale mușchilor gâtului...

— Oh, Dumnezeu! se cutremură Chris.

— Da, este dureros. Îmi pare rău; îmi pare nespus de rău. Dar vedeți dumneavoastră, să ajungă în această condiție — putem sări peste detalii — nu i se putea întâmpla, vedeți dumneavoastră, decât dacă domnul Dennings ar fi căzut de la o oarecare înălțime înainte să lovească treptele; de exemplu vreo cinci-zece metri înainte de a se rostogoli până la baza scărilor. Așa încât o posibilitate clară, ca să vorbesc deschis, este poate... Ei bine, dați-mi voie mai întâi să vă întreb...

Se întoarse către o Sharon încruntată.

— Când ați plecat, domnul Dennings unde se afla? Cu copilul?

— Nu, aici jos în birou. Își punea ceva de băut.

— Ar putea fiica dumneavoastră să-și amintească — se întoarse spre Chris — dacă domnul Dennings a fost poate în camera ei în seara aceea?

A fost vreun moment singură cu el?

— De ce mă întrebați?

— Ar putea fiica dumneavoastră să-și amintească?

— Nu, v-am spus rândul trecut, era puternic sedată și...

— Da, da, mi-ați spus; e adevărat; mi-aduc aminte; dar poate s-a trezit — nu-i așa? — și...

— Nici o șansa. Și...

— Era sedată, o întrerupse el, și când am vorbit data trecută?

— Aa, da; de fapt chiar era, își aminti Chris. Ce legătură are?

— Mi s-a părut c-am văzut-o la fereastră în ziua aceea.

— V-ați înșelat.

El scutură din umeri.

— S-ar putea, s-ar putea; nu sunt sigur.

— Auziți, de ce mă întrebați toate astea? întrebă Chris.

— Păi o posibilitate clară, după cum vă spuneam, este ca decedatul să fi fost atât de beat încât să se fi împiedicat și să fi căzut de la fereastra dormitorului fiicei dumneavoastră.

Chris scutură din cap.

— Nicidecum. Nici o șansă. În primul rând, fereastra stătea mereu închisă, iar în al doilea rând, Burke era *mereu* beat, dar niciodată nu se clătina pe picioare, niciodată nu-și pierdea câtuși de puțin echilibrul. E corect, Shar?

— Corect.

— Burke obișnuia să și *regizeze* când era zob. Cum ar fi putut acum să se împiedice și să cadă pe fereastră?

— Așteptați poate pe altcineva aici în seara aceea? o întrebă el.

— Nu.

— Aveți prieteni care trec fără să dea telefon?

— Numai Burke, răspunse Chris. De ce?

Detectivul își plecă fruntea și scutură din cap, încruntându-se înspre hârtia mototolită din mâna lui.

— Ciudat... atât de derutant. Expiră istovit. Derutant. Apoi își ridică privirea spre Chris. Decedatul vine în vizită, stă numai douăzeci de minute fără măcar să vă vadă, și lasă aici singură-singurică o fetiță foarte bolnavă. Ca să vorbesc deschis, doamnă MacNeil, așa cum spuneți dumneavoastră, nu prea e de presupus ca el să fi căzut de la fereastră. Pe deasupra, o cădere nu i-ar fi produs la gât ceea ce am găsit, decât poate cu o șansă la o mie. Arată cu capul înspre cartea despre vrăjitorie. Ați citit în cartea aceasta despre crimele rituale?

Chris scutură din cap, înfiorată de o premoniție.

— Poate în această carte nu scrie, spuse el. Totuși, doamnă MacNeil – iertați-mă, am adus vorba numai că să vă faceți poate mai ușor o idee – domnul Dennings a fost găsit cu gâtul răsucit în stilul crimelor rituale ale așa-numiților demoni.

Chris se albi.

— Vreun lunatic l-a ucis pe domnul Dennings, continuă detectivul, ținându-l pe Chris cu privirea. La început nu v-am spus nimic pentru a vă cruța de durere. Și în plus, din punct de vedere tehnic, încă ar putea fi un accident. Dar mie; eu nu cred asta. Flerul meu. Părerea mea. Cred că a fost ucis de un om puternic: una la mână. Iar fractura craniului — două la mână — plus alte lucruri pe care le-am menționat, fac foarte probabil — probabil, nu sigur — faptul ca decedatul să fi fost ucis și pe urmă aruncat de la fereastra fiicei dumneavoastră. Dar nu era nimeni aici în afară fără de fiica dumneavoastră. Așa încât cum să fie posibil? Ar putea fi într-un singur fel: dacă cineva a trecut pe aici între momentul când a plecat domnișoara Spencer și cel în care v-ați întors dumneavoastră. Nu-i așa? Poate da. Acuma; vă întreb din nou, vă rog: cine ar fi putut veni?

— Vă rog, numai o secundă! șopti Chris răgușită, încă șocată.

— Da, îmi pare rău. E dureros. Și poate că n-am deloc dreptate... recunosc. Dar acuma vreți să vă gândiți? Cine? Spuneți-mi cine ar fi putut veni?

Chris stătea cu capul plecat, gândindu-se încruntată. Apoi ridică privirea spre Kinderman.

— Nu, nu, nimeni.

— Atunci poate dumneavoastră, domnișoară Spencer? o întrebă el. Vine cineva aici să vă vadă?

— Oh, nu, nimeni, spuse Sharon, cu ochii larg deschiși.

Chris se întoarse spre ea.

— Călărețul știe unde lucrezi?

— Călărețul? întrebă Kinderman.

— Prietenul ei, explică Chris.

Blonda dădu din cap.

— N-a venit niciodată aici. Pe deasupra, în noaptea aceea era la Boston. O întrunire.

— Este agent comercial.

— Avocat.

Detectivul se întoarse spre Chris.

— Servitorii? Primesc vizite?

— Niciodată. Deloc.

— Așteptați vreun colet în ziua aceea? Vreo livrare?

— Din câte știu eu nu. De ce?

— Domnul Dennings era — nu că i-aș vorbi de rău pe morți, odihnească-se în pace — dar cum ați spus și dumneavoastră, când i se pune pata era oarecum ...ăă, să zicem irascibil: capabil, fără îndoială, să provoace o ceartă; o supărare; în cazul acesta o furie a cuiva care să fi venit să livreze vreun pachet. Așadar așteptați ceva? Haine de la curățătorie, poate? Ceva de la băcănie? De la magazinul de băuturi? Un

colet?

— Chiar că n-aș ști, îi spuse Chris. Karl se ocupă de toate astea.

— Oh, pricep.

— Vreți să-l întrebați?

Detectivul oftă și se lăsă pe spătar, îndesându-și mâinile în buzunarele hainei. Privi lung, posomorât, cartea despre vrăjitorie.

— Lăsați, lăsați; e o bătaie prea lungă. Aveți o fiică foarte bolnavă, și... ăă, lăsați. Alungă cu un gest gândul și se ridică de pe scaun. Mi-a părut foarte bine să vă cunosc, domnișoară Spencer.

— Asemenea. Sharon dădu din cap, dusă pe gânduri.

— Derutant, spuse Kinderman scuturând din cap. Ciudat. Era concentrat asupra unui gând nemărturisit. Eh, îmi pare rău. V-am plictisit de pomană. Iertați-mă.

— Stați să vă conduc, îi spuse Chris gânditoare.

— Nu vă deranjați.

— Nici un deranj

— Dacă insistați. Întâmplător, spuse el în timp ce ieșeau din bucătărie, doar o șansă la un milion, știu, dar fiica dumneavoastră... ați putea oare s-o întrebați dacă l-a văzut pe domnul Dennings la ea în cameră în seara aceea?

Chris mergea cu mâinile încrucișate.

— Uitați ce este, în primul rând el n-ar fi avut nici un motiv să urce.

— Știu asta; îmi dau seama; e adevărat; dar dacă un anumit doctor britanic n-ar fi întrebat „Ce-i ciuperca asta?”, n-am fi avut în ziua de azi penicilina. Corect? Vă rog întrebați. O s-o întrebați?

— Când se va face suficient de bine, da ; o s-o întreb.

— N-ar avea cum să-i facă rău. Între timp... Ajunseseră la ușa de la intrare și Kinderman bolborosea jenat. Știți, zău că urăsc să vă cer; totuși...

Chris se încordă pentru vreun nou șoc, simțind iarăși furnicătura premoniției prin vene.

— Ce?

— Pentru fiica mea... ați putea oare să-mi dați un autograf? Se înroșise, iar Chris aproape că izbucnise în râs de ușurare; de ea însăși; de desperare și condiția umană.

— Oh, bineînțeles. Aveți un creion? spuse ea.

— Imediat! răspunse el instantaneu, scoțând fulgerător din buzunarul hainei chiștocul unui creion cu urme de dinți pe el. Își coborî cealaltă mână într-un buzunar al vestei și extrase de acolo o carte de vizită. O să se dea în vânt după el, spuse întinzându-i-le pe amândouă lui Chris.

— Cum se cheamă? întrebă Chris, sprijinind cartea de vizită de ușă și potrivind capătul de creion. Urmă o ezitare apăsătoare, în care se auzi doar gâjăitul lui Kinderman. Ea își întoarse privirea. În ochii detectivului se dădea o luptă cruntă, grozavă.

— Am mințit, spuse el într-un târziu, cu îndrăzneala disperării brusc din ochi. Este pentru mine.

Își fixă privirea asupra cărții de vizită și se îmbujoră.

— Scrieți „Lui William — William Kinderman” — vedeți că e scris pe partea cealaltă.

Chris îl privi cu o ușoară afecțiune neașteptată, se uită cum se scrie numele și scrise, *William F. Kinderman, te iubesc!* Apoi semnă. Îi dădu cartea de vizită, iar acesta o băgă în buzunar fără să citească dedicația.

— Sunteți o femeie foarte drăguță, îi spuse el timid, ferindu-și privirea.

— Iar dumneavoastră sunteți un bărbat foarte drăguț.

El păru să se îmbujoreze și mai tare.

— Nu, nu sunt. Sunt o pacoste. Deschise ușa. Nu luați în seamă ce v-am spus azi aici. E supărător. Dați uitării. Fiți cu gândul la fiica dumneavoastră. *Fiica* dumneavoastră.

Chris dădu din cap, deznădejdea ei răbufnind iar, în timp ce Kinderman pășea afară, pe treptele de la intrare și își puneă pălăria.

— Dar o s-o întrebați? se întoarse el cu fața pentru a-i aduce aminte.

— Da, șopti Chris. Promit. Sigur.

— Eh, la revedere. Și aveți grijă.

Chris dădu încă o dată din cap; apoi adăugă:

— Și dumneavoastră.

Închise încet ușa. Apoi imediat o deschise din nou când el bătu.

— O năpastă. Sunt o năpastă. Mi-am uitat creionul. Făcu o grimasă ce se vroia a fi un semn de scuză.

Chris își aruncă privirea asupra chiștocului din mâna ei, zâmbi șters și i-l dădu lui Kinderman.

— Și încă ceva... Ezită. Este fără rost, știu — e o pacoste, o tâmpenie — dar știu că n-am să dorm gândindu-mă că poate e vreun lunatic în libertate, sau un drogat sau mai știu eu ce, și eu n-am trecut în revistă toate detaliile, oricât de mici. Credeți că aș putea — nu, nu, e o tâmpenie, e o — da; da, ar trebui. Aș putea oare să schimb două vorbe cu domnul Engstrom, credeți? Livrările... subiectul livrărilor. Chiar ar trebui.

— Sigur, intrați, spuse Chris ostenită.

— Nu, sunteți ocupată. Destul. Pot vorbi cu el aici. E bine. Aici e bine.

Se rezemase de balustradă.

— Dacă insistați. Chris zâmbi ușor. E cu Regan. Îl trimit jos chiar acum.

— Vă rămân îndatorat.

Chris închise repede ușa. Câteva clipe mai târziu, Karl o deschise. Păși pe treptele de la intrare, cu mâna pe clanță, ținând ușa ușor întredeschisă. Stând în picioare înalt și bățos, îl privi pe Kinderman cu ochi limpezi și calmi.

— Da? Întrebă el fără nici o expresie pe față.

— Aveți dreptul să rămâneți tăcut, îl întâmpină Kinderman, cu privirea oțelită susținându-i-o neclintită pe a lui Karl. Dacă renunțați la dreptul de a rămâne tăcut, recită el rapid, fără intonație, lugubru, orice spuneți se poate și se va folosi împotriva dumneavoastră într-un tribunal. Aveți dreptul să vorbiți cu un avocat și avocatul să fie prezent alături de dumneavoastră în timpul interogatoriului. Dacă doriți acest lucru, și nu vă puteți permite un avocat înainte de interogatoriu vi se va fixa un avocat din oficiu, fără nici o taxă. Înțelegeți fiecare din aceste drepturi pe care vi le-am explicat?

Păsările ciripeau ușor pe ramurile bătrânului copac, iar zgomotele traficului de pe M Street ajungeau la ei estompate, asemenea bâzâitului de albine dintr-o poiană depărtată. Privirea lui Karl nici măcar nu tresări atunci când răspunse:

— Da.

— Doriți să renunțați la dreptul de a rămâne tăcut?

— Da.

— Doriți să renunțați la dreptul de a vorbi cu un avocat și ca acesta să fie prezent în timpul interogatoriului?

— Da.

— Ați afirmat anterior că pe douăzeci și opt aprilie, seara morții domnului Dennings, ați intrat la filmul care rula la Crest?

— Da.

— Și la ce oră ați intrat în cinematograful?

— Nu-mi aduc aminte.

— Ați afirmat anterior că ați fost la reprezentația de la ora șase. Vă ajută acest lucru să vă aduceți aminte?

— Da. Da, spectacol de la ora șase. Îmi aduc aminte.

— Și ați văzut spectacolul — *filmul* — de la început.

— Da.

— Și ați plecat la sfârșitul filmului?

— Da.

— Nu înainte?

— Nu, am văzut întreg film.

— Și plecând de la cinematograful, v-ați urcat în autobuzul D.C. Transit din fața sălii, coborând apoi la intersecția lui M Street cu Wisconsin Avenue la aproximativ nouă douăzeci p. m.?

— Da.

— Și ați mers pe jos acasă?

— Am mers pe jos.

— M-am întors aici *exact* la nouă treizeci, răspunse Karl.

— Da, m-am uitat la ceas. Sunt convins.

— Și ați văzut tot filmul, efectiv până la sfârșit?

— Da, am spus asta.

— Răspunsurile dumneavoastră sunt înregistrate electronic, domnule Engstrom. Vreau să fiți absolut convins.

— Sunt convins.

— Sunteți conștient de altercația care s-a întâmplat în ultimele cinci minute ale filmului între o plasatoare și un spectator beat?

— Da.

— Îmi puteți spune cauza ei?

— Bărbatul era beat și făcea scandal.

— Și ce-au făcut cu el?

— Afară. L-au dat afară.

— Nu a existat un astfel de scandal. Sunteți conștient de asemenea că în timpul reprezentației de la ora șase o defecțiune tehnică de aproximativ cincisprezece minute a cauzat întreruperea proiecției filmului?

— Nu sunt.

— Vă aduceți aminte că publicul a huiduit?

— Nu, nimic. Nici o întrerupere.

— Sunteți sigur?

— Nu a fost nimic.

— A fost, așa cum reflectă și registrul proiecționistului, care arată că filmul s-a terminat în seara aceea nu la opt patruzeci, ci la aproximativ opt cincizeci și cinci, ceea ce ar însemna că cel mai devreme autobuz de la cinematograful v-ar fi lăsat la intersecția M Street cu Wisconsin nu la nouă douăzeci, ci la nouă patruzeci și cinci, și că prin urmare cel mai devreme ați fi putut fi acasă la aproximativ zece fără cinci, nu nouă treizeci, așa cum a mărturisit doamna MacNeil. V-ar interesa acum să faceți un co-mentariu asupra acestei încurcate discrepante?

Karl nu-și pierduse nici un moment stăpânirea de sine, și nici acum când răspunse:

— Nu.

Detectivul îl ținu o clipă în tăcere cu privirea, apoi oftă, privind în jos și închizând butonul monitorului care era legat în căptușeala hainei sale. Un moment își ținu privirea în jos, apoi o ridică spre Karl.

— Domnule Engstrom... Începu el pe un ton istovit și înțeleghător.

S-ar putea să se fi comis o crimă gravă. Dumneavoastră sunteți suspec-

tat. Domnul Dennings vă insulta, am aflat din alte surse. Și s-ar părea că ați mințit în legătură cu locul unde vă aflați în momentul decesului său. Acuma; se întâmplă uneori — suntem oameni; de ce nu? — ca un om care e căsătorit să fie câteodată undeva unde zice că n-a fost. Veți observa că am aranjat să vorbim în particular? Departe de ceilalți? Departe de soția dumneavoastră? Nu înregistrez. L-am închis. Puteți avea încredere în mine. Dacă din întâmplare ați fost în seara aceea cu o femeie, nu cu soția dumneavoastră, puteți să-mi spuneți, voi pune să se verifice, veți scăpa de necazul ăsta, iar soția dumneavoastră nu va afla nimic. Acum spuneți-mi, unde vă aflați în momentul când a murit Dennings?

Ceva licări pentru o clipă în adâncul ochilor lui Karl; apoi se stinse.

— La film! se încrâncenă el strângând din buze.

Detectivul îl scrută intens, tăcut și nemișcat, fără alt sunet decât gâjâitul, în timp ce secundele ticăiau grele, grele...

— Aveți de gând să mă arestați? Întrerupse Karl într-un târziu tăcerea, cu o voce ușor șovăitoare.

Detectivul nu răspunse, ci continuă să-l privească fără a clipi, iar când Karl păru pe punctul de a vorbi din nou, Kinderman se depărtă brusc de lângă balustradă, îndreptându-se cu mâinile în buzunare spre mașina brigăzii. Pășea agale, uitându-se în stânga și-n dreapta, asemenea unui vizitator interesat al orașului.

Karl privi din capul treptelor, cu trăsăturile flegmatice și impasive, cum Kinderman deschise ușa mașinii, întinse mâna înăuntru spre o cutie de Kleenex fixata pe bord, scoase din ea un șervețel și își suflă nasul, privind lung și leneș ca și cum ar fi chibzuit unde să ia masa. Apoi intră în mașină fără a mai privi înapoi.

Când mașina se puse în mișcare și dădu colțul pe Treizecișicinci, Karl se uită la mâna care nu era pe clanță și văzu că tremura.

Atunci când se auzi cum se închide ușa de la intrare, Chris stătea pe gânduri la barul din camera de lucru, turnând vodcă peste cuburile de gheață din pahar. Zgomot de pași. Karl care urca. Luă vodca și se îndreptă încet înapoi spre bucătărie, amestecându-și băutura cu degetul arătător; orientându-se prin casă cu ochi absenți. Ceva... ceva groaznic se întâmplase. Asemenea luminii dintr-o cameră scurgându-se pe sub ușă, un licăr de spaimă se infiltra în sala întunecată a minții ei. Ce se afla în spatele ușii? Ce era?

Nu te uita!

Intră în bucătărie, se așeză la masă și sorbi din băătură.

— *Cred că a fost ucis de un om puternic...*

Privirea îi căzu pe cartea despre vrăjitorie.

Ceva...

Pași. Sharon coborând din dormitorul lui Regan. Intrând.

Așezându-se la masă la mașina de scris. Introducând o coală nouă în car.

Ceva.

— Cam înfiorător, murmură Sharon, cu degetele odihnindu-i-se pe claviatura mașinii și ochii îndreptați spre notițele stenografiate de alături.

Nici un răspuns. În cameră plutea tensiunea. Chris sorbi absentă din băătură.

Sharon încercă să rupă tăcerea cu o voce joasă, încordată.

— Sunt o mulțime de găști de hippie pe M Street și pe Wisconsin. Capete de lemn. Ocultiști. Poliția îi numește „copii iadului”. Făcu o pauză ca și când ar fi așteptat un comentariu, cu ochii încă fixați asupra no-

tițelor; apoi continuă: mă întreb dacă s-ar fi putut ca Burke să...

— Oh, *Hristoase*, Shar! Vrei s-o lași baltă? erupse Chris. Mi-ajung câte am de tras de pe urma lui Rags! Nu te supăra!

Ținea ochii închiși. Strângea cartea în mâini.

Sharon se întoarce instantaneu la clapele mașinii de scris, bătând o vreme cuvintele într-un tempo furios, apoi sări de pe scaun ca arsă și ieși brusc din bucătărie.

— Mă duc să mă plimb! spuse ea cu răceală.

— Păzește-te dracului de M Street! tună la ea prost dispusă Chris, stând cu privirea ațintită asupra cărții și cu brațele încrucișate.

— O să mă păzesc!

— Și de N!

Chris auzi ușa de la intrare deschizându-se, apoi închizându-se. Of-tă. Simți o strângere de inimă plină de regret. Dar tevatura dăduse frâu liber încordării să se descarce. Nu toată. Licărul încă în sală. Foarte slab.

Nu-i da drumul înăuntru!

Chris trase adânc aer în piept și încercă să-și focalizeze atenția asupra cărții. Găsi unde a rămas; deveni nerăbdătoare; începu să răsfoiască pripită paginile, frunzărindu-le, căutând descrieri ale simptoamelor lui Regan. „...posedare demonică... sindrom... cazul unei fete de opt ani... anormal... patru oameni puternici ca s-o împiedice să...”

Dând o pagină, Chris privi lung... și îngheță.

Zgomote. Willie venind de la băcănie.

— Willie?... Willie? întrebă Chris fără intonație.

— Da, doamnă, răspunse Willie, punându-și jos sacoșele.

Fără să privească în sus, Chris ridică puțin cartea:

— Tu ai pus cartea asta în birou? Willie?

Willie aruncă o privire cărții și dădu din cap, apoi se întoarce și începu să scoată cumpărăturile din sacoșe.

— Willie, unde ai găsit-o?

— Sus în dormitor, răspunse Willie punând șunca în sertarul de carne al frigiderului.

— *Care* dormitor, Willie?

— Domnișoară Regan. Am găsit-o sub pat când am făcut curățenie.

— *Când* ai găsit-o? întrebă Chris, cu privirea încă fixată asupra paginilor cărții.

— După ce toți au plecat la spital, doamnă; când am aspirat în dormitorul lui Regan.

— Ești sigură?

— Sunt sigură, doamnă. Da, sunt sigură.

Chris nu mișcă, nu clipi, nu suflă, atunci când în memoria ei se năpusti, cu ghearele desfăcute asemenea unei păsări de pradă care-i cunoștea punctele slabe, imaginea în prim-plan a unei ferestre deschise din dormitorul lui Regan în seara accidentului lui Dennings; atunci când recunosc o priveliște familiară care îi amorți simțurile; atunci când privi țintă pagina de carte ce-i stătea în față.

O fâșie îngustă fusese ruptă de pe marginea ei cu îndemânare de chirurg.

Chris smuci în sus din cap, auzind larmă în camera lui Regan.

Bătăi rapide, cu o rezonanță puternică, de coșmar; asemenea unui baros bubuind într-un mormânt!

Regan țipând de teamă; de groază; implorând!

Karl! Karl urlând înfuriat la Regan!

Chris ieși din bucătărie ca o furtună.

Dumnezeule atotputernic, ce se întâmplă?

Înnebunită, Chris alergă spre scară, spre dormitor, auzi o lovitură,

cineva rostogolindu-se, cineva prăbușindu-se pe podea ca un bolovan și pe fiica ei plângând.

— Nu! Ah, nu, nu! Ah, nu, *te rog!* și Karl mugind... Nu! Nu, nu, Karl! Altceineva ! O voce groasă tunând amenințător, furioasă.

Chris se năpusti de-a lungul coridorului și năvăli în dormitor, își pierdu răsuflarea, rămase încremenită, paralizată de șoc, în timp ce bătaile bubuiau din plin; în timp ce Karl zăcea inconștient pe podea lângă birou; în timp ce Regan stătea cu tubul nazogastric rupt, cu picioarele proptite și larg desfăcute pe un pat ce sălta și se scutura violent, cu mâinile ce aveau la încheieturi carne vie, încleștate pe crucifixul alb de os, crucifixul alb de os pe care acum îl potrivea în dreptul vaginului ei, crucifixul alb de os la care se holba cu groază, cu ochii bulbucăți pe fața plină de sângele ce-i curgea din nas.

— Ah, te rog! Ah, nu, *te rog!* țipa ea ascutit în timp ce mâinile aduceau mai aproape crucifixul; în timp ce ea părea să se încordeze pentru a-l respinge.

— Ai să faci cum îți *spun*, scârnăvie! Ai s-o *faci!*

Mugetul amenințător, cuvintele, veneau de la *Regan*, vocea ei răgușită și guturală improșcând venin, în timp ce, într-o fulgerare, expresia și trăsăturile ei se transfigurară în mod hidos, devenind cele ale personalității demonice, de fiară, care apăruse în timpul hipnozei. Iar acum figurile și vocile se interschimbau cu rapiditate, în timp ce Chris privea înmărmurită:

— *Nu!*

— Ai s-o faci!

— *Te rog!*

— Ai s-o *faci*, cățea, sau te ucid!

— *Te rog!*

— Ba da, o să-l lași acum pe Iisus să te *fută*, să te *fută*, să te f...

Când Regan, holbându-se cu ochii ieșiți din orbite, ferindu-se din fața asaltului unei finalități hidoase, ținând ca din gură de șarpe de spaima deznodământului, când brusc fața demonică posedând-o iar, luându-i locul. În cameră, dintr-o dată, nările fură înăbușite de o duhoare, din pe-reți se prelinse un frig pătrunzător, bătaile conteniră, iar plânsul strident de groază al lui Regan se preschimbă într-un râs gutural, chelălăit de ciudă răuvoitoare și de furie triumfătoare, în timp ce ea își îndesă crucifixul în vagin și începu să se masturbeze cu ferocitate, urlând cu acea voce groasă, răgușită, asurzitoare.

— Acum ești *a mea*, acum ești *a mea*, vacă puturoasă! Cățea ce ești! Lasă-L pe Iisus să te *fută*, să te *fută!*

Chris rămase ținută de loc de groază, înghețată, cu palmele lipite strâns pe obraji, în timp ce râsul demonic, puternic, hohoti din nou plin de bucurie, iar din vaginul lui Regan, cu himenul și țesuturile sfâșiate, sângele improșcă pe cearșaf. Brusc, cu un răcnet direct din gât, Chris se repezi către pat, agățându-se orbește de crucifix. Încă mai țipa atunci când Regan se abătu asupra ei cu trăsăturile contorsionate infernal, întinse o mână încleștându-și-o în părul lui Chris, și o smuci cu capul în jos, presând-o puternic cu fața de vagin, mângiind-o cu sânge, în timp ce ea își unduia frenetic pelvisul.

— Aahhh, mamă de godac! Îngână Regan cu un erotism gutural, aspru, hârâit. *Linge-mă, linge-mă, linge-mă!* Aahhhhh! Apoi, tot cu aceeași mână o smuci pe Chris în sus, iar cu cealaltă o izbi în piept cu o forță uluitoare, făcând-o să se rostogolească prin cameră și să se zdrobească de un perete, în timp ce ea râdea-mugea cu dușmănie.

Chris se chirci la pământ într-o năuceală de teroare, într-o învârtăjeală de imagini și sunete prin cameră. Viziunile se roteau nebunește, încețoșate, nefocalizate, urechile răsunau puternic de distorsionări hao-

tice, în timp ce ea încerca să se redreseze, în timp ce eșua fiind prea slăbită, în timp ce privea spre patul încă neclar. Regan, cu spatele la Chris, își introducea delicat și senzual crucifixul în vagin, apoi afară, apoi îna-untru, îngânând cu acea voce groasă, de bas:

— Ahh, iat-o pe scroafa mea, da, dulcea, iubita mea purcea, purceaua mea, căț...

Vorbele se întrerupseră atunci când Chris începu să se târască cu greu către pat, cu fața mânjită de sânge, cu privirea încă neclară, cu membrele durând-o, trecând peste Karl. Apoi se trase îndărăt, se ghemui la loc cu o neîncrezătoare oroare, în momentul în care avu senzația că vede ca prin ceață, ca printr-un vâl, capul fiicei sale întorcându-se încet pe un trunchi nemișcat, rotindu-se monstruos, inexorabil, până când în final păru să ajungă cu fața la spate.

— Știi ce-a *făcut* pizdoasa ta de fiică? chicoti o voce ca de spiriduș, familiară.

Chris clipi înspre figura cu o căutătură de nebun, rânjită, cu buzele crăpate, arse, cu ochii ca de vulpe.

Țipă până leșină.

III ABISUL

Drept aceea i-au zis: Dară ce semn faci tu, ca să vedem și să credem în tine?

Ioan 6: 30-31

... Un comandor de brigadă [din Vietnam] a inițiat la un moment dat un concurs pentru înregistrarea celui de-al 10 000-lea omor în contul unității sale; premiul era o săptămână de lux în cartierul personal al colonelului...

Newsweek, 1969

Dară v-am zis că m-ați văzut, și nu credeți...

Ioan 6: 36-37

unu

Stătea pe trotuarul de pe Key Bridge, cu brațele pe deasupra parapetului, fără astâmpăr, așteptând. În spatele ei, traficul celor ce se întorceau la căminele lor se scurgea greoi, cu intermitente. Șoferii claxonau cu grijile lor de fiecare zi, iar bare de protecție înghionteau bare de protecție, hârșâind cu indiferență. Dăduse de Mary Jo; îi spusese minciuni.

— *Regan se simte bine. Apropo, mă gândeam la o altă mică petrecere. Încă o dată, cum îl chema pe acel psihiatru iezuit? Mă gândeam că poate îl includ și pe el pe...*

Râsete plutind către ea de undeva de dedesubt: un cuplu tânăr în blue-jeans, într-o canoe închiriată. Cu un gest rapid, nervos, scutură scrumul de la țigară și își aruncă privirea de-a lungul trotuarului podului, către District. Cineva grăbindu-se înspre ea: pantaloni kaki și jersey al-

bastru; nu un preot; nu el. Privi din nou în jos spre râu, spre neputința ei învârtelindu-se în siajul canoei roșu-aprins. Îi putu distinge numele de pe lateral: *Caprice*.

Pași. Bărbatul în jerseu apropiindu-se, încetinind atunci când ajunse în dreptul ei. Cu coada ochiului, îl văzu odihnindu-și antebrațul pe parapet. Ea își întoarse iute capul spre Virginia.

— Mergi mai departe, târâtură, se răsti ea răgușită către el, aruncând cu un bobârnac țigara în râu, sau pe Hristosul meu că țiș dup-un polițist!

— Domnișoară MacNeil? Sunt Părintele Karras.

Ea se uită lung, roși, tresaltă ușor de câteva ori. Fața ciupită de vârsat, aspră.

— Oh, Doamne Dumnezeule! Oh, îmi... *lisuse!*

Vru să-și scoată ochelarii de soare, se fâstâci și imediat și-i pus înapoi, atunci când ochii triști și întunecați îi căutară pe ai ei.

— Ar fi trebuit să vă spun că nu voi fi în uniformă. Îmi par rău.

Vocea lui era legănată, luându-i povara de pe umeri. Își împreună mâinile puternice cu un gest delicat. Erau mari dar sensibile: venate a la Michelangelo. Într-un fel, Chris își simți imediat privirea atrasă de ele.

— M-am gândit c-ar fi mult mai puțin bătător la ochi, continuă el. Păreați atât de preocupată să păstrați aceasta sub tăcere.

— Bănuiesc că ar fi trebuit să fiu preocupată să nu mă fac de băcănie în halul ăsta, îi replică ea, scotocind rapid prin poșetă. Pur și simplu am crezut să sunteți...

— Uman? o întrerupse el cu un zâmbet.

— Asta *știam* de când v-am văzut într-o zi în campus, spuse ea, căutând acum în buzunarul costumului. De-asta v-am sunat. Mi-ați părut uman.

Ridică privirea și îl văzu uitându-se la mâinile lui.

— Aveți o țigară, Părinte?

El băga mana în buzunarul cămășii.

— Merge una fără filtru?

— Acuma chiar, aș fuma și frânghie.

Scoase din buzunar un pachet de Camel și îl bătu cu degetul.

— Cu alocația mea, eu adesea o și fac.

— Legământ de sărăcie, murmură ea extrăgând o țigară cu un zâmbet reținut.

— Un legământ de sărăcie uneori ajută, comentă el, băgând mâna în buzunar după chibrituri.

— Cum ar fi?

— Face ca frânghia să aibă gust mai bun. Din nou, o jumătate de zâmbet atunci când el se uită la mâna cu care ea ținea țigara: Tremura. Văzu țigara unduind cu tresăriri scurte, dezordonate, și fără să aștepte, i-o luă dintre degete și și-o duse la gură. O aprinse, cu palmele făcute căuș în jurul chibritului. Trase un fum. Îi dădu țigara înapoi lui Chris, cu ochii ațintiți asupra mașinilor care treceau pe pod.

— Așa e mult mai ușor. Curentul de aer făcut de trafic, îi spuse el.

— Mersi, Părinte.

Chris îl primi cu considerație, cu grațitudine, chiar cu speranță. Pricepea gestul pe care el îl făcuse. Privi cum își aprinde și lui o țigară. Uită să mai țină palmele căuș. Atunci când el dădu drumul fumului, fiecare își sprijini câte un cot pe parapet.

— De unde sunteți, Părinte Karras? Originar.

— New York.

— Și eu. Însă nu m-aș întoarce niciodată. Dumneavoastră?

Karras se luptă cu nodul care i se punea în gât.

— Nu, nu m-aș întoarce. Se forță să zâmbească. Dar eu n-am voie

să iau hotărâri.

— Doamne, sunt o tâmpită. Sunteți preot. Trebuie să vă duceți unde vă trimit.

— Exact.

— Cum de a ajuns un intrat la apă să se facă preot? Întrebă ea.

El era nerăbdător să afle care era problema urgentă despre care pomenise la telefon. Ea își pipăia drumul, avea el senzația... către ce? Nu trebuia să o zorească. Va veni... va veni.

— E tocmai pe dos, o corectă el blând. Societatea...

— Cine?

— Societatea lui Iisus. Iezuit e prescurtarea de la aceasta.

— A, pricep.

— Societatea m-a susținut în școala medicală și în pregătirea psihiatrică.

— Unde?

— Oh, păi, Harvard; Johns Hopkins; Bellevue.

Deveni brusc conștient că vroia s-o impresioneze. De ce? se întrebă el; și imediat văzu răspunsul în maghernițele copilăriei sale; în balcoanele cinematografelor din Lower East Side. Micuțul Dimmy cu o stea de cinema.

— Nu-i rău, spuse ea cu considerație, dând din cap.

— Nu facem legăminte de sărăcie *mentală*.

Ea sesiză o iritare; scutură din umeri; se întoarse cu fața spre râu.

— Uitați ce este, pur și simplu nu vă cunosc și... Trase lung și adânc din țigară, iar apoi expiră, strivind chiștocul de parapet. Sunteți un prieten al părintelui Dyer, corect?

— Da, sunt.

— Deosebit de apropiat?

— Deosebit de apropiat.

— V-a vorbit despre petrecere?

— De la dumneavoastră de-acasă?

— De la mine de-acasă.

— Da, mi-a spus că păreați umană.

Ei îi scăpă; sau o ignoră.

— V-a vorbit despre fiica mea?

— Nu, n-am știut că aveți o fiică.

— Are doisprezece ani. Nu v-a pomenit de ea?

— Nu.

— Nu v-a spus ce-a făcut?

— Nu mi-a pomenit deloc de ea.

— Preoții își țin tare bine gura, prin urmare; așa-i?

— Depinde, răspunse Karras.

— De ce?

— De preot.

La marginea conștiinței sale își făcea loc un avertisment legat de femeile nevropate atrase de preoți, care doreau, în mod inconștient și sub masca unor alte probleme, să seducă ceea ce era de neatins.

— Uitați, consider că e o confesiune. Nu vă este permis să vorbiți despre ea, corect?

— Da, e corect.

— Și în afară de confesiune? Îl întrebă ea. Vreau să zic, și dacă vreun... Măinile ei erau acum agitate; fluturânde. Sunt curioasă. Vreau... Nu, Nu, chiar aș dori să știu. Vreau să zic, și dacă o persoană, să spunem, ar fi un criminal, cum ar veni un ucigaș poate sau ceva, mă-nțelegeți? Dacă ar veni la dumneavoastră după ajutor, ați fi nevoit să-l turnați?

Căuta să-și lărgască cunoștințele? Își clarifica dubiile în intenția

convertirii? Exista lume, Karras știa, care se apropia de mântuire de parcă ar fi fost un pod nesigur suspendat deasupra unui abis.

— Dacă ar veni la mine pentru ajutor spiritual, aș spune că nu, replică el.

— Nu l-ați turna.

— Nu. Nu, nu l-aș turna. Dar aș încerca să-l conving să se predea singur.

— Și cum procedați pentru a obține un exorcism?

— Poftim?

— Dacă o persoană este posedată de un demon oarecare, cum procedați pentru a obține un exorcism?

— Ei bine, mai întâi ar trebui pus într-o mașină a timpului și trimis înapoi în secolul al șaisprezecelea.

Era nedumerită.

— Ce vreți să spuneți prin asta? Nu v-am înțeles.

— Păi, pur și simplu nu se mai întâmplă, domnișoară MacNeil.

— De când?

— De când știm despre bolile mentale; despre paranoia; dedublarea personalității; toate lucrurile astea care mi s-au predat la Harvard.

— Glumiți?

Vocea ei era nesigură, neajutorată, încurcată, și Karras regretă că forțase nota. De unde îi venise? se întreabă el. Îi scăpase necontrolată de pe buze.

— Mulți catolici educați, domnișoară MacNeil, îi spuse el pe un ton mai blând, nu mai cred în Diavol, iar cât privește posedarea, de când m-am alăturat iezuiților n-am întâlnit niciodată un preot care să fi executat vreo exorcizare în viața lui. Nici unul.

— Chiar sunteți un preot, se întreabă ea tăios cu o amară dezamăgire, sau sunteți de la Centrul Casting? Vreau să zic, cum rămâne cu toate acele povesti din Biblie despre Hristos alungând toți acei demoni?

El răspunse din nou caustic, fără a cugeta:

— Auziți, dacă Hristos le-ar fi spus acelor oameni care se presupunea că erau posedăți că de fapt aveau schizofrenie, ceea ce îmi închipui că și aveau, probabil că l-ar fi răstignit cu trei ani mai devreme.

— A, zău? Chris duse o mână tremurândă la ochelari și își îngroșă vocea într-un efort de a o controla. Ei bine, Părinte Karras, se întâmplă că cineva foarte apropiat mie este probabil posedat. Are nevoie de o exorcizare. O s-o faceți?

Brusc, lui Karras i se păru ireal: Key Bridge; peste râu, The Hot Shoppe; traficul; Chris MacNeil, starul de film. Cum stătea privind-o lung, bâjbâind după un răspuns, ea își dădu jos ochelarii și Karras resimți un șoc instantaneu, cutremurător, când văzu roșeața și implorarea disperată din acei ochi vlăguiți. Femeia, realizează el, vorbea serios.

— Părinte Karras, e fiica mea, îi spuse ea aspru, *fiica* mea!

— Atunci cu atât mai mult, spuse el blând într-un târziu, sunt motive de a lăsa la o parte exorcizarea și...

— *De ce?* Dumnezeuule, nu-nțeleg! izbucni ea cu o voce spartă, distrusă.

El îi luă încheietura în mână sa încurajatoare.

— În primul rând, îi spuse el pe un ton alinător, ar putea înrăutăți lucrurile.

— Dar *cum?*

— Ritualul exorcizării este periculos de sugestiv. Ar putea implanta, vedeți dumneavoastră, noțiunea de posedare acolo unde ea n-a existat

înainte, sau dacă a existat, ar putea tinde s-o întărească. Iar în al doilea rând, domnișoară MacNeil, înainte ca Biserica să aprobe un exorcism, ea întreprinde o anchetă pentru a vedea dacă este întemeiat. Asta ia timp. Între timp f...

— N-ați putea să faceți dumneavoastră exorcizarea? imploră ea, buza de jos începând să tremure. Ochii i se umpleau de lacrimi.

— Știți, orice preot are puterea de a exorciza, dar trebuie să aibă aprobarea Bisericii, și ca să fiu sincer, aceasta a fost arareori acordată, așa încât...

— N-ați putea măcar să o vedeți?

— Ăă, ca psihiatru, da, aș putea, dar...

— Are nevoie de un *preot*! Chris începu dintr-o dată să țipe, cu trăsăturile contorsionate de furie și teamă. Am dus-o pe la toți futangii dracului de doctori și de psihiatri de pe lumea asta și ei m-au trimis la *preoți*; acum dumneavoastră mă trimiteți la *ei*!

— Dar f...

— Iisuse Hristoase, nu vrea careva *să mă ajute*? Strigătul care îi înghetea sângele izbucni drept în sus, pe deasupra râului. Păsări uimite de pe maluri se opriră din cântat. Ah, Doamne Dumnezeule, cineva să mă ajute! Chris gemea prăbușită la pieptul lui Karras, scuturându-se de sughițuri. Vă rog ajutați-mă! Ajutați-mă! Vă rog! Vă rog, ajutor!...

Iezuitul privi în jos și își apropie mâinile de părul ei pentru a o consola, în timp ce călătorii aflați în mașinile blocate de circulație îi priveau pe geam cu dezinteres de trecători.

— E-n ordine, șopti Karras bătând-o pe umăr. Vroia doar s-o calmeze; să-i alunge gândurile negre; să-i stăvilească isteria.

— *...fiica mea*? Ea era aceea care avea nevoie de ajutor psihiatric.

— E-n ordine. Voi merge s-o văd, îi spuse el. Voi veni s-o văd.

Se apropie de casă împreună cu ea, în tăcere, cu senzația de ireal persistând, cu gândul la conferința de a doua zi de la Georgetown Medical School. Încă nu-și pregătise notițele.

Urcară treptele de la intrare. Karras își aruncă privirea de-a lungul străzii către reședința iezuiților și realizează acum că va pierde masa. Era șase fără zece. Se uită la Chris care introducea cheia în broască. Aceasta ezită, se întoarse către el.

— Părinte... credeți că ar trebui să purtați hainele de preot?

Vocea: cât era de copilăroasă; cât era de naivă.

— Prea periculos, îi răspunse el.

Ea dădu din cap și împinse ușa; acela fu momentul în care Karras simți: un avertisment înfiorător, pătrunzător. Îi pătrunse în sânge asemenea unor ace de gheață.

— Părinte Karras?

Își ridică privirea. Chris intrase. Ținea de ușă.

O clipă rămase nemișcat, ezitând; apoi brusc păși înainte, intrând în casă cu un ciudat sentiment de sfârșeală.

Karras auzi larma. La etaj. O voce groasă, bubuitoare, tuna obscenități, amenințând cu furie, cu ură, cu frustrare.

Preotul privi către Chris. Ea se uita fix la el, tăcută. Apoi o luă înainte. El o urmă pe scări și de-a lungul coridorului până la dormitorul lui Regan, unde Karl stătea sprijinit de peretele din fața ușii, cu capul coborât deasupra brațelor încrucișate. Când servitorul ridică încet privirea spre Chris, Karras văzu deruta și sperietura din ochii lui. Vocea din dormitor, acum aproape, era atât de tare încât părea amplificată electronic.

— Tot nu vrea chingi, îi spuse Karl lui Chris cu o voce înspăimânta-

tă, întretăiată.

— Mă întorc într-o secundă, Părinte, îi spuse Chris fără intonație preotului.

Karras o urmări mergând pe hol și intrând în propriul ei dormitor; apoi își întoarse privirea spre Karl. Elvețianul se uita la el fix.

— Dumneavoastră sunteți preot? Întrebă Karl.

Karras dădu din cap, apoi privi repede înapoi către ușa dormitorului lui Regan. Vocea furioasă fusese înlocuită de mugetul lung, strident, al unui animal ce ar fi putut fi un juncan.

Ceva înghiontindu-l la mână. Privi, în jos.

— Aceasta-i ea, spuse Chris, aceasta-i Regan. Îi dădea o fotografie. O luă. Fetiță. Foarte drăguță. Zâmbetul dulce. Asta a fost făcută acum patru luni, spuse Chris copleșită. Luă fotografia înapoi și arătă cu capul înspre ușa dormitorului. Acum intrați și aruncați o privire să vedeți cum arată ea acuma. Se sprijini de perete lângă Karl. Eu aștept aici.

— Cine-i acolo înăuntru cu ea? o întrebă Karras.

— Nimeni.

El îi susținu privirea neclintită, iar apoi se întoarse încruntat către ușa dormitorului. Când puse mâna pe clanță, sunetele dinăuntru încetară brusc. În liniștea care picura, Karras ezită, apoi intră încet în cameră, aproape înclinându-se pe spate din cauza duhului pătrunzătoare de excremente mușcate care îl lovi în față asemenea unui suflu palpabil.

Își stăpâni repede pornirile și închise ușa. Apoi ochii lui priviră năucii lucrul care era Regan, creatura care stătea în pat întinsă pe spate, cu capul proptit pe o pernă. Ochii îi erau ieșiți din orbite și străluceau cu o viclenie nebună și cu o inteligență arzătoare, cu interes și cu ciudă, fixându-se asupra lui, urmărindu-l din scurt, jucând pe o față scheletică, mască hidoasă a reavoinței care poate subjugă mintea. Karras își plimbă privirea pe părul încâlcit în șomoioage groase; pe brațele și picioarele descarnate; pe stomacul dilatat, ieșit atât de grotesc în afară; apoi din nou ochii: îl priveau...îl săgețau...își schimbau poziția pentru a-l urmări acum în timp ce el se mișca spre un birou și un scaun de lângă fereastră.

— Salut, Regan, spuse preotul pe un ton cald, prietenos.

Apucă scaunul și-l duse lângă pat.

— Sunt un prieten al mamei tale. Ea îmi spune că nu te-ai simțit prea bine. Se așază. Ai vrea să-mi spui ce nu-i în ordine? Aș dori să te ajut.

Ochii licăriră fioros, fără să clipească, iar o salivă gălbuie se prelinse din colțul gurii pe bărbie. Apoi buzele se întinseră încordate într-un rânjet de fiară, într-o schimonoseală cu gura până la urechi.

— Ia te uită ce surpriză, îl sorbi Regan sardonice din ochi.

Lui Karras i se zbârli părul de pe ceafă, căci vocea groasă era un bas imposibil, plin de putere și de amenințări.

— Deci tu ești... pe *tine* te-au trimis! Ei bine, nu avem deloc de ce să ne temem de tine.

— Da, exact. Sunt prietenul tău. Aș dori să te ajut, spuse Karras.

— Ai putea atunci să mai slăbești chingile astea, cârâi Regan. Trase de încheieturi în sus și Karras observă acum că erau legate cu un set dublu de chingi.

— Te jenează? o întrebă el.

— La culme. Sunt o năpastă. O năpastă *infernală*. Ochii scânteiară viclean cu un amuzament secret.

Karras văzu urmele de zgârieturi de pe fața ei; tăieturile de pe buze unde se părea că și le-a mușcat.

— Mi-e teamă că ai putea să-ți faci singură rău, Regan.

— Eu nu sunt Regan, hurui ea tot cu același rânjet hidos care acum

îi părea lui Karras a fi expresia ei permanentă. Cât de nepotrivit arăta aparatul ortodontic pe dinții ei, reflectă acesta.

— Oh, pricep. Păi atunci, poate că ar trebui să ne prezentăm. Eu sunt Damien Karras, spuse preotul. Tu cine ești?

— Eu sunt Diavolul.

— Ah, bine, foarte bine. Karras dădu aprobator din cap. Acum putem vorbi.

— O șuetă?

— Dacă dorești.

— Face bine la suflet. Totuși, vei fi de acord că nu pot vorbi liber cât timp sunt legat cu aceste chingii. Sunt obișnuit să gesticulez. Regan o luă razna. După cum știi, mi-am petrecut multă vreme la Roma, dragă Karras. Acum dacă ești drăguț să desfaci chingile!

Ce precocitate de limbaj și de gândire, rămase Karras pe gânduri. Stând pe scaun, se aplecă înainte cu interes profesional.

— Spui că ești Diavolul? Întrebă el.

— Te asigur.

— Atunci de ce nu faci să dispară chingile pur și simplu?

— E o etalare mult prea vulgară de putere, Karras. Prea lipsit de rafinament. În definitiv, sunt un prinț! Un chicot. Prefer în mod deosebit persuasiunea, Karras; spiritul unitar; implicarea comunității. Mai mult încă, dacă îmi slăbesc singur chingile, prietene, îți refuz oportunitatea de a împlini un act caritabil.

— Dar un act caritabil, spuse Karras, este o virtute și asta este ceea ce Diavolul ar vrea să împiedice; deci de fapt te-aș *ajuta* acum dacă *n-aș* desface chingile. Cu excepția, desigur — ridică din umeri — a cazului în care nu ești cu adevărat Diavolul. Și în acest caz, poate că aș desface chingile.

— Ce viclean din partea ta, Karras. Numa' de-ar fi aici dragul de Irod să se bucure de asta.

— Care Irod? Întrebă Karras cu ochii mijiți. Făcea oare un joc de cuvinte referitor la faptul că pe Irod, Hristos îl numise „acea vulpe”? Erau doi. Vorbești despre regele Iudeii?

— Despre tetrarhul Galileii! răbufni ea cu furie și cu un dispreț jignitor; apoi brusc rânji din nou, înșirând cu acea voce sinistră: Uite, vezi cât m-au indispus nesuferitele astea de chingii? Desfă-le. Desfă-le și-ți voi spune viitorul.

— Foarte ispititor.

— Specialitatea casei.

— Da, și cum știu eu că *poți* citi viitorul?

— Eu sunt Diavolul.

— Da, tu așa spui, dar nu vrei să-mi faci dovada.

— Tu n-ai credință.

Karras înlemni.

— În ce?

— În *mine*, dragă Karras; în *mine*! Ceva batjocoritor și malițios dansa ascuns în acei ochi. Toate aceste dovezi, toate aceste semne pe cer!

— Acuma, deci; ceva simplu ar fi de ajuns, propuse Karras. De exemplu: Diavolul știe totul, corect?

— Nu *aproape* totul, Karras... aproape. Vezi? Se tot spune că sunt încrezut. Nu sunt. Eh, ia spune, ce pui la cale, vulpe? Ochii îngălbeniți, injectați, luciră viclean.

— M-am gândit că am putea testa întinderea cunoștințelor.

— Ah da! Cel mai mare lac din America de Sud, turui Regan cu ochii dilatați de satisfacție, este lacul Titicaca din Peru! E de ajuns?

— Nu, va fi nevoie să te întreb ceva ce știe numai Diavolul. De

exemplu, unde e Regan? Știi?

— E aici.

— Unde „aici”?

— În porc.

— Lasă-mă s-o văd.

— De ce?

— De ce, ca să dovedești că-mi spui adevărul.

— Vrei s-o fuți? Slăbește chingile și te las să te dai la ea!

— Lasă-mă s-o văd.

— Foarte succulentă pizdă, spuse Regan, privind libidinos și întinzându-și scuiat pe buze cu limba sa încărcată ce-i atârna din gură. Dar săracă cu duhul, prietene. Te sfătuiesc insistent să rămâi cu mine.

— Ei bine, e evident că nu știi unde e — Karras ridică din umeri — deci se pare că nu ești Diavolul.

— *Sunt!* mugi Regan, smucindu-se brusc în sus, cu fața contorsionată de furie. Pe Karras îl trecură fiorii atunci când vocea masivă, înspăimântătoare, tună, zguduind pereții camerei. *Sunt!*

— Păi, atunci, lasă-mă s-o văd pe Regan, spuse Karras. Asta ar dovedi ce spui.

— Îți voi arăta! Îți voi citi gândurile! fierbea furioasă vocea. Gândește-te la un număr între unu și zece!

— Nu, asta n-ar dovedi nimic. Va trebui s-o văd pe Regan.

Dintr-o dată ceva-ul chicoti, sprijinindu-se în spate de tăblia patului.

— Nu, nimic nu ți-ar dovedi ție ceva, Karras. Ce splendid. Într-adevăr, ce splendid! Între timp, vom încerca să-ți facem șederea cât se cuvine de plăcută. La urma urmelor, acum, noi n-am vrea să te pierdem.

— Care „noi”? tatonă Karras repede animat de interes.

— Suntem chiar un mic grup în purcea, spuse ceva-ul dând din cap. O, da, mică mulțime uimitoare. Mai târziu mă voi ocupa de prezentările individuale. Până una-alta, sufăr de pe urma unei mâncărimi înnebunitoare și nu mă pot scărpinga. N-ai vrea să slăbești o clipă chingile, Karras?

— Nu, spune doar unde te mănâncă și te voi scărpinga eu.

— A, viclean, foarte viclean!

— Arată-mi-o pe Regan și poate voi desface o chingă, propuse Karras. Dacă...

Dintr-o dată se cutremură șocat, atunci când se trezi că privește fix în niște ochi plini de groază, la o gură mută, larg deschisă, ce încerca să tragă aer în piept și să țipe după ajutor.

Dar apoi identitatea Regan dispăru cu iuțeală într-o remodelare voalată a trăsăturilor.

— Ai de gând să scoți chingile astea? întrebă o voce mieroasă cu un puternic accent britanic.

Personalitatea demonică reveni fulgerător.

— Fi-vă milă de un vechi ministrant, Părințele! cârâi ea, iar apoi își aruncă râzând capul pe spate.

Karras rămase încremenit, simți din nou mâinile glaciale pe ceafa sa, mai palpabile acum, mai ferme. Regan-lucrul se întrerupse din râs și îl fixă cu ochii încordați.

— Întâmplător, mama ta e aici cu noi, Karras. Vrei să-i lași un mesaj? Voi avea grijă să-l primească. Apoi brusc Karras se feri de un jet de vomă, sărind de pe scaun. Îi atinse o porțiune din jersey și o mână.

Cu fața acum decolorată, preotul privi în jos spre pat. Regan cloncănea triumfătoare. De pe mâna lui picura pe covor vomă.

— Dacă aceasta-i adevărat, spuse preotul înțepenit, atunci tu

trebuie să știi numele de botez al mamei mele. Care este el?

Regan-lucru! sâsâi spre el, cu ochii lucind nebunește, ondulând delicat din cap asemenea unei cobre.

— Care este?

Regan mugi ca un juncan, cu un vuiet furios care străbătu obloanele și făcu să zdrăngăne geamurile marii ferestre cu cercevele. Își dădu ochii peste cap.

O vreme Karras o urmări cum continuă să mugească; apoi își privi mâna și ieși din cameră.

Chris se depărtă iute de perete, privind nenorocită la jerseyul iezuitului.

— Ce s-a-ntâmplat? A vomitat?

— Aveți un prosop? Întrebă el.

— E chiar aici baia! spuse ea grăbită, arătând spre o ușă de pe hol. Karl, uite-te de Regan, îi ordonă ea și îl urmă pe preot la baie.

— Îmi pare nespun de rău! exclamă ea agitată, luând cu o smucitură un prosop de pe suport. Iezuitul se duse la chiuvetă.

— Îi dați tranchilizante? Întrebă el.

Chris deschise robinetele.

— Da, Librium. Să v-ajut să vă scoateți jerseyul ca să vă puteți spăla.

— Ce doză? Întrebă el trăgând de jersey cu mâna stângă curată.

— Stați să v-ajut. Trase de elasticul jerseyului. Păi, astăzi i-am făcut patru sute de miligrame, Părinte.

— Patru *sute*?

Chris îi ridicase jerseyul până la piept.

— Mda, așa am reușit să-i legăm chingile. A trebuit s-o ținem cu toții ca să...

— I-ați făcut fiicei dumneavoastră patru sute de miligrame o dată?

— Haideți, ridicați brațele, Părinte. El le ridică iar ea trase cu grijă de jersey. Nu-ți vine să crezi cât e de puternică.

Dădu la o parte perdeaua de la duș și aruncă jerseyul în cadă.

— O s-o pun pe Willie să vi-l spele, Părinte. Îmi pare rău.

— Nu-i nimic. Nu contează. Desfăcu nasturele de la mâneca dreaptă a cămășii sale scrobite, dând la iveală o pădure de păr moale și castaniu pe antebraț.

— Îmi pare rău, repetă Chris ușor, așezându-se încet pe marginea cadei.

— Se hrănește cu ceva? Întrebă Karras. Lăsa apa caldă a robinetului să-i curgă pe mână pentru a-i spăla voma.

Ea încleșta și descleșta degetele pe prosopul roz, pe care era brodat *Regan* cu albastru.

— Nu, Părinte. Doar Sustagen când doarme. Dar și-a smuls tubul.

— Și l-a rupt?

— Azi.

Tulburat, Karras se săpuni și se clăti pe mâini, iar după un timp rosti pe un ton grav:

— Ar trebui să fie internată într-un spital.

— Pur și simplu nu pot face asta, răspunse Chris fără intonație în voce.

— De ce?

— Pur și simplu nu pot! repetă tremurând de anxietate. Nu pot implica pe nimeni altcineva! A... Chris lăsa capul să-i cadă în față. Trase aer în piept. Expiră. A făcut ceva, Părinte. Nu pot să-mi asum riscul ca cineva să afle. Nu un doctor... sau o infirmieră... Ridică privirea. Nimeni. El închise încruntat robinetele.

— ...Și dacă o persoană, să spunem, ar fi un criminal... Își coborî

capul, privind fix în jos la chiuvetă.

— Cine-i administrează Sustagen-ul? Librium-ul? Medicamentația?

— Noi. Ne-a arătat doctorul ei cum.

— Aveți nevoie de rețete.

— Ăă, ați mai putea și dumneavoastră să le faceți, nu-i așa,

Părinte?

Karras se întoarce spre ea cu mâinile ridicate deasupra chiuvetei, asemenea unui chirurg după ce s-a spălat. Privirea ei bântuită se încrucișă un moment cu a lui și el avu senzația unei spaime, a unui secret groaznic. Arată cu capul spre prosopul din mâna ei. Ea rămase privind în gol.

— Prosopul, vă rog, spuse el încet.

— Oh, iertați-mă! I-l întinse rapid, continuând să-l privească așteptând încordată. Iezuitul se șterse pe mâini.

— Ei bine, Părinte, a ce arată? îl întreabă în fine Chris. Credeți că e posedată?

— Dumneavoastră credeți?

— Nu știu. Mi-am închipuit că *dumneavoastră* sunteți expertul.

— Cât de mult știți despre posedare?

— Doar puținul pe care l-am citit. Unele lucruri pe care mi le-au spus doctorii.

— Care doctori?

— De la Barringer Clinic.

Împături prosopul și îl atârână cu grijă pe suport.

— Sunteți catolică?

— Nu.

— Ce religie?

— Nici una, dar am...

— De ce-ați venit atunci la mine? Cine v-a sfătuit?

— Am venit pentru că sunt disperată! rosti Chris surescitată.

Nimeni nu m-a sfătuit!

Stătea cu spatele la ea, ținând ușor încă de marginile prosopului.

— Ați spus mai devreme că psihiatrii v-au sfătuit să veniți la mine.

— Eh, nu știu ce am spus! Îmi ieșisem practic din minți!

— Să știți, nu mă interesează câtuși de puțin motivele dumneavoastră, răspunse el cu o intensitate temperată cu grijă. Tot ce mă interesează este să fac ce este cel mai bine pentru fiica dumneavoastră. Dar vă spun de la început că dacă priviți exorcismul ca pe un tratament autosugestiv de șoc, atunci mai bine sunați la Central Casting, domnișoară MacNeil, pentru că Biserica n-o să se lase dusă și veți pierde un timp prețios. Karras își încleștă degetele pe raftul cu prosoape pentru a-și struni mâinile tremurânde. *Ce era-n neregulă? Ce se întâmplase?*

— Întâmplător este *doamnă* MacNeil, o auzi pe Chris spunându-i sec.

El își coborî fruntea și își înmuie tonul.

— Uitați ce-este, fie că-i un demon, fie că-i o boală mentală, voi face tot ce-mi stă efectiv în putință pentru a o ajuta. Dar trebuie să cunosc adevărul. Este important pentru Regan. Pe moment, bâjbâi într-o stare de ignorantă, care pentru mine nu reprezintă nimic supranatural sau anormal, ci este pur și simplu condiția mea obișnuită. Acuma de ce n-am ieși din baia asta și să coborâm să stăm de vorbă. Se întoarce din nou către ea cu un zâmbet slab, cald, de îmbărbătare. Întinse mâinile pentru a o ajuta să se ridice. Mi-ar prinde bine o ceașcă cu cafea.

— Mie mi-ar prinde bine niște băutură.

Se duseră în camera de lucru, în timp ce Karl și Sharon aveau grijă de Regan. Chris se așează pe canapea, iar Karras pe un scaun de lângă șemineu. Actrița îi povestește istoria bolii lui Regan, însă are grijă să nu poemenească în vreun fel de fenomenele legate de Dennings.

Preotul ascultă, rostind foarte puține cuvinte: o întrebare când și când; o aprobare din cap; o încruntare.

Chris recunoscuse faptul că la început considerase exorcismul ca pe un tratament de șoc.

— Acum nu știu, spuse ea, scuturând din cap. Degete pistruiate, încheștate, i se răsuceau nervos în poală. Efectiv nu știu. Ridică o privire către preotul adâncit în gânduri. *Dumneavoastră* ce credeți, Părinte?

— Comportamentul silit, produs de vinovăție, poate, combinat cu dedublarea personalității.

— Părinte, toată porcăria asta am *fumat-o*! Cum puteți spune asta acum, după tot ceea ce tocmai ați văzut!

— Dacă ați fi văzut tot atât de mulți pacienți în saloanele psihiatrice câți am văzut eu, ați putea s-o spuneți foarte ușor, o asigură el. Acum ziceți și *dumneavoastră*; posedare de către demoni, bine: să presupunem că se întâmplă, că este un fapt de viață. Dar fiica *dumneavoastră* nu spune că e un demon, ea insistă că este *însuși Diavolul*, or asta e același lucru cu a afirma că ești Napoleon Bonaparte! Pricepeți?

— Atunci explicați toate bătaile și treburile astea.

— Nu le-am auzit!

— Eh, le-au auzit cei de la Barringer, Părinte, așa că nu au fost numai aici în casă.

— Bine, poate, dar în nici un caz nu trebuie neapărat să apelăm la Diavol pentru a le explica.

— Atunci explicații-le, ceru ea.

— Psihokinezie.

— Ce?

— Ăă, ați auzit de fenomenul poltergeist, nu?

— Fantome care aruncă farfurii și chestii de-astea?

Karras dădu din cap.

— Nu e chiar așa de neobișnuit, și de obicei se întâmplă în jurul unui adolescent tulburat din punct de vedere emoțional. S-ar părea că tensiuni interne extreme ale minții pot uneori declanșa energii care sunt în stare să miște *de la distanță* obiectele prin aer. Nu e nimic supranatural în asta. Ca și puterea anormală a lui Regan. Încă o dată, în patologie e ceva obișnuit. Spuneți-i dacă vreți triumful spiritului asupra materiei.

— I-aș spune ceva nefiresc.

— Mă rog, în orice caz, se întâmplă în afara posedării.

— Aoleu, nu, că asta-i bună, eu care sunt atee și *dumneavoastră* care sunteți preot, și...

— Cea mai bună explicație pentru orice fenomen, se făcu Karras că nu observă, este totdeauna cea mai simplă și în care să-și găsească loc toate, faptele.

— Ei bine, poate sunt eu tâmpită, îi ripostă ea, dar să mi se spună că e o bazonie în mintea cuiva care aruncă cu farfurii în tavan, asta nu-mi spune absolut nimic! Deci ce este? Puteți să-mi spuneți o dată pentru totdeauna ce este?

— Nu, noi nu subes...

— Ce dracu' e dedublarea personalității, Părinte? *Dumneavoastră* o *pronunțați*; eu o *aud*. Ce *este*? Sunt chiar așa de proastă? N-ați vrea să-mi spuneți în așa fel încât să-mi intre și mie în cap? În ochii cu vinișoare de sânge era pledoaria unei confuzii desperate.

— Auziți, nu există nimeni pe lume care să pretindă că o înțelege, îi spuse blând preotul. Tot ce știm este că se întâmplă, iar orice dincolo de fenomenul însuși este doar cea mai pură speculație. Dar dacă vă face plăcere, gândiți-vă la ea în felul următor: creierul uman conține undeva în jurul a șaptesprezece miliarde de celule.

Chris se apleacă înainte, încruntându-se interesată.

— Pe urmă; dacă privim aceste celule, continuă Karras, vedem că ele manipulează aproximativ o sută de milioane de mesaje pe secundă; acesta este numărul de senzații care îți bombardează corpul. Nu numai că integrează aceste mesaje, dar o fac eficient, o fac fără să se poticnească și fără să stea una în calea alteia. Acuma; cum ar putea face asta fără o formă oarecare de comunicare? Păi, se pare că n-ar putea. Așa încât, aparent, aceste celule au poate o conștiință a lor proprie. Imaginați-vă acum că trupul omenesc ar fi un mare transatlantic, da? și că toate celulele creierului sunt echipajul. După asta; una din celule este sus pe pasarelă. Este căpitanul. Dar nu știe niciodată *precis* ce face restul echipajului sub punte. Tot ce știe este că vasul continuă să meargă uns, că se face treabă. Acuma; căpitanul ești tu, conștiința ta care *veghează*. Și ceea ce se întâmplă în cazul personalității duale — poate — este una din celulele echipajului care urcă pe pasarelă și preia comanda. Cu alte cuvinte, revoltă. Așa... asta vă ajută să înțelegeți?

Ea privea lung, fără să clipească, incredulă.

— Părinte, e ceva atât de depărtat și de impalpabil încât aproape că mă gândesc că mi-e mai ușor să cred în *Diavol*!

— Aă...

— Uitați ce este, eu nu mă pricep la aceste teorii și la toate chestiile astea, îl întrerupse ea cu o voce joasă, profundă. Dar vă voi spune ceva, Părinte: arătați-mi un geamăn identic cu Regan: aceeași față, aceeași voce, același miros, același orice, până și modul în care pune punctele pe *i*-uri, și tot așa ști într-o secunda că nu e ea cu adevărat! Aș ști-o! Aș ști-o până-n măduva *oaselor* și vă spun că *știu că lucrul ăla de la etaj nu este fiica mea! O știu! Știu!*

Se aplecă pe spate, vlăguită.

— Acum spuneți-mi ce să fac, îl provocă ea. Dați-i drumul: spuneți-mi că știți că este o *realitate* faptul că nu e nimic în neregulă cu fiica mea în afară de ceva la cap; că știți că este o *realitate* faptul că nu are nevoie de o exorcizare; că *știți* că nu i-ar face nici un bine. Dați-i drumul! Spuneți-mi! Spuneți-mi ce să fac!

Secunde lungi, tulburătoare, preotul rămase nemișcat. Apoi spuse încet:

— Ei bine, sunt puține lucruri pe lumea asta pe care le știu că sunt o realitate.

Căzu pe gânduri, scufundându-se înapoi în scaunul său. Apoi vorbi din nou:

— Regan are o voce cu tonalitate joasă? Întrebă el. Normală?

— Nu, practic e foarte subțire.

— Ați considera-o că este precoce?

— Cătuși de puțin.

— Știți ce IQ are?

— În jurul mediei.

— Și lecturile obișnuite?

— Nancy Drew și cărți cu benzi desenate, în cea mai mare parte.

— Și modul de exprimare din acest moment: cât de diferit ați spune că este față de cel normal?

— Complet. N-a folosit niciodată nici *jumătate* din cuvintele astea.

— Nu, nu mă refer la *conținutul* vorbirii; mă refer le *stil*.

— Stil?
— Felul în care leagă cuvintele.
— Vai, nu sunt prea sigură dacă știi la ce vă referiți.
— N-aveți cumva scrisori scrise de ea? Compuneri? O înregistrare cu vocea ei ar fi...

— Da, este o bandă pe care îi vorbește tatălui ei, îl întrerupse ea. Avea de gând să i-o trimită drept scrisoare dar n-a apucat s-o termine. O vreți?

— Da, o vreau, și îmi vor trebui de asemenea fișele medicale, în special cea de la Barringer.

— Uitați, Părinte, am *fost pe* drumul ăsta și...

— Da, da, știu, dar va trebui să văd eu însumi fișele.

— Deci sunteți încă împotriva unei exorcizări.

— Sunt doar împotriva șanselor de a-i face fiicei dumneavoastră mai mult rău decât bine.

— Dar acum vorbiți strict din punctul de vedere al psihiatrului, corect?

— Nu, vorbesc și din punctul de vedere al preotului. Dacă ajung la Chancery Office, sau unde o trebui să mă duc pentru a obține permisiunea de a executa o exorcizare, primul lucru pe care trebuie să-l am este un indiciu cât mai substanțial că starea fiicei dumneavoastră nu este o problemă pur psihiatrică. După aceasta, aș avea nevoie de evidențe pe care Biserica să le accepte drept semne de posedare.

— Cum ar fi?

— Nu știu. Va trebui să mă duc să mă uit.

— Glumiți? Am crezut că se presupunea că dumneavoastră sunteți un expert.

— Probabil că exact în clipa de față dumneavoastră știți mai multe despre posedarea demonică decât majoritatea preoților. Între timp, când îmi puteți face rost de fișa de la Barringer?

— Dacă va fi nevoie, voi închiria un avion!

— Și banda?

Chris se ridică în picioare.

— Mă duc să văd dac-o găsesc.

— Și încă un singur lucru, adăugă el. Ea se opri lângă scaunul lui. Cartea aceea despre care ați pomenit, cu capitolul despre posedare: credeți că vă puteți acum aminti dacă Regan a citit-o cumva anterior instalării bolii?

Se concentrează, ciocănind cu unghiile în dinți.

— Chiar, parcă-mi amintesc că citea *ceva* cu o zi înainte de scu... Înainte ca necazul să înceapă cu adevărat, se corectă ea, dar nu pot fi absolut sigură. Dar cândva a făcut-o, cred. Adică, sunt sigură. *Aproape* sigură.

— Aș vrea s-o văd. Puteți să mi-o dați?

— E a dumneavoastră. I-a expirat termenul de la bibliotecă. V-o aduc. Merse către ușă. Banda aceea e la subsol, cred. O să mă uit. Mă-ntorc imediat.

Karras dădu din cap absent, privind fix un model de pe covor. Apoi, după mai multe minute, se ridică în picioare, merse încet până în holul de la intrare și rămase nemișcat în întuneric, rămase fără nici o expresie pe față, privind în gol, cu mâinile în buzunare, ascultând grohăitul unui porc de la etaj, chelălăitul unui șacal, sughițuri, sâsâituri.

— A, sunteți aici! M-am dus să vă caut în birou.

Karras se întoarse și o văzu pe Chris tocmai aprinzând lumina.

— Plecați? Veni spre el cu cartea și cu banda.

— Din nenorocire, trebuie să-mi pregătesc o conferință pentru mâine.

— Oh, unde?

— La școala medicală. Luă cartea și banda din mâinile ei. Voi încerca s-ajung pe-aici mâine după-masă sau pe seară. Între timp, dacă apare ceva urgent, sunați-mă fără probleme, la orice oră. Voi lăsa vorbă la centrală să vă dea legătura. Ea dădu din cap. Iezuitul deschise ușa.

Așa: cum stați cu medicația? Întrebă el.

— Okay, spuse ea. Totul e pe rețete reonorabile.

— Nu vreți să mai chemați doctorul?

Actrița închise ochii și scutură foarte slab din cap.

— Să știți, eu nu sunt un GP, o atenționa el.

— Nu pot, șopti ea. Nu pot.

El îi putu simți anxietatea pulsând zgomotos, asemenea valurilor pe o plajă pustie.

— Eh, acum, mai devreme sau mai târziu, voi fi nevoit să spun unuia dintre superiorii mei ce intenționez să fac; mai ales dacă urmează să trec pe aici la diferite ore neobișnuite din noapte.

— Și dumneavoastră sunteți nevoit? Ea se încruntă îngrijorată.

— Păi, altfel aș putea să par un pic ciudat, nu credeți?

Chris privi în jos.

— Mda, pricep ce vreți să spuneți, murmură ea.

— Vă deranjează? Îi voi spune doar ce este nevoie. Nu vă faceți griji, o asigură el. N-o să umble vorba.

Ea ridică o privire neajutorată, chinuită, către ochii puternici și triști; văzu tăria; văzu durerea.

— Okay, spuse ea slab.

Îi încredința durerea.

El dădu aprobator din cap.

— Mai vorbim.

Dădu să iasă, dar apoi zăbovi în pragul ușii, gânditor, cu mâna la buze.

— Fiica dumneavoastră știa că urma să vină aici un preot?

— Nu. N-a știut nimeni în afară de mine.

— Ați știut că mama mea a murit chiar de curând?

— Da. Îmi pare foarte rău.

— Regan e la curent cu asta?

— De ce?

— E la curent cu asta?

— Nu, câtuși de puțin.

El dădu din cap.

— De ce ați întrebat? repetă Chris, cu fruntea ușor încrețită de curiozitate.

— Fără importantă. Scutură din umeri. Mă întrebam pur și simplu.

El îi examină trăsăturile cu o privire ușor îngrijorată. Apucați să dormiți?

— Oh, puțin.

— Luați atunci niște pastile. Librium luați?

— Da.

— Cât? întrebă el.

— Zece miligrame, de două ori pe zi.

— Încercați douăzeci, de două ori pe zi. Între timp, încercați să nu stați în preajma fiicei dumneavoastră. Cu cât sunteți mai expusă la actuala ei comportare, cu atât sunt mai mari șansele ca în sentimentele dumneavoastră pentru ea să se producă o deteriorare permanentă. Rămâneți neîntinată. Și lăsați-o mai moale. Să știți că nu îi veți fi de nici un ajutor lui Regan, cu o cădere nervoasă.

Ea dădu din cap deznădăjduită, cu privirea coborâtă.

— Acum vă rog duceți-vă la culcare, spuse el blând. Vreți să vă duceți chiar acum să vă culcați?

— Mda, okay, spuse ea încet. Okay, promit. Se uită la el cu o urmă de surâs. Noapte bună, Părinte. Mersi. Mersi mult.

El o studie o clipă fără expresie pe față; apoi se îndepărtă rapid.

Chris îl urmări din pragul ușii. Când preotul traversă strada, ei îi trecu prin minte că probabil acesta pierduse masa. Apoi imediat se îngrijoră că ar putea să-i fie frig. Iezuitul își dădea în jos mâneca de la cămașă.

La intersecția lui Prospect cu P, îi căzu cartea și el se aplecă cu iuțeală s-o ia de jos, apoi dădu colțul și se pierdu din vedere. Privindu-l cum dispăre, Chris fu brusc conștientă de un sentiment de ușurare. Nu-l văzu pe Kinderman stând singur în mașina fără însemne.

Închise ușa.

O jumătate de oră mai târziu, Damien Karras se grăbea înapoi spre reședința iezuiților, cu un număr de cărți și periodice împrumutate de pe rafturile bibliotecii Georgetown. Le abandonă în pripă pe birou iar apoi scotoci prin sertare după un pachet de țigări. Găsi un pachet de Camel rămas mai de demult pe jumătate gol. Își aprinse una și trase adânc din ea, ținând fumul în plămâni și gândindu-se la Regan.

Isterie. Știa că trebuie să fie isterie. Dădu fumul afară, își băgă degetele mari pe după curea și își coborî privirea înspre cărți. Își luase *Possession* de Oesterreich; *The Devil of Loudun* de Huxley; *Parapraxis in the Haizman Case* de Freud; *Demon Possession and Exorcism in Early Christianity in the Light of Modern Views of Mental Illness* de McCaslands; iar dintre articolele de specialitate ale lui Freud, „A Neurosis of Demoniactal Possession in the 17th Century” și „The Demonology of Modern Psychiatry”.

— *Fi-vă milă de un vechi ministrant, Părințele!*

Iezuitul duse mâna la sprânceană, iar apoi își privi degetele, frecând între ele o sudoare lipicioasă. Observă după aceea că ușa era deschisă. Traversă camera și o închise, iar apoi se duse la un raft să-și ia exemplarul legat în roșu din „The Roman Ritual”, un compendiu de ritualuri și rugăciuni. Strângând țigara între buze, deschise la „Reguli Generale” pentru exorciști, privind chiorâș prin fum în căutarea semnelor de posedare demonică. Își plimbă privirea, după care începu să citească mai încet:

...Exorcistul va trebui să nu fie prea dispus să creadă că o persoană e posedată de un spirit rău; dar va fi obligat să se încredințeze de semnele prin care o persoană posedată se poate distinge de una care suferă de vreo boală, mai ales de natură psihiatrică. Semne de posedare ar putea fi următoarele: abilitatea de a vorbi cu oarecare ușurință într-o limbă necunoscută sau de a o înțelege atunci când e vorbită de altcineva; facultatea de a divulga evenimente viitoare sau neștiute; etalarea unei puteri dincolo de vârsta și condiția naturală a subiectului; diferite alte condiții care, atunci când sunt luate ca un întreg, întocmesc dovada edificatoare.

O vreme Karras chibzui, apoi se sprijini de raftul cu cărți și citi restul instrucțiunilor. Când termină, se pomeni aruncându-și privirea înapoi pe instrucțiunea numărul 8:

Unii dezvăluie o crimă care s-a comis și făptașii ei...

Auzi o bătaie și ridică privirea spre ușă.

— Damien?

— Intră.

Era Dyer.

— Hei, Chris MacNeil încerca să dea de tine. A reușit să te prindă?

— Când? Adică, acum seara?

— Nu, după-masă.

— A, da, am vorbit cu ea.

— Bine, spuse Dyer. Vroiam doar să mă asigur că ai primit mesajul.

Micuțul preot se învârtea acum prin cameră, apucând câte un obiect, asemenea unui spiriduș într-un magazin de chilipiruri.

— Ce-ți trebuie, Joe?

— Ai niște dropsuri cu lămâie?

— Ce?

— Am căutat în toată clădirea niște dropsuri cu lămâie. N-are ni-meni. Vai, ce poftă mi-e de unul, bombăni Dyer, învârtindu-se în continuare. Odată mi-am petrecut un an ascultând confesiuni ale copiilor, și am sfârșit prin a deveni un drogat cu dropsuri cu lămâie. M-a prins flama. Nenorociții ăștia mici ți le tot respiră-n nas odată cu vorbele alea goale. Între noi doi, cred că produc dependență. Săltă capacul unui umidificator pentru tutun de pipă, în care Karras pusese niște fistic. Ce sunt ăștia... bobi săritori mexicani, morți?

Karras se întoarse spre rafturile sale cu cărți, căutând un titlu.

— Ascultă, Joe, trebuie să...

— Nu că-i drăguță această Chris? îl întrerupse Dyer, aruncându-se cu spatele pe pat. Se întinse cât putu, cu mâinile împreunate confortabil sub cap. Drăguță doamnă. Te-ai întâlnit cu ea?

— Am stat de vorbă, răspunse Karras, scoțând un volum legat în verde, intitulat *Satan*, o culegere de articole și de lucrări de pe poziții catolice ale unor diferiți teologi francezi. O luă cu el înapoi la birou, Ascultă, chiar că trebuie să...

— Deschisă. Cu picioarele pe pământ. Neafectată, continuă Dyer. Ne poate ajuta cu planul meu pentru când ne lăsăm amândoi de preoție.

— Cine se lasă de preoție?

— Curiștii. În turme. Negrul inițial s-a decolorat. Acum mă...

— Joe, trebuie să pregătesc o conferință pentru mâine, spuse

Karras aranjând cărțile pe birou.

— Mda, okay. Planul meu e să ne ducem la Chris MacNeil — te-ai prins? — cu ideea pe care o am pentru un scenariu bazat pe viața Sfântului Ignatius Loyola. Titlul este *Brave Jesuits Marching* și...

— N-ai vrea să-ți miști fundu' afară de-aici, Joe? îl zori Karras, scuturându-și chiștocul de țigară în scrumieră.

— Te plictisește?

— Am treabă.

— Și cine dracu' te oprește?

— Haide, zău, vorbesc serios. Karras începu să-și descheie cămașa. Sar în duș, iar pe urmă am treabă.

— Apropo, nu te-am văzut la masă, spuse Dyer, ridicându-se reluctant din pat. Unde-ai mâncat?

— N-am mâncat.

— E o neghiobie. De ce să ții cură, dacă nu porți decât anterior? Venise lângă masă și adulmeca fumul de țigară. Stătute, rosti el.

— E aici în clădire vreun magnetofon?

— Aici în clădire nu e nici măcar un drops cu lămâie. Du-te la cabinetul de limbi străine.

— La cine-i cheia? La Părintele Președinte?

— Nu. La Părintele Îngrijitor. Ai nevoie în seara asta?

— Da, am, spuse Karras, potrivind cămașa pe spătarul scaunului.

Unde-l găesc?

— Vrei să ți-o aduc eu?

— Ai putea face asta? Chiar că sunt legat de oră.

— Nici o jenă, Mare Vraci Iezuit Beatificat. Se rezolvă. Dyer deschise ușa și ieși.

Karras făcu un duș, îmbracă un tricou și o pereche de pantaloni. Așezându-se la birou, descoperi un cartuș de Camel fără filtru, iar lângă el o cheie cu eticheta CABINET DE LIMBI STRĂINE și alta pe care scria FRIGIDERUL REFECTORIULUI. De ultima era legat un bilețel: *Decât șobolanii, mai bine tu*. Karras surâse de semnătură: *Puștiul Drops cu Lămâie*. Puse bilețelul de o parte, apoi își desfăcu ceasul de la mână și îl așeză pe birou, în fața lui. Era 10:58 p.m. Începu să citească. Freud. McCasland. *Satan*. Studiul exhaustiv al lui Oesterreich. Și puțin după ora 4 a.m., termină. Se frecă pe față. La ochi. Îl usturau. Aruncă o privire spre scrumieră. Scrum și mucuri de țigări. Fum dens atârând prin aer. Se ridică și merse istovit către fereastră. O deschise. Sorbi din răcoarea aerului umed al dimineții și stătu să se gândească. Regan avea sindromul fizic de posedare. Știa. Măcar de asta era sigur. Căci de la un caz la altul, indiferent de situarea geografică sau de perioada istorică, simptomele erau în mod substanțial constante. Pe unele, Regan încă nu le pusese în evidență: stigmatul; dorința de mâncăruri care repugnă; insensibilitatea la durere; sughițurile frecvente și ireprimabile. Dar pe celelalte le manifestase în mod clar: excitarea motorie involuntară; respirația rău mirositoare; limba încărcată; deteriorarea din cale afară; stomacul dilatat; iritațiile pielii și ale mucoasei. Cât se poate de semnificativă era prezenta simptomelor de bază care formau subiectul central, al cazurilor caracterizate de Oesterreich drept posedare „autentică”: izbitorile schimbări de voce și de trăsături, plus manifestarea unei noi personalități.

Karras ridică privirea și se uită țintă în lungul străzii. Printre ramurile copacilor putea vedea casa și fereastra mare cu cercevele de la dormitorul lui Regan. Când posedarea era voluntară, ca în cazul mediumurilor, noua personalitate era adesea benignă. *Ca Tia*, rumegă Karras. Spiritul unei femei care posedase un bărbat. Un sculptor. Pentru scurte intervale de timp. Câte o oră de fiecare dată. Până când un prieten al sculptorului se îndrăgostise cu disperare. De Tia. Îl imploră pe sculptor să-i permită acestuia să rămână permanent în posesia trupului său. *Dar în Regan nu e Tia*, reflectă Karras mohorât. Personalitatea invadatoare era mârșavă. Răuvoitoare. Tipică pentru cazurile de posedare demonica în care noua personalitate căuta să distrugă trupul gazdei sale. Și adesea reușea.

Prost dispus, iezuitul se duse înapoi la birou, de unde luă un pachet de țigări; își aprinse una. *Deci okay. Are sindromul posedării demonice. Și cum îl tratezi?*

Vântură chibritul să se stingă. *Depinde de ce l-a cauzat*. Se așeză pe marginea biroului. Se gândi. Călugărițele de la mănăstirea din Lille. Posedate. În Franța începutului de secol șaptesprezece. Mărturisiseră exorciștilor lor că atunci când se aflau neajutorate în starea de posedare, luau parte cu regularitate la orgii satanice; își variau cu regularitate practicile erotice: lunile și marțile, copulație heterosexuală; joile, sodomie, felațiune și cunilingus, cu partenere homosexuale; sâmbetele, bestialitate cu animale domestice și dragoni. *Și dragoni!...* Iezuitul scutură din cap. Ca și la Lille, credea că în multe cazuri de posedare cauzele erau un amestec de înșelătorie și mitomanie. Însă altele, păreau totuși cauzate de boli mentale: paranoia, schizofrenie,

neurastenie, psihastenie; iar acesta era motivul pentru care Biserica recomandase ani la rând ca exorcistul să lucreze în prezenta unui psihiatru sau a unui neurolog. Dar nu toate posedările aveau cauze atât de clare. Multe îl conduseseră pe Oesterreich la a caracteriza posedarea drept o tulburare separată, de sine stătătoare; la a înlătura explicația etichetării psihiatrice de „dedublare a personalității”, ca fiind o substituie la fel de ocultă a conceptelor de „demon” și „spirit al mortului”.

Karras se scărpină cu un deget în pliul de lângă nas. Indiciile celor de la Barringer, îi spusese Chris, erau că tulburarea lui Regan ar putea fi cauzată de sugestie; de ceva legat oarecum de isterie. Și Karras se gândea cam la fel. Credea că majoritatea cazurilor pe care le studiaseră fuseseră cauzate de exact acești factori. *Sigur. Pe de o parte, lovește în majoritate femei. Pe de altă parte, toate aceste izbucniri epidemice de posedare. Și pe urmă acești exorciști...* Karras se încruntă. Ei înșiși deveneau adesea victimele posedării. Se gândi la Loudun. Franța. Mănăstirea de maici Ursuline. Din cei patru exorciști trimiși acolo pentru a avea de-a face cu o epidemie de posedare, trei — Părinții Lucas, Lactance și Tranquille — nu numai că deveniseră posedați, dar și muriseră curând, aparent din cauza șocului. Iar al patrulea, Pere Surin, care la vremea posedării sale avea treizeci și trei de ani, rămăsese nebun pentru tot restul de douăzeci și cinci de ani ai vieții.

Dădu din cap ca pentru sine. Dacă tulburarea lui Regan era de natură isterică; dacă instalarea posedării era produsul sugestiei, atunci sursa sugestiei nu putea fi decât capitolul din cartea despre vrăjitorie. *Capitolul despre posedare. Oare îl citise?*

Se aplecă concentrat asupra paginilor. Existau oare similitudini izbitoare între vreunul din detaliile lor și comportamentul lui Regan? *Asta ar putea dovedi ipoteza. Ar putea.*

Găsi câteva corelații:

...Cazul unei fete în vârstă de opt ani care era descrisă în capitolul respectiv că „mugind ca un taur cu o voce tunătoare, foarte groasă”. *(Mugetul ca de juncan al lui Regan.)*

...Cazul Helenei Smith, care a fost tratat de marele psiholog Flournoy; descrierea lui potrivit căreia aceasta își preschimba trăsăturile în cele ale altor personalități cu „rapiditatea fulgerului”. *(A făcut-o cu mine. Personalitatea care a vorbit cu accent britanic. Schimbare iute. Instantanee.)*

...Un caz în Africa de Sud, relatat la prima mână de reputatul etnolog Junod; descrierea lui referitoare la o femeie care dispăruse într-o noapte din locuința ei, pentru a fi găsită în dimineața următoare „legată în vârful” unui copac foarte înalt cu „liane subțiri”, și care mai apoi „coborâse lunecând pe copac cu capul în jos, sâsâind, scoțându-și și băgându-și cu repeziciune limba-n gură asemenea unui șarpe. Apoi stătuse o vreme atârnată, după care vorbise într-o limbă pe care n-o auzise niciodată nimeni.” *(Regan lunecând ca un șarpe când o urmărise pe Sharon. Babilonia. O tentativă de „limbă necunoscută”).*

...Cazul lui Joseph și Thiebaut Burner, în vârstă de opt, respectiv zece ani; descrierea lor ca „stând întinși pe spate și dintr-o dată învârtindu-se ca niște titirezi, cu o rapiditate extremă”. *(Sunetele destul de apropiate de vâjâit, ca al unui derviş, ale lui Regan.)*

Erau și alte similitudini; tot niște motive de a suspecta sugestia: menționarea puterii anormale, a obscenității limbajului; iar Karras credea că trecerea în revistă a posedărilor din Evangheliile, era probabil baza conținutului curios de religios al elucubrațiilor lui Regan de la Barringer Clinic. Mai mult decât atât, în capitolul respectiv erau menționate etapele instalării posedării: „... Prima, *infestarea*, constă

într-un atac asupra mediului înconjurător al victimei; zgomote-mirosuri-deplasarea obiectelor; iar al doilea, *obsesia*, constă într-un atac personal asupra subiectului, având ca scop să inculce groaza prin lovituri de felul celor pe care cineva le poate aplica altcuiva cu pumnii și picioarele." Bătăile ușoare. Accesele. Atacurile Căpitanului Howdy.

Poate... poate l-a citit. Dar Karras nu era convins. *Deloc... deloc.* Și Chris. Părușe atât de nesigură în privința asta.

Se duse din nou la fereastră. *Care-i atunci răspunsul? Posedare autentică? Un demon?* Privi în jos și scutură din cap. *În nici un caz. În nici un caz.* Întâmplări paranormale? Sigur. De ce nu? Le-au relatat cât se poate de mulți observatori competenți. Doctori. Psihiatri. Oameni ca Junod. *Dar problema e cum să interpretezi fenomenele?* Se întoarse cu gândul înapoi la Oesterreich. Referință la un șaman din Altai. Siberia. Posedat în mod voluntar și examinat într-o clinică în timp ce executa o acțiune aparent paranormală: levitația. Exact înainte, pulsul său sărise la o sută, iar apoi țâșnise la un uluitor două sute. De asemenea schimbări remarcabile ale temperaturii. Ale respirației. *Deci acțiunea sa paranormală era legată de fiziologie. Era cauzată de vreo energie sau forță anume a corpului.* Dar ca dovadă a posedării Biserica vroia fenomene clare și exterioare care să sugereze...

Uitase formularea. Se uită după ea. Urmări cu degetul în jos, de-a lungul paginii uneia din cărțile de pe masă. O găsi: „...fenomene exterioare verificabile care să sugereze ideea că ele sunt datorate intervenției extraordinare a unei inteligente, alta decât cea a omului". Era oare acesta cazul șamanului? se întrebă Karras. *Nu. Și în cazul acesta Regan?*

Se întoarse la un pasaj pe care îl subliniasse cu creionul: *Exorcistul va fi pur și simplu atent ca nici una din manifestările pacientului să nu rămână netrecută în revistă în cadrul...*

Dădu din cap. *Okay, atunci. Hai să vedem.* În ritm susținut, el trecu prin manifestările de tulburare ale lui Regan împreună cu posibilele lor explicații. Le bifa în minte, una câte una:

Năucitoarele schimbări ale trăsăturilor lui Regan.

În parte boala ei. În parte subalimentația. În cea mai mare parte, concluziona el, acestea erau datorate faptului că fizionomia este o expresie a constituției psihice. *Indiferent ce dracului o mai însemna și asta!* adăugă el cam în doi peri.

Năucitoarea schimbare a vocii lui Regan.

Încă mai avea de ascultat vocea originală. Și chiar dacă aceasta ar fi fost subțire, după cum relatase mama ei, țipete continue i-ar fi iritat coardele vocale, de unde o îngroșare a vocii. Singura problemă aici, reflectă el, era volumul masiv al acestei voci, căci chiar și cu umflarea coardelor vocale, acest lucru părea imposibil din punct de vedere fiziologic. Și totuși, chibzui el, în stări anxioase sau patologice, erau cunoscute ca ceva obișnuit etalările unei puteri paranormale, în exces față de potențialul muscular. N-ar putea coardele vocale și laringele să facă și ele obiectul aceluiași efect misterios?

Vocabularul extins și bruștele cunoștințe ale lui Regan.

Criptomnezie: amintiri îngropate ale unor cuvinte și date la care a fost cândva expusă, chiar și în copilărie, poate. La somnambuli — și adesea la oamenii pe punctul de a muri — informațiile îngropate ies de multe ori la suprafață cu fidelitate fotografică.

Faptul că Regan îi recunoscuse ca fiind un preot.

La nimereală. Dacă ar fi citit capitolul despre posedare, ar fi putut să se aștepte la vizita unui preot. Și potrivit lui Jung, percepția inconștientă și sensibilitatea pacienților isterici puteau fi în anumite

momente de cincizeci de ori mai mari decât normale. Acestea îndreptăteau aparent autentică „citire a gândurilor” prin bătaile în masă ale medium-ului, căci ceea ce „citea” de fapt subconștientul medium-ului erau tremurul și vibrațiile create în masa de mâinile celor ale căror gânduri se presupunea că le citește. Tremurele formau un anumit tipar de litere sau numere. Prin urmare, ar fi fost de conceput ca Regan să-i fi „citit” identitatea chiar și numai în această manieră; din cum îi arătau mâinile; din izul de vin sfințit.

Faptul că Regan știuse de moartea mamei lui.

La nimereală. Avea patruzeci și șase de ani.

— *Fi-vă milă de un vechi ministrant, Părințele!*

Textele cărților folosite în seminariile catolice acceptau telepatia atât ca pe o realitate cât și ca pe un fenomen natural.

Precocitatea intelectului lui Regan.

În decursul observațiilor personale asupra unui caz de personalitate multiplă care implica declarate fenomene oculte, psihiatrul Jung ajunsese la concluzia că în stări de somnambulism isteric, nu numai percepțiile inconștiente ale simțurilor erau sporite, ci și funcțiile intelectului, căci noile personalități din cazul în chestiune păreau clar mai inteligente decât prima. Și totuși, era Karras nedumerit: doar a *relata* fenomenul însemna a-l *explica*?

Brusc se opri din parcurgere și se aplecă razant deasupra mesei, căci dintr-o dată îl străfulgerase gândul că jocul de cuvinte referitor la Irod era chiar mai complicat decât păruse la început: Când Fariseii îi spusese lui Hristos despre amenințările lui Irod, își aduse el aminte, acesta le răspunsese:

— Mergeți și spuneți acestei vulpi că eu *alung diavoli*...

Aruncă un moment o privire la banda cu vocea lui Regan, apoi se așează istovit la birou. Aprinse altă țigară... expiră... se gândi din nou la băieții Burner; la cazul fetei de opt ani care manifestase simptome de posedare în toată regula. Ce carte citise *acea* fată, care să-i permită subconștientului minții ei să simuleze simptomele cu o asemenea perfecțiune? Și cum să comunice subconștientul diferitelor minți ale oamenilor posedați din Siberia, Germania, Africa, astfel ca simptomele să rămână aceleași?

— *Întâmplător, mama ta e aici cu noi, Karras...*

Privi în gol în timp ce fumul de la țigară se ridica asemenea unor șoapte încolăcite ale amintirilor. Preotul se lăsă pe spătar, privind în jos spre ultimul sertar din stânga al biroului. O vreme, rămase privind. Apoi se aplecă încet, deschise sertarul și scoase un maculator decolorat cu exerciții de limbă. Instruirea unui adult. A mamei sale. Îl așează pe birou și cu degetul mare răsfiră paginile cu o grijă tandră. Literele alfabetului, iar și iar. Apoi exerciții simple:

LECȚIA VI

ADRESA MEA COMPLETĂ

Între pagini, o tentativă de scrisoare:

Apoi un alt început. Incomplet. Își mută privirea. Îi văzu ochii la fe-reastră... așteptă...

— *„Domine, non sum dignus...”*

Ochii deveniră cei ai lui Regan... ochi țipând... ochi așteptând...

— *„Împărtășește-mi Taina Ta...”*

Aruncă o privire benzii cu vocea lui Regan.

Ieși din cameră. Luă cu el banda la cabinetul de limbi străine. Găsi un magnetofon. Se așează. Înfășură capătul benzii pe o rolă goală. Își

puse căștile pe urechi. Apăsă pe butonul de pornire. Apoi se apleca înainte și ascultă. Extenuat. Încordat.

O vreme, numai fâsâitul benzii. Ușor scârțâit al mecanismului. Un păcănit brusc de acționare. Zgomote.

— Salut...

Apoi un țiuit de rezonanță. Chris MacNeil, șușotind, undeva pe fundal:

— Nu așa aproape de microfon, iubito. Ține-l mai departe de gură.

— Așa?

— Nu, încă.

— Așa?

— Mda, okay. Acu' dă-i drumu'. Vorbește pur și simplu.

Chicoteli. Microfonul lovindu-se de o masă. Apoi vocea clară, dulce, a lui Regan MacNeil:

— Salut, tăticule? Eu sunt. Îmm... Chicote; apoi o șoaptă de o parte: Nu știu ce să spun!

— Oh, doar ce mai faci, iubito. Spune-i ce-ai mai făcut.

Alte chicoteli, apoi:

— Îmm, tăticule... Aă, să vezi... adică, sper că mă poți auzi okay, și, îmm-ăă, pe urmă, să vedem. Îmm, păi, mai întâi că suntem... Nu, stai; acum... Vezi, mai întâi că suntem în Washington, tăticule, știi? Adică, aici este unde locuiește președintele, și casa aia... Înțelegi, tăticule?... este... Nu, stai, după aia; mai bine o iau de la-nceput. Să vezi, tăticule, este...

Restul Karras îl auzi estompat, ca de departe, printre zvâcnetele sângelui în urechi asemenea unui ocean, în timp ce în pieptul și în mintea lui creștea o intuiție copleșitoare: *Lucrul pe care l-am văzut în acea cameră nu era Regan!*

Se întoarse la locuințele iezuiților. Intră într-un cubicul. Spuse Mesa înainte de ora de vârf. Când ridică Ostia într-o sfințire, aceasta îi tremură între degete cu o speranță ce nu îndrăznea s-o spere și pe care se luptă cu fiecare fibră a voinței lui să o alunge.

— „Căci acesta este Trupul Meu...” șopti el tremurat.

Nu, pâine! Asta nu-i decât pâine!

Nu îndrăznea să mai iubească iar și să piardă. Acea pierdere era prea mare, acea durere era prea ascuțită. Își plecă fruntea și înghiți Ostia ca pe o iluzie pierdută. O clipa i se înțepeni în uscăciunea gâtului.

După Mesă, sări peste micul dejun. Își făcu notițele pentru conferință. Își susținu ora de la Georgetown University Medical School. Turui răgușit discursul pregătit de mântuială:

— ...iar privitor la simptomele de tulburări cu stări manicheiste, veți...

— *Tăticule, sunt eu... sunt eu...*

Dar cine era „eu”?

Karras dădu drumul mai devreme clasei și se întoarse în camera lui, unde imediat se cocârjă deasupra biroului său, cu palmele apăsate și reexamină încordat poziția Bisericii referitor la semnele paranormale de posedare demonică. *Oare am fost prea rigid?* se întrebă el. Scrută punctele principale din *Satan*: „telepatie... fenomene naturale... obiecte mișcate de la o distanță de-acum suspectă... din trup ar putea emana anumite fluide... Înaintașii noștri... știință... În zilele noastre trebuie să fim mai precauți. „Fără a pune la socoteală mărturiile paranormale, totuși...” Își încetini ritmul cititului, „...toate conversațiile avute cu pacientul trebuiesc analizate cu grijă, căci dacă ele prezintă același sistem de asociere de idei și de obișnuințe logico-gramaticale cu cel etalat în stare normală, atunci posedarea trebuie considerată suspectă”.

Karras trase adânc aer în piept, extenuat. Apoi expiră. Lăsa capul

să-i cadă. *Nu-i chip. Nu e tranșant.* Aruncă o privire planșei de pe pagina vecină. Un demon, privirea-i mătură leneșă în jos spre legendă: „Pazuzu”. Karras închise ochii. Ceva în neregulă. *Tranquille...* Își imaginea moartea exorcistului: agonia finală... mugetul... sâsâitul. vomitatul... „demonii” trântindu-l jos din pat, furioși fiindcă în curând va muri și va trece dincolo de chinul lor. Și *Lucas! Lucas.* Îngenunchind lângă pat. Rugându-se. Dar în clipa morții lui Tranquille, Lucas luase instantaneu asupra sa identitatea demonilor celuilalt, începând să lovească mârșav cu piciorul în cadavrul cald încă, în trupul zdrobit și chircit, duhnind a excremente și a vomă, în timp ce șase oameni puternici căutau să-l țină în frâu. Acesta nu se opri până când nu fusese luat cadavrul din cameră. Karras văzu aceasta. Își imaginea foarte clar.

S-ar putea oare? Ar putea fi posibil de conceput așa ceva? Ar putea fi ritualul exorcizării singura speranță pentru Regan? E neapărată nevoie să deschidă el acel vestiar cu dureri?

Nu putea să alunge gândul. Nu putea să-l lase neverificat. Trebuia să știe. Cum să știe? Deschise ochii, „...conversațiile avute cu pacientul trebuiesc...” Da. Da, de ce nu? Dacă descoperirea că tiparele de vorbire ale lui Regan și ale „demonului” sunt aceleași, ar fi eliminat posedarea chiar și cu întâmplări paranormale, atunci cu siguranță... *Sigur... diferențe puternice ale tiparelor ar trebui să însemne că probabil există posedare!*

Se animă. Ce altceva? Ce altceva? Ceva rapid. Ea... Stai puțin. Se opri, privind fix în jos, cu mâinile împreunate la spate. Acel capitol... Acel capitol din cartea despre vrăjitorie. Se menționa...? Da, se menționa: faptul că demonii reacționau invariabil cu furie când erau confrunțați cu Ostie sfințită... cu moaște... cu... Apă sfințită! Exact! Asta e! Mă voi duce acolo și o voi stropi cu apă obișnuită! Dar îi voi spune că e apă sfințită! Sigur! Dacă reacționează în maniera în care se presupune că reacționează demonii, atunci voi ști că nu e posedată... că simptomele sunt sugestii... că le-a luat din carte! Dar dacă nu reacționează ar însemna...

Posedare autentică?

Poate...

Febril, scotoci după o sticlută pentru apa sfințită.

Îi deschise ușa Willie. Intrând, aruncă o privire către dormitorul lui Regan. Strigăte. Obscenități. Și totuși nu cu vocea groasă, răgușită a demonului. Hârâită. Mai subțire. Cu un puternic accent.. *Da!...* Apariția care se manifestase fugitiv când o văzuse pe Regan rândul trecut.

Karras își coborî privirea spre Willie, care aștepta. Se holba nedumerită la gulerul roman. La roba preoțească.

— Unde-i doamna MacNeil, vă rog? o întrebă Karras.

Willie arată la etaj.

— Mulțumesc.

Se duse către scară. Urcă. O văzu pe Chris pe hol. Stătea pe un scaun, lângă dormitorul lui Regan, cu capul plecat, cu brațele încrucișate. Atunci când iezuitul se apropie de ea, Chris auzi foșnetul sutanei. Privi în sus și se ridică cu repeziciune în picioare.

— Bună, Părinte.

Sub ochi avea pungi albastrii. Karras se încruntă.

— Ați dormit?

— Oh, puțin.

El scutura din cap în semn de admonestare.

— Ei bine, n-am putut, oftă ea către el, arătând cu capul către ușa lui Regan. A făcut așa toată noaptea.

— Ceva vomă?
— Nu. Îl apucă de mânecă parcă pentru a-l îndepărta. Haideți, să mergem jos unde putem...
— Nu, aş dori s-o văd, o întrerupse el blând. Se opuse imboldului ei insistent de a-l conduce.

— Chiar acum?

Ceva în neregulă, reflectă Karras. Arăta încordată. Speriată.

— De ce nu acum? chestionă el.

Ea aruncă pe furiş o privire spre uşa dormitorului lui Regan. Dinăuntru se auzeau ţipetele stridente ale acelei voci răguşite şi nebune de furie:

— *Naa-zist* afurisit! *Naa-zist pizdos!*

Chris îşi întoarce privirea; după care aprobă reluctant din cap.

— Poftiţi. Intraţi.

— Aveţi un magnetofon?

Ochii ei îi căutară pe ai lui cu mişcări iuţi. Zbateri uşoare.

— Aţi putea pune să fie adus aici sus în cameră cu o bandă neînregistrată, vă rog?

Se încruntă suspicioasă.

— Pentru ce? Apoi alarmată. Adică, vreţi să înregistraţi...?

— Da, este imp...

— Părinte, nu vă pot lăsa să...!

— Am nevoie să fac comparaţii ale tiparelor vorbirii, i-o tăie el ferm. Vă rog mult! Pur şi simplu va trebui să aveţi încredere în mine!

Tocmai se întorceau spre uşă, când un şuvoi coroziv de obscenităţi păru să-l împingă pe Karl afară din dormitorul lui Regan. Faţa îi era cenuşie şi întunecată, iar în mâini ţinea nişte scutece şi lenjerii soioase.

— I-ai pus, Karl? îl întrebă Chris în timp ce servitorul închidea uşa dormitorului în urma lui.

Karl aruncă o privire rapidă spre Karras, apoi spre Chris.

— Sunt puşi, spuse el sec şi porni repede pe coridor către scară.

Chris îl privi. Apoi se întoarce spre Karras.

— Okay, spuse ea slab. Okay. Vi-l voi trimite sus. Şi brusc plecă şi ea pe hol.

Karras o privi o clipă. Nedumerit. Ce nu era în regulă? Apoi sesiză liniştea bruscă din dormitor. Pentru scurt timp. Iar acum chelălăitul râsului diabolic. Păşi înainte. Pipăi sticluţa cu apă din buzunar. Deschise uşa şi păşi în dormitor.

În timp ce se apropia, lucrul îl privea cu ochi batjocoritori. Plini de şiretenie. Plini de ură. Plini de putere.

— Salut, Karras.

Preotul auzi zgomotul diareii golindu-se în chiloţii de plastic.

Vorbi calm de la picioarele patului.

— Salut, Diavole. Cum te mai simţi?

— Pe moment, foarte fericit să te văd. Încântat. Limba îi atârna afară din gură, în timp ce ochii îl măsurau pe Karras cu insolentă.

— Ți-ai arborat culorile, văd. Foarte bine. Încă un duruit. Nu te deranjează un pic de duhoare, Karras, nu-i așa?

— Deloc.

— Eşti un mincinos!

— Te necăjeşte asta?

— Cât de cât.

— Dar Diavolului îi plac mincinoşii.

— Numai cei pricepuţi, dragă Karras, numai cei pricepuţi, chicoti acesta. Mai mult decât atât, cine-a spus că eu sunt Diavolul?

— Nu tu?

— Oh, oi fi spus. Poate. Nu mă simt bine. M-ai crezut?

— Desigur.

— Scuzele mele.

— Spui că *nu* ești Diavolul?

— Doar un amărât de demon care se zbate. Un drac. O distincție subtilă, dar una care nu-i scapă total neobservată Tatălui Nostru care e în lad. Apropo, n-o să-i pomenești acum că m-a luat gura pe dinainte, Karras, nu-i așa? Îh? Dacă îl vezi?

— Să-l văd? E aici? Întrebă preotul.

— În porc? Cătuși de puțin. Doar o familie amărâtă de suflete rătăcitoare, prietene. Nu dai vina pe noi pentru faptul că ne aflăm aici, nu-i așa? La urma urmelor, n-avem unde să ne ducem. Nici un cămin.

— Și câtă vreme plănuieți să stați?

Capul se smuci în sus de pe pernă, urlând contorsionat de turbare:

— Până când porcea moare! Apoi, la fel de brusc, Regan se potoli la loc, cu un rânjet, ținându-și buzele de parcă i-ar fi lăsat gura apă. Apropo, ce zi excelentă pentru o exorcizare, Karras.

Cartea! Trebuie să fi citit asta în carte!

Ochii sardonici priveau țintă pătrunzători.

— Chiar dă-i drumu' repede. Cât mai repede.

Inconsistent. Ceva fals aici.

— V-ar plăcea asta?

— Strașnic.

— Dar asta nu v-ar alunga din Regan?

Demonul își așeză capul înapoi pe pernă, cârâind obsedant, apoi se întrerupse.

— Ne-ar aduce împreună.

— Pe voi și pe Regan?

— Pe noi și pe *tine*, bunul meu prieten, croncăni demonul. Pe noi și pe *tine*. Iar din adâncul gâtului ieși un râs înfundat.

Karras se uită pierdut. Simți mâini pe ceafa. Reci ca gheața. Atingându-l ușor. Apoi îi trecu. Cauzate de teamă, concluzionă el.

Teamă.

Teamă de ce?

— Da, te vei alătura micii noastre familii, Karras. Vezi tu, necazul cu semnele din cer, dragul meu duminic, este că odată ce le-ai văzut, nu mai ai nici o scuză. Ai sesizat despre cât de puține miracole se mai aude în ultima vreme? Nu-i vina *noastră*, Karras. Nu ne-o pune nouă-n cârcă. *Noi ne străduim!*

Karras își întoarse cu o smucitură capul în direcția unei pocnituri puternice, subite. Un sertar de birou se deschisese cu zgomot, alunecând în afară pe toată lungimea lui. Simți un fior ce creștea rapid, urmărind cum sertarul se închise brusc cu o trosnitură. *Iată!* Apoi, la fel de brusc, emoția coborî ca un vreasc putrezit dintr-un copac:

Psihokinezie. Karras auzi chicoteli. Privi înapoi spre Regan.

— Cât de plăcut să stau la taclale cu tine, Karras, spuse demonul, rânjind. Mă simt liber. Ca un zburdalnic. Îmi desfac marile-mi aripi. În fond, chiar și numai faptul că-ți spun asta va servi doar la a-ți spori damnația, doctore, dragul și dezonoratul meu medic.

— Tu ai făcut asta? Tu ai făcut chiar acum să se miște sertarul ăla de sus?

Demonul nu asculta. Își îndreptase privirea spre ușă, spre zgomotul cuiva care se apropia cu repeziciune pe coridor, iar acum trăsăturile lui se schimbaseră în cele ale celeilalte personalități.

— Afurisit măcelar nenorocit! Țipă strident acesta cu vocea răgușită, cu accent britanic. Hun pizdos!

În ușă își făcu apariția Karl, apropiindu-se în grabă cu magnetofonul. Îl așeză lângă pat, ferindu-și privirea, după care se retrase iute din

cameră.

— *Afară, Himmler! Piei din ochii mei! Du-te s-o vizitezi pe fi-ta aia cu picioarele ca niște papainoage! Du-i sauerkraut! Sauerkraut și heroină, Thorndike! O să se-nnebunească după ea! O să...*

Dispărut. Karl dispăruse afară. Iar acum, lucrul din Regan era dintr-o dată cordial, urmărindu-l pe Karras cu privirea, în timp ce preotul instala magnetofonul; căuta o priză; băga ștecherul în ea; înfășură capătul benzii pe rolă.

— Oh, da, salve salve salve. Care-i mersu'? spuse ceva-ul fericit. Vom înregistra oarece, Padre? Ce amuzant! Oh, chiar că-mi place să joc, să știi! Oh, *imens!*

— Eu sunt Damien Karras, spuse preotul în timp ce trebăluia. Tu cine ești?

— Acu' îmi ceri și recomandări, patrafire? Afurisită neobrăzare din partea ta, n-ai zice? Chicoti. L-am interpretat pe Puck în sceneta montată la grădiniță. Aruncă o privire în jur. Întâmplător, unde-i ceva de băut? Sunt scorjit.

Preotul așeză cu grijă microfonul pe noptieră.

— Dacă-mi vei spune cum te cheamă, voi încerca să-ți găsesc eu ceva.

— Da, desigur, răspunse acesta cu un cârâit amuzat. Și după aia o s-o bei singur, presupun.

În timp ce apăsa pe butonul RECORD, Karras răspunse:

— Spune-mi cum te cheamă.

— Pungaș futangiu!

Apoi dispăru prompt și fu înlocuit de demon.

— Și ce facem noi acum, Karras? Înregistrăm mica noastră discuție?

Karras se îndreptă de șale. Se uită lung. Apoi își trase un scaun lângă pat și se așeză.

— Te deranjează? răspunse el.

— Cătuși de puțin, croncăni demonul. Totdeauna mi-au cam plăcut mașinăriile infernale.

Brusc o duhoare puternică, nouă, îl asaltă pe Karras. Era un miros ca de...

— Sauerkraut, Karras. Ai sesizat?

Chiar că mirosea a varză murată, se minună iezuitul. Părea să emane dinspre pat. Din trupul lui Regan. Apoi dispăru, înlocuit de duhoarea de putrefacție de dinainte. Karras se încruntă. Mi-am închipuit eu? Autosugestie? Se gândi la apa sfințită. Acum? Nu, ține-o. Strânge mai multe tipare de vorbire.

— Cu cine am vorbit înainte? întrebă el.

— Doar careva din familie, Karras.

— Un demon?

— Îi cauți prea mult în coarne.

— Cum așa?

— Cuvântul „demon” înseamnă „cel înțelept”. El e un prost. Iezuitul deveni încordat.

— În ce limbă „demon” înseamnă „cel înțelept”?

— În greacă.

— Vorbești greaca?

— Foarte fluent.

Unul din semne! se gândi Karras surescit. Vorbitul într-o limbă necunoscută! Era mai mult decât sperase.

— *Pos egnokas hoti presbyteros eimi ?* chestionă el iute în greaca veche.

— N-am chef, Karras.

— Oh. Deci nu poți să...

— *N-am chef!*

Dezamăgire. Karras rumegă gândurile.

— Tu ai făcut sertarul de sus să alunece afară? chestionă el.

— Mai mult ca sigur.

— Foarte impresionant. Karras dădu din cap. Ești cu siguranță un demon foarte, foarte puternic.

— Sunt.

— Mă întrebam dacă ai vrea s-o faci din nou.

— Da, cu timpul.

— Fă-o acum, te rog... chiar că aș dori s-o văd.

— Cu timpul.

— De ce nu acum?

— Trebuie să-ți mai dăm *și* motive de îndoială, croncăni el. Doar atâtea cât să fim siguri de rezultatul final. Își așează înapoi capul cu un chicot malițios. Ce trăire să ataci prin adevăr! Ah, ce bucurie!

Mâini de gheață atingându-l pe gât. Karras privi țință. De ce din nou teamă? Teamă? *Era* teamă?

— Nu, nu teamă, spuse demonul. Rânjea. Eu eram.

Acum mâinile dispăruseră. Karras se încruntă. Simți o nouă mirare. O disecă în amănunt. *Telepată. Sau nu? Află. Află acum.*

— Poți să-mi spui ce gândesc chiar acum?

— Gândurile tale sunt prea plicticoase pentru a le urmări.

— Atunci, *nu poți* să-mi citești gândurile.

— Ia-o cum dorești... cum dorești.

Să încerci apa sfântă? Acum? Auzi ticăitul mecanismului magneto-fonului. *Nu. Continuă să sapi. Mai adună mostre de limbaj.*

— Ești o persoană fascinantă.

Regan zâmbi ironic.

— Oh, nu, serios, spuse Karras. Aș dori să știu mai multe despre fondul tău. N-ai apucat să-mi spui cine ești, de exemplu.

— Un drac, urui demonul.

— Da, știu, dar *care* drac? Cum te cheamă?

— Eh, ce înseamnă acumă un nume, Karras? Nu-ți bate capu' cu numele meu. Spune-mi Howdy, dacă găsești că-ți vine mai ușor.

— A, da. Căpitanul Howdy. Karras dădu din cap. Prietenul lui Regan.

— Prietenul ei foarte *apropiat*.

— Ah, chiar?

— Exact..

— Dar atunci de ce-o chinui?

— Pentru că sunt prietenul ei. Purceleii îi place asta!

— Îi place asta?

— Adoră asta!

— Dar de ce?

— Întreab-o!

— I-ai permite să răspundă?

— Nu.

— Păi, ce rost ar avea atunci să-ntreb?

— Nici unul! Ochii demonului scânteieară cu pică.

— Cine-i persoana cu care am vorbit mai devreme? întrebă Karras.

— Ai mai întrebat asta.

— Știu, dar tot nu mi-ai dat un răspuns.

— Doar un alt bun prieten al dulcei, iubitei purcele, dragă Karras.

— Aș putea vorbi cu el?

— Nu. E ocupat cu maică-ta, care-i suge pula până-la *floci*, Karras!

Pân-la *rădăcină*! Chicoti ușor, iar apoi adăugă: Minunată limbă, maică-ta asta. Pricepută gură.

Îl privea cu un licăr batjocoritor, iar Karras simți o turbare măturând tot ce-i stătea în cale, o ură chinuitoare despre care preotul realizează rapid că era îndreptată nu spre Regan, ci spre demon. *Demon! Ce dracu' se-ntâmplă cu tine, Karras?* Iezuitul se agăță de marginile calmului, respiră adânc, iar apoi se ridică în picioare și scoase din buzunarul cămășii sticluța cu apă. O deșurubă.

Demonul arată circumspect.

— Ce-i asta?

— Nu știi? Întrebă Karras, acoperind gura sticluței pe jumătate cu degetul și începând să împrăstie conținutul pe Regan. E apă sfințită, drace.

Imediat demonul bătu în retragere, zvârcolindu-se și mugind de groază și de durere:

— Arde! Mă arde! Ahh, oprește! Încetează, preot nenorocit! Încetează!

Karras se opri din stropit, fără nici o expresie pe față. *Isterie. Sugestie. Chiar a citit acea carte.* Aruncă o privire către magnetofon. *De ce să mă mai complic?*

Sesiză liniștea. Se uită la Regan. Își apropie sprâncenele. *Ce-i asta? Ce se-ntâmplă?* Personalitatea demonică dispăruse și în locul ei erau alte trăsături similare. Și totuși diferite. Iar ochii erau dați peste cap, orbitele arătând numai albul. Acum murmurând. Încet. O babilonie febrilă. Karras se duse de partea cealaltă a patului. Se aplecă deasupra s-asculte. *Ce este? Nimic.* Și totuși... *Are cadență. Ca un limbaj.* S-ar putea? Simți fluturarea unor aripi în stomac; le apucă strâns; le ținu strâns. *Haide, nu fi idiot!* Și totuși...

Aruncă o privire spre ochiul magic al magnetofonului. Nu pâlpâia. Răsuci butonul de volum și apoi ascultă, încordat, cu urechea plecată la buzele lui Regan. Babilonia încetă și fu înlocuită de o respirație hârșăită și adâncă.

Karras se îndreptă de șale.

— *Tu* cine ești? Întrebă el.

— Inemintnuse, răspunse entitatea. Geamăt șoptit. Cu durere. Alb de ochi. Pleoape tremurânde. Inemintnuse. Vocea spartă, şuierată, asemenea sufletului posesorului ei, părea să sfredelească un spațiu întunecat, obturat, dincolo de timp.

— Acesta este numele tău? se încruntă Karras.

Buzele se mișcară. Silabe febrile. Încete. Neinteligibile. Apoi după scurt timp încetară.

— Ești capabil să mă înțelegi?

Liniște. Doar respirație. Adâncă. Estompată ciudat. Sunetul sinistru al somnului într-un cort cu oxigen.

Iezuitul așteptă. Speră la mai mult.

Nu mai apăru nimic.

Derulă banda înapoi, băgă magnetofonul în carcasa lui și îl luă de jos împreună cu rola pe care era banda. Se uită o ultimă dată spre Regan. Se rupsese filmul. Nehotărât, părăsi camera și coborî la parter.

O găsi pe Chris în bucătărie. Stătea așezată sumbru la masă, la o cafea cu Sharon. Când îl văzură apropiindu-se, ridicară spre el priviri întrebătoare, așteptând nerăbdătoare. Chris îi spuse încet lui Sharon:

— Ar fi bine să te duci să vezi de Regan. Okay?

Sharon mai sorbi o ultimă dată din cafea, îl salută pe Karras cu o aplecare a capului și plecă. El se așeză istovit la masă.

— Deci ce face? îl întrebă Chris, căutându-i privirea.

Karras dădu să răspundă, dar îl văzu pe Karl intrând în liniște din spre cămară și ducându-se la chiuvetă să spele niște oale.

Chris îi urmări privirea.

— E okay, spuse ea ușor. Pofțiți. Ce-ați găsit?

— Erau doar două personalități pe care nu le-am mai văzut înainte. Țăă, nu, pe una bănuiesc că am mai văzut-o doar o clipă, cea care sună a britanic. Este cineva pe care îl cunoașteți?

— Este important? Întrebă Chris.

El văzu din nou încordarea deosebită de pe fața ei.

— Este important.

Ea privi în jos și dădu din cap.

— Mda, e cineva pe care l-am cunoscut.

— Cine?

Chris ridică privirea.

— Burke Dennings.

— Regizorul?

— Da.

— Regizorul care...

— Da, i-o tăie ea.

lezuitul cântări o clipă în liniște un răspuns. Îi văzu ticul nervos al degetului arătător.

— Doriți niște cafea, ceva, Părinte?

El scutură din cap.

— Nu, mersi. Se aplecă înainte, cu coatele pe masă. Regan îl cunoștea?

— Da.

— Și...

Un zdrăgănit. Speriată, Chris tresări, se întoarse și îl văzu pe Karl aplecându-se să ia de pe jos o tigaie pe care o scăpase. În timp ce o ridica, o scăpă din nou.

— Dumnezeuule mare, Karl!

— Îmi pare rău, doamnă.

— Du-te, Karl, du-te de-aici! Du-te să vezi un film, ceva! Nu putem sta închiși cu toții în casa asta! Se întoarse înapoi spre Karras, apucând un pachet de țigări și trântindu-l pe masă atunci când Karl protestă.

— Nu, mă uit...

— Karl, acu' vorbesc serios! Chris se răsti la el nervoasă, ridicând vocea dar fără a-și întoarce capul. Ieși afară! Pur și simplu ieși afară din casa asta o vreme! Cu *toții* trebuie să-ncepem să mai ieșim pe-afară! Acu' numa' du-te!

— Da, tu du-te! repetă Willie ca un ecou, intrând și smulgându-i tigaia pe care o strângea în mână. Îl împinse iritată spre cămară.

Karl îi scrută scurt cu privirea pe Karras și pe Chris, apoi plecă.

— Îmi pare rău, Părinte, murmură Chris scuzându-se. Întinse mâna după o țigară. A avut de îndurat îngrozitor de multe în ultima vreme.

— Ați avut dreptate, spuse Karras blând. Apucă cutia cu chibrituri. Cu *toții* ar trebui să faceți un efort să ieșiți din casă. Îi aprinse țigara. Și dumneavoastră.

— Deci ce-a spus Burke? Întrebă Chris.

— Doar obscenități, spuse Karras ridicând din umeri.

— Atâta tot?

El prinse ușorul acces de teamă din tonul ei.

— Cam da, răspunse el. Apoi își coborî vocea. Întâmplător, Karl are cumva o fiică?

— O fiică? Nu, nu de care să știu eu. Sau dacă are, n-a pomenit niciodată.

— Sunteți sigură?

Willie trebăluia la chiuvetă. Chris se întoarse spre ea.

— N-aveți nici o fiică, nu-i așa, Willie?

— A murit, doamnă, acum multă, multă vreme.

— Oh, îmi pare rău.
Chris se întoarce înapoi spre Karras.
— Asta-i prima dată când aud despre ea, șopti aceasta. De ce-ați întrebat? De unde ați știut?
— Regan. Ea a pomenit de asta, spuse Karras.
Chris se holbă.
— A prezentat vreodată semne că are ESP? întrebă el. Vreau să zic, înainte de perioada asta.
— Păi... Chris ezită. Âă, nu știu. Nu sunt sigură. Adică, au existat o sumedenie de momente în care părea să se gândească la aceleași lucruri la care mă gândeam și eu, dar nu se-ntâmplă aceasta în general la persoanele apropiate?
Karras dădu afirmativ din cap.
— Acuma; cealaltă personalitate de care am pomenit, începu el. Este cea care a apărut o dată în timpul hipnozei?
— Rostește o babilonie?
— Da. Cine e?
— Nu știu.
— Nu vă e deloc familiară?
— Deloc.
— Ați trimis după fișele medicale?
— Vor sosi în după-amiaza aceasta. Le expediază cu avionul. Vă vor fi trimise direct dumneavoastră. Sorbi din cafea. A fost singurul mod în care au putut să mi le elibereze, și chiar și-așa a trebuit să mă fac luntre și punte.
— Da, m-am gândit eu că s-ar putea s-aveți greutate.
— Am avut. Dar vor sosi. Mai sorbi o dată. Acum cum rămâne cu exorcizarea. Părinte?
El privi în jos, apoi oftă.
— Ei bine, nu trag prea mari speranțe că i-o pot vinde Episcopului.
— Cum adică, „nu trageți prea mari speranțe”? Puse jos ceașca cu cafea, încruntându-se neliniștită.
Preotul strecură mâna în buzunar și extrase sticluța, ținând-o la vedere pentru Chris.
— Vedeți asta?
Ea dădu din cap.
— I-am spus că e apă sfințită, îi explică Karras. Și când am început s-o stropesc, a reacționat violent.
— Și?
— Nu e apă sfințită. E apă obișnuită.
— Deci poate că unii demoni nu cunosc diferența.
— Chiar credeți că e un demon în ea?
— Cred că este ceva în interiorul lui Regan care încearcă s-o ucidă, Părinte Karras, iar faptul că știe sau nu să deosebească pișatul de apă nu pare să aibă foarte mult de-a face cu aceasta, nu credeți? Adică scuzați-mă, dar mi-ați cerut părerea! Își stinse țigara. Care-i diferența între apa sfințită și apa obișnuită, la o adică?
— Apa sfințită-i binecuvântată.
— *Aferim*, Părinte; mă bucur pentru ea! Deci ce îmi spuneți, între timp... fără exorcism?
— Uitați ce este, de-abia am început să sap în afacerea asta, spuse Karras încălzindu-se. Iar Biserica are criterii ce trebuie îndeplinite și trebuie îndeplinite dintr-un motiv foarte serios: pentru a se feri de gunoiul pe care lumea i-l tot aruncă an de an în cârcă! Vă dau ca exemplu „preoții care levitează” și statuile Maicii Binecuvântate care se presupune că plâng în Vinerea Mare și în zilele de sărbătoare. Cred că pot trăi și fără să contribui acum la aceasta.

- Ați vrea puțin Librium, Părinte?
- Scuzați-mă, dar mi-ați cerut părerea.
- Mi-a ajuns.

El își scoase țigările.

- Și eu vreau. spuse Chris dogit.

Îi întinse pachetul. Ea se servi. Preotul își luă și el una, după care le aprinse pe amândouă. Expirară cu zgomot și se lăsară pe masă.

- Îmi pare rău, îi spuse el încet.
- Or să vă ucidă țigările astea fără filtru.

El se jucă cu pachetul de țigări, șifonându-i celofanul.

— Iată semnele pe care Biserica s-ar putea să le accepte. Unul este vorbitul într-o limbă pe care subiectul n-a cunoscut-o niciodată mai înainte. N-a studiat-o niciodată. Apoi este clarviziunea, cu toate că în zilele noastre telepatia sau ESP-urile ar putea-o anula.

- Dumneavoastră *credeți* în chestia asta? Se încruntă sceptică.

El o privi și decise că ea vorbea serios. Continuă:

— Iar ultimul îl reprezintă puterile dincolo de posibilitățile și vârsta ei. Aici intră toate. Orice e ocult.

- Păi atunci, ce ziceți de acele bocănituri în perete?
- Ele în sine nu înseamnă nimic.
- Și felul în care sălta sus și jos în pat?
- Insuficient.
- Ei bine, atunci, cum rămâne cu chestiile alea de pe piele?
- Care chestii?
- Nu v-am spus?
- Ce să-mi spuneți?

— Oh, s-a întâmplat la clinică, explică Chris. Erau... ăă... Plimbă un deget pe piept. Mă-nțelegeți, ca un scris? Doar litere. Îi apăreau pe piept, apoi dispăreau. Pur și simplu.

Karras se încruntă.

- Ați spus „litere”. Nu cuvinte?
- Nu, nu cuvinte. Doar un *M* o dată sau de două ori. Apoi un *L*.
- Și dumneavoastră *ați văzut* asta? o întrebă el.
- Păi, nu. Dar mi-au spus.
- Cine v-au spus?
- Doctorii de la clinică. Uitați, o să vedeți în fișe. E pe bune.
- Da, sunt convins. Dar încă o dată, acesta e un fenomen natural.
- Unde? În Transilvania? spuse Chris neîncrezătoare.

Karras scutură din cap.

— Nu, am dat în ziar peste astfel de cazuri. Era unul, mi-amintesc, în care un psihiatru al unei închisori relatează că un pacient al său — un deținut — putea să intre într-o stare de transă autoindusă și să facă să-i apară semnele zodiacale pe piele. Karras făcu un gest înspre piept. Făcea să i se ridice pielea.

— Maică Precistă, minunile nu au viață ușoară cu dumneavoastră, nu-i așa?

— A fost odată un experiment, îi explică el cu blândețe, în care subiectul a fost hipnotizat; pus în transă; apoi i s-au făcut incizii chirurgicale în fiecare braț. I s-a spus că brațul stâng îi va sângera iar că cel drept nu. Ei bine, brațul stâng i-a sângerat, iar brațul drept nu. Puterea minții controla fluxul sanguin. Nu știm cum, desigur; dar se întâmplă. Deci în cazuri de stigmat — ca cel despre care am pomenit, cu prizonierul, sau ca cel ca Regan — mintea inconștientă controlează fluxul sanguin diferențiat prin piele, trimițând mai mult părților pe care vrea să le ridice. Și astfel obțineți apoi desene, sau litere, sau mai știu eu ce. Misterios, dar nici pe departe supranatural.

- Sunteți un caz chiar dificil, Părinte Karras, știți asta?

Karras atinse unghia degetului mare de dinți.

— Uitați, poate aceasta vă va ajuta să înțelegeți, spuse el în cele din urmă. Biserica — nu eu — Biserica — a dat odată un edict, un avertisment pentru exorciști. L-am citit azi-noapte. Și ceea ce afirma era faptul că majoritatea oamenilor despre care se credea a fi posedați sau care credeau despre *alții* că sunt posedați — și aici citez — „au mult mai degrabă nevoie de un doctor decât de un exorcist”. O privi pe Chris în ochi. Puteți ghici când a fost emis acest avertisment?

— Nu, când?

— În anul o mie cinci sute optzeci și trei.

Chris privi pierdută, surprinsă; se gândi.

— Mda, cu siguranță a fost un an dat dracului, mormăi ea. Îl auzi pe preot ridicându-se de pe scaun.

— Lăsați-mă să aștept să verific fișele de la clinică, spuse el.

Ea aprobă dând din cap.

— Între timp, continuă el, voi edita benzile și le voi duce Institute of Languages and Linguistics. S-ar putea ca această babilonie să fie vreun fel de limbaj. Mă-ndoiesc. Dar poate. Și comparând tiparele vorbirii... Ei bine, atunci veți ști. Dacă sunt aceleași, veți ști sigur că nu este posedată.

— Și pe urmă ce? întrebă ea neliniștită.

Preotul căută în ochii ei. Erau tulburi. *Îngrijorată că fiica ei n-ar fi posedată!* Se gândi la Dennings. Ceva în neregulă. Foarte în neregulă.

— Mi-e penibil să vă întreb, dar aş putea împrumuta câteva zile mașina dumneavoastră?

Ea privi în pământ lugubru.

— Ați putea împrumuta și viața mea câteva zile, murmură. Numa' să mi-o aduceți înapoi până joi. Nu se știe niciodată; poate o să-mi mai trebuiască.

Cu durere, Karras privi lung capul plecat, fără apărare. Jinduia să o ia de mână și să-i spună că totul va fi bine. Dar cum?

— Stați, să vă aduc cheile, spuse ea.

El o privi cum se depărtează parcă fără nici o țintă, asemenea unei rugăciuni fără speranță.

După ce ea îi dădu cheile, Karras reveni în camera sa. Lăsă acolo magnetofonul și luă cu el banda cu vocea lui Regan. Apoi se întoarse după mașină, care era parcată peste drum.

Urcând în mașină, îl auzi pe Karl strigându-l din pragul casei:

— Părinte Karras! Iezuitul privi într-acolo. Karl cobora în grabă treptele de la intrare, trăgându-și repede pe el o jachetă. Făcea cu mâna. Părinte Karras! O clipă!

Karras se întinse și coborî geamul din dreapta. Karl se aplecă în dreptul ferestrei.

— Mergeți în care parte, Părinte Karras?

— Du Pont Circle.

— Ah, da, bine! M-ați putea lăsa în drum, vă rog, Părinte? V-ar deranja?

— Sunt încântat s-o fac. Sări înăuntru.

Karl dădu din cap.

— Vă rămân recunoscător, Părinte!

Karras porni motorul.

— Face bine să mai ieși pe-afară.

— Da, mă duc să văd film. Film bun.

Karras băgă în viteză și puse mașina în mișcare.

Un timp meraseră în tăcere. Preotul era preocupat, căutând răspunsuri. *Posedare. Imposibil. Apa sfințită.* Totuși...

— Karl, tu l-ai cunoscut destul de bine pe domnul Dennings, n-ai

zice?

Karl privi țintă prin parbriz; apoi aprobă țeapăn din cap.

— Da. L-am cunoscut.

— Când Regan... când pare a fi Dennings, ai impresia că este cu adevărat?

Pauză lungă. Apoi un sec și fără intonație.

— Da.

Karras dădu din cap, simțindu-se bătut.

Până ajunseră la Du Pont Circle nu mai discutară nimic. Opriră la un semafor.

— Mă dau jos aici, Părinte Karras, spuse Karl deschizând portiera. Pot să iau de aici autobuz. Coborî, apoi se aplecă în dreptul geamului. Părinte, mulțumesc foarte mult. Vă rămân recunoscător. Mulțumesc.

Rămase pe refugiu și așteptă să se facă verde. Când preotul porni, zâmbi și făcu cu mâna. Urmări mașina până când aceasta dispăru după virajul ce dădea în Massachusetts Avenue. Apoi alergă la autobuz. Se urcă. Ceru un bilet cu transfer pe o altă linie. Schimbă autobuzul. Călători în tăcere până când în cele din urmă descinse într-un cartier de locuințe cu chirie din nord-estul orașului. Se îndreptă spre o locuință ce stătea să se prăbușească și intră.

Karl se opri la baza scării mohorâte, mirosind miasmele înțepătoare de la bucătăriile în care se gătea. De undeva, plânsetul unui copil mic. Un gândac de pe podeaua de scândură se furișă sub o treaptă țâșnind rapid, cu mișcări frânte. Bărbatul se prinse cu mâna de balustradă și păru pe punctul de a se întoarce, dar după aceea scutură din cap și începu să urce. Fiecare scârțâit produs de pașii lui parcă era un geamăt de reproș.

La etajul al doilea, păși spre o ușă dintr-o aripă întunecoasă și o vreme rămase acolo, cu mâna pe tocul ușii. Aruncă o privire către zid: vopsea coșcovită; *Nicky și Ellen* mângălit cu creionul, iar dedesubt, o dată și o inimă având în centrul ei tencuiala crăpată. Karl apăsă butonul soneriei și așteptă, cu capul plecat. Din apartament, un scârțâit de arcuri de pat. Mormăieli iritate. Apoi cineva apropiindu-se: un zgomot care era neregulat; târșăitul greoi al unui pantof ortopedic. Brusc ușa se întredeschise cu o smucitură, făcând să zornăie lanțul de siguranță întins la maximum, în timp ce o femeie în slip și cu o țigară bălăbănindu-se în colțul gurii, aruncă o căutătură încruntată prin crăpătură.

— Oh, tu ești, spuse ea dogit.

Karl întâlni acei ochi ce trădau duritate, ce erau secătuite fântâni de durere și vină; aruncă o privire scurtă spre risipita arcuire a buzelor și spre figura răvășită a unei tinereți și a unei frumuseți îngropate de vii într-o mie de camere de motel, într-o mie de treziri dintr-un somn agitat, plângând înăbușit la amintirea grației trecute.

— Hai, zi-i să se uștească! O voce masculină răgușită, din apartament. Bodogănind. Prietenul.

Fata își întoarse capul și se răsti repede:

— Gura, amărâtule, e tot!

Fata se întoarse spre Karl.

— E beat, tat. Ar fi mai bine să nu intri.

Karl dădu din cap.

Privirea bătută a fetei se mută în jos, la mâna pe care el o duse la buzunarul de la spate al pantalonilor pentru a scoate portofelul.

— Ce mai face mama? îl întrebă ea trăgând din țigară, cu ochii asupra mâinii băgate în portofel, numărând hârtii de zece.

— E bine. El dădu scurt din cap. Mama ta e bine.

În timp ce acesta îi întindea banii, ea începu să tușească din ră-

runchi. Își duse o mână la gură.

— Mama lor de țigări! se înecă ea.

Karl se zgâi la urmele de înțepături de pe brațul ei.

— Mersi, tat.

Simți cum banii îi sunt trași dintre degete.

— Iisuse, mai scurtează-o! mârâi prietenul dinăuntru.

— Auzi, tat, ar fi mai bine s-o lăsăm pe altădată. Okay? Știi cum face.

— Elvira...! Karl întinsese brusc mâna și o apucase strâns de încheietură. Există acum clinică în New York! îi șopti el implorator.

Ea se strâmbă, încercând să se elibereze din strânsoarea lui.

— Ei haide, las-o moartă!

— Te trimit eu! Or să te ajute! Nu mergi la închisoare! Este...

— Iisuse, tat, *încetează!* țipă înfiorător, eliberându-se din încheștarea lui.

— Nu, nu, te rog! Este...

Îi trânti ușa în nas.

În penumbra holului, în acest mormânt zugrăvit al așteptărilor lui, Karl rămasă o clipă privind tăcut spre ușă, apoi își plecă fruntea cu o jale mută. Din apartament se auzi estompat o conversație. Apoi un râs de femeie râsundu-cinic. Fu urmat de tuse.

Karl se întoarse și brusc simți junghiul unui șoc, descoperind că drumul îi era barat de locotenentul Kinderman.

— Poate că acum am putea sta de vorbă, domnule Engstrom, găâi acesta. Cu mâinile în buzunarele hainei. Cu ochii triști. Poate că acum am putea avea o discuție...

doi

Karras înfășură capătul benzii pe o rolă goală. Se afla în biroul directorului rotunjour și cărunț de la Institute of Languages and Linguistics. Editase cu grijă diferite porțiuni ale benzilor sale pe role diferite, și acum era pe cale să dea drumul primeia dintre ele. Porni magnetofonul și se depărta de masă. Ascultară cum vocea febrilă își cronicănea babilonia. Pe urmă Karras se întoarse spre director.

— Ce *este* asta, Frank? E o limbă?

Directorul ședea pe marginea biroului său. Sfârșitul benzii îl găsisese încruntat și nedumerit.

— Cam nefiresc. De unde-ai făcut rost de ea?

Karras opri banda.

— A, e ceva ce-o am de mai mulți ani, de pe vremea când lucram la un caz de personalitate duală. Fac o lucrare pe tema asta.

— Pricep.

— Eh, cum rămâne?

Directorul își scoase ochelarii și prinse rama de baga între dinți.

— Nu, nu e nici o limbă pe care *eu s-o fi* auzit vreodată. Totuși... Se încruntă. Apoi ridică privirea spre Karras. Vrei s-o mai pui o dată?

Karras derulă cu iuțeală banda și o cântă din nou.

— Acum ce crezi? întrebă el.

— Ei bine, are cadența unei vorbiri.

Karras simți că speranța îi accelerează pulsul. Se strădui să și-l păstreze coborât.

— Da, așa am crezut și eu, fu el de acord.

— Dar în mod sigur nu-l recunosc, Părinte. Este veche sau modernă? Sau n-ai idee?

— Nu, n-am.

— Ăă, de ce nu mi-ai lăsa-o s-o verific cu unii din băieți, Părinte?

— Ai putea să faci o copie după ea, Frank? Aș dori să păstrez originalul la mine.

— Oh, da, desigur.

— Între timp, mai am altceva. Ai timp?

— Da, bineînțeles. Dă-i drumu'. Care-i problema?

— Ăă, dacă ți-aș oferi fragmente de vorbire obișnuită de la ceea ce par a fi două persoane diferite. Ai putea să-mi spui prin analiză semantică dacă doar *o singură* persoană ar fi fost cumva capabilă să vorbească în ambele moduri?

— Ah, cred că da.

— Cum?

— Păi, presupun că raportul „tip-semnificație” este o cale tot atât de bună ca oricare alta. În eșantioane de o mie de cuvinte sau mai mult, nu ai decât să verifici frecvența aparițiilor diferitelor părți de vorbire.

— Și înclini să crezi că e concludent?

— Oh, da. Bine, nu la modul absolut dar, vezi tu, acest tip de test ar depista orice schimbare în vocabularul de bază. Nu-i vorba de cuvinte, ci de ceea ce exprimă cuvintele: stilul. Noi îi spunem „index de diversitate”. Foarte abracadabrant pentru chibiți, ceea ce, desigur, este ceea ce vrem. Directorul zâmbi în doi peri. Apoi arătă cu capul înspre benzile din mâna lui Karras. Ai pe astea doi oameni diferiți, așa-i?

— Nu. Vocea și cuvintele au ieșit doar din gura unei singure persoane, Frank. După cum am spus, a fost un caz de personalitate duală. Cuvintele și vocile mie îmi par total diferite, dar amândouă sunt din gura numai a unei persoane. Uite, am nevoie de un mare serviciu din partea ta.

— Ai dori să le testez? Aș fi încântat s-o fac. Le voi da unuia dintre instructori.

— Nu, Frank, asta-i partea cu adevărat mare a serviciului: aș dori să o faci tu însuți și cât de *repede* poți. Este cât se poate de important. Directorul citi urgența în ochii lui. Dădu din cap.

— Okay. Okay. Mă apuc de ele.

Făcu copii ale ambelor benzi, iar Karras se întoarse la locuințele ie-zuiților cu originalele. Găsi o înștiințare în cameră. Sosiseră fișele de la clinică.

Se grăbi spre recepție și semnă pentru colet. Întors în camera sa, începu imediat să citească și curând fu convins că irosise timp cu drumul până la institut.

„...indicații ale unei obsesii de vinovăție cu implicațiile isterico-somnambulice care decurg...”

Loc pentru îndoială. Totdeauna loc. Interpretări. *Dar stigmatetele lui Regan?...* Karras își îngropă fața-i istovită în palme. Stigmatetele pielii pe care i le descrisese Chris fuseseră bineînțeles relatate în fișa lui Regan, dar se notase de asemenea că Regan avea pielea hiperreactivă și că ar fi putut produce misterioasele litere ea însăși, fie și numai prin trasarea lor cu degetul pe piele la scurt timp înainte de apariția acestora. Dermatografice.

Le-a făcut chiar ea, rumegă Karras. Era sigur. Căci de cum mâinile lui Regan fuseseră imobilizate cu chingi, menționa fișa, fenomenele misterioase încetaseră și nu se mai repetaseră niciodată.

Înșelătorie. Conștientă sau inconștientă. Tot înșelătorie.

Ridică privirea și scrută telefonul. Frank. Să-l sune? Ridică recepto-

rul. Îi răspunse secretara, zicându-i că acesta nu era acolo. El lăasă vorbă să-l sune imediat ce se întoarce. Apoi, extenuat, se ridică în picioare și se duse încet la baie. Își dădu cu apă rece pe față. „*Exorcistul va fi pur și simplu atent ca nici una din manifestările pacientului să nu rămână...*” Se privi în oglindă. Oare uitase ceva? Ce? *Mirosul de varză murată*. Se întoarce, luă un prosop de pe suport și se șterse pe față. *Autosugestie*, își aminti el. Iar bolnavii mentali, în anumite instanțe, păreau capabili în mod inconștient să-și controleze corpul, astfel încât acesta să emită o varietate de mirosuri.

Karras se șterse pe mâini. Bătăile... deschiderea și închiderea ser-tarului. Psihokinezie? Zău?

— *Dumneavoastră credeți în chestia asta?*

Se întrerupse pentru a așeza prosopul la loc; își dădu seama că nu mai gândea clar. *Prea obosit*. Însă nu îndrăznea s-o lase pe Regan pradă părerilor; subiectivității; trădărilor sălbătice ale minții.

Ieși din cameră și se duse la biblioteca campusului. Căută în *Guide of Periodical Literature: Po... Pol... Polte...* Găsi ceea ce căuta și se așeză la masă să citească într-un periodic de știință, un articol al psihiatrului german Dr. Hans Bender referitor la cercetările privind fenomenele poltergeist.

Fără nici o îndoială, concluziona el când termină de citit: fenomene de psihokinezie există; au fost documentate din greu; filmate; observate în clinici psihiatrice. Și în nici unul din cazurile relatate în articol nu se făcea vreo legătură cu posedarea demonică. Ipoteza era mai degrabă cea a unei energii produse și controlate în mod inconștient de către minte. Ce era și mai semnificativ, văzu Karras, de obicei mințile unor adolescenți în stări de „tensiune interioară extrem de înaltă, frustrare și furie”.

Karras își frecă ochii obosiți. Se simțea tot neostoit. Trecu iar prin simptoame, atingându-le pe fiecare asemenea unui băiat care trage cu un țăruș pe stinghiile unui gard de lemn. Pe care oare l-am scăpat? Pe care?

Răspunsul, concluzionă el istovit, era: Pe nici unul.

Înapoie periodicul la fișier.

Se întoarce le reședința MacNeil. Îi deschise Willie și îl conduse spre camera de lucru. Ușa era închisă. Willie bătu.

— Părintele Karras, anunță ea.

— Poftește-l.

Karras intră și închise ușa în urma lui. Chris era cu spatele la el, cu fruntea în palmă, cu un cot pe bar.

— Bună, Părinte.

Vocea ei era o șoaptă hârâită și disperată. Îngrijorat, veni lângă ea.

— Aveți ceva? Întrebă el încet.

— Nu, mi-e bine.

Vocea îi era tensionată. El se încruntă. Mâna ei ascundea fața. Îi tremura.

— Cum mai e? Îl întrebă ea.

— Ăă, m-am uitat în fișa de la clinică. Așteptă. Ea nu răspunse. Continuă. Cred... se întrerupse. Ei bine, părerea mea sinceră chiar în momentul de față, este că Regan poate fi cel mai bine ajutată prin tratament psihiatric intensiv.

Ea își scutură foarte încet capul înainte și-napoi.

— Unde-i tatăl ei? o întrebă el.

— În Europa, șopti ea.

— I-ați spus ce se întâmplă?

De atâtea ori se gândise să-i spună. Fusese tentată. Criza ar fi

putut să-i aducă din nou împreună. Dar Howard și preoții... Pentru binele lui Regan, hotărâse că lui nu trebuie să i se spună.

— Nu, răspunse ea încet.

— Ei bine, cred că ar ajuta dacă el ar fi aici.

— Auziți, nimic nu va ajuta cu excepția a ceva prea *îndepărtat*! erupse brusc Chris, ridicând către preot o față pătată de lacrimi. Ceva *mult prea îndepărtat*.

— Cred că ar trebui să trimiteți după el.

— *De ce?*

— Ar...

— V-am cerut să goniți un demon *afară*, fir-ar al dracului să fie, nu să chemați altul *înăuntru*! țipă ea la Karras cu o isterie subită.

Trăsăturile îi erau contorsionate de angoasă. Ce s-a întâmplat din senin cu *exorcismul*?

— Acuma...

— Ce dracu' să fac cu *Howard*?

— Putem vorbi despre aceasta...

— Vorbiți despre aceasta *acum*, fir-ar al dracului să fie! La ce dracu-i bun *Howard* în momentul de față? Care-i *folosu*'?

— Este o mare probabilitate ca tulburarea lui Regan să-și aibă rădăcina într-o vinovăție privitoare la...

— Vinovăție privitoare la ce? țipă ea, cu ochi sălbatici.

— Ar putea...

— Privitoare la divorț? Tot rahatul ăla psihiatric?

— Acuma...

— E vinovată pentru că *l-a ucis pe Burke Dennings*! țipă ea strident la el, cu mâinile zdrobindu-i-se cu putere de tâmpile. *L-a ucis! L-a ucis și o vor închide; au s-o-nchidă! O, Doamne Dumnezeule, o, boa...*

Karras o prinse să nu se prăbușească hohotind. O conduse spre sofa.

— Gata, gata, continua el să spună încet. Gata, gata... Ohhhhhhh! Oh, *Doamne Dumnezeule! Oh, Doamne Dumnezeule!*

— Gata, gata...

O ajută să se întindă pe sofa. Se așeză pe margine și îi luă mâna într-ale sale. Se gândi la Kinderman. Dennings. Suspinele ei. Ireal.

— Gata, gata... e-n ordine... liniștiți-vă... e-n ordine...

Curând plânsul se potoli și el o ajută să se ridice în capul oaselor. Îi aduse un pahar cu apă și o cutie cu șervetele pe care o găsisese pe un raft în spatele barului. Apoi se așeză lângă ea.

— Of, îmi pare bine, spuse ea, trăgând și suflându-și nasul. Dumnezeule, îmi pare bine că am dat-o afara.

Karras simțea un tumult, propriu-i șoc al dezmeticirii crescând pe măsură ce ea devenea mai calmă. Acum trăgea încet pe nas. Își dregea la răstimpuri glasul. Acum, apăsarea era din nou pe umerii săi, grea și asupritoare. În interiorul ființei sale, deveni țeapăn. *Nu mai! Nu mai spune nimic!*

— Vrei să-mi spui mai mult? o întrebă el blând.

Chris dădu din cap. Expiră. Se șterse la ochi și vorbi întretăiat, cu spasme, despre Kinderman; despre carte; despre convingerea că Dennings a fost sus în dormitorul lui Regan; despre marea putere a lui Regan; despre personalitatea lui Dennings, pe care Chris a crezut că a văzut-o cu capul întors cu fața la spate.

Încheie. Acum aștepta reacția lui Karras. El rămase o vreme tăcut, chibzuind la toate acestea. Apoi în cele din urmă spuse încet:

— Nu știți că ea a făcut-o.

— Dar capul răsucit, spuse Chris.

— Vă loviserăți destul de tare cu capul de perete, răspunse Karras.

Erați într-o stare de șoc. Vi s-a părut.

— Mi-a spus că ea a făcut-o, îngăimă Chris fără nici o expresie pe chip.

O pauză.

— Și v-a spus cum? o întrebă Karras.

Chris scutură din cap. Se întoarse și se uită la el.

— Nu, spuse ea. Nu.

— Atunci nu înseamnă nimic, îi spuse Karras. Nu, n-are ce să reprezinte atâta timp cât nu ne dă detalii pe care nimeni altcineva în afară de ucigaș n-ar putea să le știe în vreun fel.

Ea își scutură neîncrezătoare capul.

— Nu știu, răspunse ea. Nu știu dacă acționez cum trebuie. Cred că ea a făcut-o și că ar putea să mai ucidă și pe altcineva.

Nu știu... Se întrerupse. Părinte, ce ar trebui să fac? îl întrebă ea deznădăjduită.

Greutatea era acum turnată în beton; uscându-se, luase forma spatelui său.

Își sprijini un cot pe genunchi și închise ochii.

— Ei bine, acuma ați spus cuiva, zise el liniștit. Ați făcut ceea ce ar fi trebuit. Acum uitați. Pur și simplu dați-o la o parte și lăsați totul în seama mea.

Simți privirea ei asupra sa și se uită la ea.

— Vă simțiți ceva mai bine acum?

Ea încuviință din cap.

— Vreți să-mi faceți un serviciu? o întrebă el.

— Ce?

— Leșiți să vedeți un film.

Ea se șterse la ochi cu dosul palmei și zâmbi.

— Le urăsc.

— Atunci duceți-vă în vizită la o prietenă.

Ea își puse mâinile-n poală și îl privi cu căldură.

— Am un prieten chiar aici, spuse ea într-un final.

El zâmbi.

— Odihniți-vă, o sfătui el.

— O să mă odihnesc.

Preotului îi mai veni un gând.

— Credeți că Dennings a dus cartea sus? Sau era acolo?

— Cred că era deja acolo, răspunse Chris.

El cântări acest răspuns. Apoi se ridică în picioare.

— Eh, okay. Vă trebuie mașina?

— Nu, țineți-o.

— Bine, atunci. Mă voi întoarce mai târziu.

— *Ciao*, Părinte.

— *Ciao*.

Leși în revărsarea tumultoasă a străzii. Răsucind pe toate fețele. Regan. Dennings. *Imposibil! Nu!* Era însă convingerea aproape absolută a lui Chris, reacția ei, isteria ei. *Și chiar asta este: închipuire isterică. Și totuși...*

Alungă certitudinile asemenea vântului tăios, frunzele.

Când trecu prin dreptul treptelor pantei lungi de lângă casă, auzi un zgomot venind de undeva de jos, dinspre râu. Se opri și privi în jos către C&O Canal. O muzicuță. Cineva cântând „Red River Valley”, cântecul preferat al lui Karras încă din copilărie. Îl ascultă până ce îl acoperi zgomotul traficului, până ce reminiscența care îl încerca fu sfârâmată de o lume tulburată care însemna clipa de față, care tipa după ajutor, care picura sânge pe extenuarea tevatunii. Își băgă mâinile în buzunare. Se gândi cu febrilitate. La Chris. La Regan. La Lucas

trăgându-i șuturi lui Tranquille. Trebuie să facă ceva. Ce? Ar putea spera să intuiască mai bine decât clinicienii de la Barringer?

— ... *duceți-vă la Central Casting!* Da; da, știa că acesta era răspunsul; speranța. Își aminti cazul lui Achille. Posedat. Ca și Regan, se declarase a fi un drac; ca și Regan, tulburarea sa își avea rădăcina într-o vinovăție: remușcări privitoare la infidelitatea conjugală. Psihologul Janet îi efectuase un tratament sugerându-i prin hipnoză prezenta soției, care apărea în fața ochilor halucinați ai lui Achille și îi ierta. Karras dădu din cap. Sugestia ar putea să meargă la Regan. Dar nu prin hipnoză. Încercaseră la Barringer. Nu. Sugestia care să contracareze în cazul lui Regan, credea el, era ritualul exorcizării. Ea știa ce este; îi știa efectul. *Reacția ei la apa sfințită. A luat-o din carte.* Iar în carte existau descrieri de exorcizări reușite. *Ar putea merge! Ar putea! Ar putea da rezultate!* Dar cum să obții permisiunea de la Chancery Office? Cum să construiești un caz fără să menționezi de Dennings? Karras n-ar fi putut să-l mintă pe Episcop. N-ar fi vrut să falsifice faptele. *Dar poți lăsa faptele să vorbească!*

Care fapte?

Își plimbă mâna pe frunte. Avea nevoie de somn. Nu-și putea permite să doarmă. Simțea o durere de cap care i se zbătea în tâmpile.

— *Bună, tăticule?*

Care fapte?

Benzile de la institut. Ce ar putea găsi Frank? Era oare ceva ce *ar fi putut* găsi? Nu. Dar cine știe? Regan nu deosebise apa sfințită de apa obișnuită. *Sigur. Dar dacă presupunem că-i capabilă să-mi citească gândurile, de ce oare n-a știut diferența între ele?* Își duse mâna la frunte. Durerea de cap. Confuzia. *Iisuse, Karras, trezește-te! Cineva-i pe moarte! Trezește-te!*

Înapoi în camera sa, sună la institut. Nici o urma de Frank. Puse receptorul în furcă. Apă sfințită. Apă obișnuită. Ceva.

Deschise Ritual-ul la „Instrucțiuni pentru exorciști”: „...spirite rele... răspunsuri înșelătoare... așa încât ar putea părea că cel atins nu e în nici un fel posedat...” Karras chibzui. Asta să fie? *Despre ce dracu' vorbești? Care „spirite rele”?*

Închise cartea cu un zgomot și văzu fișele medicale. Le reciti, căutând rapid cu privirea ceva care să-l poată ajuta la Episcop.

Ia stai. Nimic despre isterie. Asta e ceva. Dar slab. Altceva. Vreo dis-crepanță. Ce anume? Scormoni desperat prin amintirile studiilor sale. Și atunci își aduse aminte. Nu mult. Dar totuși ceva.

Ridică receptorul și o sună pe Chris. Vocea ei suna dezorientată.

— *Bună, Părinte.*

— *Dormeai? Îmi pare rău.*

— *E okay.*

— *Chris, unde lucrează doctorul ăsta... Karras își plimbă degetul în jos pe fișă. Doctorul Klein?*

— *În Rosslyn.*

— *La policlinică?*

— *Da.*

— *Te rog să-l suni și să-i spui că doctorul Karras va trece pe-acolo și că va dori să arunce o privire la EEG-ul lui Regan. Să-i spui doctorul Karras, Chris. Te-ai prins?*

— *M-am prins.*

— *Te caut eu mai târziu.*

După ce puse receptorul în furcă, Karras își desfăcu dintr-o mișcare gulerul și își scoase sutana și pantalonii negri, schimbându-se repede în pantaloni kaki și jersey. Pe deasupra își puse trenciul negru preoțesc, pe care îl încheie până la gât. Se uită în oglindă și se încruntă. *Preoți și*

polițiști, se gândi el, deschizându-și iute trenziul de gât: puteai să-i identifici după mirosurile *de* neînălăturat ale hainelor lor. Karras își scoase pantofii și își puse singura pereche pe care o avea și nu era neagră: tenișii albi tociți.

Luă mașina lui Chris și se îndreptă în viteză spre Rosslyn. Așteptând să se schimbe culoarea semaforului de pe M Street pentru a traversa po-dul, aruncă o privire pe geamul din dreapta și văzu ceva tulburător: Karl ieșind dintr-o limuzină neagră, pe strada Treizeci și cinci, în față la Dixie Liquor Store. Șoferul mașinii era locotenentul Kinderman.

Se făcu verde. Karras porni ca din pușcă și coti pe pod, apoi se uită în oglinda retrovizoare. Oare îl văzuseră? Nu credea. Dar ce făceau împreună? Pură întâmplare? Avea ceva de-a face cu Regan? cu Regan și...?

Lasă asta? Ia-le pe rând!

Parcă în fața policlinicii și urcă în cabinetul doctorului Klein. Doctorul era ocupat, dar o infirmieră îi înmâna lui Karras EEG-ul și curând acesta se afla într-o cămăruță, studiind banda îngustă de hârtie pe care și-o trecea printre degete.

Klein intră grăbit, măsurând nedumerit cu privirea hainele lui Karras.

— Doctorul Karras?

— Da. Ce mai faceți?

Dădură mâna.

— Eu sunt Klein. Ce mai face fetița?

— Progresează.

— Sunt încântat să aud asta.

Karras privi înapoi spre grafic, iar Klein îl cercetă împreună cu el, trasând cu degetul tiparul undelor.

— Aici, vedeți? este foarte regulat. Nici un fel de fluctuație.

— Da, văd. Karras se încruntă. Foarte curios.

— Curios?

— Pornind de la ideea că avem de-a face cu isterie.

— Îmi scapă ce vreți să spuneți.

— Presupun că nu este prea bine cunoscut, murmură Karras, antrenând hârtia cu mâinile într-o curgere constantă, dar un belgian — Iteka — a descoperit că istericii par să cauzeze unele fluctuații mai degrabă ciudate ale graficului, un tipar minuscul dar totdeauna același. L-am căutat aici și nu l-am găsit.

Klein mormăi evaziv:

— Ce chestie.

Karras se uită la el.

— Cu siguranță era tulburată când ați efectuat această înregistrare; corect?

— Da, era. Da, cam așa ceva. Era.

— Ei bine, atunci, nu-i curios că s-a comportat perfect? Chiar și subiecții cu mintea într-o stare normală își pot influența undele cerebrale cel puțin în limitele normale, iar Regan era la vremea aceea tulburată. S-ar părea că ar trebui să fie *ceva* fluctuații. Dacă...

— Doctore, doamna Simmons devine nerăbdătoare, îi întrerupse o infirmieră, întredeschizând ușa.

— Da, vin, oftă Klein.

Infirmiera dispăru grăbită iar el păși spre ieșire, oprindu-se apoi cu mâna pe muchia ușii.

— Că tot vorbeam despre isterie, comentă el sec. Îmi pare rău. Trebuie s-o-ntind.

Închise ușa după el. Karras îi auzi pașii depărtându-se pe coridor; auzi cum se deschide o ușă; auzi:

— Eh, acumă; cum ne mai simțim azi, doamnă...

Închiderea ușii. Karras se întoarce la studiul său asupra graficului, termină, apoi îl împături și-l strânse în mână. Îl înapoie infirmierei de la recepție. *Ceva*. Era ceva ce ar fi putut folosi în discuția cu Episcopul, drept argument că Regan *nu* e isterică și prin urmare s-ar putea concepe că e posedată. Și totuși EKG-ul ridicase un alt mister: de ce nici o fluctuație? de ce absolut nimic?

Se întorcea cu mașina spre casa lui Chris, când la semaforul de la intersecția lui Prospect cu Treizeciscinci, îngheță la volan: parcat între Karras și locuințele iezuiților era Kinderman. Stătea singur la volan, cu cotul pe geam, privind drept înainte.

Karras făcu la dreapta înainte ca locotenentul să-l fi putut vedea în Jaguar-ul lui Chris. Găsi la iuțeală un loc, parcă și încuie mașina. Apoi dădu pe jos colțul ca și când s-ar fi îndreptat spre locuințe. *Oare urmărește casa?* se îngrijoră el. Spectrul lui Dennings se ridică încă o dată pentru a-l bântui. Oare era posibil ca detectivul să creadă că Regan...?

Ușor. Las-o moale. Ia-o mai ușor.

Se duse lângă mașină și se aplecă în dreptul geamului din dreapta.

— Salut, locotenente.

Detectivul se întoarce rapid arătând surprins. Apoi deveni radios.

— Părinte Karras.

Fals, se gândi Karras. Sesiză că i se umeziseră și i se răciseră mâinile. *Stai blând! Nu-l lăsa să vadă că ești îngrijorat! Stai blând!*

— Nu știi că s-ar putea să te amendeze? În zilele lucrătoare, parcare interzisă între patru și șase.

— În nici un caz, gâjâi Kinderman. Doar stau de vorbă cu un preot. Orice copoi de pe-aici, de prin împrejurimi e catolic sau pe cale de a trece.

— Ce-ai mai făcut?

— Ca să vorbesc deschis, Părinte Karras, cam așa ș-așa. Mata?

— Nu pot să mă plâng. Ai rezolvat până la urmă cazul acela?

— Care caz?

— Regizorul.

— A, acela. Făcu un gest de lehamite. Nu mă-ntreba. Auzi, ce faci în seara asta? Ești ocupat? Am invitații la Crest. E *Othello*.

— Cine joacă?

— Molly Picon, Desdemona, iar Othello, Leo Fuchs. Ești mulțumit? E meserie, Părinte Marlon Pretențios! E William F. Shakespeare! Nu contează cine joacă și cine nu! Vii sau nu vii?

— Mi-e teamă ca va trebui să-l sar. Sunt cam prins.

— Văd. Arăți groaznic, iartă-mă că-ți spun. Te culci la ore târzii?

— Eu arăt groaznic mereu.

— Numa' că acum mai mult decât de obicei. Ei, haide! Deconectează-te o seară! O să ne simțim mai bine!

Karras hotărî să testeze; să atingă un nerv.

— Ești sigur că asta joacă? Întrebă el. Ochii lui căutau neclintiți într-ai lui Kinderman. Aș fi putut să jur că la Crest e un film cu Chris Mac-Neil.

Detectivul se blocă o fracțiune, după care spuse repede:

— Nu, sunt sigur. *Othello*. Othello.

— Întâmplător, ce te aduce prin vecini?

— Tu! Am venit doar să te invit la film!

— Da, e mai ușor să conduci decât să pui mâna pe telefon, spuse Karras ușor.

Sprâncenele detectivului se ridicară cu o inocență

neconvingătoare.

— Telefonul tău era *ocupat*! șopti el răgușit, ridicând și ținând palma în aer, la semiînălțime.

lezuitul se holbă la el, fără nici o expresie pe față.

— Ce-i? Întrebă Kinderman după un moment.

Karras întinse cu gravitate mâna în mașină și îi ridică o pleoapă lui Kinderman. Îi examinează ochiul.

— Nu știu. Arăți groaznic. S-ar putea să faci o criză de mitomanie.

— Nu știu ce-nseamnă asta, răspunse Kinderman în timp ce Karras își retrăgea mâna. E ceva grav?

— Nu fatal.

— Ce e? Încordarea mă scoate acum din minți!

— Caută în dicționar, spuse Karras.

— Auzi, nu mai fi așa dificil. Ar trebui din când în când să te mai apleci asupra lui Cezar. Eu sunt legea. Aș putea pune să te deporteze, știi asta?

— De ce?

— Un psihiatru n-ar trebui să-i facă pe oameni să se îngrijoreze.

Plus că jidovii, ca să vorbesc deschis, ar muri de plăcere. Oricum tu ești pentru ei o pacoste, la o adică, Părinte. Nu, pe bune, îi încurci. Ar dori să scape de tine. Cine are nevoie de așa ceva? un preot care poartă jersey și teniși!

Zâmbind șters, Karras dădu din cap.

— Trebuie să plec. Ai grijă.

Bătu de două ori cu palma în marginea capotei, în semn de rămas bun, iar apoi se întoarse și merse încet spre intrarea locuințelor.

— Consultă un psihanalist! strigă răgușit detectivul în urma lui.

Apoi privirea sa caldă lăsa locul îngrijorării. Aruncă o privire prin parbriz casei, apoi porni motorul și demară. Trecând prin dreptul lui Karras, claxonă și făcu cu mâna.

Karras îi răspunse, urmărindu-l pe Kinderman cum dă colțul pe Treizecisișase. Apoi rămase câțeva vreme nemișcat pe trotuar, frecându-și ușor fruntea cu o mână tremurândă. Se putea într-adevăr ca ea s-o fi făcut? Se putea oare ca Regan să-l fi omorât atât de groaznic pe Burke Dennings? Cu ochi febrili, ridică privirea spre fereastra lui Regan. *Pentru numele lui Dumnezeu, ce e în această casă?* Și cât mai e până ce Kinderman să ceară să vorbească cu Regan? să aibă șansa de-a vedea personalitatea Dennings? de-a o auzi? Cât mai e până ce Regan să fie dusă la casa de corecție?

Sau să moară?

Trebuia să construiască cazul pentru Cancelarie.

Traversă repede strada de-a curmezișul, spre casa lui Chris. Sună la ușă.

Îi deschise Willie.

— Doamnă acum doarme puțin, spuse ea.

Karras dădu din cap.

— Bine. Foarte bine.

Trecu pe lângă ea și urcă înspre dormitorul lui Regan. Căuta să afle ceva pentru care să bage mâna-n foc.

Intră și îl văzu pe Karl pe un scaun de lângă fereastră, cu brațele încrucișate, păzind-o pe Regan. Era tăcut dar prezent, asemenea unei păduri dese, întunecoase.

Karras se duse lângă pat și privi în jos. Albul ochilor ca o ceață lăptoasă. Murmurele. Frânturi dintr-o altă lume. Karras se uită la Karl. Apoi se aplecă încet deasupra și începu să desfacă una din chingile lui Regan.

— Părinte, *nu!*

Karl se repezi la marginea patului și împinse cu putere mâna preotului la o parte.

— E foarte rău, Părinte! Puternic! E puternic! Lăsați chingi!

În ochi avea o teamă pe care Karras o recunoscuse a fi autentică; acum știa că puterea lui Regan nu era vorbă goală, era un fapt. Ar fi putut s-o facă. I-ar fi putut răsuci capul lui Dennings. *Doamne, Dumnezeule, Kar-ras! Grăbește-te! Găsești vreo dovadă! Gândește! Grăbește-te înainte ca...!*

— *Ich mochte Sie etwas fragen, Engstrom!* (Aș dori să vă întreb ceva, Engstrom!)

Junghiul revelației și noua răbufnire de speranță îl făcu pe Karras să-și întoarcă cu o smucitură capul și să privească în jos către pat. Demonul rânjea batjocoritor spre Karl.

— *Tanz Ihre Tochter gern?*

Germană! Întrebase dacă fiicei lui Karl îi plăcea să danseze! Cu inima bătându-i cu putere, Karras se întoarse și văzu că obrajii servitorului se făcuseră stacojii, că tremura și că ochii îi sclipeau cu furie.

— Karl, ar fi mai bine să ieși, îl sfătui Karras.

Elvețianul scutură din cap, strângând din pumni până când i se albiră încheieturile degetelor.

— Nu, rămân!

— Du-te, te rog, spuse iezuitul ferm. Privirea sa o susținu implacabil pe cea a lui Karl.

După un moment de rezistență îndărătnică, Karl cedă și se grăbi afară din cameră.

Râsul se opri. Karras se întoarse. Demonul îl privea. Arăta mulțumit.

— Deci te-ai întors, croncăni el. Sunt surprins. Am fost înclinat să cred că acea poveste jenantă cu apa sfințită te-a descurajat astfel încât să nu te mai întorci *niciodată*. Dar am uitat că preoții n-au nici o rușine.

Karras respiră superficial și se strădui să-și domine așteptările, să gândească clar. Știa că testarea limbajului în cadrul posedării necesita o conversație inteligentă, astfel încât eventualele mărturii rostite de subiect să nu provină cumva dintr-o amintire lingvistică îngropată în subconștient. *Ușor! Las-o mai moale! Îți aduci aminte de fata aia? O slujnică adolescentă. Posedata. În timpul delirului, bolborosea o limbă care în final se descoperise a fi siriana. Karras își impuse să se gândească la surescitarea pe care acest lucru i-l produsese și cum până la urmă aflase că fata fusese într-o vreme angajată la o pensiune unde unul dintre chiriași era un student la teologie. În preziua examenelor, obișnuia să se plimbe prin cameră și să se urce și să coboare scările recitând cu voce tare lecțiile sale în siriană. Și fata îl auzise. Ia-o ușor. Să nu te frigi.*

— *Sprechen Sie deutsch?* întrebă Karras prudent.

— Iar jocuri?

— *Sprechen Sie deutsch?* repetă el cu bătăile pulsului încă accelerate de acea speranță îndepărtată.

— *Natürlich*, (Bineînțeles) se stropși demonul la el. *Mirabile dictu* (Uimitoare dicție), n-ai fi de aceeași părere?

Inima iezuitului sări din loc. Nu numai germană, ci și latină! Ba chiar în context!

— *Quod nomen mihi est?* întrebă el repede. Care este numele meu?

— Karras.

Iar acum preotul se avântă surescitat.

— *Ubi sum?* Unde mă aflu?

- *În cubiculo.* Într-o cameră.
- *Et ubiestcubiculum?* Și unde se află camera?
- *În domo.* Într-o casă.
- *Ubi est Burke Dennings?* Unde este Burke Dennings?
- *Mortuus.* E mort.
- *Quomodo mortuus est?* Cum a murit?
- *Inventus est capite reverso.* I-a fost răsucit capul la spate.
- *Quis occidit eum?* Cine l-a ucis?
- Regan.
- *Quomodo ea occidit illum?* *Dic mihi exacte!* Cum l-a ucis?

Spune-mi amănunțit!

— Ehh, destulă tevatură pentru moment, spuse demonul rânjind. Destulă. Cât se poate de suficientă. Deși desigur îți vei da seama, presupun, că în timp ce-mi puneai întrebări în latină, îți formulai în minte și *răspunsuri* în latină. Râse. Totul în mod inconștient, bineînțeles. Da, ce ne-am face fără subconștient? Pricepi unde bat, Karras? Nu știu deloc latină. Îți citesc gândurile. N-am făcut decât să extrag răspunsurile din mintea ta!

Karras simți cu o spaimă instantanee cum i se năruie certitudinea, simți necazul și frustrarea produse de îndoiala plantată acum în creierul său și care nu-i dădea pace.

Demonul chicoti.

— Da, am știut că așa ți se va întâmpla, Karras, cloncâni către el. De-asta simt un atașament pentru tine. De-asta îi cultiv pe *toți* oamenii raționali. Capul i se dădu pe spate într-un hohot de râs.

Mintea iezuitului aleargă rapid, desperată, formulând întrebări la care să nu existe un singur răspuns, ci mai multe. *Dar poate c-o să mă gândesc la toate!* realizează el. *Okay! Atunci pune o întrebare la care nu cunoști răspunsul!* Ar fi putut verifica mai târziu răspunsul să vadă dacă e corect.

Așteptă ca râsul să treacă, după care vorbi:

— *Quam profundus est imus Oceanus Indicus?* Care este adâncimea maximă a Oceanului Indian?

Ochii demonului străluciră.

— *La plume de ma tante,* hârșâi acesta. Tocul mătușii mele.

— *Responde Latine.*

— *Bon jour!* Bonne nuit!

— *Quam...*

Karras se întrerupse; ochii se dăduseră peste cap în orbitele lor și apăruse entitatea cu babilonia.

Nerăbdător și frustrat, Karras ceru:

— Lasă-mă să vorbesc iar cu demonul!

Nici un răspuns. Doar răsuflarea de pe un alt tărâm.

— *Quis es tu?* se răsti el răgușit. Vocea îi suna dogit.

Tot respirația.

— Lasă-mă să vorbesc cu Burke Dennings!

Un sughit. Respirație. Un sughit. Respirație.

— Lasă-mă să vorbesc cu Burke Dennings!

Sughitul, regulat și sacadat, continuă. Karras scutură din cap. Apoi se duse lângă un scaun și se așează pe marginea lui. Se sprijini cu coatele pe genunchi. Încordat. Tulburat. Și așteptând...

Trecu timp. Karras moțâia. Își săltă capul cu o smucitură. *Stai treaz!* Cu pleoape grele, clipinde, privi spre Regan. Nici un sughit. Tăcută.

Doarme?

Merse lângă pat și privi în jos. Ochi închiși. Respirație grea. Întinse mâna în jos și îi luă pulsul, apoi îi studie cu grijă buzele. Erau scorjite.

Se îndreptă de șale și așteaptă. Într-un târziu părăsi camera.

Coborî în bucătărie în căutarea lui Sharon. O găsi la masă, mâncând o supă și un sandwich.

— Pot să vă fac ceva de mâncare, Părinte Karras? îl întrebă ea. Trebuie că vă e foame.

— Nu, mulțumesc, nu mi-e, răspunse el. Se așeză și întinse mâna după un creion și un notes de lângă mașina de scris a lui Sharon. A su-ghițat, îi spuse el. Vi s-a prescris cumva Compazine?

— Da, am luat ceva.

El scrisse în notes.

— Atunci dați-i în seara asta jumătate de supozitor de douăzeci și cinci de miligrame.

— Bine.

— Începe să se deshidrateze, continuă el, așa că o trec pe hrănire intravenoasă. Măine dimineață la prima oră să sunați la o casă de comenzi medicale, să va livreze imediat astea. Îi împinse lui Sharon notesul pe masă. Până una-alta a adormit, așa că ați putea începe s-o hrăniți cu Sustagen.

— Okay. Sharon dădu din cap. O să-i fac. Luă o lingură de supă, răsuci notesul și privi lista.

Karras o urmări. Apoi se concentrează, încruntându-se.

— Sunteți preceptorul ei.

— Da, exact.

— Ați învățat-o ceva latină?

Ea era nedumerii.

— Nu, n-am învățat-o.

— Ceva germană?

— Numai franceză.

— Ce nivel? *La plume de ma tante?*

— Cam așa.

— Dar deloc germană sau latină.

— Îh-îh, nu.

— Dar Engstrom-ii, vorbesc uneori germană?

— Oh, sigur.

— În prezenta lui Regan?

Ea ridică din umeri.

— Presupun. Se ridică și își duse farfuriile la chiuvetă. De fapt, cam sunt sigură.

— Ați studiat vreodată latina? o întrebă Karras.

— Nu, n-am studiat.

— Dar la modul general ați recunoaște-o.

— Oh, sunt sigură.

Spălă castronașul de supă și îl puse pe stativ.

— A vorbit vreodată în latină în prezența dumneavoastră?

— Regan?

— De când cu boala ei.

— Nu, niciodată.

— Nici o altă limbă? făcu Karras o încercare.

Ea închise gânditoare robinetul.

— Păi, s-ar fi putut, bănuiesc, să mi se pară mie, dar...

— Ce?

— Ei bine, cred... Se încruntă. Ei bine, aș fi putut să jur că am auzit-o vorbind rusește.

Karras se holbă.

— Vorbiți dumneavoastră rusește? o întrebă el, cu gâtul uscat.

Ea scutură din umeri.

— Ăă, așa ș-așa. Împături cârpa de vase. Am studiat-o doar la cole-

giu, atâta tot.

Karras era demoralizat. *Chiar a extras latina din creierul meu.* Privind în gol, își coborî fruntea în mână, încercând șovăielnic, tulburat, să raționeze pe baza cunoștințelor: *Telepatia mai obișnuită în stările de mare tensiune: vorbind totdeauna într-o limbă cunoscută cuiva din cameră;*

— ... să se gândească la aceleași lucruri la care mă gândesc și eu....

— *Bonjour...; La plume da ma tante...; Bonne nuit...* Cu astfel de gânduri, el urmări cum sângele se transforma înapoi în vin.

Ce-i de făcut? *Apucă să dormi. Apoi întoarce-te și încearcă iar... Încearcă iar... Încearcă iar.*

Se ridică și privi spre Sharon fără să focalizeze. Ea se sprijinea cu spatele de chiuvetă, cu brațele încrucișate, privindu-l gânditoare.

— Trec pe la locuința mea, îi spuse el. Cum se trezește Regan, aș dori să mă sunați.

— Da, vă voi suna.

— Și Compazine-ul, îi aminti el. N-o să uitați?

Ea scutură din cap.

— Nu, o să mă ocup de asta imediat, spuse ea.

El dădu din cap. Cu mâinile în buzunare, privi în jos, încercând să se gândească ce s-ar fi putut să uite să-i spună lui Sharon. Mereu ceva de făcut. Mereu ceva trecut cu vederea chiar când se părea că s-a făcut totul.

— Părinte, ce se întâmplă? o auzi el întrebând grav. Ce este? Ce se-ntâmplă în realitate cu Rags?

El își ridică privirea-i bântuită și veștejită.

— Zău că nu știu, spuse el golit cu totul.

Se întoarse și ieși din bucătărie.

Trecând prin hol, Karras auzi pași venind rapid în spatele său.

— Părinte Karras!

Se întoarse. Îl văzu pe Karl cu jerseul.

— Îmi pare foarte rău, spuse servitorul înmânându-i-l. Mă gândeam să termin cu mult mai înainte. Dar am uitat.

Petele de vomă ieșiseră și avea un miros dulceag.

— A fost amabil din partea ta, Karl, spuse preotul blând.

Mulțumesc.

— *Eu mulțumesc.* Părinte Karras.

Era un tremur în vocea lui iar ochii îi erau plini de emoție.

— Mulțumesc pentru că o ajutați pe domnișoara Regan, încheie Karl. Apoi, în mod semiconștient, își feri privirea și părăsi holul.

Karras îl urmări, amintindu-și-l în mașina lui Kinderman. Încă și mai mult mister. Confuzie. Deschise istovit ușa. Era noapte. Desperat, ieși din întuneric intrând în întuneric.

Traversă spre reședințe, dibuind către somn, dar intrând în cameră și privind în jos văzu un bilet roz strecurat pe sub ușă. Îl ridică! De la Frank. Benzile. Numărul de acasă. „Te rog dă telefon...”

Ridică receptorul și ceru numărul. Așteptă. Mâinile îi tremurau cu o speranță disperată.

— Alo?

Un băiețel. Voce pițigăiată.

— Aș putea vorbi cu tatăl tău, te rog.

— Da. Numai un pic.

Receptorul lăsat pe ceva. Apoi imediat ridicat. Tot băiatul.

— Cine e?

— Părintele Karras.

— Părintele Karitz?

Cu inima galopând. Karras vorbi pe un ton egal.
— Karras, Părintele Karras...
Telefonul lăsat din nou.
Karras apăsând cu degetele scormonitoare pe frunte.
Zgomot de telefon.
— Părintele Karras?
— Da, salut, Frank. Am încercat să dau de tine.
— Oh, îmi pare rău. Am lucrat la benzile tale acasă.
— Ai terminat?
— Da, am terminat. Că tot a venit vorba, sunt niște chestii cam nefirești.
— Știu. Karras încercă să-și domolească încordarea din voce. Care-i treaba, Frank? Ce-ai găsit?
— Ăă, în primul rând raportul ăsta „tip-semnificație”...
— Da?
— Ei bine, n-am avut suficiente mostre pentru a fi absolut exact, înțelegi, dar aş spune să e pe-aproape, sau cel puțin atât de aproape cât se poate obține cu chestia asta. Ei, în orice caz, cele două voci diferite de pe benzi, aş înclina să spun că probabil sunt personalități separate.
— Probabil?
— Păi, nu cred că m-aș încumeta să depun jurământ despre asta într-un tribunal. De fapt, ar trebui să-ți spun că efectiv variația este cât se poate de mică.
— Mică... repetă Karras prostește. *Eh, asta e, cu asta defilăm.* Și cu babilonia cum e? întrebă el fără speranță. Măcar e vreo limbă?
Frank chicoti.
— Ce-i de râs? întrebă iezuitul, prost dispus.
— Asta pe bune a fost o testare psihologică secretă, Părinte?
— Nu-nțeleg, ce vrei să spui, Frank?
— Păi, bănuiesc că ți s-au încurcat benzile sau ceva. Este...
— Frank, este o limbă sau nu? o tăie Karras.
— Oh, aş zice că e o limbă, fii pe pace.
Karras înțepeni.
— Glumești?
— Nu, nu glumesc.
— Ce limbă? întrebă el neîncrezător.
— Engleză.
O clipă, Karras rămase tăcut, iar când vorbi, vocea îi era oarecum tăioasă.
— Frank, îmi pare că nu se aude prea bine; sau binevoiești să-mi spui și mie care-i bancu'?
— Ai magnetofonu' acolo? întrebă Frank.
Era pe biroul lui.
— Da, îl am.
— Are auto-revers?
— De ce?
— Are?
— O secundă. Iritat, Karras puse jos receptorul și dădu la o parte capacul magnetofonului ca să verifice. Da, are. Frank, ce-nseamnă toate astea?
— Potrivește-ți banda în aparat și dă-l să cânte înapoi.
— Ce?
— Ai bâzdâci? Frank râse. Ascultă, dă-l să cânte și te mai caut eu mâine. Noapte bună, Părinte.
— Noapte bună, Frank.
— Distracție plăcută.

Karras puse receptorul în furcă. Preotul arăta dezorientat. Dibui banda cu babilonia și o trecu prin ghidajele magnetofonului. Mai întâi dădu să meargă înainte, ascultând. Scutură din cap. Nici o îndoială. Era o babilonie.

O lăsa să curgă până la capăt, după care inversă sensul benzii. Își auzi vocea rostind de-a-ndoaselea. Apoi Regan — sau cineva — *în engleză!*

...Marin marin karras pace în ne lăsa ne...

Engleză. Fără sens; dar engleză! *Cum Doamne iartă-mă o fi putut face asta? Se miră el.*

O ascultă pe toată, apoi derula banda și o puse iar. Și iar. Și atunci realizează că ordinea cuvintelor era inversată.

Opri banda și o derulă. Cu o hârtie și un creion, se așeză la birou și începu să parcurgă banda de la un capăt, transcriind cuvintele, lucrând mult timp din greu, pornind și oprind aproape în continuu magnetofonul. Când într-un târziu termină, mai făcu o transcriere, pe o a doua foaie de hârtie, inversând ordinea cuvintelor. Apoi se lăsa pe spătar și citi:

...pericol. Nu încă. [indescifrabil] va muri. În scurtă vreme. Cât despre [indescifrabil]. Lăsați-o să moară. Nu, nu, dulce! e dulce în trup! Simt! Este [indescifrabil]. Mai bine [indescifrabil] decât în neant. Mă tem de preot. Dă-ne răgaz. Mă tem de preot! El este [indescifrabil]. Nu, nu acesta: cel [indescifrabil], cel care [indescifrabil]. Acela este bolnav. Ah, sângele, simțiți sângele, cum [cântă?]

Aici, Karras întrebase „Tu cine ești”? cu răspunsul:

Eu sunt nimeni. Eu sunt nimeni.

Pe urmă Karras: „Acesta este numele tău?” iar apoi:

Eu nu am nume. Eu sunt nimeni. Mulți. Lasă-ne în pace. Lasă-ne să ne încălzim în trup. Să nu [indescifrabil] din trup în neant, în [indescifrabil]. Dă-ne pace. Dă-ne pace. Lasă-ne în pace. Karras. [Marin? Marin?]

O reciti iar și iar, bătuit de tonul acestuia, de sentimentul că vorbea mai mult de o persoană, până când însăși repetarea reduse cuvintele la obișnuință. Lăsa jos colile pe care transcrisese și își frecă fața, ochii, gândurile. Limbă străină nu. Iar a scrie cu ușurință de-a-ndoaselea nu era nici pe departe paranormal sau măcar neobișnuit. Dar *a vorbi* de la coadă la cap: a ajusta și a altera fonetica astfel încât să devină inteligibilă când e redată invers; nu era o astfel de performanță de neatins chiar și pentru un intelect hiperstimulat? Subconștientul accelerat la care se referea Jung? Nu. Ceva...

Își aduse aminte. Se duse la rafturi după o carte: *Psychology and Pathology of So-called Occult Phenomena* de Jung. Ceva similar aici, se gândi el. Ce?

Găsi o relatare a unui experiment de scriere automată în care subconștientul subiectului părea capabil să dea răspunsuri întrebărilor acestuia și să le anagrameze.

Anagrame!

Sprijini cartea deschisă pe birou, se aplecă deasupra și citi raportul unei părți a experimentului:

ZIUA A 3-A

Ce este omul? *Țesuta pivniță a amabilei.*

Aceasta este o anagramă? *Da.*
Câte cuvinte conține? *Cinci.*
Care este primul cuvânt? *Zii.*
Care este al doilea cuvânt? *Iiiii.*
Zii? Să o interpretez eu? Încearcă.

Subiectul găsisese soluția: „ *Viata este mai puțin amabilă.*” Fusesse înmărmurit de elevația aserțiunii, care păru să-i dovedească existența unei inteligente independente de a sa. De aceea continuase întrebând:

Cine ești tu? *Clelia.*
Ești o femeie? *Da.*
Ai trăit pe pământ? *Nu.*
Te vei trezi la viață? *Da.*
Când? *Peste șase ani.*
De ce te conversezi cu mine? *Stima; el e cu milă.*

Subiectul interpretase răspunsul drept o anagramă pentru „Eu mă simt Clelia.”

ZIUA A 4-A

Eu sunt cel care răspunde la întrebări? *Da.*
Clelia este acolo? *Nu.*
Atunci, cine este acolo? *Nimeni.*
Există în vreun fel Clelia? *Nu.*
Atunci cu cine am vorbit ieri? *Cu nimeni.*

Karras se opri din citit. Scutură din cap. Aici nu existau performante paranormale: doar abilitatea fără limite a minții.

Își luă o țigară, se așeză și o aprinse.

— *Eu sunt nimeni. Mulți.* Sinistru. De unde venise, se miră el, acest conținut al vorbirii?

— *Cu nimeni.*

Din același loc de unde venise Clelia? Personalități emergente?

— *Marin... Marin... Ah, sângele... E bolnav...*

Bântuit, aruncă o privire către exemplarul său din *Satan* și-l frunzări prost dispus, după formularea din debut: „Fie ca balaurul să nu mă călăuzească...”

Dădu fumul afară și închise ochii. Tuși. Își simțea gâtul iritat și inflammat. Stinse țigara strivind-o, cu ochii lăcrimându-i de la fum. Extenuat. Simțea că-i trecea os prin os. Se ridică și lipi pe ușă pe dinafară un bilet cu „Nu deranjați”, după care stinse lumina, trase jaluzelele, își scoase pantofii zvâcnind cu picioarele și se prăbuși pe pat. Frânturi. Regan. Dennings. Kinderman. Ce e de făcut? Trebuie să dea ajutor. Cum? Să încerce la Episcop cu puținul pe care îl avea? Credea că nu. N-ar fi putut în nici un fel să argumenteze convingător cazul.

Se gândi să se dezbrace, să se bage sub pături. Atât de obosit. Această povară. Vroia să fie liber.

— ... *Lasă-ne în pace!*

Lăsați-mă în pace, răspunse el frânturii de gând. Se scufundă încet-încet în nemișcare, într-un somn de granit negru.

Îl trezi soneria telefonului. Dezorientat, bâjbâi după întrerupător. Cât era ceasul? Trei și câteva minute. Întinse orbește mâna după telefon. Răspunse. Sharon. Ar vrea să vină imediat acolo? O să vină.

Puse receptorul în furcă, simțindu-se din nou prins în capcană, sufocat, încurcat în o-chiurile unei plase.

Se duse în baie și își împrășcă apă rece pe față, se șterse, și dădu să iasă din cameră. Ajuns la ușă, se întoarse după jersey. Și-l trase pe cap, după care ieși în stradă.

Aerul întunecimii era ușor și imobil. Câteva pisici de lângă o ladă de gunoi o zbughiră speriate atunci când traversă către casă.

Sharon îl întâmpină la ușă. Purta un jersey și își trecuse peste umeri o pătură. Arăta speriată. Buimăcită.

— Îmi pare rău, Părinte, șopti ea când acesta intră în casă, dar am găsit de cuviință că ar trebui să vedeți asta.

— Ce?

— Veți vedea. Până atunci să nu facem zgomot. Nu vreau s-o trezim pe Chris. N-ar fi bine să vadă asta. Îi făcu semn cu mâna s-o urmeze.

El o urmă, urcând scara în vârful picioarelor, până la dormitorul lui Regan. Intrând, iezeitul simți un frig până la os. Camera era înghețată. Se încruntă încurcat către Sharon, iar aceasta dădu sobru din cap.

— Da. Da, caloriferele merg, șopti ea.

Apoi se întoarse și privi fix la Regan, la albul ochilor ei lucind sinistru în lumina lămpii. Părea să fie în comă. Respirație grea. Nemișcare. Tubul nazogastric era la locul lui, Sustagen-ul infiltrându-se încet în corp.

Sharon merse în liniște către marginea patului iar Karras o urmă, pășind încă nesigur de pe urma frigului. Când ajunseră lângă pat, văzu broboanele de transpirație de pe fruntea lui Regan; privi în jos și îi văzu mâinile prinse zdravăn în chingi.

Sharon. Se apleca și desfăcea cu gesturi blânde bluza de la pijamaua lui Regan. O milă copleșitoare îl izbi pe Karras la vederea pieptului descărn timer, a coastelor proeminente pe care se puteau număra săptămân timer sau zilele de viață rămase.

Simți ochii bântuiți ai lui Sharon asupra lui.

— Nu știu dacă mai face, șopti ea. Dar vegheați-o; numa' urmăriți-i pieptul.

Se întoarse și se uită în jos, iar iezeitul, nedumerit, îi urmări privirea. Liniște. Respirație. Veghea. Frigul. Apoi sprâncenele iezeitului se arcuiră puternic, atunci când acesta văzu petrecându-se ceva cu pielea: o roșeață slabă, dar foarte bine conturată, asemănătoare unui scris de mână. Își aținti mai de aproape privirea.

— Acolo, apare, șopti Sharon.

Brusc, pielea de găină de pe brațele lui Karras nu mai era de la frigul ca de gheață al camerei; era de la ce vedea pe pieptul lui Regan; era de la scrisul în basorelief ce se înălța cu litere din piele, roșii ca sângele. Două cuvinte:

ajutați-mă

— Acesta-i scrisul ei, șopti Sharon.

La 9:00 în acea dimineață, Damien Karras se înființă la președintele lui Georgetown University și ceru permisiunea să inițieze un exorcism. Îi fu acordată și imediat după aceea se duse la Episcopul diocezei, care ascultă atent și cu gravitate tot ce Karras avu de spus.

— Ești convins că e autentică? întrebă în final Episcopul.

— Am făcut o judecată prudentă care îndeplinește condițiile stabilite în *Ritual*, răspunse Karras evaziv. Tot nu cuteza să creadă.

— Ai vrea să faci tu însuși exorcizarea? Întrebă Episcopul.

Karras avu un moment de elan; văzu porțile deschizându-se în lături către noi spații, către eliberarea de sub apăsarea zdrobitoare a grijii și a acelei întâlniri din fiecare amurg cu fantoma credinței sale.

— Da, desigur, răspunse Karras.

— Cum stai cu sănătatea?

— În regulă.

— Ai mai fost implicat vreodată în acest gen de lucruri?

— Nu, n-am mai fost.

— Eh, vom vedea. Ar putea fi cel mai bine să avem un om cu experiență. Nu sunt prea mulți, bineînțeles, dar poate cineva care s-a întors din misiunile străine. Lasă-mă să mă interesez cine-i prin preajmă. Te voi suna de îndată ce voi afla.

Când Karras plecă de la el, Episcopul îl sună pe președintele lui Georgetown University și, pentru a doua oară în aceeași zi, discutară despre acesta.

— Ei bine, el cunoaște fondul problemei, spuse președintele într-un anumit punct al conversației lor. Mă îndoiesc să fie vreun pericol în a-l pune să asiste. Tot trebuie să fie prezent un psihiatru.

— Și cum rămâne cu exorcistul? Vreo idee? Eu nu văd cine.

— Ăă, Lankester Merrin e pe-aici.

— Merrin? Credeam că era pe undeva prin Irak. Parcă citeam că lucra la niște săpături pe lângă Ninive.

— Da, mai jos de Mosul. Exact. Dar a terminat și s-a întors de trei sau patru luni, Mike. Stă la Woodstock.

— Predă?

— Nu, lucrează la o altă carte.

— Doamne-ajută! Nu crezi, însă, că-i prea bătrân? Cum stă cu sănătatea?

— Păi, trebuie că-i în ordine, căci altfel n-ar băntui de colo-colo săpând după morminte, nu crezi?

— Da, așa presupun.

— Și pe deasupra, el are experiență, Mike.

— N-am știut asta.

— Bine, cel puțin așa umblă vorba.

— Când asta?

— Oh, poate acum zece-doisprezece ani, cred, în Africa. Se presupune că exorcizarea a durat luni întregi. Am auzit că era cât pe-acți să-l ucidă.

— Ei bine, în cazul acesta, mă îndoiesc că ar mai vrea să facă încă una.

— Noiăștia facem ce ni se spune, Mike. Toți răzvrățiții sunt din rândurile voastre, ale secularilor.

— Mersi de compliment.

— Eh, ce zici?

— Uite, o las la latitudinea ta și a Provincialului.

În acea seară de tăcută așteptare, devreme, un tânăr scolar care se pregătea pentru preoție colinda domeniul de la Woodstock Seminary, în Maryland, în căutarea unui ieșit subțirel, cu părul grizonat. Îl găsi pe o cărare, hoinărind printr-un crâng. Îi înmână o telegramă. Bătrânul îi mulțumi, senin, cu ochi blânzi, apoi se întoarse și își reluă contemplarea; își continuă plimbarea prin natura pe care o iubea. Când și când se oprea să asculte trilul câte unei prigorii, să urmărească vreun fluture strălucitor așezându-se pe câte o ramură. Nu deschise și nu citi telegrama. Știa. Citise în pulberea templelor de la Ninive. Era pregătit.

Continuă să-și ia rămas bun.

IV

Și înalță-se plânsul meu către Tine...

„Ăl de e cu iubire, e cu Dumnezeu, și Dumnezeu cu el...”

SFÂNTUL PAVEL

unu

În întunericul fremătând al tăcutului său birou, aplecat deasupra mesei de lucru, Kinderman clocea gânduri.

Potrivi un pic lumina lămpii de birou. Dedesubt se aflau: dosare, transcrieri, probe; fișe ale politiei: rapoarte ale laboratorului criminalistic; însemnări mâzgălite. Morocănos, le rânduise într-un colaj de forma unui trandafir, ca pentru a dezminți urâta concluzie la care acestea conduceau; și pe care el n-o putea accepta.

Engstrom era nevinovat. În momentul morții lui Dennings, acesta se afla în vizită la fiica lui, pentru a-i furniza banii necesari cumpărării de droguri. Mințise în legătură cu preumblările sale din acea seară, cu intenția de a-și apăra fiica și de a o scuti de neplăceri pe mama acestuia, care credea că Elvira murise și trecuse dincolo de orice rău sau degradare.

Nu de la Karl aflase Kinderman aceasta. În seara întâlnirii lor în holul clădirii unde locuia Elvira, servitorul rămăsese tăcut cu încăpățănare. Doar atunci când Kinderman adusese la cunoștința fiicei despre implicarea tatălui ei în cazul Dennings, Elvira se oferise să dea totul în vileag. Existau martori care să confirme spusele ei. Engstrom era nevinovat. Nevinovat și mut în privința evenimentelor din casa lui Chris MacNeil.

Kinderman se încruntă înspre colajul ca un trandafir. Ceva nu era în regulă cu compoziția. Ajusta vârful unei petale — colțul unei depoziții — o idee mai jos și mai la dreapta.

Trandafiri. Elvira. O avertizase pe un ton sumbru că în cazul în care va refuza ca în termen de două săptămâni să se interneze într-o clinică, o va urmări cu mandat, hărțuind-o până când va avea dovada efectivă ca s-o aresteze. Și totuși nu credea cu adevărat că ea se va duce. Erau momente când se holba la lege ca la soarele de amiază, fără să clipească; în speranța că-l va orbi temporar, cât să poată scăpa câte unul aflat la ananghie.

Engstrom era nevinovat. Ce rămânea?

Kinderman, gâjâind, își mută greutatea de pe un picior pe celălalt. Apoi închise ochii și își imaginează că se află transpirat learcă într-o saună. *Soldare mentală! se încunoștință singur. Se trece la concluzii noi! Absolut totul trebuie să dispară!* Câteva clipe așteptă, fără a fi convins. *Absolut!* adăugă el după aceea cu asprime.

Deschise ochii și examinează la proaspăt datele năucitoare.

Element: Moartea regizorului Burke Dennings părea cumva legată de desacralizările de la Holy Trinity. Ambele implicau vrăjitorie iar necunoscutul desacralizator ar fi putut cu ușurință să fie ucigașul lui Dennings.

Element: Un expert în vrăjitorie, un preot iezuit, fusese văzut făcând vizite în casa familiei MacNeil.

Element: Foaia de hârtie bătută la mașină conținând textul blasfemator descoperit pe tăblița de altar de la Holy Trinity fusese cercetată

de amprente. Se găsiseră impresiuni pe ambele fețe. Unele fuseseră făcute de Damien Karras. Dar se mai găsise încă un rând care, după dimensiunea lor, fuseseră socotite ca aparținând unei persoane cu palme mici, posibil unui copil.

Element: Caracterele de pe tăblița de altar fuseseră analizate și comparate cu cele din scrisoarea neterminată bătută la mașină de Sharon Spencer, pe care aceasta o scosese din mașina de scris, o făcuse ghemo-toc și o aruncase pe lângă coșul de gunoi, în timp de Kinderman o chestiona pe Chris. Acesta o luase de pe jos și o făcuse dispărută în casă. Semnele din această scrisoare și semnele de pe tăblița de altar fuseseră bătute la aceeași mașină. Potrivit raportului, însă, tușeul dactilografului diferea. Persoana care scrisese textul blasfemator avea un tușeu cu mult mai greu decât cel al lui Sharon Spencer. Mai mult, cum bătutul celei dintâi nu fusese „cu un deget”, ci mai degrabă realizat cu îndemânare, se sugera că necunoscutul dactilograf al textului de pe tăblița de altar era o persoană de o putere extraordinară.

Element: Burke Dennings — dacă moartea lui nu fusese un accident — fusese ucis de o persoană extraordinar de puternică.

Element: Engstrom nu mai era suspect.

Element: O verificare a rezervărilor pentru cursele aeriene interne scoase la iveală faptul că Chris MacNeil o dusesse pe fiica sa la Dayton, Ohio. Kinderman știuse că fata era bolnavă și că urma să fie dusă la o clinică. Dar o clinică în Dayton nu putea fi decât Barringer. Kinderman verificase și clinica recunoscuse că fata fusese internată pentru a fi ținută sub observație. Deși clinica refuzase să declare natura bolii, era evident o tulburare mentală serioasă.

Element: Tulburările mentale serioase cauzau uneori o putere extraordinară.

Kinderman oftă și închise ochii. Aceeași. Ajunsese din nou la aceeași concluzie. Scutură din cap. Apoi deschise; ochii și se uită fix în centrul trandafirului de hârtie: un vechi exemplar decolorat al unei reviste naționale de actualități. Pe copertă erau Chris și Regan. O studie pe fiică: fața dulce, pistriuată, cozile neîmpletite, cu funde, dintele lipsă din față, ce se remarcă în surâsul ei. Privi pe fereastră afară în întuneric. Începuse să burnițeze.

Coborî în garajul de la subsol, urcă în limuzina neagră fără însemne și conduse prin ploaia mătăsoasă, pe străzile strălucitoare ale cartierului Georgetown. Parcă pe latura de est a lui Prospect Street. Și rămase așa. Vreme de un sfert de ceas. Stătu. Zgâindu-se la fereastra lui Regan. Ar trebui oare să bată la ușă și să ceară s-o vadă? Își lăsă capul în jos. Se frecă la frunte. *William F. Kinderman, ești nebun! Ești bolnav! Du-te-acasă! la doctorii! Dormi!*

Ridică din nou privirea spre fereastră și scutură din cap căindu-se. Aici îl dusesse logica lui bântuită.

Își mută privirea atunci când un taxi opri în dreptul casei. Porni motorul și dădu drumul ștergătoarelor.

Din taxi coborî un bătrân înalt. Trenci negru, pălărie și o valiză deformată. Plăti șoferului, apoi se întoarse și rămase nemișcat, privind lung înspre casă. Taxiul demară și dădu colțul pe strada Treizeci și șase. Kinderman demară și el imediat după acesta. În timp ce dădea colțul, observă că bătrânul înalt nu se mișcase, ci stătea în luciul luminilor de pe stradă, în ceață, asemenea unui călător melancolic încremenit în timp. Detectivul semnaliză taxiului intenția de depășire.

Înăuntru, în acel moment, Karras și Karl țineau imobilizat brațul lui Regan în timp ce Sharon îi făcea o injecție cu Librium, ridicând cantitatea totală injectată în ultimele două ore la patru sute de

miligrame. Doza, Karras știa, era doborâtoare. Dar după o moleșală de mai multe ore, personalitatea demonică se trezise brusc într-un acces de furie atât de frenetic încât sistemul debil al lui Regan n-ar fi putut să îndure prea mult timp.

Karras era extenuat. După vizita din acea dimineață de la Cămin, se întorsese aici ca să-i spună lui Chris cum decursese. Apoi îi fixase lui Regan hrănirea intravenoasă, se întorsese în camera sa și se prăbușise pe pat. Totuși, după numai o oră și jumătate de somn, telefonul îl trezise brusc. Sharon. Regan era încă în stare de inconștiență și pulsul îi coborâse din ce în ce mai mult. Karras se repezise atunci acolo cu trusa lui medicală, ciupind-o pe Regan de tendonul lui Achile, în căutarea unei reacții la durere. Nu existase nici una. Apăsase tare pe una din unghii. Din nou nici o reacție. Era îngrijorat. Deși știa că în isterie și în stările de transă exista uneori o insensibilitate la durere, el se temea acum de o comă, o stare din care Regan ar fi putut să alunece cu ușurință în moarte. Îi verificase tensiunea arterială: nouăzeci cu șaiszeci; apoi pulsul: șaiszeci. După aceea rămăsese în cameră și le controlase la fiecare cincisprezece minute, timp de o oră și jumătate. Fusesse mulțumit că tensiunea arterială și pulsul se stabilizaseră, aceasta însemnând că Regan nu era în stare de șoc, ci de stupefacție. Îi dăduse instrucțiuni lui Sharon să continue să-i verifice pulsul la fiecare oră. Apoi se întorsese în camera sa, la somnul său. Dar din nou telefonul îl trezise. Exorcistul, îi comunicase Chancery Office, urma să fie Lankester Merrin. Karras urma să-l asiste.

Vestea îl lăsase cu gura căscată. Merrin! filosoful-paleontolog! acel spirit înalt, fără opreliști! Cărțile lui stârniseră fierbere în rândurile Bisericii, căci ele îi interpretau credința în accepțiuni științifice, în termeni de materie ce încă evoluează, destinată a deveni spirit alăturat lui Dumnezeu.

Karras îi telefonase pe dată lui Chris pentru a-i transmite vestea, dar aflase că ea o primise direct de la Episcop. Acesta îi spusese că Merrin ur-ma să sosească a doua zi.

— I-am spus Episcopului că ar putea sta aici, îi zisese Chris. O să dureze o zi, sau cam așa, nu?

Înainte să răspundă, Karras făcuse o pauză.

— Nu știu. Iar apoi, după încă o pauză, zisese: N-ar trebui să te aștepti la prea mult.

— Dacă dai rezultate, vreau să zic, îi răspunsese Chris. Tonul ei fusese înfrânat.

— N-am vrut să sugerez că n-ar da, o asigurase el. M-am referit doar la faptul că ar putea dura ceva timp.

— Cât?

— Variabilă. Știa că adesea exorcizarea dura săptămâni, chiar luni întregi; știa că adesea chiar și așa dădea greș. Se aștepta la asta; se aștepta ca povara, nimic altceva decât un tratament prin sugestie, să cadă din nou, și în ultima clipă, asupra lui. Poate dura câteva zile sau săptămâni, îi spusese el pe urmă.

— Ea cât mai poate rezista, Părinte Karras?...

Când pusese receptorul în furcă, simțise o apăsare, o tulburare. Întins pe pat, se gândise la Merrin. *Merrin!* O emoție și o speranță i se strecuraseră în ființă. Urmate de o neliniște care le înecase. Alegerea naturală ca exorcist fusese el însuși; însă Episcopul îl ocolise. De ce? Pentru că Merrin mai făcuse asta înainte?

Închizând ochii, își amintise că exorcizările erau aleși pe baza „pietății” și a „înaltelor calități morale”; că un pasaj din Evanghelia după Matei relata cum Hristos, întrebat de discipolii săi despre cauza eșecului

lor într-o încercare de exorcizare, le răspunsese:

— ... din cauza puținei voastre credințe.

Provincialul știa despre problema lui; la fel și președintele, reflectase Karras. Îi spusese oare vreunul din ei Episcopului?

Se răsucise apoi în pat, descurajat și deznădăduit; se simțise oarecum nevrednic; incompetent; respins. Durea. În mod irațional, durea. Apoi, într-un târziu, venise somnul revărsându-se în deșertăciune, umplând firidele și crăpăturile din inima sa.

Dar din nou îl trezise soneria telefonului, Chris sunând ca să-l informeze despre noua frenezie a lui Regan. Înapoi acolo, controlase pulsul lui Regan. Era puternic. Îi făcuse Librium. Apoi din nou. Și din nou. În cele din urmă, își croi drum la bucătărie, alăturându-se pentru scurt timp lui Chris, la masă, pentru o cafea. Ea citea o carte, una din cele scrise de Merrin, pe care aceasta o comandase să-i fie livrată acasă.

— Mult peste nivelul meu, îi spuse ea încet, și totuși arăta impresionată și mișcată profund. Dar e ceva în ea atât de frumos... de măreț. Frunzări paginile înapoi la un pasaj pe care îl însemnase și îi întinse cartea peste masă lui Karras. El citi:

... Avem experiența comună a ordinii, statorniciei și perpetuei reînnoiri a lumii materiale ce ne înconjoară. Cât de firavă și tranzitorie ar fi orișicare parte a ei, cât de nedomolite și migratoare ar fi elementele ei, ca tot durează. Este ținută legată, ca să nu se desfacă, de către o lege a permanenței, și deși este pururea pe moarte, se trezește pururea la viață. Dezmembrarea nu face decât să dea naștere unor noi moduri de organizare, și o moarte este părintele a o mie de vieți. Fiecare oră, sosind, nu este decât mărturia a cât de efemer și totuși cât de sigur, cât de cert, este marele întreg. Este ca o imagine în apă, care este mereu aceeași, deși apele curg mereu. Soarele amurgește pentru a răsări din nou; ziua este înghițită de întunecimea nopții, pentru a se naște din ea, atât de proaspătă de parcă n-ar fi fost nicicând înfrântă. Primăvara se transformă în vară, și prin vară și toamnă, în iarnă, numai ca, prin inexorabila ei reîntoarcere, triumful asupra mormântului către care s-a grăbit cu hotărâre încă din prima-i oră, să fie și mai sigur. Jelim florile de mai pentru că știm că urmează a se ofili; dar știm că mai urmează să-și ia revanșa asupra lui noiembrie, prin revoluția aceluia cerc solemn care nu conținește nicicând... care ne învață ca pe culmea speranțelor noastre, pururi să fim sobri, iar în adâncul dezolării noastre, niciodată să nu desperăm.

— Da, este frumos, spuse Karras încet. Ochii îi erau încă ațintiți asupra paginii. Furia demonului de la etaj deveni și mai puternică.

— *...javră... spurcăciune... ipocrit pios!*

— Obişnuia să așeze un trandafir pe platoul meu... dimineața înainte să plec la muncă.

Karras ridică privirea cu o întrebare în ochi.

— Regan, îi spuse Chris.

Privi în jos.

— Mda, exact. Am uitat... n-ai cunoscut-o niciodată. Își suflă nasul și dădu cu mâna pe la ochi. Vrei niște coniac în cafea, Părinte Karras? Întrebă ea.

— Mersi, cred că nu.

— Cafeaua s-a trezit, șopti ea tremurat. Cred că voi aduce niște coniac. Scuză-mă. Ieși rapid din bucătărie.

Karras șezu singur și sorbi dezolat din cafea. Îi era cald în jerseul pe care-l purta pe sub sutană; se simțea slab în eșecul său de a-i oferi

lui Chris consolare. Apoi o amintire a copilăriei se ivi lucind, o amintire despre Ginger, câinele său corcitură, devenind scheletic și amețit într-o cutie din apartament; Ginger tremurând de febră și vomitând, în timp ce Karras îl acoperea cu prosoape, încerca să-l facă să bea lapte cald, până când trecuse pe-acolo un vecin și văzuse că avea jigodie.

Scuturase din cap și spusese:

— Câinelui tău îi trebuiau făcute imediat injecții.

Apoi într-o după-amiază ieșind de la școală... pe stradă... doi câte doi până la colț... mama lui acolo pentru a-l aștepta... neașteptat... arătând tristă... luându-i apoi mâna pentru a-i îndesa în palmă o monedă de jumătate de dolar strălucitoare... entuziasm... atât de mulți bani!... apoi vocea ei, moale și tandră:

— Gingie a murit....

Privi în jos la negreala aburindă, amăruie, din ceașca sa și își aminti mâinile golite de alinare sau de îngrijire.

— ...javră pioasă!

Demonul. Tot turbând.

— *Câinelui tău îi trebuiau făcute imediat injecții...*

Se întoarse iute în dormitorul lui Regan, ținând-o pe aceasta în timp ce Sharon îi administra injecția cu Librium care ridica acum doza totală la cinci sute de miligrame.

Sharon tamponă înțepătura acului, în timp ce Karras o urmări nedumerit pe Regan. Obscenitățile frenetice nu păreau adresate nimănui din cameră, ci mai degrabă cuiva nevăzut... sau care nu era prezent.

Alungă gândul.

— O să mă-ntorc, îi spuse lui Sharon.

Preocupat în privința lui Chris, coborî în bucătărie, unde o găsi din nou stând singură. Își turna coniac în cafea.

— Ești sigur că n-ai vrea puțin, Părinte? întrebă ea.

Scuturând din cap, el veni lângă masă și se așeză istovit. Privi fix în podea. Auzi clinchetul porțelanului de la lingurița care mesteca în cafea.

— Ai vorbit cu tatăl ei? întrebă el.

— Da. Da, a sunat. O pauză. Vroia să vorbească cu Rags.

— Și ce i-ai spus?

O pauză. Apoi:

— I-am spus că este plecată la o petrecere.

Linște. Karras nu mai auzi clinchete. Ridică privirea și văzu că ea se zgâia la tavan. Atunci sesiză și el: țipetele de deasupra în sfârșit încetaseră.

— Bănuiesc că Librium-ul și-a făcut efectul, spuse el recunoscător.

Clopoțelul de la intrare. Aruncă o privire în direcția din care venea sunetul; apoi înspre Chris, care îi întâmpină căutătura bănuitoare cu o ridicare întrebătoare și aprehensivă de sprânceană.

Kinderman?

Secunde. Ticăind. Așteptară. Willie se odihnea. Sharon și Karl erau încă la etaj. Nimeni care să vină să răspundă. Încordată, Chris se ridică brusc de la masă și se duse în camera de zi. Îngenunchind pe o canapea, dădu cu mâna o draperie la o parte și trase fugitiv cu ochiul pe fereastră către cel ce suna. *Slavă Domnului!* Nu Kinderman. Se uita, în schimb, la un bătrân înalt într-un treni ponosit, cu capul plecat răbdător în ploaie. Ducea o valiză uzată, demodată. O încuietore luci o clipă în lumina stâlpului de pe stradă, atunci când geanta se mișcă puțin în mâna lui.

Din nou clinchetul soneriei.

Cine-o fi?

Nedumerită, Chris se dădu jos de pe canapea și merse în holul de

la intrare. Deschise ușa doar puțin, străpungând întunericul cu privirea, în timp ce o ceață fină îi mângâia ușor fața.

— Da, vă rog; pot să v-ajut cu ceva?

— Doamnă MacNeil? veni o voce dinspre umbre. Era blândă, rafinată, și totuși plină ca o recoltă.

Când își luă pălăria, Chris tocmai încuviința din cap, și dintr-o dată se trezi privind în niște ochi care o copleșeau, care străluceau de inteligență și bunătate înțelegătoare. Seninătatea lor se revărsa înspre ființa ei asemenea apelor unui râu cald și tămăduitor al cărui izvor era atât în acel bărbat cât și cumva dincolo de el; a cărui curgere era interioară și totuși nestăvilită și nesfârșită.

— Sunt Părintele Merrin.

O clipă ea rămase blocată, privind țintă fața uscățivă și ascetică, pomeții sculptați, lucioși ca de caolin; apoi cu repeziciune deschise larg ușa.

— Oh, Doamne Dumnezeule, vă rog *intrați!* Oh, *intrați!* Vai, îmi...
Pe cuvânt. Nu știu unde-mi...

El intră iar ea închise ușa.

— Vreau să zic, nu vă așteptam decât mâine!

— Da, știu, îl auzi ea spunând.

Întorcându-se cu fața la el, Chris văzu că acesta stătea cu capul înclinat, privind în sus, de parcă ar fi căutat să audă — nu, mai degrabă de parcă ar fi căutat să *simtă*, se gândi ea — prezenta cuiva de nevăzut... a vreunei vibrații cunoscute și familiare. Îl privi nedumerită. Pielea lui părea a fi înfruntat vânturi străine, un soare altundeva strălucitor, undeva foarte îndepărtat de timpul și spațiul ei.

Ce face oare?

— Pot să vă duc eu geanta, Părinte? Trebuie că la ora asta pentru dumneavoastră cântărește o tonă.

— E-n regulă, spuse el încet. Încă adulmecând. Încă sondând. Este ca și o parte a brațului: foarte bătrână... foarte deformată. Privi în jos, în ochii ei, cu un zâmbet cald, obosit. Sunt obișnuit cu greutatea...

Părintele Karras e-aici? Întrebă el.

— Da, este. E-n bucătărie. Întâmplător, ați mâncat, Părinte?

El își aținti privirea în sus, înspre zgomotul deschiderii unei uși.

— Da, am luat ceva în tren.

— Sunteți sigur că n-ați dori altceva.

Un moment. Apoi zgomotul de închidere a ușii. El reveni cu privirea.

— Nu, mulțumesc.

— Vai, cu ploaia asta, protestă ea, încă frustrată. Dacă-aș fi știut că veniți, aș fi putut să vă întâmpin la gară.

— E-n ordine.

— Ați așteptat mult la taxi?

— Câteva minute.

— Iau eu asta, Părinte.

Karl. Coborâse foarte rapid scările și acum lua geanta din strânsoarea ușoară a preotului. O duse din hol.

— Am pus un pat pentru dumneavoastră în camera de lucru, Părinte. Chris nu-și găsea astâmpărul. Este cât se poate de confortabil și m-am gândit că ați dori s-aveți intimitate. Să vă conduc. Dădu să meargă, apoi se opri. Sau ați dori să-l salutați pe Părintele Karras?

— Aș dori mai întâi s-o văd pe fiica dumneavoastră, spuse Merrin. Ea arăta nedumerită.

— Adică în clipa asta, Părinte?

El aruncă din nou o privire în sus, cu acea atenție depărtată.

— Da, acum... gândesc că acum.

— Vai, sunt sigură că doarme.

— Nu cred.

— Bine, dacă...

Brusc, Chris tresări la un zgomot de deasupra, la vocea demonului, bubuitoare și totuși înfundată, cârâită, asemenea țipătului amplificat al cuiva îngropat de viu.

— Merriiiiiinnnnnn!

Apoi o strașnică zdruncinătură, masivă și tremurătoare, de la o lovitură în peretele dormitorului.

— *Dumnezeule mare!* răsuflă Chris încleștându-și o mână palidă la piept. Se uită împietrită la Merrin. Preotul nu se clintise. Continua să privească fix în sus, încordat și totuși senin, iar în ochii lui nu era nici măcar o fărâma de surprindere. Era, se gândi Chris, mai mult ca un fel de recunoaștere.

O altă lovitură scutură pereții.

— *Merriiiiiinnnnnnnnnnnn!*

Iezuitul păși încet înainte, uitând de Chris, care nu reușea să depășească uimirea; de Karl, care ieșea sprinten și neîncrezător din camera de lucru; de Karras, care apărea năucit din bucătărie în timp ce bătaile și croncănelile coșmărești continuau. Urcă treptele calm, mâna zveltă ca de alabastru alunecând în sus pe balustradă.

Karras veni lângă Chris, și împreună urmăriră de jos cum Merrin intra în dormitorul lui Regan și închidea ușa în urma lui. O vreme fu liniște. Apoi subit, demonul râse hidos și Merrin ieși. Închise ușa și porni să coboare spre hol. În spatele lui, ușa dormitorului se deschise din nou și Sharon scoase capul afară, uitându-se lung după el, cu o expresie ciudată pe față.

Iezuitul coborî rapid treptele și îi întinse mâna lui Karras care aștepta.

— Părinte Karras...

— Bună, Părinte.

Merrin încleștă mâna celui alt cu ale sale, i-o scutură, privind fața lui Karras cu o căutătură gravă și preocupată, în timp ce la etaj râsul se preschimbă în obscenități ticăloase adresate lui Merrin.

— Arăți groaznic de obosit, spuse acesta. Ești obosit?

— Cătuși de puțin. De ce mă întrebați?

— Ai trepidul cu tine?

Karras scutură din cap și spuse:

— Nu.

— Atunci uite, ia-l pe-al meu, spuse iezuitul grizonat, descheindu-și haina. Aș dori să te duci la reședință, Damien, și să iei o sutană pentru mine, două odăjdii, un patrafir de purpură, niște apă sfințită și două exemplare din *The Roman Ritual*. Îi întinse treniul lui Karras care era nedumerit. Cred că ar trebui să începem.

Karras se încruntă.

— Adică acum? În clipa asta?

— Da, așa cred.

— Nu vreți mai întâi să auziți fondul cazului, Părinte?

— De ce?

Sprâncenele lui Merrin erau arcuite cu sinceritate.

Karras realizează că nu avea răspuns. Își feri privirea din fața acelor ochi deconcertanți.

— În regulă, spuse el. Își trase treniul și se întoarse să plece. Am să mă duc să iau lucrurile.

Karl dădu fuga prin cameră, ajunse înaintea lui Karras și îi deschise ușa de la intrare. Schimbară o scurtă privire, după care Karras păși afară în noaptea ploioasă. Merrin își mută privirea înapoi spre Chris.

— Nu vă deranjează dacă începem chiar acum? Întrebă el încet.

Ea îl urmărise, și în ochi îi lucea ușurarea, simțind hotărârea, eficiența și siguranța comenzilor lui croindu-și drum, ca un strigăt ziua în amiaza mare.

— Nu, sunt încântată, spuse ea recunoscătoare. Totuși, trebuie că sunteți obosit, Părinte.

El văzu privirea ei neliniștită îndreptată în sus, înspre furia demonului.

— Ați dori o ceașcă cu cafea? Întrebă ea. E proaspăt pregătită. — Insistent. Ușor implorând. — E fierbinte. N-ați vrea puțină, Părinte?

El văzu mâinile încleștându-se și descleștându-se ușor; văgăunile adânci din ochii ei.

— Da, aș vrea, spuse el cu căldură. Mulțumesc. Ceva greu fusese înlăturat cu blândețe, lăsat în expectativă... Dacă sunteți sigură că nu-i nici un deranj...

Ea îl conduse la bucătărie și curând iezuitul se găsea sprijinit cu spatele de mașina de gătit, cu o cană cu cafea neagră în mână.

— Vreți niște coniac în ea, Părinte? Chris ridică sticla la vedere.

El își plecă fruntea și privi în jos în cană fără vreo expresie pe față.

— Ei bine, doctorii îmi zic că n-ar trebui, spuse el. Apoi întinse cana. Dar slavă Domnului, voința mea e slabă.

Chris se opri o clipă, nesigură, apoi văzu surâsul din ochii lui atunci când acesta își săltă capul.

Turnă.

— Ce nume atrăgător aveți, îi spuse el. Chris MacNeil. Nu este un pseudonim?

Chris picură puțin coniac în cafeaua ei și scutura din cap.

— Nu, chiar nu sunt Esmerelda Glutz.

— Slavă Domnului, pentru *asta*, murmură Merrin.

Chris zâmbi și se așeză.

— Și ce-nseamnă Lankester, Părinte? Atât de neobișnuit. Ați fost botezat după cineva?

— Un cargou, murmură el privind absent și ducând cana la gură. Sorbi. Sau un pod. Da, presupun că era un pod. Privi plin de regret. Să-l luăm pe Damien, continuă el, cât îmi doresc să fi avut un nume ca Damien. Atât de atrăgător.

— De unde vine, Părinte? Acest nume?

— Damien? Privi în jos înspre cana sa. A fost numele unui preot care și-a dăruit viața îngrijirii leproșilor de pe insula Molokai. În cele din urmă s-a îmbolnăvit și el. Se întrerupse. Atrăgător nume, spuse el din nou. Cred că dacă aș avea numele de botez Damien, aș putea să mă mulțumesc chiar și cu numele de familie Glutz. Atât de atrăgător.

Chris chicoti. Se destinse. Se simți mai ușoară. Și minute în șir, ea și Merrin vorbiră despre lucruri mărunte, lucruri domestice. Într-un târziu, Sharon apăru în bucătărie, și abia atunci Merrin făcu gestul de a pleca. Era de parcă așteptase sosirea ei, căci imediat se duse cu cana la chiuvetă, o clăti și așeză cu grijă pe stativul pentru farfurii.

— A fost bună; a fost exact ce mi-am dorit, spuse el.

Chris se ridică și spuse:

— Să vă conduc în camera dumneavoastră.

El îi mulțumi și o urmă până la ușa biroului.

— Dacă doriți ceva, Părinte, spuse ea, dați-mi de știre.

El își puse mâna pe umărul ei și o strânse liniștitor. Chris simți revărsându-se în ea forță și căldură. Pace. Simți pace. Și o ciudată senzație de... siguranță? se miră ea.

— Sunteți foarte amabilă. Ochii lui surâseră. Mulțumesc.

Își luă mâna și o urmări îndepărtându-se. De cum dispăru, strân-

soarea unei dureri păru să i se încleșteze pe față. Intră în birou și închise ușa. Dintr-un buzunar al pantalonilor scoase o cutiuța de tablă pe care scria *Bayer Aspirin*, o deschise, scoase din ea o pastilă cu nitroglicerină și și-o așeză cu grijă sub limbă.

Chris intră în bucătărie. Oprindu-se lângă ușă, se uită la Sharon, care stătea în picioare lângă mașina de gătit, cu mâna pe filtrul de cafea, așteptând să se încălzească.

Chris veni lângă ea, preocupată.

— Hei, iubito, spuse ea încet. De ce nu te odihnești un pic?

Nici un răspuns. Sharon părea muncită de gânduri. Apoi se întoarse și se uită pierdută la Chris.

— Îmi pare rău. Ai spus ceva?

Actrița studie încordarea de pe fața acesteia, privirea dusă.

— Ce s-a întâmplat sus, Sharon? întrebă ea.

— Când să se întâmple?

— Când a urcat Părintele Merrin.

— Oh, da... Sharon se încruntă. Își mută privirea îndepărtată către un punct din spațiu, situat undeva între îndoială și rememorare. Da, a fost o grozăvie.

— Grozăvie?

— Straniu. Doar s-au... Se întrerupse. Ei bine, o vreme doar s-au uitat ținută unul la altul, după care Regan — lucrul — a spus...

— A spus ce?

— A spus, „De data asta, urmează să pierzi.”

Chris o privi fix, așteptând.

— Și pe urmă?

— Ast-a fost tot, răspunse Sharon. Părintele Merrin s-a întors și a ieșit din cameră.

— Și cum arăta? o întrebă Chris.

— Grozav.

— Oh, Hristoase, folosește și tu alt cuvânt, Sharon! se răsti Chris, pe punctul de a mai spune ceva, când observă că Sharon își înclinase capul într-o parte, furată, ca și cum ar fi stat să asculte.

Chris aruncă o privire în sus și sesiză și ea liniștea, subita încetare a furiei demonului și totuși ceva mai mult... ceva... crescând.

Femeile schimbă priviri piezișe.

— Și tu simți? întrebă anemic Sharon.

Chris dădu aprobator din cap. Casa. Ceva în casă. O tensiune. O îngroșare graduală a aerului. O pulsație, asemenea unor energii într-o lentă formare.

Acordul vioi al soneriei de la intrare răsună ireal.

Sharon se îndepărtă.

— Răspund eu.

Merse în hol și deschise ușa. Era Karras. Ducea o cutie de carton de la spălătorie.

— Mulțumesc, Sharon.

— Părintele Merrin e-n birou, îi spuse ea.

Karras se duse repede înspre camera de lucru, bătu ușor și scurt la ușă, iar apoi intră cu cutia.

— Îmi pare rău, Părinte, spuse el, am avut un pic de...

Karras se opri scurt. Merrin, în pantaloni și bluză, rugându-se îngenunchat lângă patul închiriat, cu fruntea aplecată lângă mâinile strâns încleștate. O clipă, Karras rămase ținut locului, de parcă ar fi dat într-o doară colțul și s-ar fi întâlnit cu el însuși, cel din copilărie, trecând grăbit cu o sutană de ministrant pe braț, fără să arunce nici o privire cum că l-ar fi recunoscut.

Karras își mută privirea la cutia de spălătorie deschisă, la picăturile

de ploaie pe lucrurile scrobite. Apoi, încet, încă ferindu-și ochii, se duse la canapea și desfăcu fără zgomot conținutul cutiei. Când termină, își scoase trenciul și îl potrivi cu grijă pe spătarul unui scaun. Uitându-se din nou la Merrin, îl văzu pe preot binecuvântându-se și privi pripit în altă parte, întinzând în jos mâna după cea mai mare dintre cele două odăjdii albe de bumbac. Începu să și-o pună peste sutană. Îl auzi pe Merrin ridicându-se, iar apoi,

— Mulțumesc, Damien. Karras se întoarse cu fața la acesta, trăgând în jos pentru a-și potrivi veșmântul, în timp ce Merrin veni în fața canapelei, cu privirea alunecându-i blând peste lucrurile aflate pe ea.

Karras apucă un jersey.

— M-am gândit că ați putea purta asta pe sub sutană, Părinte, îi spuse el lui Merrin întinzându-i-l. Uneori camera se răcește.

Merrin atinse ușor jerseyul cu mâinile.

— A fost foarte drăguț din partea ta, Damien.

Karras luă sutana lui Merrin de pe canapea, îl urmări trăgându-și jerseyul pe cap, și numai acum, și foarte brusc, urmărind această acțiune prozaică, domestică, el simți amețitorul impact al bărbatului; al momentului; al nemișcării din casă, prăbușindu-se asupra lui., luându-i respirația.

Reveni la realitate simțind că sutana îi este luată din mână. Merrin o îmbracă.

— Ești familiarizat cu regulile referitoare la exorcism, Damien?

— Da, sunt, răspunse Karras.

Merrin începu să-și încheie sutana.

— Este important în mod special avertismentul referitor la evitarea discuțiilor cu demonul...

„Demonul”. Rostise atât de natural cuvântul, se gândi Karras. Îl contraria.

— Putem întreba ceea ce este relevant, spuse Merrin încheindu-și sutana la gât. Dar orice lucru dincolo de acesta este periculos. Extrem. Luă odăjdiile din mâna lui Karras și și le trase peste sutană. În special, nu pleca urechea la nimic din ceea ce spune. Demonul este un mincinos. Va minți pentru a ne pune în încurcătură; dar ca să ne atace va amesteca de asemenea minciunile cu adevărul. Atacul este psihologic, Damien. Și puternic. Nu asculta. Ține minte asta. Nu asculta.

În timp ce Karras îi înmână patrafirul, exorcistul adăugă:

— Este efectiv ceva ce-ai dori să întrebi acum, Damien?

Karras scutură din cap.

— Nu. Dar mă gândesc că ar putea fi de ajutor dacă v-aș aduce la cunoștință câte ceva din fondul diferitelor personalități pe care le-a manifestat Regan. Până acum, par să fie trei.

— Este numai una, spuse Merrin încet, punându-și patrafirul pe umeri. O clipă, își încheie degetele pe el și stătu nemișcat, cu o expresie bântuită în priviri. Apoi luă exemplarele din *The Roman Ritual* și îi dădu unul lui Karras. O să sărim peste Litania Sfinților. Ai luat apa sfințită?

Karras scoase din buzunar sticla subțire, cu capac cu șurub. Merrin o luă, apoi făcu senin semn din cap înspre ușă.

— Dacă ai vrea s-o iei înainte, te rog, Damien.

Sus, lângă ușa dormitorului lui Regan, Sharon și Chris stăteau așteptând încordate. Erau înfocofolite cu jersey groase și jachete. La zgomotul ușii deschise, se întoarseră și se uitară în jos, văzându-i pe Karras și pe Merrin trecând prin hol spre scară, într-o procesiune solemnă. Înălți: ce înălți erau, se gândi Chris; și Karras: întunecimea acelei figuri deasupra albului inocent, de ministrant, al odăjdiilor.

Privindu-i urcând hotărât treptele, Chris se simți profund și în mod straniu mișcată. *Las' că-l chem eu pe frate-meu mai mare și te-nvață el minte, târâtură!* Era, se gândi ea, o senzație cam în genul acesta. Își putea simți inima începând să bată mai repede.

La ușa camerei, iezuiții se opriră. Karras se încruntă înspre jerseyul și jacheta pe care le purta Chris.

— Intri și tu?

— Păi, m-am gândit că e de datoria mea.

— Te rog, nu, o îndemnă el. Nu intra. Ai face o mare greșeală.

Chris se întoarse întrebătoare spre Merrin.

— Părintele Karras știe mai bine, spuse liniștit exorcistul.

Chris se uită din nou la Karras. Își plecă fruntea.

— Okay, spuse ea deznădăjduită. Se rezemă de perete. O s-aștept aici.

— Care este celălalt nume de botez al fiicei dumneavoastră? întrebă Merrin.

— Teresa.

— Ce nume atrăgător, spuse Merrin cu căldură. Îi susținu o clipă privirea, pentru a o liniști. Apoi privi către ușă și din nou Chris simți: acea tensiune; acea îngroșare a încolăcitei întunecimi. Înăuntru. În dormitor. În spatele acelei uși. O simțiră, sesiză ea, și Karras și Sharon.

Merrin făcu semn cu capul.

— În regulă, spuse el încet.

Karras deschise ușa, și aproape că se rostogoli pe spate de la răbufnirea de duhoare și ger. Într-un colț al camerei, Karl stătea zgribulit pe un scaun. Era îmbrăcat cu o haină de vânătoare verde-oliv, decolorată. Se întoarse încrezător către Karras.

Iezuitul își aruncă iute privirea înspre demonul de pe pat. Ochii-i lucitori priveau țintă dincolo de el, către hol. Erau fixați asupra lui Merrin.

Karras păși înainte, până la piciorul patului, în timp ce Merrin, înalt și cu prestanță, se duse într-o parte. Acolo se opri și privi în jos, înspre ușă.

O nemișcare sufocantă atârna pe deasupra capetelor. Apoi Regan își linse buzele crăpate și umflate, cu o limbă ca de lup, înnegrită. Făcu un zgomot ca de pergament netezit cu mâna.

— Ia te uită, spurcăciunea îngâmfată! cârâi demonul. În sfârșit! În sfârșit ai venit!

Bătrânul preot ridică mâna și făcu semnul crucii pe deasupra patului, iar apoi repetă gestul către toți cei din cameră. Întorcându-se la loc, desfăcu capacul sticluței cu apă sfințită.

— A, da! Urina sfințită acu'! hârâi demonul. Semințele sfinților!

Merrin ridică sticluța și fața demonului deveni lividă, contorsionată.

— A, așa deci, javră! spumegă aceasta de furie. *Așa deci!*

Merrin începu să stropească.

Demonul își smuci capul în sus, cu gura și mușchii gâtului tremurând de furie.

— Așa, stropește! Stropește, Merrin! Fă-ne learcă! Îneacă-ne în sudoarea ta! Sudoarea ta este sfințită, Sfinte Merrin! Apleacă-te și băsește nori de tămâie! Apleacă-te și arată-ți sfânta găoază pe care să ne fie permis s-o venerăm! s-o *sărutăm!* s-o *lingem*, binecuvântată...

— *Să taci!*

Cuvintele țâșniră ca niște fulgere. Karras își răsuci mirat cu o smucitură capul către Merrin, care o fixa poruncitor pe Regan cu privirea. Și demonul tăcu. Îi întoarse căutătura. Dar ochii lui erau acum ezitanți. Clipind. Precauți.

Merrin puse în mod mecanic capacul sticluței și i-o dădu înapoi lui Karras. Psihiatrul o băgă în buzunar și urmări cum Merrin îngenunche

lângă pat, închise ochii și se rugă murmurat:

— „Tatăl nostru...” începu el.

Regan scuipă și îl nimeri pe Merrin în figură cu un bulgăre gălbui de muc. Acesta se scurse încet pe obrazul exorcistului.

— „...Vină împărăția Ta...” Cu capul aplecat în continuare, Merrin spuse mai departe fără nici o pauză rugăciunea, în timp ce cu o mână luă o batistă din buzunar și șterse fără grabă scuipatul. „... și nu ne duce pe noi în ispită”, încheie el pe un ton molcom.

— „Ci ne izbăvește de cel rău”, răspunse Karras.

Ridică pentru scurt timp privirea. Ochii lui Regan se dădură peste cap în orbitele lor până când nu mai lăsară să se vadă decât albul scleroticei. Karras nu se simțea în toate apele. Simțea ceva congelându-se în cameră. Se întoarse la textul său pentru a urmări rugăciunea lui Merrin:

— „Dumnezeu și Părinte al Domnului Iisus Hristos, mă închin slăvitului Tău nume, smerit cerșesc îndurarea Ta, pentru ca în mila Ta să mă învrednicești cu ajutor împotriva acestui spirit necurat care acum o tulbură pe roaba Ta; prin harul Domnului nostru Hristos”.

— Amin, răspunse Karras.

Acum Merrin stătea în picioare și se ruga cu religiozitate:

— „Dumnezeule Creator și Apărător al stirpei omenești, privește în jos cu îndurare la roaba Ta, Regan Teresa MacNeil, prinsă acum în capcana încolăcirilor veșnicului dușman al omului, juruit vrăjmaș al stirpei noastre, care...”

Karras ridică privirea, auzind-o pe Regan sâsâind și o văzu stând în capul oaselor, cu albul ochilor expus vederii, scoțându-și și băgându-și cu rapiditate limba în gură, în timp ce din cap unduia înainte și înapoi asemenea unei cobre.

Încă o dată, Karras avu o senzație de neliniște. Se uită din nou la textul său.

— „Mântuiește-o pe roaba Ta”, se rugă Merrin, stând în picioare și citind din *Ritual*.

— „Care crede în Tine, Doamne al meu”, răspunse Karras.

— „Fie ca să găsesc în tine, Doamne, un meterez fortificat.”

— „În fața dușmanului.”

În timp ce Merrin continuă cu următorul verset, Karras auzi în spatele lui un icnet al lui Sharon și, întorcându-se repede, o văzu privind stupefiată înspre pat. Nedumerit, se uită și el. Și pe loc rămase împietrit. Partea din față a patului se ridica de pe podea!

Se holbă nevenindu-i să creadă. Zece centimetri. Cincisprezece. Treizeci. Apoi începură să se vadă picioarele din spate.

— *Gott in Himmel!* șopti Karl cu teamă. Dar Karras nici nu-l auzi, nici nu-l văzu făcându-și semnul crucii, atunci când spatele patului se ridică la același nivel cu fața. *Nu este cu putință!* se gândi el, privind înmărmurit.

Patul se mai înălță încă treizeci de centimetri, după care rămase planând acolo, cu o fină mișcare de tangaj și ruliu, de parcă ar fi plutit pe un lac liniștit.

— Părinte Karras?

Regan unduindu-se. Sâsâind.

— Părinte Karras?

Karras se întoarse. Exorcistul avea ochii blânzi ațintiți asupra acestuia, iar acum îi făcea semn din cap înspre *Ritual*-ul din mâinile lui.

— Răspunsul, te rog, Damien.

Karras privi dus, fără să înțeleagă. Sharon fugi din cameră.

— „Fie ca dușmanul să n-aibă putere asupra ei”, repetă blând Merrin.

Karras privi pripit înapoi la text și răsuflând cu inima bătându-i cu putere, răspuse:

- „Iar firul nedreptății să fie neputincios s-o vatăme.”
- „Doamne, ascultă-mi ruga”, continuă Merrin.
- „Și înalță-se plânsul meu către Tine.”
- „Domnul fie cu tine.”
- „Și cu duhul tău.”

Merrin se lansă într-o lungă rugăciune iar Karras își întoarse din nou privirea înspre pat, înspre speranțele sale în Dumnezeuul propriu și înspre joasa planare supranaturală în gol. Fiorii unui avânt îi străbătură ființa. *E acolo! Iată-l! Chiar în fața mea! Acolo!* Brusc, se întoarse să privească spre ușa care se deschise cu zgomot. Sharon dădu buzna împreună cu Chris, care se opri nevenindu-i să creadă și icni:

- *Iisuse Hristoase!*
- „Părinte Atotputernic, Dumnezeule în veci...”

Exorcistul întinse mâna de o manieră profesională și făcu de trei ori semnul crucii, pe îndelete, pe fruntea lui Regan, continuând să citească din textul *Ritual*-ului: „... Carele Ți-ai trimis Propriu-Ți Fiu să stăpânească leul ce răgea...”

Sâsăitul încetă și din gura lui Regan, încordată și arcuită în formă de O, ieși un muget de juncan care îți măcina nervii.

— „... smulge-l din ruină și din ghearele răului cel de la lumina zilei pe acest om făcut după chipul și asemănarea Ta, și...”

Mugetul deveni și mai tare, făcând carnea să se rupă și oasele să tremure.

— „Dumnezeule și Doamne al tuturor făpturilor...” Merrin întinse rutinat mâna și apăsă o porțiune a patrafirului pe gâtul lui Regan, continuând să se roage: „...prin a Cărui voie Satana a fost făcut să se prăbușească din Ceruri asemenea fulgerului, izbește groaznic în fiara ce acum stă irosindu-Ți via...”

Mugetul încetă. O liniște care-ți țiuia în urechi. După care o vomă verzuie, vârtoasă și puternică, începu să se reverse din gura lui Regan, într-un șuvoi constant și lent care se scurgea asemenea lavei peste buza ei și se revărsa în valuri pe mâna lui Merrin. Dar acesta nu se mișcă.

— „Fie ca Mâna Ta puternică să gonească acest demon crud din Regan Teresa MacNeil, care...”

Karras era vag conștient de ușa care se deschise de Chris care tâșni din cameră.

- „Alungă acest persecutor al nevinovatei...”

Patul începu să se legene leneș, apoi să se miște dezordonat, apoi brusc să se zgâlțâie și să coboare violent, cu voma încă pompând din gura lui Regan. Merrin potrivea calm și ținu în continuare ferm patrafirul pe gâtul ei.

— „Dăruiește-i pe robii Tăi cu curaj spre a se opune cu bărbăție acestui osândit dragon care-i disprețuiește pe cei ce-și pun încrederea în Tine, și...”

Dintr-o dată mișcările se potoliră și în timp ce Karras privea înmărmurit, patul se lăsa ușor ca un fulg și se așeză pe covor cu o bufnitură vătuită.

- „Doamne, îngăduie ca acest...”

Amețit, Karras își mută privirea. Mâna lui Merrin. N-o putea vedea. Era îngropată sub o moviliță de vomă aburindă.

- Damien?

Karras își aruncă privirea în sus.

- „Doamne, ascultă-mi ruga”, spuse blând exorcistul.

Încet, Karras se întoarse către pat.

— „Și înalță-se plânsul meu către tine."

Merrin ridică patrafirul, făcu un ușor pas înapoi, iar apoi zgudui camera poruncind cu vocea sa șfichiuitoare:

— „Te alung, spirit necurat, dimpreună cu orice putere satanică a dușmanului! cu orice arătare din iad! cu orice însoțitor sălbatic!"
Lângă Merrin, de pe mână, picura voma pe covor. „Hristos este Cel ce-ți poruncește, Cel ce odată a încremenit vântul și marea și furtuna! Care..."

Regan se opri din vomitat. Rămase tăcută. Nemișcată. Albul ochilor ei lucea răuvoitor către Merrin. De la picioarele patului, Karras o urmărea încordat, în timp ce șocul și emoția începeau să-i scadă, iar mintea începea să scormonească febril, să vâre nesupusă, cu de-a sila, degetele în adâncile cotloane ale îndoiieli logice: poltergeist; acțiuni psihokineze; tensiuni de adolescent și forță condusă de minte. Se încruntă aducându-și aminte ceva. Se duse într-o parte a patului, se aplecă, întinse mâna și apucă încheietura lui Regan. Și găsi ceea ce se temea. Asemenea șoimului din Siberia, pulsul bătea cu o viteză incredibilă. Îl goli dintr-o dată de vlagă. Privind acum la ceas, număra bătăile inimii, ca pe niște argumente împotriva vieții lui.

— „El este Cel ce-ți poruncește, Cel ce te-a azvârlit cu capul înainte din țările Cerului!"

Puternicele adjurări ale lui Merrin bubuiau cu lovituri răsunătoare, inexorabile, undeva la marginea conștiinței lui Karras, în timp ce pulsul devenea acum și mai rapid. Și mai rapid. Karras se uită la Regan. Tot tăcută. Nemișcată. În aerul înghețat, ceața fină a aburilor vomei purtată de aer, asemenea izului unei orfane. Karras nu se simțea în apele sale. Părul de pe brațe începu să i se zbârlească. Cu o încetineală de coșmar, puțin câte puțin, capul lui Regan se rotea sucindu-se ca la manechine, cu un sunet aidoma scârțâitului vreunui mecanism ruginit, până când albul înspăimântător și lucios al acelor ochi groaznici se fixă asupra lui.

— „Așadar, tremură acum, Satană..."

Capul se roti încet, înapoi spre Merrin.

— „... tu ispititor al dreptății! tu aducător al morții! tu trădător al stirpelor! tu jefuitor al vieții! tu..."

Karras își aruncă prudent privirea în jur în timp ce luminile începură să pâlpâie, estompându-se și apoi slăbind până la un gălbui straniu și vibrant ca de chihlimbar. Îl trecură fiori. Era mai frig. Camera se răcea și mai mult.

— „... tu prinț al ucigașilor! tu nascocitor al tuturor nerușinărilor! tu dușman al spiței omenești! tu..."

O bătaie înfundată zgudui camera. Apoi o alta. Apoi în mod regulat, făcând să tremure pereții, podeaua, tavanul, trosnind ca bătăile unei masive inimi bolnave.

— „Te du, monstru ce ești! Locul tău e pe pustii! Sălașul tău e într-un cuib de vipere! Lasă-te jos și târăște-te cu ele! Însuși Dumnezeu este Cel ce-ți poruncește! Sângele..."

Bătăile deveniră mai tari, începură să răsună amenințător, din ce în ce mai repede.

— „Te adjur, șarpe bătrân..."

Și mai repede...

— „...în numele Judecătorului celor vii și celor morți, în numele Creatorului tău, în numele Creatorului întregului univers, să..."

Sharon izbucni în plâns, apăsându-și pumnii pe urechi, în timp ce bătăile deveniră acum asurzitoare și se accelerară brusc, săltând până la un tempo înspăimântător.

Pulsul lui Regan era uluitor. Duduia cu o viteză prea rapidă pentru a putea fi numărat. De partea cealaltă a patului, Merrin întinse mâna

calm și cu vârful degetului mare făcu semnul crucii pe pieptul acoperit de vomă al lui Regan. Cuvintele rugăciunii lui fură înghițite de băta.

Karras simți ritmul pulsului scăzând brusc, iar în timp ce Merrin se ruga și făcea semnul crucii pe fruntea lui Regan, bătaile coșmarești încetară dintr-o dată.

— „O, Dumnezeu al Cerului și pământului, Dumnezeu al îngerilor și arhanghelilor...” Acum Karras putea să-l audă pe Merrin rugându-se, în timp ce pulsul continua să scadă, să scadă...

— Merrin, javră îngâmfată! Spurcăciune! O să pierzi! O să moară! Porceaua o să moară!

Opalescența pâlpâitoare deveni treptat mai strălucitoare. Entitatea demonică se întorsese și îi striga furios și plin de ură lui Merrin:

— Păun depravat! Eretic bătrân! Te adjur, întoarce-te și uită-te la mine! *Uită-te la mine* odată, *spurcăciune ce ești!* Demonul se smuci înainte și îl scuipă pe Merrin în față, după care orăcăi la el: Uite-așa să și-i vindece Stăpânul tău pe cei orbi!

— „Dumnezeule și Doamne al tuturor făpturilor...” se rugă Merrin, luându-și batista și ștergându-și scuipatul.

— Urmează-l învățătura, odată, Merrin! *Fă-o!* Bagă-ți pula ta sfințită în gura porcei și *purifică-i-o, aghesmuiește-i-o* cu moaștele tale zbârcite și atunci ea va fi *tămăduită*, Sfinte Merrin! Un *miracol!* O...

— „... eliberează-o pe roaba ta...”

— *Ipocritule!* Nu-ți pasă *deloc* de porc. Nu-ți pasă de *nimic!* Ai *făcut din ea o întrecere între noi:*

— „...umil...”

— Mincinosule! Javră mincinoasă! Spune-ne, unde ți-e umilința, Merrin? În deșert? printre ruine? în morminte printre care te-ai retras ca să scapi de semenii tăi? ca să scapi de cei inferiori ție, de mințile încete și delăsătoare? Tu te adresezi *oamenilor*, tu vomă pioasă?...

— „... eliberează...”

— Sălașul tău e într-un cuib de păuni, Merrin! locul tău e-n tine însuși! Du-te-napoi pe vârful muntelui și vorbește cu singurul tău egal!

Merrin continuă rugăciunile, fără a lua în seamă torentul de imprecății furioase.

— Ești flămând, Sfinte Merrin? Uite, îți dăruiesc nectar și ambrozie, îți dăruiesc hrana Dumnezeului tău! croncăni demonul. Excreta diareic, bătându-și joc: Căci *acesta este* trupul meu! Sfințește *asta* odată, Sfinte Merrin!

Scârbit, Karras își concentrează atenția asupra textului, în timp ce Merrin citea un pasaj din Sfântul Luca:

— „... Numele meu este Legion, răspunse omul, căci mulți demoni intraseră în el. Și aceștia îi cerură lui Iisus să nu le poruncească să plece în hău. Atunci trecu pe acolo o turmă de porci, care râmau pe coasta muntelui. Iar demonii îl implorară pe Iisus să-i lase să intre în aceștia. Și el le dădu drumul. Și demonii ieșiră din bărbat și intrară în porci, iar turma năvăli la vale într-un lac și se îneacă. Iar...”

— Willie, îți aduc vești bune! orăcăi demonul. Karras își aruncă privirea în sus și o văzu pe Willie lângă ușă, oprindu-se de cum intră, cu un braț de prosoape și cearșafuri. Îți dau de știre izbăvirea! exultă lucrul. Elvira *trăiește! Trăiește!* Este...

Willie se holbă șocată, iar acum Karl se întoarse spre ea și strigă:

— *Nu, Willie! Nu!*

— ... *O drogată, Willie, o incurabilă...*

— Willie, nu asculta! țipă Karl.

— Să-i spun unde locuiește?

— *Nu asculta! Nu asculta!* Karl o goni pe Willie din cameră.

— Du-te să-i faci o vizită de ziua *Mamei*, Willie! Fă-i o surpriză!

Du-te și...

Brusc demonul se întrerupse și își fixă privirea asupra lui Karras. Acesta verificase din nou pulsul și îl găsisese puternic, ceea ce însemna că nu era nici un pericol să i se mai administreze încă Librium lui Regan. Se duse lângă Sharon să-i spună să pregătească încă o injecție.

— O vrei? îi dădu demonul cu tifla. E-a ta! da, târfa de grajd e-a ta! Poți s-o ncaleci cum poțeste! S-o vezi cum mai fantazează noaptea cu gândul la tine! Se masturbează visând la marea și preoțasca ta...

Sharon se înroși și își feri privirea în timp ce Karras îi dădea instrucțiunile pentru Librium.

— Și un supozitor cu Compazine în caz că mai vomită, adăugă el.

Sharon dădu din cap cu privirea în pământ și plecă rigidă. Trecând pe lângă pat cu capul tot aplecat, Regan cloncăni spre ea,

— *Ștoarfo!* Apoi se smuci în sus și îi împrășcă în jet de vomă în figură. În timp ce Sharon picurând de pe ea, rămase paralizată, apărând perso-nalitatea Dennings, cârâind: *Târfă de grajd! Pizdo!*

Sharon se năpusti afară din cameră.

Personalitatea Dennings se strâmbă acum dezgustată, își aruncă pri-virea în jur și întrebă:

— N-ar vrea cineva să deschidă o *fereastră*, vă rog? *Pute* al naibii în camera asta! E pur și simplu!...

— Nu, nu, nu, nu deschideți! se corectă el apoi. Nu deschideți nici *în ruptul capului*, ori *altcineva* ar putea naibii să moară! După care cotcodăci, făcu monstruos cu ochiul lui Karras și dispăru.

— „El este Cel ce te dă afară...”

— Ce vorbești, Merrin? *Nu zău?*

Acum demonul se întorsese iar Merrin își continua adjurările, atingerile cu patrafirul și făcutul semnului crucii, în timp ce acesta îl biciuia din nou cu obscenități. Prea lung, se îngrijoră Karras: accesul continua un timp mult prea lung.

— Acu' vine scroafa! Mama purceleii! își bătu joc demonul.

Karras se întoarse și o văzu pe Chris venind spre el cu un tampon și o seringă de unică folosință. Își ținea capul în jos, în timp ce demonul îi urla imprecății. Psihiatrul se duse încruntat lângă ea.

— Sharon își schimbă hainele, explică Chris, iar Karl e...

Karras i-o tăie scurt cu un

— În ordine, și se apropiară de pat.

— A, da, vino să-ți vezi opera, scroafa-mamă! Vino!

Chris încercă cu disperare să nu asculte, să nu se uite, în timp ce Karras înțepă brațul ce nu opunea rezistență al lui Regan

— Uite-ți *borâta!* Uite-ți cățeaua ucigașă! răbufni demonul. Ești încântată? *Tu* ești cea care a făcut asta! Da, *tu* cu cariera ta mai presus de *orice*, cariera ta mai presus de *soțul* tău, mai presus de *ea*, mai presus...

Karras își aruncă privirea în jur. Chris rămăsese paralizată.

— Dă-i drumul! îi ordonă el. Nu asculta! Dă-i drumul!

— ... de *divorțul tău* Te-ai dus la preoți, ai? Preoții n-au cum s-o ajute! E *nebună!* *Ea-i nebună!* Purceaua e *nebună!* Ai scos-o din *minți*; ai condus-o la *crimă*; ai băgat-o-n...

— *Nu pot!* Cu fața contorsionată, Chris se uita la seringă tremurândă. Scutură din cap. Nu pot s-o fac!

Karras i-o smulse din mână.

— În regulă, tamponează! Tamponează brațul! Aici! îi spuse el ferm.

— ... *mormânt*, cățea ce ești, cu...

— Nu asculta! o atenționează din nou Karras.

În acest moment, demonul își răsuci cu o smucitură capul, cu ochii

bulbucăți de furie.

— Iar *tu*, Karras!

Chris tamponă brațul lui Regan.

— Acum, ieși afară! Îi ordonă Karras, împlântând acul în carnea flască.

Ea își luă tălpășița.

— Da, *cunoaștem* bunătatea ta cu *mamele*, dragă Karras! orăcăi demonul. Iezuitul se crispă și câteva clipe rămase nemișcat. Apoi scoase ușor acul și privi ochii dați peste cap.

Din gura lui ieși încet un cântec vioi, aproape incantatoriu, cu o voce dulce și clară ca a unui copil din cor: „*Tantum ergo sacramentum veneremur cernui...*”

Era un imn cântat la binecuvântările catolice. Karras rămase alb ca varul în timp ce acesta continuă. Nefiresc și înfiorător, cântecul era un vid în care Karras simți oroarea nopții năpustindu-se cu o îngrozitoare claritate. Își ridică privirea și îl văzu pe Merrin cu un prosop în mână. Cu mișcări istovite, blânde, șterse voma de pe fața și gâtul lui Regan.

— „... *et antiquum documentum...*”

Cântecul. Vocea *cui?* se miră Karras. Iar apoi frânturi: *Dennings ... Fereastra...* Bântuit, o văzu pe Sharon întorcându-se și luând prosopul de la Merrin.

— Termin eu asta, Părinte, îi spuse ea. Mi-a trecut acum. Aș dori s-o schimb și s-o curăț înainte de Compazine; se poate? Ați putea aștepta amândoi puțin afară?

Cei doi preoți pășiră în căldura și lumina difuză a coridorului și se sprijiniră istoviți de perete.

Karras ascultă cântecul sinistru, înfundat, dinăuntru. După câteva momente, îi vorbi încet lui Merrin:

— Ați spus... ați spus mai devreme că e doar o... o entitate.

— Da.

Vocile șușotite, capetele plecate, erau ca la un confesional.

— Toate celelalte nu sunt decât forme de atac, continuă Merrin. E una... numai una. E un demon. Urmă un moment de liniște. Apoi Merrin declară simplu: Știu că te îndoiești de asta. Dar vezi tu, acest demon... L-am întâlnit o dată mai de mult. Și este puternic... puternic...

O pauză. Karras vorbi iar:

— Noi spunem că demonul ... nu poate atinge voința victimei.

— Da, așa este ... așa este ... Nu există păcat.

— Atunci care ar fi *scopul* posedării? spuse Karras, încruntându-se. Care-i rostul?

— Cine poate ști? răspunse Merrin. Cine poate într-adevăr spera să știe? Se gândi câteva clipe. După care continuă tatonând: Totuși mă gândesc că ținta demonului nu este posedatul; suntem noi ... observatorii ... fiecare persoană din această casă. Și mă gândesc... cred că rostul este să ne facă pe noi să desperăm; să ne respingem propria umanitate, Damien: să ne privim pe noi înșine ca pe ultimele dintre bestii; ca pe ultimele scârbe și putregaiuri; fără demnitate; urâți; nevrednici. Și poate că aici e miezul problemei: nevrednicia. Căci mă gândesc că în fond credința în Dumnezeu nu este câtuși de puțin o chestiune de rațiune; cred că în ultimă instanță e o chestiune de iubire; de a accepta posibilitatea că Dumnezeu s-ar putea să *ne iubească...*

Din nou Merrin se întrerupse. Continuă ceva mai rar și cu o introspecție șușotită:

— El știe... demonul știe să lovească... Dădu din cap. Cu multă vreme în urmă am desperat la gândul de a nu-mi putea iubi aproapele. Anumiți oameni... Îmi repugnau. Cum aș fi putut să-i iubesc? mă gândeam. Nu-mi dădea pace, Damien: îmi venea să-mi iau câmpii... și

de-aici, foarte curând, am ajuns la desperare în privința Dumnezeului meu.. Credința mea era făcută zob...

Karras ridică interesat privirea către Merrin.

— Și ce s-a întâmplat? Întrebă el.

— Ah, ei bine... până la urmă mi-am dat seama că Dumnezeu nu mi-ar cere niciodată ceea ce știu că este psihologic imposibil; că iubirea pe care El mi-o cerea era în *voința* mea și în nici un caz nu se urmărea a fi simțită prin emoții. Absolut deloc. El îmi cerea să mă *port* cu iubire; să o *răsfrâng* asupra altora; și cred că a o răsfrânge asupra celor care îmi repugnă este un act de iubire mai mare decât oricare altul. Scutură din cap. Știu că toate astea trebuie că-ți par cât se poate de evidente, Damien, știu. Dar la vremea respectivă nu le puteam vedea. Ciudată orbire. Oare câți soți și câte soții, grăi el trist, trebuie să-și închipuie că nu mai sunt îndrăgostiți pe motiv că inimile lor nu mai galopează la vederea celor iubiți! Ah, dragă Dumnezeule! Scutură, apoi dădu aprobator din cap. Aici, cred, e miezul, Damien... În posedare; nu în războaie, după cum tind unii să creadă; nu atât de mult; și foarte rar în intervenții extraordinare ca aici... această fată... această copilă sărmăna. Nu, eu o văd cel mai des în lucrurile mărunte, Damien: în ranchiunele stupide, meschine; în neînțelegeri; în cuvintele crude și tăioase pe care și le aruncă fără să se contro-leze prietenii. Îndrăgostiții. Dacă-avem destule lucruri d-astea, șopti Merrin, nu mai trebuie să se ocupe Satana de războaiele noastre; ne descurcăm și singuri... singuri...

Cântecul vioi încă mai putea fi auzit în dormitor. Merrin ridică privirea către ușă și ascultă câteva clipe.

— Și totuși chiar și din asta — din rău — va veni binele. Într-un anumit fel. Într-un anumit fel pe care s-ar putea să nu-l înțelegem sau să nu-l vedem niciodată. Merrin făcu o pauză. Poate răul este creuzetul bunătații, rumegă el. Și poate chiar Satana, Satana, în ciuda lui însuși ...servește cumva la facerea voii Domnului.

Nu mai spuse nimic și o vreme rămaseră tăcuți, în timp ce Karras reflecta. O altă obiecție îi veni în minte.

— Odată demonul gonit, tatonă el, ce-l ține să nu se întoarcă?

— Nu știu, răspunse Merrin. Nu știu. Și totuși pare să nu se-ntâmples niciodată. Niciodată. Absolut. Merrin duse o mână la față, ciupindu-se ușor de colțul ochilor. Damien... ce nume minunat, murmură el. Karras auzi extenuarea din voce. Și încă ceva. Ceva neliniștit. Ceva ca o reprimare a durerii.

Din senin, Merrin se dădu de la perete, și cu fața încă ascunsă în palmă, se scuză și se grăbi de-a lungul coridorului înspre baie. Ce se întâmplase? se miră Karras. Simți o invidie și o admirație subite pentru credința puternică și simplă a exorcistului. Se întoarse către ușă. Cântecul. Se opri. Oare încetase în sfârșit noaptea?

Câteva minute mai târziu, Sharon ieși din dormitor cu o legătură de haine și lenjerie de pat urât mirositoare.

— Acum doarme, spuse ea. Privi repede în altă parte și o porni de-a lungul coridorului.

Karras trase adânc aer în piept și se întoarse în dormitor. Simți frigul. Mirosi duhoarea. Merse încet într-o parte a patului. Regan. Adormită. În sfârșit. Și în sfârșit, se gândi Karras, se putea și el odihni.

Întinse mâna în jos și apucă încheietura lui Regan, uitându-se la secundarul ceasului.

— De ce-mi faci asta, Dimmy?

Inima îi stătu-n loc.

— De ce faci asta?

Preotul nu se putea clinti, nu respira, nu îndrăzne să privească înspre acea voce plină de jale, nu îndrăzne să vadă acei ochi chiar

acolo: ochi acuzatori, ochi singuratici. Mama sa. Mama sa!

— Mă părăsești ca să te faci preo', Dimmy; mă trimiți la azil...

Nu te uita.

— Acum mă gonești?...

— *Nu-i ea!*

— De ce faci asta?...

Cu capul pulsându-i, cu inima în gât, Karras închise ochii, în timp ce vocea deveni implorătoare, deveni înspăimântată, deveni plângăcioasă.

— Tu ai fos' mereu baia' bun, Dimmy. Te rog! Mi-e frică! Te rog nu mă goni afară, Dimmy! *Te rog!*

... nu-i mama mea!

— Afară nu e *nimic!* Doar *întuneric*, Dimmy! *Singură!* Acum plângăcios.

— Tu nu ești mama mea! șopti Karras cu vehemență.

— Dimmy, te rog!...

— Tu nu ești...

— *Ah*, pentru numele lui Dumnezeu, Karras!

Dennings.

— Uite ce-i, pur și simplu nu-i cinstit că ne dai afară de-aici! Zău! Vreau să zic, din partea mea e cât se poate de drept să fiu aici! Căteaua asta mică! Mi-a luat trupul și găsesc că e cât se poate de corect să mi se permită să stau în al ei, nu crezi? Ah, pentru numele lui *Hristos*, Karras, ai de gând odată să te uiți la mine? Haide! Nu am prea des ocazia să mă ivesc și să-mi spun oful. Doar întoarce-te odată.

Karras deschise ochii și văzu personalitatea Dennings.

— Eh, așa-i mai bine. Uite ce-i, ea m-a ucis. Nu *găzduitoarea* noastră, Karras... *ea!* Oh, da, pe bune! Dădu afirmativ din cap. *Ea!* Îmi vedeam de treaba mea la bar, când mi s-a părut că am auzit-o gemând. Sus. Ei bine, zi și tu, în definitiv trebuia să văd ce-o necăjea, așa că m-am dus sus și închipuie-ți, pizda asta mică m-a luat de *gât!* Vocea era acum miorlăită, patetică. Hristoase, n-am văzut niciodată în *viața* mea o asemenea putere! A început să țipe ceva cum că aș zgândări-o eu pe maică-sa sau că aș fi cauzat eu divorțul. Ceva în genul ăsta. Nu era clar. Dar îți *zic*, iubitele, ea m-a împins pe futangioaica aia naibii de *fereastră!* Voce spartă. Acum ascuțită. M-a *ucis!* M-a *ucis* de m-a futut! Acu' consideri naibii că-i *cinstit* să mă dai *afară?* Ei haide, răspunde-mi odată, Karras! Chiar crezi că-i cinstit? Vreau să zic, crezi *efectiv?*

Karras înghiți în sec.

— Da, sau nu, îl îmboldi acesta. E cinstit?

— Cum s-a... răsucit capul? întrebă Karras răgușit.

Dennings își plimbă evaziv privirea în jur.

— Ah, bine, asta a fost un accident... o curiozitate... m-am lovit de trepte, mă-nțelegi... A fost un rezultat al întâmplării.

Karras chibzui, cu gâtul uscat. Apoi apucă din nou încheietura lui Regan și își aruncă privirea asupra ceasului cu un gest de înlăturare.

— Dimmy, te rog! Nu mă face să fiu singură!

Mama lui.

— Dacă în loc să fii preo' ai fi fos' doctor, aș fi trăit într-o casă drăguță, nu cu gândacii, nu singură în apartamen'! Apoi...

Se strădui să blocheze totul în afara lui, dar vocea începu din nou să se smiorcăie.

— Dimmy, *te rog!*

— Tu nu ești...

— N-ai de gând să înfrunți adevărul, putoare spurcată? Era demonul. Crezi ce-ți spune Merrin? Fierbea. Îl crezi sfânt și bun? Ei bine, nu e! E mândru și nevrednic! Am să ți-o dovedesc, Karras! Am să ți-o dovedesc *ucigând purceaua!*

Karras deschise ochii. Dar tot nu îndrăzni să se uite.

— Da, ea va muri și Dumnezeuul lui Merrin n-o s-o salveze, Karras! Tu n-o s-o salvezi! Va muri din mândria lui Merrin și din incompetența ta! Cârpaciule! *N-ar fi trebuit să-i faci Librium-ul!*

Karras se întoarse și privi acum ochii. Luceau de triumf și de pică sfredelitoare.

— Pipăie-i pulsul! Demonul rânji. Dă-i drumul, Karras! Pipăi-o!

Încheietura lui Regan era tot nemișcată în mâna lui înțeleștată, și acum el se încruntă îngrijorat. Bătăile pulsului erau rapide și...

— Slăbite? cloncăni demonul. O, da. Un fleac. Până una-alta, o bagatelă.

Karras își luă trusa medicală și scoase stetoscopul. Demonul hârâi.

— Ascultă Karras! Ascultă bine!

Karras ascultă. Inima suna pe un ton îndepărtat și ineficient.

— *N-o s-o las să doarmă!*

Karras își aruncă privirea în sus înspre demon. Simți fiori.

— Da, Karras! orăcăi acesta. N-o să doarmă! Auzi? N-o s-o las pe purcea să doarmă!

În timp ce Karras se zgâia înlemnit, demonul își dădu capul pe spate într-un răs gâlgâit. Nu-l auzi pe Merrin întorcându-se în cameră.

Exorcistul rămase lângă el la marginea patului și îi studie figura.

— Ce este? întrebă.

Karras răspunse prost:

— Demonul... a spus că are de gând să n-o lase să doarmă.

Întoarse spre Merrin niște ochi bântuiți. Inima ei a început să lucreze ineficient, Părinte. Dacă nu apucă să se odihnească, va muri cât de curând de insuficiență cardiacă.

Merrin îl privi cu gravitate.

— Poți să-i dai niște doctorii? Ceva medicamente care să o facă să doarmă?

Karras scutură din cap.

— Nu, asta-i periculos. Ar putea intra în comă. Se întoarse, în timp ce Regan cotcodăcea. Dacă tensiunea arterială îi scade și mai mult... tă-răgână el.

— Ce se poate face? întrebă Merrin.

— Nimic... nimic... răspunse Karras. Dar nu știu... poate ultimele progrese... Brusc, el îi spuse lui Merrin: o să chem un specialist în cardiologie, Părinte.

Merrin încuviință din cap.

Karras se duse jos. O găsi pe Chris veghind în bucătărie, iar din camera de lângă cămară auzi suspinele lui Willie și vocea consolatoare a lui Karl. Îi explică lui Chris nevoia unei consultații, având grijă să nu divulge în întregime nivelul pericolului în care se afla Regan. Chris îi dădu permisiunea, iar Karras telefonă unui prieten, un cunoscut specialist de la Georgetown University Medical School, trezindu-l din somn și aducându-i pe scurt la cunoștință situația.

— Vin imediat, spuse specialistul.

Fu acolo în mai puțin de o jumătate de oră. Reacționează cu uimire la frigul și duhoarea din dormitor și cu groază și compasiune la starea lui Regan. Perora acum o babilonie. În timp ce o consultă specialistul, ea alternă cântatul cu sunete de animale. Apoi apăru Dennings.

— Oh, e groaznic, scânci acesta către specialist. Pur și simplu înspăimântător! Oh, chiar sper să poți face ceva! Se poate face ceva? Altfel, vezi tu, n-avem unde să ne ducem, și totul din cauza... Oh, *a/ dracului* drac încăpățânat! În timp ce specialistul se holba într-o dungă și-i măsura lui Regan tensiunea arterială, Dennings se uită la Karras și se plânse: ce dracu' faci? Nu vezi că ștoarfa asta mică ar trebui să fie în

spital? Locul ei e la casa de nebuni, Karras! Doar *știi* asta! Zău! Hai să încetăm odată cu fanfaronada asta pizdoasă! Dacă moare, e vina *ta*, știi asta! Doar *a ta*! Vreau să zic, n-ar trebui să te porți ca un mucos numai pentru că *e*/ e încăpățânat! Ești un doctor! De la tine am pretenții mai mari, Karras! Ei, haide-odată; pur și simplu la ora actuală e o penurie *îngrozitoare* de locuințe. Dacă ne...

Reveni acum demonul, urlând ca un lup. Specialistul, fără nici o expresie pe față, desfăcu manșeta tensiometrului. Apoi îi făcu lui Karras semn cu capul. Terminase.

Ieșiră pe hol, unde specialistul se uită câteva clipe înapoi spre ușă, după care se întoarse spre Karras.

— Ce dracu' se petrece aici, Părinte ?

Iezuitul își feri privirea.

— Nu pot să spun, zise el încet.

— Okay.

— Care-i treaba?

Specialistul avea un aer sumbru.

— E musai să înceteze activitatea asta... să doarmă... să adoarmă înainte ca tensiunea arterială să cadă...

— Există ceva ce pot face, Bill?

Specialistul se uită drept la Karras și spuse:

— Să te rogi.

Spuse noapte bună și se îndepărtă. Karras îl urmări, cu fiecare arteră și fiecare nerv cerșind odihnă, cerșind speranță, cerșind minuni deși știa că nu putea fi nici una.

— ... *N-ar fi trebuit să-i faci Librium-ul!*

Se întoarse spre cameră și deschise ușa cu o mână grea ca sufletu-i.

Merrin stătea în picioare lângă marginea patului, urmărind cum Regan necheza pătrunzător. Îl auzi pe Karras intrând și se uită la el întrebător. Karras scutură din cap. Merrin făcu un semn de înțelegere cu capul. Pe fața lui se citi tristețea; apoi acceptarea: iar când se întoarse înapoi spre Regan, încrâncenarea mohorâtă.

Merrin îngenunche lângă pat.

— Tatăl nostru..., începu el.

Regan îl improșcă cu fiere întunecată și puturoasă, iar apoi orăcăi:

— *Ai să pierzi. O să moară! O să moară!*

Karras își luă exemplarul din *Ritual*. Îl deschise. Ridică privirea și se uită țintă la Regan.

— „Salveaz-o pe roaba ta”, se rugă Merrin.

— „Din fața dușmanului.”

În inima lui Karras era o tulburare desperată. *Adormi! Adormi!* mugea frenetic voința lui.

Dar Regan nu adormi.

Nici până în zori.

Nici până la amiază.

Nici până la căderea nopții.

Nici până duminică, moment în care pulsul ajunsese încă și mai firav, la un ritm de o sută patruzeci de bătăi pe minut. Cei doi preoți, fără să doarmă, tot repetau ritualul, iar Karras, cu febrilitate, bâjbâia în timpul acesta după remedii: să reducă mișcările lui Regan la minimum, imobilizând-o cu niște bandaje; să nu lase o vreme pe nimeni în dormitor pentru a vedea dacă lipsa provocărilor n-ar putea stopa accesele. Nu le stopase. Și țipetele o vlăguiau pe Regan la fel ca și mișcările. Totuși tensiunea arterială ținea. Dar până când? Karras agoniza. *Ah, doamne, n-o lăsa să moară!* își strigase în repetate rânduri în sine. *N-o lăsa să moară! Las-o să doarmă! Las-o să doarmă! Nu*

realizase nici un moment că gândurile lui erau rugăciuni; doar că rugăciunile lui nu primiseră deloc răspuns.

La ora șapte, în acea seară de duminică, Karras stătea tăcut lângă Merrin, în dormitor, extenuat și mistuit de atacurile demonului: lipsa lui de credință; incompetența lui; zborul lui de lângă mama sa, căutând să-și facă un statut. Și Regan. Vina lui.

— *N-ar fi trebuit să-i faci Librium-ul...*

Preoții tocmai terminaseră un ciclu al ritualului. Se odihneau, ascultând cum Regan cânta „*Panis Angelicus*”. De foarte puține ori părăsiseră camera; Karras, într-un rând, ca să se schimbe și să facă un duș. Dar în frig era mai ușor să stai cu simțurile treze, în putoarea care începând de dimineață își alterase structura într-o duhoare de carne descompusă, putrezită, ce-ți întorcea stomacul pe dos.

Privind țintă către Regan, cu ochi febrili, cu vinișoare roșii, lui Karras i se păru că aude un sunet. Ceva pârâind. Din nou. Atunci când clipea. Apoi realizează că sunetul venea de la propriile-i pleoape devenite scorțoase. Se întoarse spre Merrin. De-a lungul orelor, exorcistul vorbise foarte puțin: când și când o istorioară de acasă din copilărie; reminiscențe; lucruri mărunte; o poveste despre un rățoi pe care îl avusese și pe care îl chemase Claney. Karras își făcea griji în privința iezuitului. Nesomnul. Atacurile demonului. La vârsta lui. Merrin închise ochii și lăsă bărbia în piept. Karras își roti privirea către Regan, după care se ridică istovit în picioare și se duse lângă pat. Îi controlă pulsul iar apoi începu să-i ia tensiunea. În timp ce îi înfășură manșeta neagră a tensiometrului, clipi de mai multe ori pentru a-și limpezi vederea încețoșată.

— Azi e Ziua Mamei, Dimmy.

O clipă, nu se putu mișca; își simți inima spărgându-i pieptul. Apoi privi în acei ochi ce păreau a nu mai fi ai lui Regan, ci niște ochi plini de un trist reproș. Cei ai mamei sale.

— Eu nu sun' bună pentru tine? de ce mă lași să mor singură de to', Dimmy? De ce? De ce...

— *Damien!*

Merrin încleștându-se strâns de brațul lui.

— Te rog, du-te acum și odihnește-te puțin, Damien.

— Dimmy, *te rog!* De ce...

Intră Sharon să schimbe lenjeria de pat.

— Du-te, odihnește-te puțin, Demien! îl îndemnă Merrin.

Cu un nod ridicându-i-se uscat în gât, Karras se întoarse și părăsi dormitorul. Rămase slăbit pe hol. Apoi coborî scara și stătu nedecis. Căfea? Tânjea după ea. Dar și mai mult după un duș, după niște haine curate, după un ras.

Ieși din casă și traversă strada către reședința iezuiților. Intră. Dibui camera sa. Și când văzu patul... *Lasă dușul. Dormi. O jumătate de oră.* Când întinse mâna spre telefon ca să spună la recepție să fie trezit, acesta sună.

— Alo, da, răspunse el răgușit.

— E cineva aici care așteaptă să vă vadă, Părinte Karras: un anume domn Kinderman.

O clipă, Karras își ținu răsuflarea, după care, slăbit, răspunse:

— Spune-i te rog că vin acum.

Punând jos receptorul, Karras văzu cartușul de Camel de pe birou. Avea lipit un bilețel de la Dyer. Citi ca prin ceață:

S-a găsit în capelă, pe pernțele de îngenunchere din fața candelor, o cheie de la Playboy Club. E a ta? Poți s-o ridici de la recepție.

Fără expresie, Karras puse jos biletul, își puse haine curate și ieși din cameră. Uită să ia țiğările.

La recepție, îl zări pe Kinderman lângă tabloul centralei telefonice, aranjând cu gesturi delicate compoziția unei vase pline cu flori. Când îl văzu pe Karras, se întoarse ținând în mână tulpina unei camelii roz.

— A, Părinte! Părinte Karras! exultă Kinderman, expresia schimbându-i-se în îngrijorare, la vederea extenuării de pe fața iezuitului. Puse repede camelia la loc și veni în întâmpinarea lui Karras. Arăți îngrozitor! Care-i necazul? Asta-i de la atâta alergătură pe pistă? Renunță! Ascultă, ia vino! Îl apucă pe Karras de cot și îl propulsă înspre stradă. Ai câteva momente? Întrebă el în timp ce treceau de ușa de la intrare.

— Nu prea, murmură Karras. Ce este?

— O mică discuție. Am nevoie de un sfat, nimic mai mult, doar un sfat.

— În legătură cu ce?

— Imediat, făcu Kinderman cu mâna un gest de înlăturare. Acu' să ne plimbăm. Să luăm niște aer. Să ne simțim bine. Își băgă brațul pe după cel al iezuitului și îl conduse de-a curmezișul lui Prospect Street. Oh, ia uită-te la asta! Frumos! Superb! Arată cu degetul către soarele care cobora afundându-se în Potomac. În tihna din jur răsunară râsetele și vorbele de-a valma ale unor studenți de la Georgetown, aflați în fața unei bodegi de lângă colțul străzii Treizeci și șase. Unul dintre ei îi trase altuia un pumn în braț și cei doi se încăierară în joacă. Ah, colegiul, colegiul... răsuflă Kinderman plin de regrete, dând din cap în timp ce privea lung. Eu n-am apucat să mă duc... dar îmi doresc...îmi doresc... Văzu că preotul urmărea apusul soarelui. Adică, serios, chiar că arăți rău, repetă el. Care-i necazu'? Ai fost bolnav?

Când o avea de gând Kinderman să treacă la subiect? se întrebă Karras.

— Nu, doar ocupat, răspunse el.

— Las-o mai ușor, atunci, găîi Kinderman. Mai ușor. Fii mai cu cap. Întâmplător, ai văzut The Bolshoi Ballet, la Watergate?

— Nu.

— Nu, nici eu. Dar îmi doresc. Sunt atât de grațioși... de simpatici!

Ajunseră la zidul Car Barn-ului. Sprijinindu-și o mână, Karras se întoarse cu fața la Kinderman, care își împreunase mâinile pe deasupra zidului și care privea lung și gânditor dincolo de râu.

— Ei bine, ce te frământă, locotenente? întrebă Karras.

— A, păi, mi-e teamă că am o problemă, Părinte, oftă Kinderman.

Karras aruncă o scurtă privire în sus, înspre fereastra închisă a lui Regan.

— Profesională?

— Ăă, în parte... doar în parte.

— Ce este?

— Ei bine, în mare parte este... Ezitând, Kinderman trăgea cu coada ochiului. Ei bine, în mare parte s-ar putea spune că este de etică, Părinte Karras... o întrebare... Detectivul se întoarse și se sprijini cu spatele de zid. Se încruntă, privind în pământ. Apoi scutură din umeri. Pur și simplu nu e nimeni cu care să fi putut vorbi despre asta; în primul rând, vezi tu, cu căpitanul meu. Pur și simplu n-am putut. N-am putut să-i spun. Așa că m-am gândit... Fața i se aprinse de o bruscă însuflețire. Am avut o mătușă... trebuie s-o auzi pe asta; e nostimă. Era înspăimântată — *însăpăimântată* — de ani de zile de unchiul meu. Nu îndrăzneam niciodată să-i spună ceva. N-ar fi îndrăznit să ridice vocea la el. *Niciodată!* Așa că ori de câte ori se înfură pe el din ceva — din cine știe ce — obișnuia să dea fuga pe dată în dulapul din *dormitorul ei*, iar

apoi acolo în întuneric — n-ai să crezi asta! — în întuneric, singură cu moliile și cu hainele agățate pe umerase, să-l blesteme — să-l *blesteme!* — pe unchiul meu poate timp de douăzeci de minute! Să spună exact ce credea despre el! Zău! Adică, *să țipe!* Ieșea afară, se simțea mai bine, se ducea și-l săruta pe obraz. Acuma zi și tu, Părinte Karras, dacă asta nu era o terapie bună!

— Era foarte bună, spuse Karras, zâmbind în doi peri. Și eu sunt acum dulapul tău? Asta vrei să spui?

— Într-un fel, spuse Kinderman. Din nou privi în jos. Într-un fel. Dar mai serios, Părinte Karras. Făcu o pauză. Iar dulapul trebuie să vorbească, adăugă el cu greutate.

— Ai o țigară? întrebă Karras, cu mâinile tremurânde.

Detectivul ridică blocat privirea spre el, nevenindu-i să creadă.

— În situația mea și să *fumez?*

— Nu, să nu fumezi, murmură Karras, împreunându-și mâinile pe deasupra zidului și zgâindu-se la ele. *Nu mai tremurați!*

— Halal doctor! Doamne ferește să mă îmbolnăvesc în cine știe ce junglă și în loc de Albert Schweitzer, să fii numa' tu cu mine acolo! Tot mai tratezi negii cu broaște, doctore Karras?

— Se zice cu broaște râioase, răspunse domol Karras.

— Azi nu prea râzi, se îngrijoră Kinderman. E ceva în neregulă?

Karras scutură tăcut din cap. Apoi:

— Dă-i drumul, spuse el încet.

Detectivul oftă și se întoarse cu fața spre râu.

— Cum spuneam... găjâi el. Se scărpină pe frunte cu unghia de la degetul mare. Cum spuneam... ei bine, să zicem că lucrez la un caz, Părinte Karras. O omucidere.

— Dennings?

— Nu, nu, pur ipotetic. De care n-ai avea idee. Nimic. Deloc.

Karras dădu din cap.

— Aceasta arată ca o crimă rituală vrăjitoarească, continuă detectivul rumegând. Era încruntat, își alegea încet cuvintele. Și să zicem că în această casă — în această casă ipotetică — trăiesc cinci oameni și că unul trebuie să fie ucigașul. Dădea cu emfază din mână ca și cum ar fi tăiat ceva cu latul palmei. *Știu* asta. O *știu...* știu că este un *fapt*. Făcu o pauză, expirând încet. Dar problema este... Toate dovezile... ei bine, toate conduc spre un copil, Părinte Karras; o fetiță de zece, poate doisprezece ani... Doar un copil; ar putea fi la o adică fiica mea. Își ținea ochii fixați asupra taluzului de dincolo de ei. Da, știu: sună fantezist... ridicol... dar adevărat. Acuma; vine în această casă, Părinte, un preot — foarte faimos — și acest caz fiind pur ipotetic, Părinte, aflu prin geniul meu de asemenea ipotetic, cum că acest preot a tratat cândva un tip special de boală. O boală mentală, dacă tot veni vorba, un fapt pe care îl menționez doar în trecere, pentru interesul tău.

Karras simți că se face pământiu văzând cu ochii.

— Pe urmă se întâmplă că mai e și... satanism implicat în această boală, plus... putere... da, o incredibilă putere. Iar această fetiță ipotetică, să mai zicem, ar putea... vezi tu, să sucească gâtul unui bărbat. Da, ar putea. Dădea acum din cap. Da... da, ar putea. Acuma întrebarea... Se strâmbă dus pe gânduri. Vezi tu... vezi tu, fata e iresponsabilă, Părinte. E dementă. Ridică din umeri. Și doar un copil! Un *copil!* Scutură din cap. Și totuși boala pe care o are... ar putea fi periculoasă. Ar putea ucide pe altcineva. Cine poate ști? Din nou privi cu coada ochiului dincolo de râu. E o problemă. Ce e de făcut? Ipotetic, adică. S-o las moartă? S-o las moartă și să sper că se face — Kinderman se întrerupse — că se face bine? Își luă batista. Părinte, nu știu... nu știu. Își suflă nasul. E o hotărâre îngrozitoare; înspăimântătoare. Căuta o

porțiune curată, nefolosită, a batistei. Însăimântătoare. Și urăsc să fiu cel ce trebuie s-o ia. Își suflă din nou nasul și își tamponă ușor o nară. Părinte, ce ar fi drept într-un asemenea caz? Ipotetic? Ce crezi că ar fi drept de făcut?

Câteva clipe, iezuitul se răzvrăti împotriva apăsării care se îngreua, pulsând de o furie tâmpă, istovită. O lăsa să cadă. Întâlni privirea lui Kinderman și răspunse încet:

- Aș depune-o în mâinile unei autorități mai înalte.
- Cred că în clipa de față este acolo, răsuflă Kinderman.
- Da... și aș lăsa-o acolo.

Privirile li se împletiră. Apoi Kinderman băgă batista în buzunar.

— Da... da, m-am gândit că ai să spui asta. Dădu din cap, apoi aruncă o privire către apusul de soare. Așa frumoasă. Priveliștea. Își trase mâ-neca să se uite la ceas. Eh, asta-i, trebuie să mă duc. La ora asta Doamna K. intră-n alertă: „Mâncarea, s-a răcit!” Se întoarse înapoi spre Karras. Mulțumesc, Părinte. Mă simt mai bine... mult mai bine. Oh, întâmplător, ai putea oare să faci un serviciu? Să transmiți un mesaj? Dacă întâlnești un bărbat pe nume Engstrom, spune-i... ăă, zi-i că „Elvira se află într-o clinică, se simte bine”. Va înțelege. Ai vrea să faci asta? Vreau să zic, dacă l-ai întâlni.

Karras era nedumerit. Apoi,

- Sigur, spuse el. Sigur.
 - Auzi, n-am putea să-i tragem într-o seară un film, Părinte?
- Iezuitul privi în jos și murmură:

— Curând.

— „Curând.” Parc-ai fi un rabin când pomenește de Mesia: mereu „Curând”. Ascultă, mai fă-mi o favoare, te rog, Părinte. Detectivul arăta preocupat și grav. Întrerupe o vreme această alergare pe pistă. Pur și simplu umblă. Mergi. Încetinește. O să faci asta?

— O s-o fac.

Cu mâinile în buzunare, detectivul privi în pământ cu resemnare.

— Știu. Oftă istovit. Curând. Mereu curând. Înainte să se îndepărteze, cu fruntea plecată, întinse o mână și apucă umărul iezuitului. Îl strânse. Elia Kazan îți trimite salutări.

O vreme, Karras îl urmări străbătând strada. Urmări cu mirare. Cu atașament. Și cu surprindere la întortocherile labirintice ale inimii. Se uită în sus către norii dați cu roz de deasupra râului, apoi în spate către vest, unde aceștia pluteau în derivă la marginea lumii, lucind slab, asemenea amintirii unei promisiuni. Își duse latul pumnului la buze și privi în jos, înfruntând tristețea care îi izvora din gâtleej înspre colțurile ochilor. Așteptă. Nu îndrăzni să riște o altă privire către asfințit. Ridică privirea spre fereastra lui Regan, apoi se întoarse în casă.

Sharon îl pofti să intre și-i spuse că nu s-a schimbat nimic. Avea în mână o legătură de rufe urât mirositoare. Se scuză.

— Trebuie să duc astea jos la spălătorie.

O urmări cu privirea. Se gândi la o cafea. Dar auzi acum demonul croncănind ticălos la Merrin. Dădu s-o ia către scară. Apoi își aminti de mesaj. Karl. Unde era? Se întoarse s-o întrebe pe Sharon și o surprinse dispărând pe scara de la subsol. Se duse, nu prea hotărât, la bucătărie.

Nici urmă de Karl. Doar Chris. Stătea la masă privind în jos la... un album? Poze lipite. Bucățele de hârtie. Mâinile sprijinindu-i fruntea o ascundeau vederii lui.

— Scuză-mă, spuse Karras foarte încet. Karl e-n camera sa?

Ea scutură din cap.

— E plecat cu o treabă, șopti ea răgușit. Karras o auzi trăgând pe nas. Apoi, e niște cafea aici, Părinte, murmură Chris. În câteva clipe ar trebui să fie gata.

Karras aruncă o privire spre becuțelul filtrului de cafea, o auzi pe Chris ridicându-se de la masă, iar când se întoarse, o văzu trecând repede pe lângă el, ferindu-și privirea. Auzi un tremurat.

— Scuză-mă. Actrița ieși din bucătărie.

Privirea i se mută spre album. Se apropie și privi în jos. Fotografii candidă. O fetiță. Cu o strângere de inimă, Karras realizează că se uita la Regan: aici suflând lumânările de pe tort aniversar; acolo, stând pe un ponton, în pantaloni scurți și bluză, făcând veselă cu mâna înspre aparat. În față, pe bluză, era imprimat ceva: TABĂRA... Nu reuși să distingă.

Pe pagina opusă, o foaie de hârtie liniată, adăpostea scrisul unui copil:

*E ziua ta, mămica mea cea bună!
Dac-aș putea, ți-aș prinde în cunună
Toți trandafirii zorilor, ușori
Și cântecele, ca pe niște flori
Și razele de soare și de lună,
Pe toate ți le-aș prinde în cunună.
Dar până cresc nu pot, oricât aș vrea,
Decât să te sărut, mămica mea.*

Sub versuri: TE IUBESC! LA MULȚI ANI DE ZIUA MAMEI! Semnătura, cu creionul, era *Rags*.

Karras închise ochii. Nu putea suporta întâlnirea lui întâmplătoare. Se depărtă istovit și așteaptă să fiarbă cafeaua. Cu capul plecat, apucă teigheaua și din nou închise ochii. Nu-l lăsa să intre! se gândi el; nu-l lăsa deloc să intre! Dar nu putu, și în timp ce asculta bolboroseala cafelei clocotinde, mâinile începură să-i tremure, iar compasiunea creșcu subit și orbește în furie împotriva bolii și durerii, împotriva suferinței copilului și a fragilității trupului, împotriva stâlcirii scandaloase și monstruoase a morții.

— Toți trandafirii zorilor...

Furia se stinse în necaz și frustrare neajutorată.

— ... cântecele, ca pe niște flori...

Nu putea aștepta după cafea. Trebuia să se ducă... trebuia să facă ceva... să ajute pe cineva... să încerce...

Părăsi bucătăria. Trecând pe lângă camera de zi, se uită înăuntru. Chris era pe canapea, scuturându-se de sughițuri, iar Sharon o consola. Își mută privirea și urcă pe scară. Îl auzi pe demon răgând frenetic la Merrin.

— ... fi *pierdut!* Ai fi *pierdut* și *știi* asta! Merrin, spurcăciune! Javră! Vino *înapoi!* Vino și...

Karras se întoarse în sinea sa.

— ... și de lună...

Când intră în dormitor realizează că uitase să îmbrace un jersey. Se uită la Regan. Nu privea către el. Capul îi era întors într-o parte, iar demonul își continua furiile.

— ... Cântecele...

Se duse încet la scaunul său, luă o pătură, și abia atunci, în extenuarea sa, observă absența lui Merrin. Întorcându-se la Regan să-i ia tensiunea arterială, aproape că se împiedică de acesta. Țeapăn și șui, stătea întins dezarticulat pe jos, lângă pat, cu fața în jos. Șocat, Karras îngenunche. Îl întoarse pe spate. Văzu colorația albăstruie a feței sale. Pipăi după puls. Și într-un zguduitor, junghietor moment de angoasă, Karras realizează că Merrin era mort.

— ... sfântă flatulență! *Mort*, ai? *Mort?* Karras, *lecuiește-!?* turbă

demonul. Adu-l înapoi și hai să *terminăm*, hai să...

Inima cedase. Artera coronară.

— Ah, Dumnezeule! gemu șoptit Karras. Dumnezeule, nu!

Închise ochii și scutură din cap nevenindu-i să creadă, cu desperare, după care, brusc, năpădit de jale, își înfipse degetul mare cu o forță sălbatică în încheietura palidă a lui Merrin, ca pentru a stoarce din țesuturi pierduta bătaie a vieții.

— ... pios...

Karras se trase înapoi și inspiră adânc. Apoi văzu pastilele micițe împrăștiate pe podea. Ridică una și cu o recunoaștere dureroasă văzu că Merrin știuse. Nitroglicerină. Știuse. Cu ochii înroșiți și înțețoșați, Karras se uită la fața lui Merrin.

— ... *du-te acum și odihnește-te puțin, Damien.*

— Nici chiar viermii nu se vor înfrupta din poceala ta...

Karras auzi cuvintele demonului și începu să tremure cu o furie uci-gașă.

Nu asculta!

— ... homosexualule...

Nu asculta! Nu asculta!

O venă ieși furioasă în relief pe fruntea lui Karras, pulsând întunecată. Când luă mâinile lui Merrin și cu un gest tandru dădu să i le așeze încrucișate pe piept, îl auzi pe demon orăcăind:

— Acum așează-i *pula*-n mâini! și un bulgăr de scuipat putred nimeri ochiul bărbatului mort. Ultima slujbă! Își bătu joc demonul. Își dădu capul pe spate și râse sălbatic.

Karras se holbă înțepenit la scuipat, cu ochii bulbucăți. Nu se putea mișca. Nu putea auzi pe deasupra vuietului sângelui său. Iar apoi, încet, cu tresăriri nesigure, piezișe, își ridică privirea cu fața de un purpuriu amenințător, un spasm electrocutant de ură și furie.

— *Morții mă-tii!* șopti fierbând Karras, cu un șuierat ca de oțel topit. Canalie! Deși nu se mișcă, păru să se descolăcească, venele gâtului întinzându-se și încordându-se. Demonul se opri din râs și îl țintui răuvoitor cu privirea. Erai pe cale să pierzi! Ești învins! *Totdeauna* ai fost un învins! Regan îl improșcă cu vomă. O ignoră. Da, ești foarte priceput când e vorba de copii! spuse el, tremurând. Fetițe! Ei, nai! Să te văd încercând ceva mai mare! Haide! Își întinse mâinile ca pe niște cârlige mari, carnoase, făcând încet semn cu ele. Haide! Hai, învinsule! Pune-ți mintea cu *mine!* *Ieși* din fată și ia-mă pe mine! Ia-mă pe *mine!* Vino în...

Nu trecură decât câteva clipe atunci când Chris și Sharon auziră zgomotele de deasupra. Erau în camera de lucru și Chris, cu ochii secați, stătea în fața barului, în timp ce Sharon, în spatele lui, pregătea ceva de băut. Când aceasta așează vodca și apa tonică în bar, ambele femei își aruncară privirile în sus spre tavan. Împleticeli. Loviri zdravene de mobilă. De pereți. Apoi vocea... demonului? Demonul. Obscenități. Dar o altă voce. Alternând. Karras? Da, Karras. Și totuși mai puternică. Mai profundă.

— Nu! N-am să te las să le faci rău! *N-ai s-apuci să le faci rău!* Ai să vii cu...

Chris își vărsă băutura tresărind la zgomotul de așchii rupte violent și de sticlă spartă. Într-o clipă, ea și Sharon năvăliră afară din birou, urcară scările și dădură buzna pe ușa dormitorului lui Regan. Văzură obloanele ferestrei pe podea, smulse din balamale! Și fereastra! Geamul făcut țândări!

Alarmate, se repeziră înspre fereastră, și atunci Chris îl văzu pe Merrin întins pe jos, lângă pat. Rămase înlemnită din cauza șocului. Apoi alergă spre el. Îngenunche. Icni:

— Oh, Doamne Dumnezeule! bâigui ea. Sharon! Shar, vino-ncoa!

Repede, vino...

Sharon dădu un țipăt de la fereastră și în timp ce Chris ridică privirea albă la față, nereușind să treacă peste șoc, secretara alergă din nou către ușă.

— Shar, ce e?

— Părintele Karras! Părintele Karras!

Țâșni afară din cameră aproape cu isterie, iar Chris se ridică în picioare și alergă tremurând la fereastră. Privi dedesubt și simți inima sărindu-i din piept. La baza scărilor, în forfota de pe M Street, Karras zăcea făcut zob la picioarele mulțimii strânse în jurul lui.

Se holbă îngrozită. Paralizată. Încercă să se miște.

— Mamă?

O voce scăzută, slăbită, chemând smiorcăit în spatele ei.

Chris înghiți în sec. Nu îndrăzni să creadă sau...

— Ce se-ntâmplă, mamă? Oh, te rog! Te rog, vino aici! Mamă, te rog! Mi-e *frică*! Mi-e f...

Chris se întoarce cu rapiditate și văzu lacrimile confuze, implorarea, și brusc alergă spre pat, plângând.

— Rags! Oh, scumpa mea, scumpa mea! Oh, Rags!

La parter, Sharon ieși în trombă din casă și alergă frenetic până la reședința iezuiților. Ceru urgent cu Dyer. Acesta sosi iute la recepție. Ea îi spuse. El se făcu palid.

— Ați chemat o salvare?

— Oh, Doamne Dumnezeule, nu m-am gândit!

Dyer îi dădu la repezeală instrucțiuni centralistului, apoi o luă la goană, urmat îndeaproape de Sharon. Traversă strada. Coborî scările.

— Lăsați-mă să trec, vă rog! Dați-mi voie! Făcându-și loc printre gură-cască, Dyer auzi murmure ale litaniei indifferenței.

— Ce s-a-ntâmpat?

— Un tip a căzut pe trepte.

— Ai...

— Trebuie că era beat. Vezi voma?

— Hai, o să-ntârziem la...

Dyer răzbătu în sfârșit în față, și pentru o fracțiune de moment se simți înghețat într-o dimensiune fără timp a jalei, într-un spațiu în care aerul era prea dureros de respirat. Karras zăcea pe spate, zdrobit și dezarticulat, cu capul în centrul unei băltoace tot mai mari de sânge. Se holba în gol, cu maxilarul descleștat. Iar acum privirea țeapănă se mută spre Dyer. Avu o tresărire de viață. Păru să lucească avântată. Cu o oarecare implorare. Ceva urgent.

— Haideti, dați-vă înapoi! Faceți loc! Un polițist.

Dyer îngenunche și puse o mână ușoară, tandră ca o mângâiere, pe față lovită, rănită. Atât de multe tăieturi. Un firicel de sânge prelins din gură.

— Damien... Dyer se opri pentru a-și domoli tremurul gâtului. În ochi văzu strălucirea pâlpâindă, neostoită, văzu calda implorare.

Se aplecă mai aproape.

— Poți să vorbești?

Încet, Karras își întinse mâna spre încheietura lui Dyer. Privind fix, se încleștă de ea. O strânse pentru scurt timp.

Dyer se lupta cu lacrimile. Se aplecă și mai aproape și își puse gura lângă urechea lui Karras.

— Vrei să te spovedești acum, Damien?

O strângere.

— Te căiești pentru toate păcatele vieții tale și pentru că ai greșit în fața lui Dumnezeu cel Atotputernic?

O strângere.

Acum Dyer se redresă și în timp ce făcu încet semnul crucii deasupra lui Karras, îngâna cuvintele de absolvire:

— *Ego te absolvo...*

O lacrimă deosebit de mare se rostogoli din coada ochiului lui Karras și Dyer își simți încheietura strânsă și mai tare, în mod continuu, în timp ce el sfârși absolvirea:

— ... *in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.*

Dyer se aplecă din nou cu gura la urechea lui Karras. Așteptă. Se forță să înghită nodul din gât. După care murmură:

— Te...? Se opri instantaneu atunci când apăsarea de pe încheietura sa se înmuie brusc. Își înălță capul și văzu ochii plini de împăcare; și de altceva: ceva misterios, în genul unei bucurii a împlinirii lucrului după care tânjești din inimă. Ochii continuau să privească țință. Dar la nimic din această lume. Nimic de aici.

Încet și tandru, Dyer îi coborî pleoapele. Auzi ambulanța tânguindu-se în depărtare. Dădu să spună — La revedere, dar nu putu s-o ducă la capăt. Își plecă capul și plânse.

Sosi salvarea. Îl așezară pe Karras pe o brancardă, îl urcară în ambulanță, iar Dyer se sui lângă internist. Întinse mâna și o apucă pe cea a lui Karras.

— Acum nu mai puteți face nimic pentru el, Părinte, spuse internistul cu o voce blândă. Nu vă faceți singur rău. Nu mai vorbiți.

Dyer rămase cu privirea pe fața aceea ciupită de vărsat, desfigurată. Scutură din cap.

Internistul ridică privirea spre ușa din spate a ambulantei, unde șoferul aștepta răbdător. Făcu semn cu capul. Ușa salvării se ridică cu un clic.

De pe trotuar, Sharon privea înmărmurită ambulanța depărtându-se încet. Auzi murmure ale celor gură-cască.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Cine știe, amice? Cine dracu' știe?

Bocetul sirenei salvării se ridică sfredelitor în noapte, pe deasupra râului, până când șoferul își dădu seama că timpul nu mai conta. O opri. Râul curgea din nou tăcut, cătând către un tărâm mai blând.

EPILOG

Lumina soarelui de sfârșit de iunie se revărsa prin fereastra dormitorului lui Chris. Actrița împachetă o bluză, o așeză peste lucrurile din valiză și lăsă capacul în jos. Merse sprinten către ușă.

— Okay, asta-i tot, îi spuse lui Karl, și în timp ce elvețianul avansa să închidă valiza cu cheia, ea ieși pe hol și se îndreptă spre dormitorul lui Regan. Hei, Rags, cum stai?

Se împlineau acum șase săptămâni de la moartea preoților. De la șoc. De la închiderea anchetei lui Kinderman. Și în continuare nu existau răspunsuri. Doar speculații bântuitoare și frecvente treziri din somn, în lacrimi. Moartea lui Merrin fusese cauzată de o suferință a arterei coronare. Cât despre Karras însă...

— Derutant, gâjâise Kinderman. Nu fata, hotărâse el. Fusese imobilizată cu chingi și bandaje legate strâns. Evident, Karras smulsese obloanele, sărind pe fereastră către o moarte deliberată. Dar de ce? De teamă? O tentativă de a scăpa de ceva groaznic? Nu. Kinderman conchisese cu iuțeală. În caz că ar fi dorit să fugă, ar fi putut ieși pe ușă.

Ca să nu mai spunem că în nici un caz Karras nu era omul care să fugă.

Dar atunci de ce săritura fatală?

Pentru Kinderman, răspunsul începuse să capete formă într-o afirmație a lui Dyer în care se aducea vorba de conflictele emoționale ale lui Karras: vina sa în privința mamei lui; moartea acesteia; problema credinței lui; iar când Kinderman adăugase lipsa continuă de somn timp de mai multe zile; îngrijorarea și vina în privința morții iminente a lui Regan; atacurile demonice sub chipul mamei lui; și în cele din urmă, șocul morții lui Merrin, detectivul ajunsese cu tristețe la concluzia că mintea lui Karras o luase razna, cedase sub povara vinovățiilor pe care nu le mai putuse îndura. Mai mult încă; în decursul anchetării morții lui Dennings, detectivul aflase din lecturile sale privitoare la posedare, că adesea exorciștii de-veneau posedați, și aceasta din exact asemenea cauze cum ar fi putut fi prezente aici: sentimente puternice de vinovăție și nevoia de a fi pedepsit, adăugate la puterea autosugestiei. Karras fusese copt. Iar zgomotele de bătaie, vocea alterată a preotului auzită atât de Chris cât și de Sharon, acestea păreau să confere greutate ipotezei detectivului.

Dar Dyer refuzase s-o accepte. Se întorsese iar și iar în timpul convalescenței lui Regan ca să discute cu Chris. O întrebase iar și iar dacă Regan era capabilă acum să-și amintească ce se întâmplase în dormitor în acea noapte. Dar răspunsul fusese mereu o scuturare din cap; sau un nu; și până la urmă cazul fusese închis.

Chris își băgă acum capul pe ușa dormitorului lui Regan; o văzu pe fiica ei strângând în brațe două animale de pluș, zgâindu-se cu o mulțumire copilărească în jos la lucrurile împachetate în valiza deschisă de pe patul ei.

— Cum stai cu făcutul bagajelor, iubito? o întreabă Chris.

Regan își ridică privirea. Un pic trasă la față. Un pic plăpândă. Un pic vineție sub ochi.

— Chestia asta nu-i destul de încăpătoare! Se încruntă.

— Păi, doar n-o să poți să le iei pe toate, dragoste. Lasă-le, și Willie o să aducă restul. Hai, scumpo; grăbește-te, să nu pierdem avionul.

Urmau să ia o cursă de după-amiază pentru Los Angeles, lăsându-i pe Sharon și pe Engstromi să închidă casa. După care Karl urma să se întoarcă acasă traversând țara cu Jaguar-ul.

— Oh, okay, făcu Regan puțin bot.

— Bravo, îmi placi când ești înțelegătoare.

Chris o lăsa și coborî iute la parter. Când ajunse jos, se auzi clinchetul soneriei de la intrare. Deschise ușa.

— Bună Chris. — Era Părintele Dyer. — Am trecut doar ca să-mi iau rămas bun.

— Oh, sunt încântată. Tocmai aveam de gând să te sun. Se dădu la o parte. Intră.

— Nu, nu te deranja, Chris; știu că te grăbești.

Ea îl luă de mână și îl trase înăuntru.

— Oh, te rog! Tocmai vroiam să beau o cafea.

— Bine, dacă ești sigură...

Era. Se duseră la bucătărie, unde se așezară la masă, băură cafea, discutară nimicuri, în timp ce Sharon și Engstromii se agitau prin casă. Chris vorbi despre Merrin: cât de impresionată și de surprinsă fusese să vadă persoanele notabile și demnitarii străini luând parte la înmormântarea lui. Apoi rămaseră amândoi tăcuți, Dyer privind în jos înspre ceașcă, înspre tristețe.

Chris îi citi gândul.

— Tot nu-și amintește, spuse ea blând. Îmi pare rău.

Cu ochii coborâți în continuare, iezuitul dădu înțelegător din cap.

Chris își aruncă privirea înspre platoul ei cu micul dejun. Prea nervoasă și surescitată, nu apucase să mănânce. Trandafirul era încă acolo. Îl luă și îl roti gânditoare, răsucindu-i tulpina între degete.

— Și n-a cunoscut-o nicicând, murmură ea absent. Apoi ținu trandafirul nemișcat și își îndreptă ochii spre Dyer. Acesta privea în gol.

— Ce crezi că s-a-ntâmplat cu adevărat? întrebă el încet. Ca o atee. Crezi că într-adevăr a fost posedat?

Ea chibzui, privind în jos, încă mai jucându-se cu trandafirul.

— Ei bine, așa cum ai spus... cât privește pe Dumnezeu, *sunt* o atee. Tot sunt. Dar când vine vorba despre Diavol... ei bine, asta-i altceva. Aș putea-o înghiți. De fapt, o și fac. O înghit. Și nu doar pentru cele întâmplare lui Regan. Vreau să zic, în general. Ridică din umeri. Vii spre Dumnezeu și constăți că trebuie să-ți închipui că dacă există unul, atunci i-ar trebui un milion de ani de somn în fiecare noapte ca să nu se trezească morocănos. Înțelegi ce vreau să spun? Nu vorbește niciodată. Dar Diavolul își tot face publicitate, Părinte. Diavolul își face o grămadă de reclamă.

O clipă, Dyer se uită la ea, după care spuse liniștit:

— Dar dacă tot răul din lume te face să te gândești că s-ar putea să existe Diavol, atunci cum dai seamă pentru tot *binele* din lume?

Gândul o făcu să se uite pieziș, în timp ce îi susținea privirea. Apoi își plecă ochii.

— Mda... mda, murmură ea ușor. E un argument. Tristețea și șocul morții lui Karras se coborâseră asupra stării ei de spirit asemenea unui vâl melancolic. Însă prin el, ea văzu un punct minuscul de lumină, și încercă să se concentreze asupra lui, aducându-și aminte de Dyer când o condusesese la mașină, după înmormântarea lui Karras.

— *Poți veni un pic pe acasă?* îl întrebă ea.

— *Oh, mi-ar face plăcere, dar nu pot lipsi de la praznic,* îi replicase el.

Ea arătase nedumerită.

— *Totdeauna când moare un iezuit,* îi explicase el, *ținem un praznic. Pentru el este un început, așa că noi sărbătorim.*

Lui Chris îi veni în minte un alt gând.

— Ai spus că Părintele Karras avea o problemă cu credința lui.

Dyer dădu afirmativ din cap.

— Nu pot să cred asta, spuse ea. N-am văzut asemenea credință în viața mea,

— Taxi e aici, doamnă.

Chris se trezi din reverie.

— Mersi, Karl. Okay. Ea și Dyer se ridicară în picioare. Nu, stai, Părinte. Cobor imediat. Urc doar s-o iau pe Rags.

El dădu absent din cap și o urmări plecând. Se gândea nedumerit la ultimele cuvinte ale lui Karras, la strigătele auzite de jos înaintea morții sale. Era ceva cu ele. Ce anume? Nu știa. Aducerile aminte atât ale lui Chris cât și ale lui Sharon erau vagi. Dar acum se gândea încă o dată la misterioasa privire bucuroasă din ochii lui Karras. Și altceva, își aminti el brusc: o adâncă și pătrunzătoare străfulgerare de... triumf? Nu era sigur, însă în mod ciudat se simțise ușurat. De ce ușurat? se miră el.

Se duse în holul de la intrare. Cu mâinile în buzunare, se sprijini de tocul ușii și urmări cum Karl dădea ajutor la încărcarea bagajelor în taxi. Era o zăpușeală umedă și preotul își șterse fruntea, apoi se întoarse auzind sunet de pași coborând scara. Chris și Regan, de mână. Veniră lângă el. Chris îl sărută pe obraz. Apoi duse tot acolo mâna, căutând cu tandrețe în ochii lui.

— E-n regulă, spuse el. Apoi ridică din umeri. Am sentimentul că e totul în regulă.

Ea dădu aprobator din cap.

— O să te sun din L.A. Ai grijă.

Dyer își coborî privirea spre Regan. Fetița se uita încruntată la el, ca la o rememorare subită a unei îngrijorări uitată. Preotul se aplecă și ea îl sărută. După care rămase câteva clipe uitându-se încă lung la el, cu o privire ciudată. Nu, nu la el: la gulerul său roman.

Chris își mută privirea în altă parte.

— Haide, spuse ea răgușit, luând-o pe Regan de mână. Să nu întârziem, iubito. Haide.

Dyer le urmări îndepărtându-se. Îi făcu la rândul său lui Chris cu mâna. O văzu trimitându-i un sărut, apoi ghemuindu-se iute după Regan în taxi. În timp ce Karl urca în față lângă șofer, Chris mai făcu o dată cu mâna pe geam. Taxiul se puse în mișcare. Dyer se duse până la colțul străzii. Privi. Curând taxiul dădu un colț și dispăru.

De peste drum, auzi un scrâșnet de frâne. Se uită. O mașină a poliției. Kinderman ieșind din ea. Detectivul ocoli încet mașina și păși legănat înspre Dyer. Făcu cu mâna.

— Am venit să-mi iau rămas bun.

— Tocmai i-ai scăpat.

Kinderman se opri în drum, pleoștit.

— Au plecat?

Dyer dădu din cap.

Kinderman se uită în lungul străzii și scutură din cap. Apoi își ridică privirea către Dyer.

— Cum se simte fata?

— Părea sănătoasă.

— Ah, asta-i bine. Foarte bine. Eh, asta-i tot ce contează. Își mută privirea. Păi, înapoi la muncă, găâi el. Înapoi la treabă. Așa, la revedere, Părinte. Se întoarce și făcu un pas spre mașina brigăzii, apoi se opri și se întoarce pentru a-l cântări pe Dyer din priviri.

— Mergi pe la filme, Părinte Dyer? Îți place?

— Oh, desigur.

— Eu obțin invitații. Ezită o clipă. De fapt, am o invitație la Crest pentru mâine seară. Ai vrea să mergi?

Dyer era cu mâinile în buzunare.

— Ce joacă?

— La răscruce de vânturi.

— Cu cine?

— Heathcliff? Jackie Gleason, iar în rolul Catherinei Earnshaw, Lucille Ball. Ești mulțumit?

— L-am văzut, spuse Dyer fără intonație.

Kinderman se zgâi o clipă blocat. Își mută privirea.

— Altu', murmură el. Apoi păși pe trotuar, își trecu brațul pe după cel al lui Dyer și începu să-l conducă încet de-a lungul străzii. Mi-am amintit de o replică din filmul *Casablanca*, spuse el cu atașament. La final Humphrey Bogart îi spune lui Claude Rains: „Louie... cred că acesta este începutul unei frumoase prietenii.”

— Știi, arăți un pic ca Bogart.

— Ai remarcat.

În uitare, încercau să-și aducă aminte.

— -----